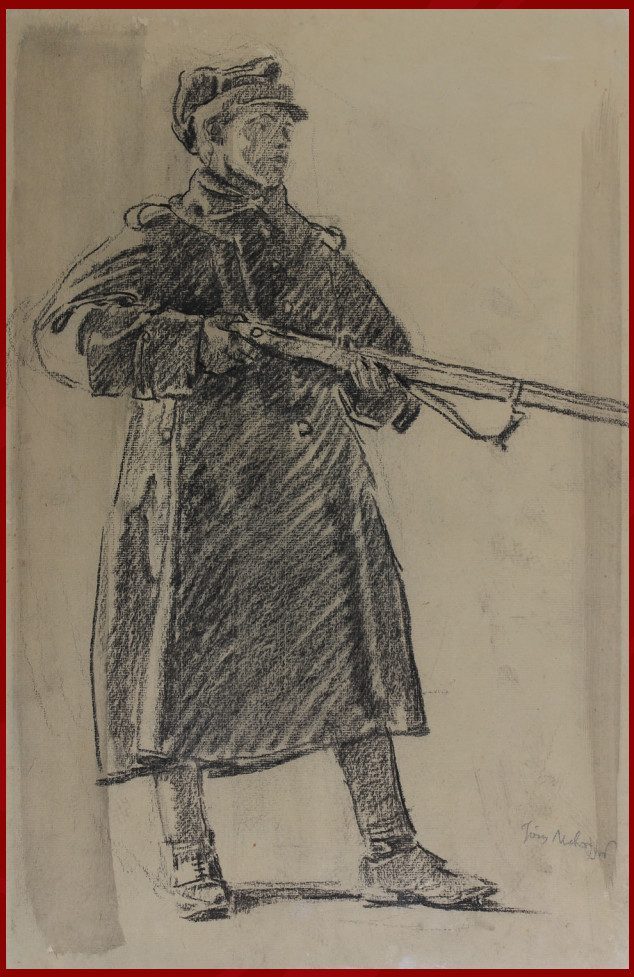
ANTYKWARIAT WU-EL

zaprasza

AUKCJA XXXVI

MEHOFFER I INNI – CZ. II

Aukcja odbędzie się **2 oraz 3 grudnia 2026 r. o godz. 18.00**
(środa, czwartek - aukcja dwudniowa)
w formie licytacji online
za pośrednictwem platformy aukcyjnej OneBid:
https://onebid.pl/pl/auction/-/10692
– dostępny komplet zdjęć do obiektów aukcyjnych

ANTYKWARIAT WU-EL

dr Wojciech Lizak

XXXVI Aukcja

Aukcja odbędzie się **2 oraz 3 grudnia 2026 r.** o **godz. 18.00**
(środa, czwartek - aukcja dwudniowa)
w formie licytacji **online**
za pośrednictwem platformy aukcyjnej **OneBid**:
https://onebid.pl/pl/auction/-/10692
– dostępny komplet zdjęć do obiektów aukcyjnych

Sesja I – środa, 2 grudnia: pozycje **1-375**
Sesja II – czwartek, 3 grudnia: pozycje **376-802**

Katalog aukcyjny dostępny również na stronie
www.antykwariat-wuel.pl

instagram.com/antykwariatwuel

facebook.com/antykwariatwuel

tel. (91) 488 86 97
tel. w czasie aukcji: 517 727 267
e-mail: biuro@antykwariat-wuel.pl
(także w czasie aukcji)
konto: 27 1020 4795 0000 9102 0601 2993

Katalog opracowali:

dr Wojciech Lizak
Karol Lizak
dr Adam Urbanowicz
Marta Neider

Zdjęcia:

Paweł Borys

Projekt i opracowanie graficzne:

Michał Łuczak

Produkcja katalogu:

Marta Neider
Karol Lizak

Na okładce:

Poz. 1. MEHOFFER Józef. Portret żołnierza; rys. J. Mehoffer

ISBN: 978-83-68301-43-4

Wydawca:

Antykwariat Wu-eL
ul. św. Wojciecha 1/U3, 70-410 Szczecin
tel./fax. 91 488 86 97
copyright by © Wojciech Lizak, Karol Lizak
Druk:

Drukarnia Kadruk s.c.
ul. Rapackiego 2, Szczecin
kadruk.pl

Regulamin aukcji

1. Ceny podane w katalogu są cenami wywoławczymi. Do cen wylicytowanych dolicza się 10%.
2. Udział w aukcji można wziąć w następujący sposób:
   a. pocztą tradycyjną, wysyłając stosowne zamówienie,
   b. pocztą mailową,
   c. licytując online za pośrednictwem platformy aukcyjnej OneBid,
   d. telefonicznie, wysyłając stosownie zgłoszenie.
3. W celu uczestnictwa w aukcji należy podać dane osobowe, dane adresowe oraz numer telefonu.
4. W wypadku zgłoszenia tego samego limitu cenowego, wygrywa oferta, która wpłynęła pierwsza.
5. Wysokość limitów oraz dane osób i instytucji biorących udział w aukcji drogą korespondencyjną są informacjami poufnymi.
6. Prawo pierwokupu mają Biblioteka Narodowa, Biblioteka Jagiellońska, archiwa państwowe oraz muzea rejestrowane (po cenach wylicytowanych powiększonych o opłatę aukcyjną w wysokości 10%). Zamiar skorzystania z prawa pierwokupu należy zgłosić przed rozpoczęciem aukcji.
7. Nabywca może odstąpić od umowy kupna w terminie dwóch tygodni od zakończenia aukcji tylko w przypadku, gdy opis obiektu w sposób ewidentny odbiega od stanu faktycznego.
8. Zatwierdzenie przez licytującego ostatecznej, wylicytowanej ceny stanowi zawarcie umowy kupna-sprzedaży. Prawo własności przechodzi na kupującego w momencie dokonania wpłaty całości wylicytowanej kwoty.
9. Nabywca zobowiązany jest wykupić wylicytowane obiekty w ciągu 10 dni od zakończenia aukcji. Od tego czasu naliczana będzie dwukrotność odsetek ustawowych oraz opłata magazynowa wynosząca 5 zł dziennie od każdego wylicytowanego obiektu.
10. Zakupione obiekty wysyłane są przesyłkami kurierskimi.
11. Wysyłka obiektów do instytucji następuje bez obowiązku przedpłaty (wylicytowane obiekty wysyłamy po aukcji wraz z fakturą).
12. Opisy oraz zdjęcia obiektów są objęte ochroną przewidzianą przez przepisy prawa autorskiego. Korzystanie z nich może odbywać się wyłącznie za zgodą Antykwariatu Wu-eL.
13. Prowadzący licytację ma prawo do wycofania obiektu z aukcji przed rozpoczęciem licytacji bez podania przyczyny.
14. Prowadzący ma prawo zarządzić przerwę w aukcji, w tym również nieprzewidzianą w jej harmonogramie.
15. Osoby przekazujące swoje dane w celu wzięcia udziału w aukcji wyrażają zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych zgodnie z obowiązującym stanem prawnym. Licytujący ma prawo dostępu do swoich danych osobowych oraz do dokonywania w nich poprawek zgodnie z obowiązującym stanem prawnym. Administratorem danych osobowych jest: ANTYKWARIAT WU-EL KAROL WOJCIECH LIZAK, NIP: 8513130002, ul. św. Wojciecha 1/U3, 70-410 Szczecin.
16. Antykwariat nie ponosi odpowiedzialności za ukryte wady fizyczne i prawne licytowanych pozycji.
17. Aukcja odbywa się w trybie aukcji publicznej, o której mowa w art. 38 pkt 11 ustawy o prawach konsumenta (Dz.U.2024.0.1796).
18. Termin na wysyłkę obiektów wynosi 2 tygodnie od momentu wpłaty.
19. Koszta wysyłki obejmują opłatę dla firmy kurierskiej oraz materiały i pakowanie przez pracowników Antykwariatu.
20. Postąpienia w licytacji wynoszą:
   a. do 100 zł – o 5 zł,
   b. od 100 zł – o 10 zł,
   c. od 200 zł – o 20 zł,
   d. od 500 zł – o 50 zł,
   e. od 1000 zł – o 100 zł,
   f. od 2000 zł – o 200 zł,
   g. od 5000 zł – o 500 zł,
   h. od 10 000 – o 1000 zł,
21. Przystąpienie do aukcji jest równoznaczne akceptacją powyższego regulaminu.

Spis Treści

	Strona	Pozycje
1. Józef Mehoffer – portret żołnierza	7	1
2. Listy	8	2-48
3. Starodruki	21	49-58
4. Heraldyka, genealogia	24	59-61
5. Sztambuchy	26	62-68
6. Judaica	28	69-83
7. Fotografie	32	84-160
8. Portrety	43	161-167
9. Sceny z historii Polski	44	168-169
10. Polska i Europa w grafice Daniela Chodowieckiego	45	170-182
11. Plany i widoki	49	183-315
12. Kartografia	69	316-366
13. Dyplomy, obwieszczenia	78	367-373
14. Czasopisma	79	374-375
15. Książki, broszury	80	376-541
16. Podróże. Przewodniki	109	542-548
17. Plakaty	111	549-558
18. Reklamy	112	559-602
19. Przemysł	117	603-610
20. Dokumenty osobiste	119	611-630
21. Prawo. Parlamentaryzm	122	631-644
22. Napoleonica	124	645-654
23. Powstania polskie i Wielka Emigracja	126	655-667
24. I wojna światowa	128	668-685
25. Początki II RP. Powstanie wielkopolskie	132	686-697
26. II Rzeczpospolita	134	698-726
27. II wojna światowa	140	727-750
28. Polskie archiwa rodzinne	145	751-793
29. Varia	154	794-802

Najważniejsze skróty

akwf. – akwaforta;
bdb. – bardzo dobry;
chromolit. – chromolitografia;
cz.-b. – czarno-biały;
db. – dobry;
druk. – drukował;
drzew. – drzeworyt;
fot. – fotografia;
ilustr. – ilustracja/ował/owany;
jęz. – język;
k. – koło;
kolor. – kolorowany;
lit. – litografia;
miedz. – miedzioryt;
nlb. – nieliczbowane (nienumerowane);
oprac. – opracował/anie;
przedtyt. – przedtytułowa;
rys. – rysował;
ryt. – rytował;
sł. – słaby;
str. – strona/on;
ss. – suma stron;
st. – stan;
sygn. – sygnatura/owane;
szt.– sztorcowy
tyt. – tytuł/owy;
wyd. – wydał, wydano;

Świadectwa Innej Polski

„Mam Mehoffera”. Brew jak znak zapytania poszła do góry – „Mehoffera”? Całkowite zwątpienie. „Tak, mam Mehoffera”. Zdecydowana, pewna siebie riposta. I popłynęła opowieść: O dziadku mamy, czyli własnym pradziadku. Przedwojennym policjancie bardzo marnych szarż, bo zwykłym posterunkowym w częstochowskich okolicach, który trzymał kontakty, czasami odwiedzał i zamawiał dzieła u ponad trzydziestu twórców. Bardzo głośne nazwiska, nadające ton polskiej kulturze w I połowie XX w. Prawie wszyscy z Krakowa. A Mehoffer był jednym z nich.

Prawie trzysta listów pisanych do Mieczysława Iwańskiego. Osobliwy, a w zasadzie ponury był okres, kiedy powstawały. Okupacja niemiecka i czas powojenny, kiedy komuniści pogłębiali stan degeneracyjnego kryzysu, w jakim znalazło się polskie społeczeństwo.

Nie było nic dziwnego w niewierze w opowieść młodego człowieka. Ona nie miała prawa się zdarzyć. Adresat zamykany przez komunistów, za drugim razem siedział za *fałszywą propagandę*. W bliżej nieznanych okolicznościach ktoś przytomny z rodziny wywiózł ten skarb do Wielkopolski. Wrócił do Szczecina, po blisko sześćdziesięciu latach, w 2024 roku.

Zbiór miał szczęście, bo uniknął zderzenia z falą awansu społecznego. Uruchomiona pod koniec lat czterdziestych miała różną siłę i natężenie. Łagodzenie jej negatywnych poczynań, zależało od mocy falochronu, jaki zostawiła po sobie ta *Inna Polska*. Bezustannie zalewana. Inni by powiedzieli zaorywana, przy czym pracę pługa poprzedzała glebogryzarka. Jak wiadomo niwelowała ona wszystko na powierzchni gleby.

Najgorszą cechą awansu społecznego było ograniczenie pamięci rodzinnej do pokolenia dziadków. Chociaż w wielu przypadkach było jeszcze gorzej. List nie przyjął się w tej grupie społecznej jako forma komunikacji. Na przeszkodzie stało świeże zaalfabetyzowanie. W konsekwencji źródła pisane w historiach rodzinnych, poza metrykami oczywiście, nie istnieją. Trwają one tak długo, jak funkcjonuje ustny przekaz. Potraktowany z taką niewiarą młody człowiek miał w sobie to coś, co naznaczało go jako sukcesora *Innej Polski*. Jego wysławianie się i sposób bycia. Tego się nie nabędzie w trakcie edukacji, to się wynosi z domu. Nie z każdego, ale z takiego, w którym rodzinny kapitał kulturowy kształtowało kilka pokoleń.

A teraz trochę mniej poważnie. Awers i rewers tego samego medalu. Taki stanowią ludzie od handlu sztuką, starodrukami, etc., etc. oraz ich klienci, czyli kolekcjonerzy. Wyróżnia ich jedna jedyna emocja: *trafić* coś nadzwyczajnego, czym można się będzie pochwalić, mówiąc: „patrzcie co mam”. Oba środowiska są dotknięte taką pierwotną potrzebą hazardu. Ten popęd został na tyle wysublimowany, że gna on dotkniętego nim nie do kasyna gry w Monako, ale na aukcję czy giełdę staroci. Zawsze z nadzieją, że może coś uda się okazyjnie.

Archiwum M. Iwańskiego, jest takim *trafieniem*. Nie chodzi o jego wartość materialną. To jest istotne, ale jakoś tak zepchnięte w tło. Ważniejsze, że będzie mniejszym lub większym przyczynkiem do wiedzy o polskiej bohemie I połowy XX w.

Biblioteka Aleksandra Czołowskiego. To kolejny antykwaryczny cud w Szczecinie. Też świadectwo *Innej Polski*. To nie był już grom z jasnego nieba, jak w przypadku *Mehoffera i innych*. Niewielu, głównie z kręgu zainteresowanych kresami południowo-wschodnimi I i II Rzeczypospolitej wiedziało, że córce udało się wywieźć ze Lwowa do Szczecina dużą część schedy po ojcu, że pałeczkę przejął jej syn, a wnuk A. Czołowskiego.

Przekazał on część spuścizny do Ossolineum. Ale księgozbiór pozostał i wreszcie trafił na naszą aukcję. Że ocalał, jest zasługą samego A. Czołowskiego. W ciągu pokoleń dołączył olbrzymią cegłę do kapitału kulturowego własnej rodziny. Zstępni nie mogli inaczej postąpić. *Noblesse oblige*.

Jak opisać taki księgozbiór? Na pewno dowodzi, że *Inna Polska* kiedyś była, że miała swój koloryt, smak i zapach, daleka od nudy przez swoją różnorodność, przez swoje bogactwo typów ludzkich, którzy jeszcze nie zostali *zglajszachtowani* przez dwudziesty wiek. Bibliofil aż jęknie z zachwytu, historyk od dziejów *Innej Polski* zostanie zaskoczony niespotykanymi tytułami, a miłośnik polskiej tradycji obetrze łzę z tęsknoty za tamtą Polską. Dawno podobnego księgozbioru nie było na aukcji. Sam smak.

Nie pozostaje nic innego, jak życzyć wszystkim biorącym udział w aukcji jak najlepszych *trafień*.

Wojciech Lizak

† 17.05.2026

JÓZEF MEHOFFER – PORTRET ŻOŁNIERZA

1

1. **MEHOFFER Józef. Portret żołnierza;** rys. J. Mehoffer, bez daty; w dole sygn. autora ołówkiem; węgiel na papierze, st. bdb., rama i szkło; wym. z ramą: 325x490 mm; [*Strzelec*]; **Cena: 7000 zł**

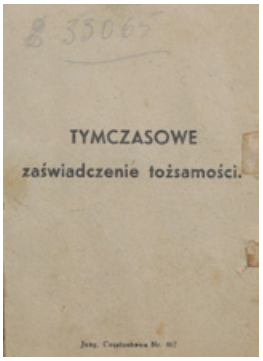
Józef Mehoffer (1869–1946) – malarz, witrażysta, grafik, jeden z najważniejszych artystów okresu Młodej Polski. Pochodził ze spolonizowanej rodziny austriackiego urzędnika. Uczył się w szkole ćwiczeń przy krakowskim seminarium nauczycielskim, potem w Gimnazjum św. Anny, gdzie poznał m.in. Stanisława i Tadeusza Estreicherów, S. Wyspiańskiego, K. Przerwę-Tetmajera, L. Rydla i J. Fałata. Następnie kształcił się w Szkole Sztuk Pięknych w Krakowie u Matejki, jednocześnie studiując prawo na Uniwersytecie Jagiellońskim. Studia kontynuował w Wiedniu. W 1890 r. wrócił do Krakowa, a w 1891 r. otrzymał stypendium i udał się do Paryża. Przez rok uczył się w École nationale supérieure des arts décoratifs i prywatnej Academie Colarossi, potem dostał się do École nationale supérieure des beaux-arts. Dzielił wówczas pracownię z Wyspiańskim. W 1905 r. został profesorem krakowskiej Szkoły Sztuk Pięknych, a w latach 1914–1915, 1917–1918 i 1933–1934 pełnił funkcję jej rektora. Był członkiem wiedeńskiego ugrupowania Hagenbund oraz paryskiego Société Nationale des Beaux-Arts i Królewskiego Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Brukseli. Był jednym z założycieli Towarzystwa Artystów Polskich *Sztuka*. Do jego uczniów należeli m.in. A. Bunsch i J.M. Szancer. W latach 1907–1917 Mehofferowie mieszkali w dworku w Jankówce – dwór z ogrodem często pojawiał się na obrazach Mehoffera i był miejscem spotkań z przyjaciółmi ze świata artystycznego. Po wybuchu II wojny światowej artysta wyjechał z rodziną do Lwowa; nie zgodził się na wpisanie na volkslistę; w 1940 r. wywieziony wraz z rodziną do obozu przesiedleńczego w Asch w Sudetach, gdzie ze względu na złe warunki sanitarne Józef i jego żona, Jadwiga, szybko zachorowali. Po uwolnieniu w tym samym roku powrócił do Krakowa. Zmarł 6 lat później na gruźlicę. Uprawiał malarstwo sztalugowe oraz techniki graficzne, takie jak akwaforta, akwatinta, autolitografia. Zajmował się też grafiką użytkową i książkową.

LISTY

Mieczysław Iwański (ur. 18 X 1897 w Krakowie, zm. na początku lat 60. XX w.). Korespondował z co najmniej dwudziestoma trzema artystami, głównie malarzami z Krakowa. Zamawiał obrazy i dawał zarobić w czasach okupacji i w najcięższych latach stalinizmu. Po wojnie mieszkał w Szczecinie. Odsiedział wyrok za tzw. „szeptaną propagandę".

2

3a

3b

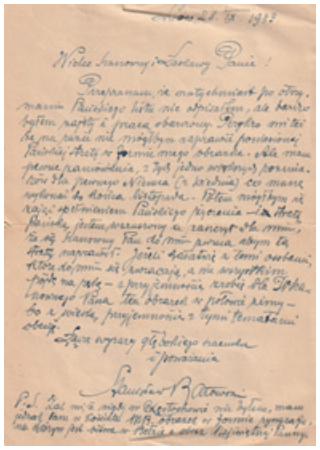
2. **IWAŃSKI Mieczysław, KIELCE**. Legitymacja wystawiona przez Komendę Wojewódzką Policji Państwowej w Kielcach dla M. Iwańskiego, starszego posterunkowego Policji Państwowej w woj. kieleckim, dnia 30 III 1938 r.; ostatni stempel z 1939 r.; st. db., oprawa skórzana, z tłoczeniami, przetarcia; wym. 80x115 mm. **Cena: 100 zł**

3. **IWAŃSKI Mieczysław, CZĘSTOCHOWA**. Tymczasowe zaświadczenie tożsamości dla M. Iwańskiego, mieszkańca Częstochowy od 1931 r. (po przeprowadzce z Krakowa, przed wyjazdem do Szczecina); wystawione 21 I 1946 r. przez Naczelnika Wydziału Administracyjnego za Prezydenta Miasta; jako zawód wpisany malarz – dekorator (służbę w Policji Państwowej w II RP Iwański ukrywał); st. db., naddarcia, zabrudzenia; wym. 100x125 mm. **Cena: 100 zł**

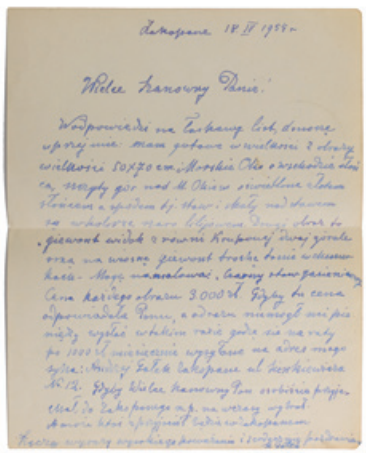
4. **CZĘSTOCHOWA, IWAŃSKI Mieczysław**. *WYSTAWA OBRAZÓW WYBITNYCH MALARZY POLSKICH*; druk F.D. Wilkoszewski; broszura wystawy organizowanej przez Zarząd Oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża w Częstochowie, trwającej od 6 do 12 grudnia 1930 r. w sali b. restauracji *Cristal* w Częstochowie; obrazy udostępnił marszand Maksymilian Rübner, Salon Obrazów Kraków, Rynek Główny 11; katalog był zarazem cennikiem – wystawa miała charakter komercyjny; niewątpliwie Mieczysław Iwański był jednym z inicjatorów całego przedsięwzięcia; wystawiono obrazy następujących artystów: T. Axentowicz, S. Dziemański, E. Erb, J. Fałat, S. Fabijański, S. Filipkiewicz, S. Gibiński, T. Grott, H. Grossman, S. Górski, W. Hofmann, W. Jarocki, S. Jaxa-Małachowski, A. Karpiński, W. Kossak, J. Kossak, A. Kozakiewicz, J. Malczewski, A. Markowicz, J. Matejko, J. Mehoffer, S. Poraj Chlebowski, B. Rychter Janowska, J. Rubczak, P. Stachiewicz, A. Setkowicz, J. Szczęsny, M. Szczerbiński, H. Uziembło, W. Wodzinowski; st. bdb., ślad przegięcia, podklejenia, zabrudzenia; wym. 112x283 mm. **Cena: 150 zł**

4

5

6

5. **BATOWSKI Stanisław, LWÓW**. Zestaw: 1) list do Mieczysława Iwańskiego do Częstochowy, 28 września 1943 r., dotyczący realizacji zamówienia; *Żal mi, że nigdy w Częstochowie nie byłem, mam jednak tam w Kościele MB obrazek w formie ryngrafu, na którym jest bitwa w Bełzie o obraz Najświętszej Panny;*

st. bdb., naddarcia i zagniecenia; wym. 149x210 mm; załączona oryginalna koperta z wyrwanym znaczkiem (bez szkody dla tekstu); 2) kartka pocztowa do M. Iwańskiego z 18 stycznia 1944 r.; *Listy Pańskie z serdecznemi słowy zawsze otrzymuję z wielką przyjemnością i wzruszeniem […]*, st. bdb. **Cena: 190 zł**

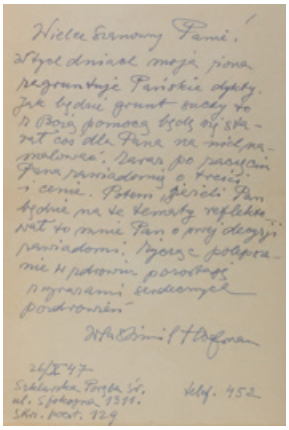
Cudowny obraz Matki Boskiej Bełzkiej, znany dziś jako obraz Matki Bożej Częstochowskiej. Według legendy, obraz miał zostać namalowany przez św. Łukasza Ewangelistę na desce stołu z domu Świętej Rodziny w Jerozolimie. Następnie cesarz Konstantyn Wielki przeniósł obraz do Konstantynopola i umieścił w świątyni. Na prośbę księcia ruskiego, Lwa Halickiego podarowany przez cesarza obraz został przeniesiony do posiadłości księcia. W czasie wojny prowadzonej na Rusi przez Ludwika Węgierskiego obraz został ukryty na zamku w Bełzie, gdzie otaczano go wielkim kultem. W 1377 r., w czasie oblężenia Bełza przez wojska litewskie, mieszkańcy zwrócili się o pomoc do Matki Bożej. W czasie modlitw do obrazu miało dojść do cudu – nad miastem pojawiła się tajemnicza świetlista postać, która odstraszyła najeźdźców. Dzięki temu Bełz został ocalony, a obraz zyskał jeszcze większą sławę jako cudowny. W 1382 r. książę Władysław Opolczyk, który zarządzał ziemią bełską, zabrał obraz z Bełza i przekazał go klasztorowi na Jasnej Górze w Częstochowie.

Stanisław Batowski Kaczor (1866–1946) – malarz-batalista. Urodził się we Lwowie w polskiej rodzinie ziemiańskiej. W latach 1883–1885 studiował w krakowskiej Szkole Sztuk Pięknych u W. Łuszczkiewicza i F. Cynka, następnie w latach 1887–1889 w monachijskiej Akademii Sztuk Pięknych pod kierunkiem A. Liezen-Mayera. Mieszkał w Paryżu i w Rzymie. Podróżował do Hiszpanii, Maroka i na Krym. Wrócił do Lwowa, gdzie współzałożył Stowarzyszenie Artystów Młoda Polska. W latach 1903–1914 prowadził tam własną szkołę malarstwa – Wolną Akademię Sztuki. Malował obrazy historyczne, batalistyczne, a także religijne, był również autorem portretów i pejzaży. Był ojcem prof. historii Henryka Batowskiego.

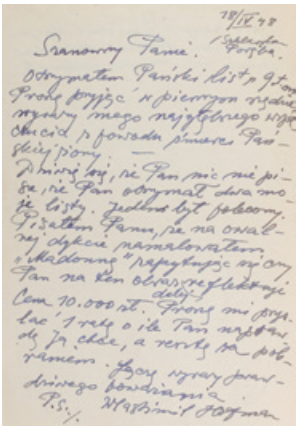
6. **GAŁEK Stanisław**. Korespondencja z Zakopanego do Mieczysława Iwańskiego do Szczecina: 1) list z dn. 18 kwietnia 1955 r.; *[…] donoszę uprzejmie: mam gotowe w wielkości 2 obrazy wielkości 50x70 cm. „Morskie Oko w wschodzie słońca, szczyty gór nad M. Okiem oświetlone złotem słońcem a spodem tj. staw i skały nad stawem są w kolorze szaro liljowem. Drugi obraz to „Giewont widok z równi Krupowej dwaj górale orzą na wiosnę Giewont trochę tonie w chmurkach*; wym. 155x195 mm; oryginalna koperta z odklejonym znaczkiem; 2) karta pocztowa z dn. 4 września 1956 r.; artysta pisze: *[…] Tekturka ma rozmiar 30x21 cm. Jaką mi Pan przysłał z naklejonem papierem i na tej namalowałem akwarelą morskie oko w stronę mnicha. Za tę akwarelę żądałem 600 zł. obecnie żądam 500 zł […]. Akwarela druga jest namalowana na tem owalu co mi Pan przysłał, namalowałem staw a w głębi góry w 5ciu stawach polskich […]*; wym. 144x104 mm; 3) list z dn. 28 stycznia 1958 r.: *[…] Obrazek M. Oko o wschodzie słońca sprzedałem dlatego powodu pieniądze Panu odesłałem ponieważ Pan nie chciał tego rozmiaru […]*; 4 str., tekst na jednej; wym. 141x210 mm; oryginalna koperta ze znaczkiem; 4) list bez daty; *[…] Papiery które otrzymałem od Drogiego i Kochanego Pana nie nadają się do akwareli gdyż nie są Watmany* [ceniona przez malarzy wytwórnia papieru z Anglii], *z tego powodu miałem trudność w pracy […]*; wym. 150x196 mm, brak koperty; wszystkie listy w st. bdb. **Cena: 290 zł**

Stanisław Gałek (1876–1961) – jeden z najwybitniejszych polskich pejzażystów tatrzańskich pierwszej połowy XX wieku. Urodził się w Mokrzyskach koło Brzeska. Jako trzynastolatek przeniósł się do Zakopanego, z którym związał niemal całe swoje życie i twórczość. Początkowo kształcił się w zakopiańskiej Szkole Przemysłu Drzewnego, gdzie zdobył przygotowanie rzeźbiarskie. Następnie studiował malarstwo w krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych pod kierunkiem J. Malczewskiego i J. Stanisławskiego. Edukację artystyczną kontynuował w Monachium oraz w Paryżu, gdzie uczył się m.in. w pracowni J.L. Gérôme. W latach 1912–1916 pracował jako nauczyciel rysunku w szkole zawodowej w Kołomyi na Huculszczyźnie, a następnie przez wiele lat wykładał w Szkole Przemysłu Drzewnego w Zakopanem. Był członkiem stowarzyszenia „Sztuka Podhalańska", należał też do Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych. Największą sławę przyniosły mu pejzaże tatrzańskie. Poza malarstwem zajmował się także rzeźbą oraz projektowaniem kilimów dla zakopiańskiego stowarzyszenia „Kilim".

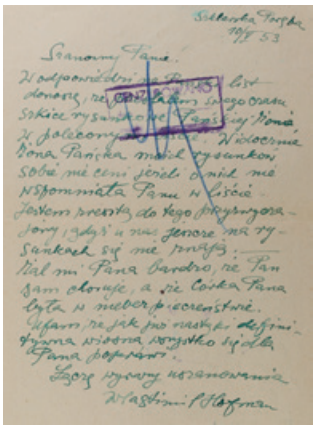
7

8

9

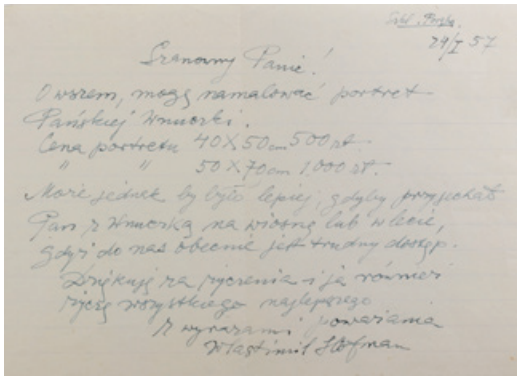

7. **HOFMAN Wlastimil**. List ze Szklarskiej Poręby do Mieczysława Iwańskiego do Szczecina, z dn. 26 października 1947 r.; *W tych dniach moja żona zagruntuje Pańskie dykty. Jak będzie grunt suchy to z Bożą pomocą będę się starał coś dla Pana na nich namalować. Zaraz po zaczęciu Pana zawiadomię o treści i cenie*; list jednostronny, st. bdb.; wym. 127x200 mm, załączona oryginalna koperta z wyrwanym znaczkiem. **Cena: 300 zł**

Wlastimil Hofman, właśc. Vlastimil Hofmann (1881–1970) – polski malarz, syn Czecha i Polki, przedstawiciel symbolizmu; malował też obrazy o tematyce religijnej, antycznej, baśniowej, fantastycznej i folklorystycznej. W 1889 r. jego rodzina przeniosła się do Krakowa. Hofman uczęszczał tam do szkoły św. Barbary i gimnazjum im. Jana III Sobieskiego. W 1896 r. rozpoczął studia w Szkole Sztuk Pięknych u J. Malczewskiego, L. Wyczółkowskiego i J. Stanisławskiego. W latach 1899–1901 studiował w École des beaux-arts w Paryżu pod kierunkiem Jean-Léona Gérôme'a. Od 1902 r. zaczął wystawiać swoje prace. Należał do Towarzystwa Artystów Czeskich *Mánes* i Towarzystwa Artystów Polskich *Sztuka*. Sławę przyniosła mu *Spowiedź*, wystawiona w 1906 r. w warszawskiej Zachęcie. W latach 1914–1920 mieszkał w Pradze i Paryżu, po czym wrócił do Krakowa. W 1947 r. zamieszkał w Szklarskiej Porębie.

8. **HOFMAN Wlastimil**. List ze Szklarskiej Poręby do Mieczysława Iwańskiego z dn. 18 kwietnia 1948 r.; artysta przesyła adresatowi kondolencje z powodu śmierci żony, następnie nawiązuje do wcześniejszej korespondencji: *Pisałem Panu, że na owalnej dykcie namalowałem „Madonnę" zapytując się czy Pan na ten obraz reflektuje. Cena 10.000 zł*; list dwustronny, st. bdb.; wym. 146x209 mm, brak koperty. **Cena: 280 zł**

9. **HOFMAN Wlastimil**. List ze Szklarskiej Poręby do Mieczysława Iwańskiego do szpitala więziennego w Warszawie, z dn. 10 maja 1953 r.: *W odpowiedzi na Pana list donoszę, że przesłałem swego czasu szkice rysunkowe Pańskiej Żonie w poleconym liście. Widocznie Żona Pańska moich rysunków sobie nie ceni jeżeli o nich nie wspomniała Panu w liście. […] Żal mi Pana bardzo, że Pan sam choruje, a że Córka Pana była w niebezpieczeństwie. Ufam, że jak już nastąpi definitywna wiosna wszystko się dla Pana poprawi* – delikatna sugestia, że Hofman zdawał sobie sprawę, do jakiego miejsca pisze (Iwański przebywał w więzieniu za „wrogą propagandę"); stempel cenzury; list jednostronny, st. bdb.; wym. 149x198 mm, załączona oryginalna koperta z wyrwanym znaczkiem ze szkodą dla tekstu. **Cena: 350 zł**

10

11

12

10. **HOFMAN Wlastimil**. List ze Szklarskiej Poręby do Mieczysława Iwańskiego do Strzałkowa (Iwański przebywał tam po wyjściu z więzienia), z dn. 24 stycznia 1957 r.; *Owszem, mogę namalować portret Pańskiej Wnuczki. Cena portretu 40x50 cm 500 zł, 50x70 cm 1000 zł*; list jednostronny, st. bdb.; wym. 210x140 mm, załączona oryginalna koperta z wyrwanym znaczkiem bez szkody dla tekstu. **Cena: 300 zł**

11. **HOFMAN Wlastimil, CZARTORYSKA Anna**. Karta pocztowa do nieznanej adresatki (córki Mieczysława Iwańskiego?) z dn. 18 grudnia 1959 r.; na karcie ręczny malunek wykonany przez Annę Czartoryską (1887–1980), pochodzącą ze znanego polskiego rodu arystokratycznego malarkę i graficzkę, zamieszkałą w Krynicy-Zdroju (na verso sygn. artystki); *Szanowna Pani! Cieszę się, że Pani Mamusi jest już dobrze. Niestety akwarel żadnych nie robię, maluję olejnie, a olejny obraz do pas-partu się nie nadaje*; pierwotnie karta była wysłana w kopercie – tutaj koperty brak, st. bdb.; wym. 155x105 mm. **Cena: 350 zł**

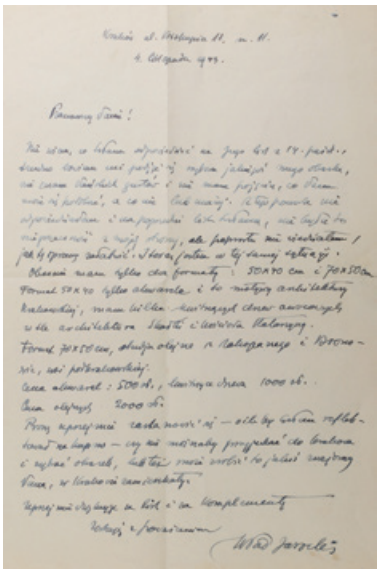
12. **[HOFMAN Wlastimil]**. Zestaw trzech dowodów wpłat za zamówione obrazy, dokonanych przez Mieczysława Iwańskiego dla W. Hofmana na adres w Szklarskiej Porębie; daty stempli: 21 stycznia 1961 r., 23 lutego 1962 r., trzecia data nieczyt.; st. bdb.; wym. ok. 130x30 mm. **Cena: 100 zł**

13. **JAROCKI Władysław**. List z Krakowa do Mieczysława Iwańskiego do Częstochowy, z dn. 4 listopada 1943 r.; w odpowiedzi na wyrażoną listownie chęć zakupu obrazów Jarocki informuje: *Obecnie mam tylko dwa formaty: 50x40 cm i 70x50 cm. Format 50x40 tylko akwarele i to motywy architektury krakowskiej, mam kilka kwitnących drzew owocowych w tle architektura Skałki i kościoła Katarzyny. Format 70x50 cm, stu-*

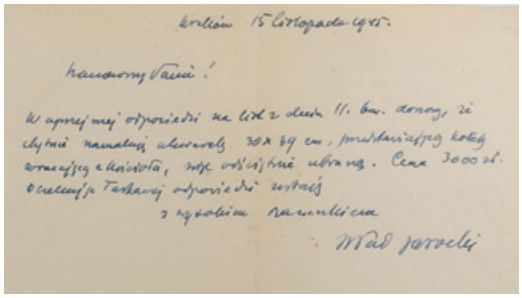
dja olejne z Zakopanego i Bronowic, wsi podkrakowskiej. Cena akwarel: 500 zł, kwitnące drzewa 1000 zł. Cena olejnych 2000 zł; list jednostronny, st. bdb.; wym. 210x297 mm; załączona oryginalna koperta z wyrwanym znaczkiem bez szkody dla tekstu. **Cena: 190 zł**

Władysław Jarocki (1879–1965) – malarz, grafik, rysownik, architekt i pedagog, zaliczany do najważniejszych przedstawicieli nurtu folklorystycznego w sztuce polskiej pierwszej poł. XX wieku. Najbardziej znany z obrazów przedstawiających Huculów, górali podhalańskich oraz krajobrazy tatrzańskie. Urodził się w Podhajczykach w Galicji Wschodniej (obecnie Ukraina). Studiował architekturę na Politechnice Lwowskiej, uzyskując dyplom inżyniera. Następnie w latach 1902–1906 kształcił się w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie pod kierunkiem J. Mehoffera i L. Wyczółkowskiego. Edukację artystyczną uzupełniał w paryskiej Académie Julian. Od około 1904 r. wielokrotnie podróżował na Huculszczyznę, później również na Podhale. Fascynacja kulturą ludową tych regionów stała się głównym tematem jego twórczości. W 1910 r. został członkiem Secesji Wiedeńskiej, a następnie Towarzystwa Artystów Polskich „Sztuka". W czasie I wojny światowej służył w armii austro-węgierskiej jako rysownik dokumentujący działania wojenne. Po wojnie uczestniczył w odbudowie zniszczonej Galicji. Od 1921 r. był profesorem Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Pełnił funkcje dziekana Wydziału Malarstwa i Rzeźby, później prorektora uczelni. Był także redaktorem wpływowego czasopisma „Sztuki Piękne" oraz aktywnym organizatorem życia artystycznego II Rzeczypospolitej. Ożenił się z Anną, starszą córką Jana Kasprowicza. Małżeństwo mieszkało częściowo w willi Harenda w Zakopanem, gdzie obecnie znajduje się galeria jego prac. Jarocki zaprojektował również sarkofag Jana Kasprowicza. Zmarł w Krakowie, został pochowany na Cmentarzu Rakowickim.

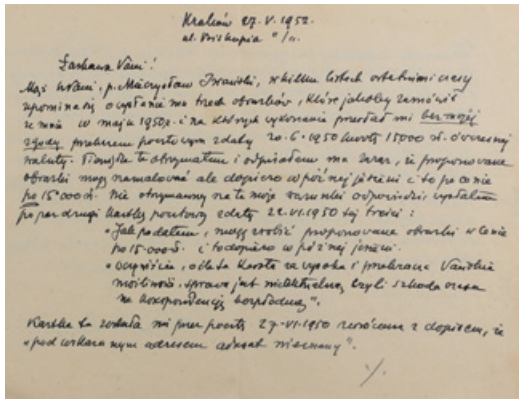
13

14

15

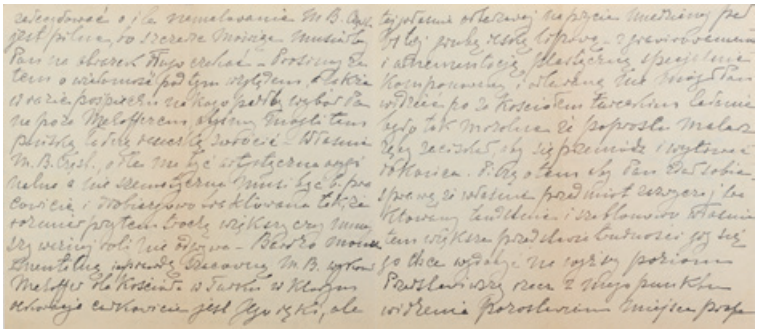
14. **JAROCKI Władysław**. List z Krakowa do Mieczysława Iwańskiego do Częstochowy, z dn. 15 listopada 1945 r.; artysta informuje adresata: *[…] chętnie namaluję akwarelę 30x39 cm, przedstawiającą kobiety wracające z kościoła, więc odświętnie ubrane. Cena 3000 zł*; list jednostronny, st. bdb.; wym. 210x147 mm; załączona oryginalna koperta z wyrwanym znaczkiem ze szkodą dla tekstu. **Cena: 180 zł**

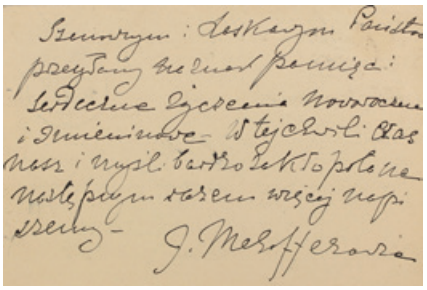
15. **JAROCKI Władysław**. List z Krakowa do Władysławy, żony Mieczysława Iwańskiego do Szczecina, z dn. 27 maja 1952 r. (data stempla 30 maja); list pisany w czasie pobytu Iwańskiego w więzieniu za „szeptaną propagandę", wyjaśniający nieporozumienie: *Mąż Pani […] w kilku listach ostatnimi czasy upomina się o wysłanie mu trzech obrazków, które jakoby zamówił u mnie w maju 1950 r. i na których wykonanie przesłał mi bez mojej zgody przekazem pocztowym z datą 20.6.1950 kwotę 15.000 zł ówczesnej waluty*; artysta pieniądze otrzymał i od razu odpisał, że obrazy może namalować *[…] dopiero w późnej jesieni i to po cenie po 15 000 zł*; niestety wysyłana do Iwańskiego korespondencja wracała do nadawcy, *[…] Dopiero z listu pisanego przez p. Iwańskiego z d. 20.3.1951. dowiedziałem się o jego przykrym losie. Pisze mi p. Iwański, żeby załatwić tę sprawę z Panią, oczekuję więc od Pani propozycji*; list dwustronny, st. bdb.; wym. 210x149 mm; załączona oryginalna koperta z wyrwanym znaczkiem ze szkodą dla tekstu. **Cena: 200 zł**

16. **JAROCKI Władysław**. List z Krakowa do Władysławy, żony Mieczysława Iwańskiego do Szczecina, z dn. 23 czerwca 1952 r.; list pisany w czasie pobytu Iwańskiego w więzieniu za „szeptaną propagandę"; dotyczy kwestii poruszanej we wcześniejszej korespondencji: *Wobec tego po raz ostatni odpisuję, że do mego listu adresowanego do Pani z dnia 27.V.1952. nie mam nic do dodania. Proszę z mężem się porozumieć,*

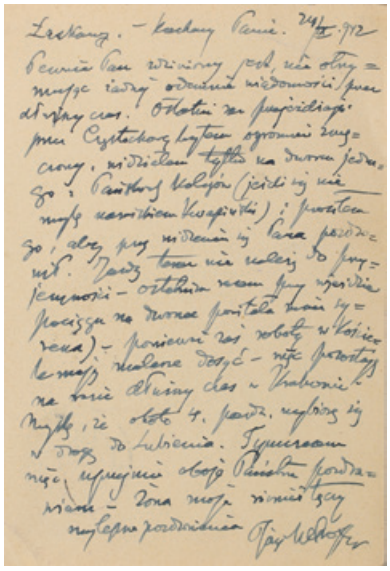
czy mam Wam zwrócić ową zwaloryzowaną [w 1950 r. nastąpiła dewaluacja peerelowskiej złotówki] *kwotę czy też 1 obrazek. Żadnych innych rozmów na ten temat prowadzić już nie będę […]*; list jednostronny, st. bdb.; wym. 210x150 mm; załączona oryginalna koperta od innego listu, wyrwany znaczek ze szkodą dla tekstu. **Cena: 180 zł**

17

19

18

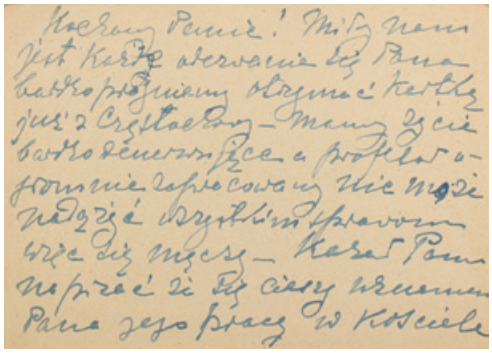
17. MEHOFFEROWIE Jadwiga i Józef. List do Mieczysława Iwańskiego do Częstochowy, z dn. 11 maja 1942 r.; Jadwiga pisze: *w zastępstwie mego męża, właśnie dlatego aby Pan dostał prędzej odpowiedź*, bo mąż *jest nawałem spraw obarczony* – Mehoffer miał w tym czasie bardzo dużo zamówień wotywnych (co jest zrozumiałe, ze względu na trwającą okupację niemiecką), wylicza: *2 Serce Jezusa, 2 Chrystus Król, 1 Serce Maryi, 5 witraży Katedry Przemyskiej, ś. Hubert do ołtarza […]. Otóż trzeba zadecydować o ile namalowanie M. B. Częstochowskiej jest pilne, to szczerze mówiąc musiałby Pan na obrazek długo czekać* [Matkę Boską wykonał Mehoffer dla kościoła w Turku]; dopisek Mehoffera: *mimo szczerej chęci dogodzenia Pańskim intencjom, w tej chwili nie mogę myśleć o oderwaniu się od robót, które mam rozpoczęte, a powody dokładniej wyraziła już Panu moja żona*; 4 str. (tekst na wszystkich), st. bdb., wym. 160x140 mm; załączona oryginalna koperta z wydartym znaczkiem. **Cena: 150 zł**

Jadwiga Mehofferowa z domu Radzim-Janakowska (1871–1956) – malarka, kolekcjonerka, modelka. Pochodziła z dobrze skoligaconej rodziny ziemiańskiej. Rodzice Jadwigi wychowywali ją i jej młodszą siostrę, Wandę (1873–1940) w duchu artystycznym. Obie siostry ukończyły studia malarskie w Monachium, a następnie wyjechały do Paryża. Tam w 1894 r. poznały J. Mehoffera, za którego w 1899 r. Jadwiga wyszła za mąż. Była niezastąpioną towarzyszką życia Mehoffera, jego muzą i powierniczką. Po śmierci męża w 1946 r. opracowała manuskrypt poświęcony jego twórczości – *Rozwój myśli twórczej Józefa Mehoffera*.

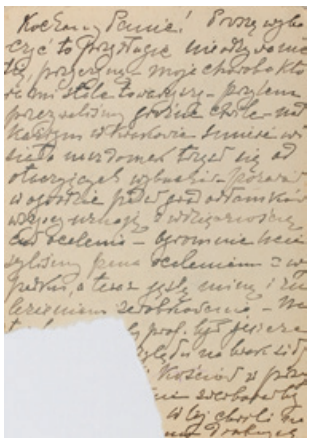
18. MEHOFFER Józef. Karta pocztowa do Mieczysława Iwańskiego do Częstochowy z dn. 24 września 1942 r.; artysta pisze: *Ostatni raz przejeżdżając przez Częstochowę byłem ogromnie zmęczony, widziałem tylko na dworcu jednego z Pańskich Kolegów […]*; informuje również o prowadzonych przez siebie pracach: *ponieważ zaś roboty w kościele mają malarze dosyć – więc pozostaję na razie dłuższy czas w Krakowie. Myślę, że około 4. pazdz. wybiorę się w drogę do Lubienia*; st. bdb., wym. 103x148 mm. **Cena: 800 zł**

19. MEHOFFER Jadwiga. Karta pocztowa do Mieczysława Iwańskiego do Częstochowy z dn. 27 grudnia 1942 r.; życzenia noworoczne i imieninowe: *W tej chwili czas nasz i myśli bardzo zakłopotane, następnym razem więcej napiszemy*; st. bdb., wym. 149x104 mm. **Cena: 350 zł**

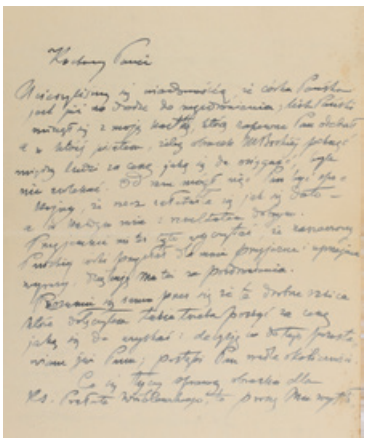
20. MEHOFFEROWIE Jadwiga i Józef. Karta pocztowa do Mieczysława Iwańskiego na Posterunek Policji Polskiej w Rozprzy k. Piotrkowa Trybunalskiego, z dn. 9 czerwca 1944 r.; Jadwiga pisze: *Kochany Panie! Miły nam jest każde odezwanie się Pana, bardzo pragniemy otrzymać kartkę już z Częstochowy. Mamy życie bardzo denerwujące a profesor ogromnie zapracowany nie może nadążyć wszystkim sprawom więc się męczy […]*; st. bdb., wym. 147x105 mm. **Cena: 350 zł**

20

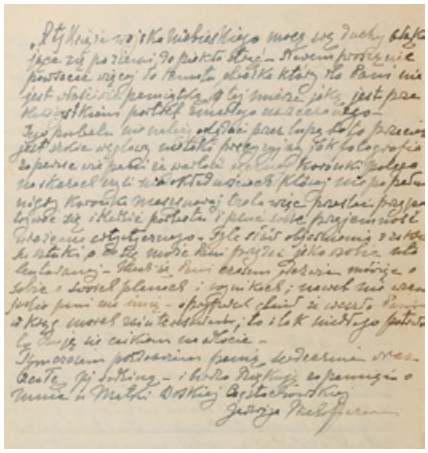
21

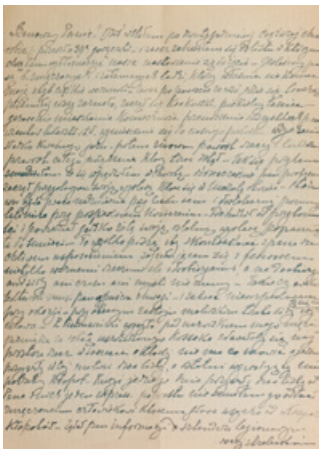
22

21. **MEHOFFER Jadwiga**. Karta pocztowa do Mieczysława Iwańskiego do Częstochowy z dn. 9 marca 1945 r.; pisze: *Proszę wybaczyć to przydługie nieodzywanie się, przyczyną – moja choroba która mi stale towarzyszy, przytem przeżywaliśmy groźne chwile – nad każdym w Krakowie śmierć wisiała i nasz domek trząsł się od otaczających wybuchów, pożarów. W ogrodzie spadł grad odłamków. Wszyscy uznają z wdzięcznością cud ocalenia*; wydarty znaczek ze szkodą dla tekstu, wym. 148x104 mm. **Cena: 150 zł**

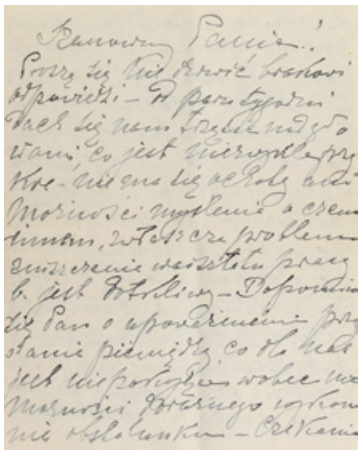
22. **MEHOFFER Józef**. List do Mieczysława Iwańskiego do Częstochowy z dn. 20 maja 1945 r.; pisze o sprzedaży swoich prac: *Rozumie się samo przez się że te drobne szkice które dołączyłem także trzeba pozbyć za cenę jaką się da uzyskać […]. Co się tyczy sprawy obrazka dla Ks. Prałata Wróblewskiego, to proszę mu wytłumaczyć, że ja mógłbym tylko namalować rzecz zupełnie oryginalną, bez wiązania się nadesłaną reprodukcją z Jul. Kossaka. W tym wypadku można zrobić kopię i to może zrobić jakiś młody artysta […]*; 4 str., tekst na trzech, st. bdb., wym. 143x179 mm; załączona oryginalna koperta adresowana przez Mehoffera, z wydartym znaczkiem ze szkodą dla tekstu. **Cena: 800 zł**

23

24

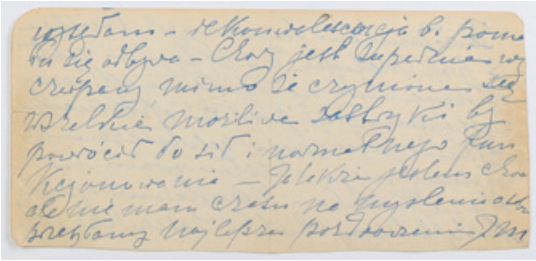

25

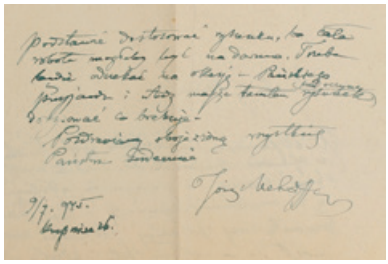
23. **MEHOFFER Jadwiga**. List do córki Mieczysława Iwańskiego, bez daty (najprawdopodobniej późna wiosna 1945 r.); list jest reakcją na wcześniejszą prośbę Iwańskiego kierowaną do Józefa Mehoffera, aby ten namalował obraz z motywem ułana i dziewczyny – okazało się, że była to prośba jego córki, która w tym czasie straciła narzeczonego (okoliczności jego śmierci są starannie pominięte w korespondencji; należy sądzić, że należał do *ludzi z lasu* stąd cała wstrzemięźliwość); Mehofferowa pisze wprost: *Szanowna Pani! Do niej list ten zwracam bo wedle słów p. Iwańskiego od Pani wychodzi życzenie dostania obrazka „Ułan i Dziewczyna" mimo że mój mąż nadmienił, że nie ma ochoty go malować, tego braku ochoty do tematu nie można zwalczać nasiłę* [?], *bo on przecież nie jest maszynką mechanicznie wyciskającą obrazy jak kiełbaski. […] przy każdym, choćby najpoważniejszym obstalunku musi mieć swobodę w wyborze i w traktowaniu tematu niegodzi się na żadne narzucanie […]. Niechęć do tematu [...] poczęści wynika, że oboje zaczęliśmy go uważać za tak zwany „pechowy" bo powikłany z szeregiem katastrof. Nie chcę by Pani mnie posądzała o prostackie zabobony, ale zdarza się że przedmioty lub dnie jakieś i to specjalnie dla kogoś okazują się feralne*; dalej autorka pisze o portrecie zmarłego narzeczonego panny Iwańskiej i kończy konkluzją: *Tyle słów objaśnienia z zakresu sztuki, a co się może Pani przydać jako osobie utalentowanej*; list dwustronny, st. bdb., wym. 149x210 mm, bez koperty. **Cena: 500 zł**

24. **MEHOFFER Jadwiga**. List do Mieczysława Iwańskiego do Częstochowy, bez daty (najprawdopodobniej wczesna jesień 1945 r.); pisze: *Dziś wstałam po dwutygodniowej ciężkiej chorobie, przeszło 39o gorączki i zaraz zabierałam się do listu w którym chcę Panu wytłumaczyć nasze nastawienie się do życia. Jesteśmy parą b. zmęczonych i załamanych ludzi, którzy właśnie na koniec mają zbyt ciężkie warunki. Zaraz po powrocie ze wsi, gdzie się trochę przemiłej ciszy zaznało, zaczął się krakowski, piekielny taniec – gazowanie mieszkania konieczność przeniesienia wszystkich prowiantów leków itd. wyniesienie się do ciasnego pokoiku. […] równocześnie pan profesor zaczął przygotowywać swoją wystawę […]. Żądał pan informacji o sztandarze legionowym […] trudno było mi je zebrać bo osoby robiące go poumierały, wyszywany był w domu Mehofferów […]*; list dwustronny, st. bdb., wym. 210x297 mm, załączona oryginalna koperta, wydarta górna część ze znaczkiem. **Cena: 350 zł**

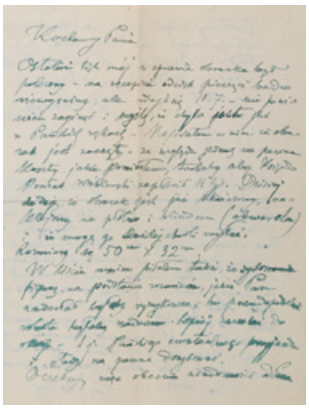
25. **MEHOFFER Jadwiga**. List do Mieczysława Iwańskiego do Częstochowy (błędnie zaadresowany: *Mikołaj Iw*[ański]), bez daty (prawdopodobnie wiosna 1945 r.); pisze: *[…] od paru tygodni dach się nam trzęsie nad głowami, co jest niezwykle przykre. Nie ma się ochoty ani możliwości myślenia o czem innem, zwłaszcza problem zniszczenia warsztatu pracy b. jest dotkliwy. Dopomina się Pan o upoważnienie przysłania pieniędzy, co dla nas jest niepokojące wobec niemożności doraźnego wykonania obstalunku. Czekanie na obraz może trwać nawet do przyszłej wiosny. […] Zresztą jak panu na tem tak bardzo zależy to można pieniądze odesłać a ja ich użyję na poratowanie dworu który tego b. b. potrzebuje*; 4 str., tekst na trzech, st. bdb., wym. 130x162 mm, załączona oryginalna koperta z wydartym znaczkiem, z niewielką szkodą dla tekstu. **Cena: 350 zł**

26

27

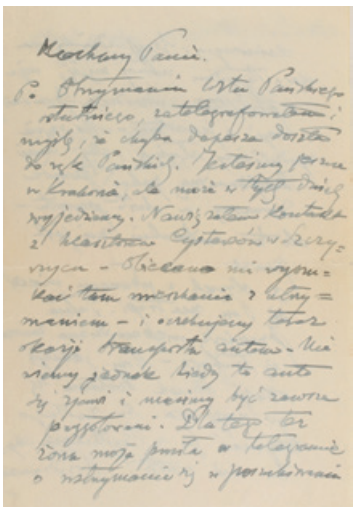

28

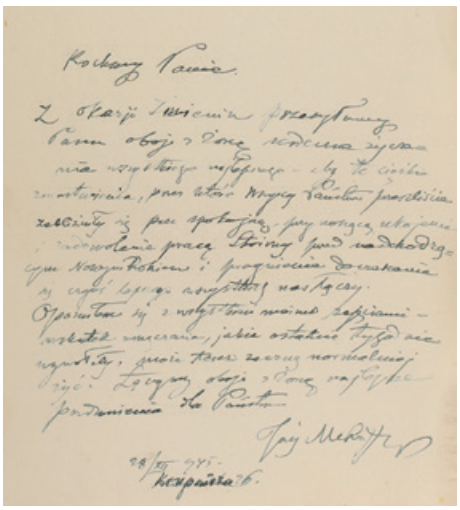
26. **MEHOFFER Jadwiga**. List do Mieczysława Iwańskiego, bez daty (prawdopodobnie wiosna/lato 1946 r.); pisze: *prof. Mehoffer od 7 min tygodni jest obłożnie chory na zapalenie opłucnej z wysiękiem […]*, dlatego opóźnia się z ekspertyzą na temat obrazu J. Kossaka, *[…] chory jest zupełnie wyczerpany, mimo że czynione są wszelkie możliwe zastrzyki by powrócił do sił […]*; sygnatura J.M.; list dwustronny, na przyciętym arkuszu, st. bdb., wym. 162x75 mm; załączona fotograficzna kopia, st. db., zagięcia, wym. 162x150 mm, brak koperty. **Cena: 250 zł**

27. **MEHOFFER Józef**. List do Mieczysława Iwańskiego do Częstochowy z dn. 9 lipca 1945 r. (data stempla 10 lipca 1945 r.); dotyczy obrazu malowanego na zamówienie ks. Prałata Wróblewskiego: *[…] donoszę, że rzeczywiście zabrałem się do malowania akwarelą i ten temat romantycznej polskiej piosenki mnie zajął. To, co zrobiłem dotąd podoba się bardzo mojej żonie. Wielkość będzie 50 cm x 35 cm. Jeżeli chodzi o cenę, to trzebaby, aby Ksiądz Prałat dołożył przynajmniej 1000 zł (razem 11 tys.) bo będę miał jeszcze pewne koszty*; list dwustronny, st. bdb., wym. 150x212 mm, załączona oryginalna koperta adresowana przez Mehoffera, z pieczęcią cenzury wojskowej i wydartym znaczkiem. **Cena: 800 zł**

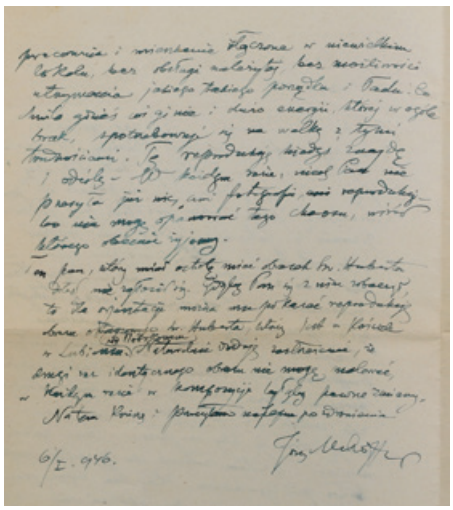
28. **MEHOFFER Józef**. List do Mieczysława Iwańskiego do Częstochowy z dn. 18 i 19 lipca 1945 r. (data stempla 20 lipca 1945); dotyczy obrazu malowanego na zamówienie ks. Prałata Wróblewskiego: *[…] obrazek jest zaczęty – ze względu jednak na pewne koszty, jakie poniosłem, trzebaby aby Ksiądz Prałat Wróblewski zapłacił 11 tys. Dzisiaj dodaję, że obrazek jest już skończony, naklejony na płótno […]*, następnie w części dopisanej kolejnego dnia: *[…] tego rodzaju rzeczy nie nadają się do passepartout […]. Taki obraz oprawiony w ładną ramę (nie z listwy gotowej, bo to tandeta, ale zrobioną ręcznie przez dobrego pozłotnika) wygląda znacznie poważniej i artystyczniej*; list dwustronny, st. bdb., wym. 150x209 mm; załączona oryginalna koperta adresowana przez Mehoffera, z pieczęcią cenzury wojskowej i wydartym znaczkiem. **Cena: 1000 zł**

29

30

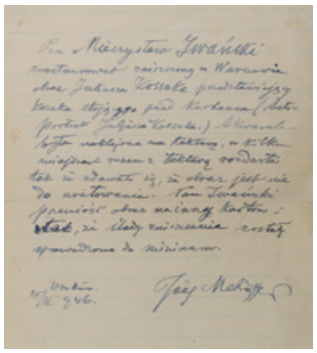

31

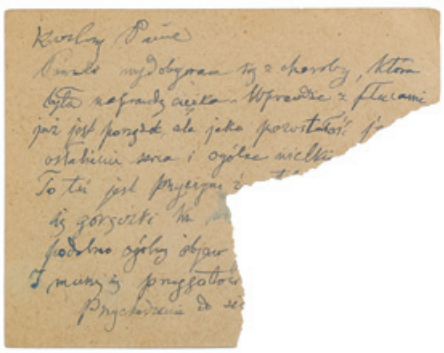
29. **MEHOFFER Józef**. List do Mieczysława Iwańskiego do Częstochowy z dn. 16 sierpnia 1945 r.; artysta pisze o planach urlopowych: *Jesteśmy jeszcze w Krakowie, ale może w tych dniach wyjedziemy. Nawiązałem kontakt z klasztorem Cystersów w Szczyrzycu – obiecano mi wyszukać tam mieszkanie z utrzymaniem – i oczekujemy teraz okazji transportu autem [...]. Wyjeżdżamy na dwa tygodnie […]. Na razie zgodziliśmy służącą, aby mieć zapewnioną jakąś pomoc domową w chwili powrotu […]*; 4 str., tekst na trzech, st. bdb., wym. 105x171 mm; załączona oryginalna koperta od innego listu adresowana przez Mehoffera, z wydartym znaczkiem i częścią adresu. **Cena: 500 zł**

30. **MEHOFFER Józef**. List do Mieczysława Iwańskiego do Częstochowy z dn. 28 grudnia 1945 r.; życzenia imieninowe i noworoczne: *Z okazji Imienin przesyłamy Panu oboje z Żoną serdeczne życzenia […]. Stoimy przed nadchodzącym Nowym Rokiem i pragnienie doczekania się czegoś lepszego wszystkich nas łączy. Opóźniłem się z wszystkimi moimi zajęciami – wskutek zmęczenia, jakie ostatnie tygodnie wywołały, może teraz zacznę normalniej żyć*; list jednostronny, st. bdb., wym. 143x178 mm, załączona oryginalna koperta adresowana przez Mehoffera, z wydartym znaczkiem i częścią adresu. **Cena: 700 zł**

31. **MEHOFFER Józef**. List do Mieczysława Iwańskiego do Częstochowy z dn. 6 stycznia 1946 r.; dotyczy rysunku wykonanego dla córki Iwańskiego na podstawie fotografii (najprawdopodobniej tragicznie zmarłego narzeczonego) oraz trudnej sytuacji mieszkaniowej artysty: *W rysunku takim, robionym z fotografii chodzi o to, aby przy zachowaniu podobieństwa nie popaść w pewną martwotę, jaka zwykle powstaje przy posługiwaniu się fotografią, ale właśnie nadać cechę artystyczną, która związana jest ze studiem z natury […]. Żyjemy obecnie w warunkach bardzo przykrych pracownia i mieszkanie złączone w niewielkim lokalu, bez obsługi należytej, bez możliwości utrzymania jakiego takiego porządku i ładu. Co chwila gdzieś coś ginie […]*; 4 str., tekst na dwóch, st. bdb., wym. 147x210 mm; załączona oryginalna koperta adresowana przez Mehoffera, z wydartym znaczkiem. **Cena: 1000 zł**

32

33

34

32. **MEHOFFER Józef**. List do Mieczysława Iwańskiego do Częstochowy z dn. 25 marca 1946 r.; certyfikat – Mehoffer poświadcza, że *Pan Mieczysław Iwański zrestaurował zniszczony w Warszawie obraz Juliusza Kossaka przedstawiający kozaka stojącego przed kurhanem […]. Von Iwański przeniósł obraz na inny karton i tak, że ślady zniszczenia zostały sprowadzone do minimum*; list jednostronny, st. bdb., wym. 150x200 mm; brak koperty. **Cena: 1000 zł**

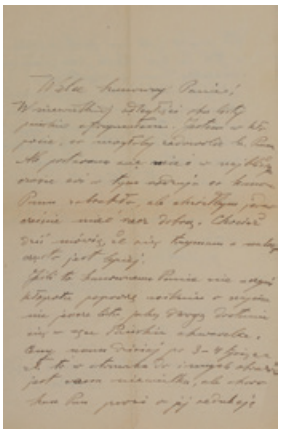
33. **MEHOFFER Józef**. Karta pocztowa do Mieczysława Iwańskiego do Szczecina z dn. 7 maja 1946 r.; artysta informuje o swojej chorobie: *Niech Pan nie oczekuje częstych wiadomości, bo taka rekonwalescencja ogromnie dużo czasu zabiera, a moja biedna Żona ponad siły pracuje*; karta z wyrwanym znaczkiem ze szkodą dla tekstu, wym. 144x105 mm. **Cena: 180 zł**

34. **[MEHOFFER Jadwiga], PIEKARSKA Felicja**. Karta pocztowa pisana przez F. Piekarską w imieniu J. Mehofferowej do Mieczysława Iwańskiego do Szczecina, z dn. 30 grudnia 1947 r.; *Paczka wraz z listem spakowana jeszcze przed Świętami leży dotychczas nie wysłana z powodu choroby w domu […]*; st. bdb., wym. 140x85 mm. **Cena: 150 zł**

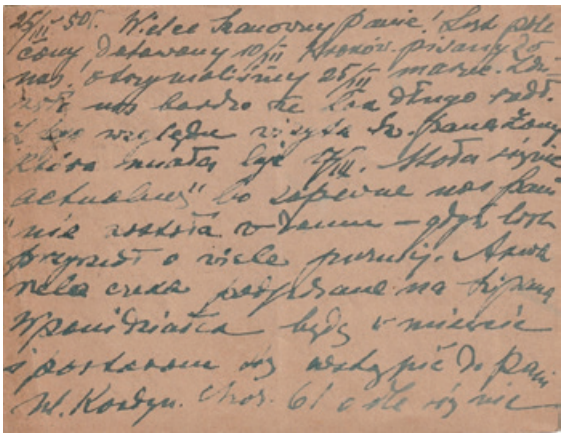
Felicja Piekarska – jak pisał poeta i malarz Antoni Waśkowski (1885–1966) o F. Piekarskiej, prowadzącej dom Mehofferów jeszcze przed I wojną światową: *Nie zapomnę nigdy tych letnich wieczorów* [w majątku Jankówka, który Mehofferowie kupili w 1907 r.]; *na przyzbie w gronie gości państwo Mehofferowie, matka pani Jadwigi, Jankowska, kilkunastoletni syn Mehofferów Żbik (Zbigniew) i najbliższy świadek rozwoju talentu Józefa Mehoffera, żywa kronika wypadków, jakie rozgrywały się w sztuce – pani Felicja Piekarska, która wobec gości spełniała rolę biblijnej Marty, krzątającej się i gościnnej* (A. Waśkowski, *Znajomi z tamtych lat*, Kraków 1971, s. 89.).

35

36

37

35. **[MEHOFFER Jadwiga], PIEKARSKA Felicja**. Karta pocztowa pisana przez F. Piekarską w imieniu J. Mehofferowej do Mieczysława Iwańskiego do Szczecina, z dn. 18 sierpnia 1950 r.; Jadwiga Mehoffer przeszła operację oczu i M. Iwański zadeklarował załatwienie sprowadzanych ze Szwecji szkieł, jednak z jakichś przyczyn recepta do niego nie dotarła: *Druga recepta nie może być wysłana […]*. Zresztą dziwię się, że jedna recepta nie wystarcza. *Czy znowu nie zaszła jakaś pechowa zguba? Już się jakoś będę musiała obejść bez tych szwedzkich szkieł*; wydarty znaczek ze szkodą dla tekstu, wym. 145x105 mm. **Cena: 100 zł**

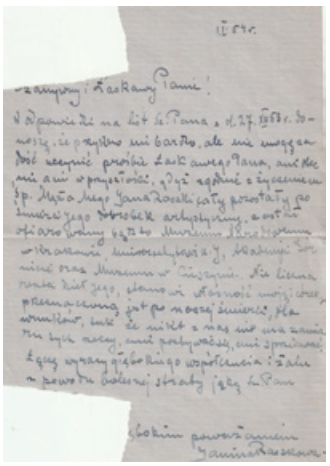
36. **NARTOWSKI Tadeusz**. List do Mieczysława Iwańskiego z dn. 6 stycznia 1944 r.; dotyczy wyceny i sposobu dostarczenia akwareli: *Jeżeli to Szanownemu Panu nie uczyni kłopotu poproszę o napisanie jeszcze listu, jaką drogą dostanie się w ręce Pańskie akwarela. Ceny mam dzisiaj po 3-4 tysiące zł. To w stosunku do innych obrazów jest cena niewielka, ale skoro Szan. Pan prosi o jej redukcję, to pujdę* [sic!] *Mu na rękę, a sobie o tyle, że żyć trzeba, jakoś pomimo 100-krotnej zmiany wszystkiego. Sądzę, że 1500-2000 nie przerazi Szanownego Pana. […] Tylko jak przesłać, wogóle obraz i całość załatwić. Czy bezpośrednio drogą pocztową, czy przez okazję*; st. bdb., wym. 210x300 mm. **Cena: 100 zł**

Tadeusz Nartowski (1892–1971) – artysta malarz. W czasie nauki w szkole średniej równolegle uczył się rysunku u F. Słupskiego. Ukończył Szkołę Sztuk Pięknych. Kształcił się w malarstwie akwarelowym u L. Wyczółkowskiego, F. Ruszczyca, K. Krzyżanowskiego, J. Fałata i K. Stabrowskiego. W latach 1921–1925 wykładał w szkole W. Gersona i na Akademii Sztuk Pięknych. Należał do grupy Zachęta. W 1924 r. wyjechał do Włoch; od 1927 r. wyjeżdżał co roku do Anglii, Francji, Hiszpanii, Jugosławii, Niemiec, na Węgry i do Maroka. W czasie II wojny światowej mieszkał w Warszawie. Wypędzony przez Niemców, stracił cały dorobek życia. Po wojnie mieszkał w Krakowie i we Wrocławiu. Od 1947 r. mieszkał i malował w Szczecinie. Był akwarelistą. Malował martwe natury i portrety, krajobrazy i architekturę.

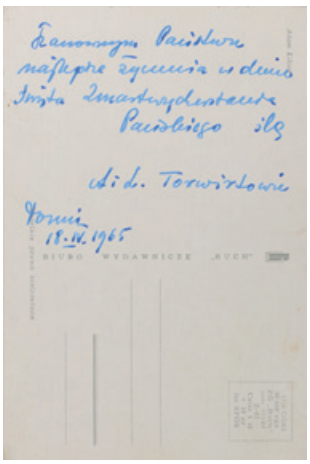
37. **NARTOWSKI Tadeusz**. Kartka pocztowa do Mieczysława Iwańskiego z dn. 25 marca 1950 r. (data stempla 27 marca) do Mieczysława Iwańskiego do Krakowa; *Wielce Szanowny Panie! List polecony, datowany 10/III Kraków pisany do nas otrzymaliśmy 25/III marca. Zdziwiło nas bardzo, że tak długo szedł. Z tego względu wizyta Sz. pana Żony która miała być 17/III. stała się nie „actualną", bo zapewne nas Pani nie zastała w domu – gdyż list przyszedł o wiele później*; st. bdb., wym. 147x105 mm. **Cena: 90 zł**

38

39

40

38. **NARTOWSKI Tadeusz**. Zestaw czterech pejzaży; ołówek; wszystkie sygnowane przez autora; st. bdb., zabrudzenia; wym. od 223x160 do 305x225 mm. **Cena: 250 zł**

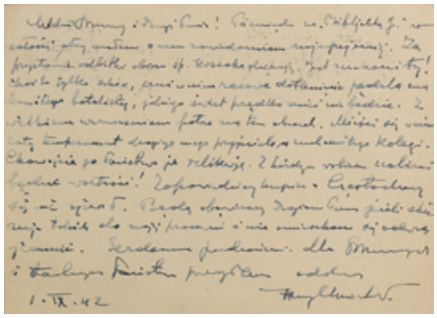
39. **RASZKA Janina**. List Janiny Raszki, żony rzeźbiarza Jana Raszki, do Mieczysława Iwańskiego do Szczecina, z dn. 1 stycznia 1954 r.; dotyczy losów dorobku artystycznego ś.p. Jana Raszki: *[…] nie mogę za dość uczynić prośbie Łaskawego Pana, ani obecnie ani w przyszłości, gdyż zgodnie z życzeniem Śp. Męża Mego Jana Raszki cały pozostały po śmierci Jego dorobek artystyczny, został ofiarowany bądź to Muzeum Narodowemu w Krakowie, Uniwersytetowi U.J, Akademji Górniczej oraz Muzeum w Cieszynie. Nie liczna reszta dzieł jego, stanowi własność moją i córek, przeznaczoną jest po naszej śmierci, dla wnuków […]*; st. db., wydarte narożniki ze szkodą dla tekstu; wym. 146x190 mm; załączona oryginalna koperta z wydartym znaczkiem. **Cena: 100 zł**

Jan Florian Raszka (1871–1945) – polski rzeźbiarz, grawer, medalier, malarz, profesor i pedagog akademicki. W jego twórczości wybijają się wpływy secesji i art déco. Urodził się w Ropicy na Zaolziu w biednej, wielodzietnej rodzinie ewangelickiej. Ukończył ludową szkołę w Pudłowie. W 1892 r. zdał maturę w państwowym gimnazjum w Cieszynie, gdzie wstąpił do polskiej tajnej organizacji uczniowskiej *Jedność*. Studiował malarstwo i rzeźbę na Akademii Sztuk Pięknych w Wiedniu, pod kierunkiem J.V. Bergera, S. L'Allemanda, A. Eisenmengera, E. von Hellmera i C. von Zumbuscha. W 1902 r. przeniósł się do Krakowa – pracował przy pracach restauracyjnych na Wawelu, ponadto wykładał rysunek i rzeźbę na Wydziale Przemysłu Artystycznego w Wyższej Szkole Przemysłowej w Krakowie. W 1914 r. zaciągnął się do Legionu Śląskiego, a następnie Legionów Polskich. Od 1916 r. służył w II Brygadzie Legionów, dowodzonej przez gen. Hallera. Od 1917 r. służył w krakowskim Archiwum Legionów Polskich. Po wojnie powrócił do Wyższej Szkoły Przemysłowej (WSP) w Krakowie. Jako artysta rzeźbiarz znany jest głównie z pomników, zwłaszcza poświęconych poległym żołnierzom z czasów I wojny światowej.

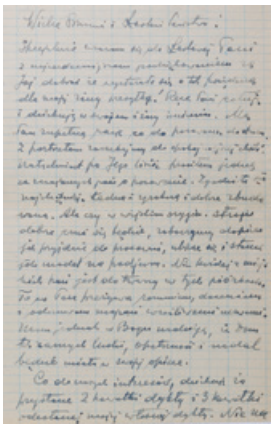
40. **TORWIRT Anna i Leonard**. Korespondencja z Poznania i Torunia do Mieczysława Iwańskiego i jego drugiej żony, Marii, do Szczecina: 1) karta pocztowa z dn. 18 kwietnia 1965 r.; życzenia wielkanocne; na karcie reprodukcja grafiki Adama Kiliana; 2) karta pocztowa z dn. 24 grudnia 1965 r.; artystka przesyła życzenia bożonarodzeniowe i zapewnia o końcach prac nad zamówieniem; na karcie reprodukcja grafiki Jerzego Gorazdowskiego; 3) kartka z dn. 10 kwietnia 1966 r.; życzenia wielkanocne; 4) list z dn. 19 maja 1968 r.; opis wypadku, w którym zginął Leonard Torwirt, jadąc do Janowa k. Sokółki, gdzie prowadził prace nad polichromią wnętrza kościoła; list jednostronny; wym. 206x295 mm, oryginalna koperta z wyrwanym znaczkiem bez szkody dla tekstu; wszystko w st. bdb. **Cena: 260 zł**

Leonard Torwirt (1912–1967) – malarz, konserwator dzieł sztuki, scenograf, jeden z twórców powojennej polskiej szkoły konserwacji zabytków. Urodził się w Wilnie, zmarł tragicznie 9 listopada 1967 r. w wypadku samochodowym w okolicach Ciechanowa. Kształcił się w Wileńskiej Szkole Rzemiosł i Przemysłu Artystycznego pod kierunkiem Jerzego Hoppena, a następnie studiował na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie. Już przed wojną zajmował się konserwacją malowideł ściennych, polichromii i dzieł sztuki sakralnej na Wileńszczyźnie. Po 1945 r. przeniósł się do Torunia i należał do grona organizatorów Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Był wykładowcą, prodziekanem i dziekanem wydziału oraz twórcą Katedry Technologii i Technik Malarskich. Odegrał kluczową rolę w powstaniu tzw. toruńskiej szkoły konserwacji zabytków, która zdobyła uznanie w kraju i za granicą. Jako konserwator prowadził badania technologii malarskich, uczestniczył w ratowaniu zabytków oraz współtworzył nowatorskie metody konserwacji, m.in. szkła witrażowego. Równolegle rozwijał działalność artystyczną. Malował obrazy sztalugowe i polichromie kościelne, projektował scenografie teatralne, współpracując przez wiele lat z Teatrem im. Wilama Horzycy. Największą sławę przyniosło mu wykonanie w 1957 r. wiernej kopii obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej na Jasnej Górze. Powstały wówczas wizerunek, zwany później „Obrazem Nawiedzenia", stał się jednym z najważniejszych obrazów religijnych współczesnej Polski. Był żonaty z Anną Torwirt, również artystką i współpracowniczką przy wielu przedsięwzięciach artystycznych. Ich córką jest Anna Maria Torwirt, kontynuatorka rodzinnych tradycji artystycznych.

Anna Torwirt (z domu Rudak, po mężu Torwirtowa, zm. w 1992 r.) – malarka, konserwatorka dzieł sztuki i współpracowniczka swojego męża, prof. Leonarda Torwirta. Pochodziła ze środowiska wileńskiego i była związana z kręgiem artystów skupionych wokół Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie. Po wojnie wraz z mężem znalazła się w Toruniu, gdzie współtworzyli środowisko artystyczne skupione wokół nowo powstałego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Słynny Obraz Nawiedzenia Matki Bożej Częstochowskiej z 1957 r., choć powszechnie przypisywany Leonardowi Torwirtowi, był w praktyce dziełem wykonywanym przy współudziale Anny.

41

42

43

41. **UZIEMBŁO Henryk**. Karta pocztowa z Krakowa do Mieczysława Iwańskiego do Częstochowy, z dn. 1 września 1942 r.; artysta pisze: *[…] Za przysłanie odbitki obrazu śp. Kossaka dziękuję. Jest znakomity! Choć to tylko szkic, czuć w nim […] dotknięcie pędzla znakomitego batalisty, jakiego świat prędko mieć nie będzie. […] Mieści się w nim cały temperament drogiego mego przyjaciela i znakomitego kolegi. Chowajcie go Państwo jak relikwję. Z każdym rokiem naliczać będzie wartości!* – Iwański posiadał batalistyczny obraz J. Kossaka, z którego zrobił kopię przeznaczoną dla H. Uziembły; st. bdb.; wym. 146x105 mm. **Cena: 180 zł**

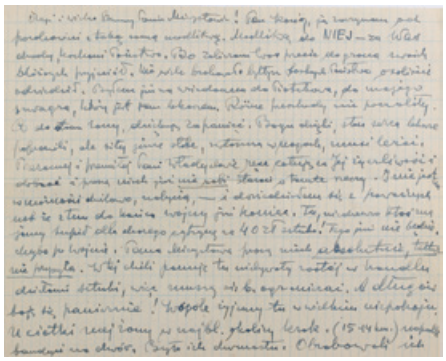
Henryk Uziembło (1879–1949) – jeden z najbardziej wszechstronnych artystów polskich pierwszej połowy XX wieku – malarz, grafik, projektant wnętrz, twórca witraży, polichromii, plakatów i sztuki użytkowej. Należał do grona artystów związanych z krakowskim środowiskiem Młodej Polski i był jednym z pionierów tzw. „stylu swojskiego", wykorzystującego motywy rodzimej sztuki ludowej. Urodził się w Krzu koło Trzebini (obecnie część Myślachowic), zmarł w Krakowie. Kształcił się w Szkole Przemysłowej w Krakowie, następnie w wiedeńskiej Kunstgewerbeschule pod kierunkiem Karla Kargera. Po powrocie do kraju studiował w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie u T. Axentowicza i S. Wyspiańskiego. Edukację uzupełniał w paryskiej Académie Julian oraz w Londynie, gdzie studiował architekturę wnętrz. Odbył także podróż artystyczną do Włoch. Malował przede wszystkim pejzaże, widoki Krakowa, sceny rodzajowe i portrety inspirowane folklorem podkrakowskim, huculskim i karpackim. Poza malarstwem sztalugowym zajmował się szeroko pojętą sztuką dekoracyjną. Był współzałożycielem Towarzystwa Polska Sztuka Stosowana, kierownikiem artystycznym Zakładu Witrażów Stanisława Gabriela Żeleńskiego, projektował meble, wnętrza, mozaiki, okładki książek, plakaty, ekslibrisy i logotypy. Zaprojektował m.in. wnętrza krakowskiego kina „Uciecha" oraz teatru „Bagatela", a także realizował polichromie i witraże. Wspólnie z W. Tetmajerem wykonywał polichromię kościoła w Sosnowcu. W czasie I wojny światowej służył w austro-węgierskim Wydziale Grobów Wojennych, wykonując projekty cmentarzy wojennych oraz dokumentację artystyczną działań wojennych w Galicji. Po odzyskaniu niepodległości przygotował oprawę plastyczną uroczystości zaślubin Polski z morzem w Pucku w 1920 r. Od 1922 r. wykładał w Państwowej Szkole Zdobnictwa i Przemysłu Artystycznego w Krakowie (późniejszym Instytucie Sztuk Plastycznych). Był również współredaktorem „Poradnika Graficznego" i współwydawcą pisma satyrycznego „Liberum Veto".

42. **UZIEMBŁO Henryk**. List z Krakowa do Mieczysława i Władysławy Iwańskich do Częstochowy, z dn. 5 kwietnia 1943 r.; artysta dziękuje żonie Iwańskiego *[…] za Jej dobroć że wystarała się o tak pożądaną dla mojej żony przesyłkę*; w związku z zamówieniem Iwańskiego na obraz artysta ujawnia kulisy swojego warsztatu, mianowicie za modelki do portretów dziewczyn ze wsi nie bierze jej mieszkanek, ale panie z krakowskiego towarzystwa: *[…] prosiłem jedną ze znajomych pań o pozowanie. Zgodziła się najchętniej. Ładna i zgrabna i dobrze zbudowana. Ale czy w wiejskim stroju dobrze czuć się będzie, zobaczymy dopiero jak przyjdzie do pozowania, ubierze się i stanie jak model na podyum*; list dwustronny, st. bdb.; wym. 142x203 mm; załączona oryginalna koperta z wyrwanym znaczkiem bez szkody dla tekstu. **Cena: 150 zł**

43. **UZIEMBŁO Henryk**. Karta pocztowa z Krakowa do Mieczysława i Władysławy Iwańskich do Częstochowy, z dn. 21 kwietnia 1943 r.; na karcie reprodukcja obrazu Uziembły; artysta przesyła życzenia wielkanocne; st. bdb., brak znaczka, naddarcie; wym. 140x90 mm. **Cena: 180 zł**

44. **UZIEMBŁO Henryk**. List z Krakowa do Mieczysława Iwańskiego do Częstochowy, z dn. 7 lipca 1943 r.; artysta pisze, że modli się za Iwańskich, jako że *[…] zaliczam Was przecie do grona swych bliskich przyjaciół […]*; dalej pisze o swojej chorobie i że *[…] niedawno ktoś znajomy kupił dla chorego cytrynę za 40 zł sztuka! Tego już nie będzie chyba po wojnie […]. W tej chwili panuje tu niebywały zastój w handlu dziełami sztuki, więc muszę się b. ograniczać. […] W ogóle żyjemy tu w wielkim niepokoju. U ciotki mej żony w najbl.*

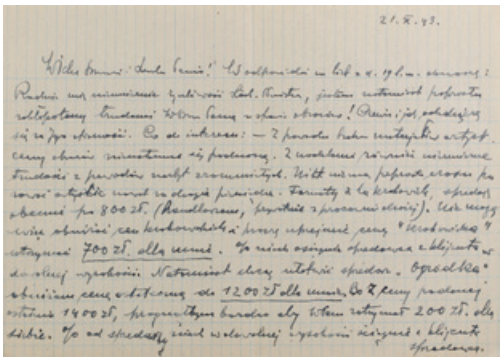
okolicy krak. (14-15 km) napadli bandyci na dwór. Było ich dwunastu. Obrabowali ich i domowników doszczętnie. Co najsmutniejsze, że są dwie śmiertelne ofiary; list dwustronny, st. bdb.; wym. 202x162 mm; załączona oryginalna koperta z wyrwanym znaczkiem bez szkody dla tekstu. **Cena: 180 zł**

44

45

46

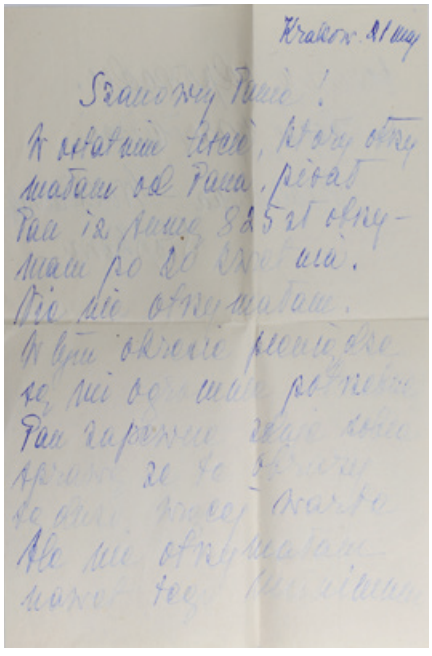
45. **UZIEMBŁO Henryk**. Karta pocztowa z Krakowa do Mieczysława i Władysławy Iwańskich do Częstochowy, z dn. 21 lipca 1943 r.; na karcie reprodukcja obrazu Uziembły; artysta pisze: *O farby niech […] główka nie boli. Dla Pani Mieczysławowej zawsze znajdą się! […]*; st. bdb.; wym. 141x92 mm. **Cena: 180 zł**

46. **UZIEMBŁO Henryk**. List z Krakowa do Mieczysława Iwańskiego do Częstochowy, z dn. 21 października 1943 r.; Iwański zajmował się pośrednictwem w sprzedaży obrazów Uziembły; artysta narzeka: *Nikt nie ma poprostu czasu pozować artyście nawet za duże pieniądze*; dalej pisze o cenach swoich obrazów: *Formaty à la krakowiak, sprzedaję obecnie po 800 zł. […] Nie mogę więc obniżać cen krakowskich i proszę uprzejmie cenę „Krakowiaka" utrzymać 700 zł. dla mnie. […] Natomiast chcę ułatwić sprzedaż „Ogródka" obniżam cenę ostateczną do 1200 zł dla mnie. Bo z ceny podanej ostatnio 1400 zł, pragnąłbym bardzo aby WPan zatrzymał 200 zł dla siebie*; list dwustronny, st. bdb.; wym. 202x143 mm; załączona oryginalna koperta z wyrwanym znaczkiem bez szkody dla tekstu. **Cena: 150 zł**

47. **[UZIEMBŁO Henryk]**. Pokwitowanie przekazu pocztowego z dn. 20 grudnia 1943 r. od Mieczysława Iwańskiego dla H. Uziembły; st. bdb.; wym. 42x105 mm. **Cena: 50 zł**

48. **WODZINOWSKA-STOPKOWA Wincentyna**. Zestaw trzech niedatowanych (jedynie data dzienna – 20 marca i 21 maja) listów z Krakowa do Mieczysława Iwańskiego do Szczecina; dwa z listów wspólnie w jednej kopercie, trzeci – w osobnej; w listach nadawczyni m.in. upomina się o zapłatę 825 zł za obraz; pisze: *Nie pisałam ponieważ mąż mój miał grypę. Po dokładnym rozpatrzeniu się w obrazach* [malowanych przez ojca autorki, Wincentego Wodzinowskiego] *jakie posiadam, doszłam do wniosku że nie mogę Panu sprzedać kompozycji o tematyce chłopskiej olejnego, ponieważ obrazy te są bardzo duże – i cena ich z tej racji wahała by się od 15 – 20 tys. Natomiast mam duże piękne obrazy akwarelowe o tematyce chłopskiej, które poślę Panu pocztą*; st. bdb.; wym. 155x222 mm; koperty z odklejonymi znaczkami bez szkody dla tekstu. **Cena: 180 zł**

Wincentyna Wodzinowska-Stopkowa (1915–1991) – pisarka wspomnieniowa, działaczka teatralna, depozytariuszka spuścizny rodzinnej malarza Wincentego Wodzinowskiego. Najmłodsza córka artysty i jego żony Franciszki Wodzinowskiej. Była piątym dzieckiem w rodzinie. W swoich wspomnieniach opisywała dzieciństwo spędzone w artystycznym domu rodzinnym w Krakowie. Ojciec wielokrotnie wykorzystywał ją jako modelkę. Ukończyła krakowską Szkołę Dramatyczną, równocześnie studiując w Wyższym Studium Handlowym. Po II wojnie światowej związała się zawodowo z teatrem. Przez wiele lat współpracowała ze swoim mężem, wybitnym scenografem, malarzem i rysownikiem Andrzejem Stopką, pełniąc funkcję jego asystentki przy licznych realizacjach teatralnych. Była także autorką i współautorką tekstów teatralnych. Wspólnie z Ewą Otwinowską napisała sztukę „Bolero" (wystawianą pod tytułem „Straszna zabawa") oraz przygotowywała adaptacje sceniczne utworów literackich. Najważniejszym jej dziełem literackim pozostaje książka wspomnieniowa „Portret artysty z żoną w tle" (Kraków 1989), będąca barwnym obrazem rodziny Wodzinowskich, środowiska artystycznego Krakowa oraz życia z Andrzejem Stopką. Po śmierci ojca dbała o jego dorobek artystyczny. W latach 50.–90. wielokrotnie poświadczała autentyczność jego obrazów i przechowywała część rodzinnej kolekcji.

48

„KAKOGENIKA”

Obraz zawarty we wstępie do katalogu jest pewnie nienajweselszy. Pisany z punktu widzenia rynku kolekcjonerskiego. Bardzo wycinkowy, taki jak światło, które pada z lekko uchylonych drzwi na zaciemnioną przestrzeń. Weduta liczona w milimetrach, żadna panorama.

Dzięki pracy jako nauczyciel akademicki była szansa na szersze uchylenie drzwi ze światłem. Od czasów Gaju Akademosa w tradycji platońskiej kształcenie miało zapewnić płynne zastępowanie odchodzącej z powodów biologicznych elity nową, ukształtowaną na jej obraz i podobieństwo. Masowa eksterminacja inteligencji po 1939 r. pozostawiła po sobie wielką pustać. Po 1945 r. ani płynne zastępowanie, ani wymiana nie mogła mieć miejsca. Był ją w stanie wypełnić niepohamowany marsz mas po awans społeczny. Czy dało się wyłonić najlepszych i ukształtować na obraz i podobieństwo starej elity, wypada zmilczeć. Himalajami nie do pokonania był brak prawdziwego kapitału kulturowego wyniesionego z domu.

„Kakogenika” jest książką o tym właśnie. Tytuł wcale nie metaforyczny. Na gruncie klasycznej greki jest to neologizm, który da się przełożyć jako złe pochodzenie, ale chodzi tak naprawdę o przeciwieństwo „eugeniki”. Kakogenika nie zaczęła swego dzieła w 1939 r. Należy do procesów długiego trwania. Początek to 1772 rok, czyli I rozbiór. Wtedy zaborcy rozpoczęli celową, systematyczną destrukcję społeczeństwa I RP. Niszczyli jego elity, resztę pozostawiając w stanie otępienia. Ciemny czas skumulował się po powstaniu styczniowym. Wolnizna od kakogeniki nastała za II RP, by ustać wraz z jej końcem. Książka nie ma ambicji wyczerpania problematyki. Jest zaledwie próbą wywołania dyskusji w celu zrozumienia, w jakim miejscu znalazła się Polska.

Do kupienia w naszym sklepie:

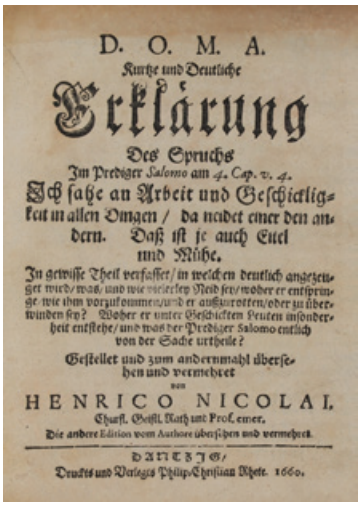
https://allegro.pl/oferta/kakogenika-wprowadzenie-wojciech-lizak-15020374560

STARODRUKI

49

50

D. O. M. A.
Kurtze und Deutliche
Erklärung
Des Spruchs
Im Prediger Salomo am 4. Cap. v. 4.
Ich sahe an Arbeit und Geschicklichkeit in allen Dingen / da neidet einer den andern. Daß ist je auch Eitel und Mühe.
In gewisse Theil verfasset / in welchen deutlich angezeiget wird / was / und wie vielerley Neid sey / woher er entspringe / wie ihm vorzukommen / wo er auszureuten / oder zu überwinden sey? Woher er unter Geschickten Leuten insonderheit entstehe / und was der Prediger Salomo endlich von der Sache urtheile?
Gestellet und zum andernmahl übersehen und vermehret
von
HENRICO NICOLAI,
Churf. Gesamt. Rath und Prof. emer.
Die andere Edition vom Authore übersehen und vermehret.
DANTZIG /
Drucks und Verlegts Philip-Christian Rhete. 1660.

51

DIALOGVS.
Das ist /
Ein freuntlichs Gesprech zwoer Person / von den drey wichtigen puncten vnd stücken vnserer Heyligen Christlichen Religion / so itzunder ohn vnderlaß getrieben / vnd von vielen zuerläuben begert werden / Nemlich / Ob Man die Layen vnder den beyden gestalten Communiciren / den Priestern vnnd Geystlichen Weiber geben / vnd die geheymnussen des Glaubens in bekanter Sprach verhandlen / vnd dem gemeinen Man fürtragen solle / Alles verfaßt vnd antzeig bracht.
Durch Stanislaum Hosium Bischoffen zu Varmien ꝛc.
Im Jar
M. D. LVIII.

49. **BECKAERT Jean** (pseud. Richardus Bruneus). *S. Thomae Cantuariensis, Et Henrici II. Illvstris Anglorvm Regis Monomachia, De Libertate Ecclesiastica Cvm Svbivncto Eivsdem argumenti Dialogo […]*; wyd. Cornelius ab Egmundt, Kolonia 1626; opracowanie dotyczące konfliktu Tomasza Becketa z Henrykiem II; odręczne wpisy i nieaktualna pieczęć biblioteczna; [14] + 387 str., st. bdb., ślady wilgoci, oprawa twarda, pergaminowa, z uszkodzeniami, na grzbiecie odręcznie tyt.; format 16d. **Cena: 600 zł**

Joannes Bekaert (ok. 1575–1635), znany również jako Becardus i pod pseudonimem Richardus Brunaeus – duchowny i publicysta. Śluby zakonne złożył w opactwie norbertanek w Veurne w 1600 r. Uzyskał licencjat na Uniwersytecie w Douai. Po otrzymaniu święceń kapłańskich w 1604 r. skierowany do pracy parafialnej w Westhoek, następnie został proboszczem w Pervijze, gdzie zmuszony był odbudować kościoły parafialne i plebanię, a jednocześnie ożywić życie religijne wśród mieszkańców. W 1614 r. mianowany proboszczem kościoła św. Mikołaja w Veurne, a później dziekanem dekanatu Veurne-Nieuwpoort – na tym stanowisku pozostał aż do śmierci.

W 1626 r. opublikował pod pseudonimem kontrowersyjną pracę – rzekomo w Kolonii (ale prawdopodobnie w Antwerpii) – którą Rada Flandrii uznała za podejrzaną i zakazała publikacji. Praca dotyczyła zabójstwa Tomasza Becketa i nieautoryzowanej ingerencji w sprawy kościelne rad sądowych, rad miejskich dużych miast i urzędników książęcych. Wiele przykładów, które podał, dotyczyło kasztelanii Veurne i Sint-Winoksbergen. Książka wywołała wielkie poruszenie i osiągnęła duży nakład. Władze cywilne uznały ją za niebezpieczną, zniesławiającą, oszczerczą i naruszającą prawa królewskie. Władze Flandrii nakazały odnalezienie autora, jednak bezskutecznie.

50. **GDAŃSK, NICOLAI Heinrich**. *Kurtze und Deutliche Erklärung Des Spruchs Im Prediger Salomo […]*; autor: H. Nicolai (1605–1660), filozof, teolog, profesor gdańskiego Gimnazjum Akademickiego; druk. i wyd. P.C. Rhete, Gdańsk 1660; 56 str., st. bdb., oprawa twarda, ćwierćpłócienna, introligatorska; format 16d. **Cena: 800 zł**

51. **HOZJUSZ Stanisław**. *DIALOGVS, Das ist, Ein freundlichs Gesprech zwoer Person, von den drey wichtigen puncten und stücken unserer Heyligen Christlichen Religion, so itzunder ohn underlass getrieben, und von vielen zuerläuben begert werden, Nemlich, Ob Man die Leyen under den beyden gestalten Communiciren, den Priestern unnd Geystlichen Weiber geben und die geheymnussen des Glaubens in bekanter Sprach verhandlen und dem gemeinen Man fürtragen solle*, wyd. F. Behem, Moguncja 1578; odręczny wpis, ślad pieczęci; 91 nlb. kart, st. db., oprawa kartonowa z XIX w. (zaplamienia), dwie ostatnie karty z ubytkami tekstu, zaplamienia, zagięcia narożników; format 16d. **Cena: 1450 zł**

Rzadki druk, którego nie wymienia ani starsza (J. Umiński), ani nowsza literatura (K. Prokop, J. Kalinowska) dotycząca Hozjusza. Bez wątpienia jest to przekład niemiecki dzieła kardynała *Rozmowa o tym: godzi li się laikom kielicha, księżej żon dopuścić, a w kościelech służbę bożą językiem przyrodzonym sprawować*. Jest jednak o rok wcześniejszy niż tradycyjnie podawany jako przekład *Drei christliche Gespräch […]*, byłby zatem tłumaczeniem pierwszym.

52. **KANTY Jan, BARBIELLINI Michelangelo** (wyd.). *Vita di S. Giovanni Canzio Sacerdote Secolare […]*, wyd. M. Barbiellini, Rzym 1767; portret – *Santus Johannes Cantius Polonus […]*, ryt. M. Carloni; 71 str., st. bdb., brzegi kart barwione, oprawa twarda, pergaminowa, z tłoczeniami i złoceniami, grzbiet z szyldzikiem, format 8o; [E. tom XVIII, str. 421]. **Nieczęste. Cena: 900 zł**

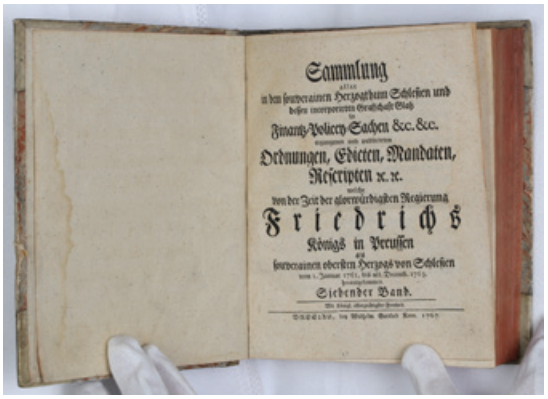
Żywot św. Jana Kantego, znanego również jako Jan z Kęt lub Jan Wacięga. – Kanty urodził się 24 czerwca 1390 r. w Kętach. Był polskim prezbiterem rzymskokatolickim, profesorem Uniwersytetu Krakowskiego oraz świętym kościoła katolickiego. Po ukończeniu Wydziału Sztuk na Uniwersytecie Krakowskim otrzymał święcenia kapłańskie. Następnie kierował szkołą

klasztorną bożogrobców w Miechowie, gdzie rozpoczął przepisywanie rękopisów, co stało się jego życiową pasją. Od 1429 r. wykładał na wydziale sztuk wyzwolonych, później podjął studia teologiczne. Słynął z głębokiej pobożności, miłosierdzia oraz zaangażowania w nauczanie młodzieży. Odbył pielgrzymki do Rzymu. Zmarł 24 grudnia 1473 r. w Krakowie. Został beatyfikowany przez papieża Innocentego XI w 1680 r., a kanonizowany przez papieża Klemensa XIII w 1767 r. **Oferowane dzieło powstało z okazji tejże kanonizacji.**

Michelangelo Barbiellini urodził się w Rzymie pod koniec 1733 r. jako syn typografa i księgarza Giovanniego Lorenza Barbielliniego (1689?–1748). Kształcił się w Seminario Romano. Był wydawcą i drukarzem działającym w Rzymie w XVIII w. Jego oficyna wydawnicza publikowała dzieła z różnych dziedzin, w tym literatury i muzyki. W 1775 r. opublikował książkę *Dubbio* autorstwa Antonio Eximeno, Giambattisty Martiniego oraz własnego autorstwa. Zmarł w 1793 r.

52

53

54

53. KŁODZKO, ŚLĄSK. *Sammlung aller in dem souverainen Herzogthum Schlesien und dessen incorporirten Grafschaft Glatz in Finantz-Policey-Sachen & c. & c. ergangenen und publicirten Ordnungen, Edicten, Mandaten, Rescripten a. a. welche von der Zeit der glorwürdigsten Regierung Friedrichs Königs in Preussen als souverainen obersten Herzogs von Schlesien vom I. Januar 1761. bis ult. Decemb. 1763.*, tom VII, wyd. W.G. Korn, Wrocław 1767; zbiór dokumentów za lata 1761–1763 dotyczących zasad inkorporacji Śląska i Hrabstwa Kłodzkiego przez państwo pruskie; zawiera dwie rozkładane tablice; 522 + 24 nlb. str., st. bdb., brzegi kart barwione, na przedniej wyklejce ślad wilgoci, oprawa twarda, półskórek, lekkie przetarcia; format 8o. **Cena: 800 zł**

54. KRZESIMOWSKI Antoni Andrzej (ok. 1650–1703). *Viator Christianus In Patriam Tendens Per Motus Anagogicos*, wyd. C. Bartl, Augsburg 1742; zawiera cz.-b. miedz.; 14 nlb. + 517 str., st. bdb., oprawa twarda, skórzana, ozdobne tłoczenia, przetarcia, grzbiet z szyldzikiem, format 16d; [E. tom XX, str. 324]. **Cena: 600 zł**

Dzieło zawiera refleksje na temat życiowej drogi chrześcijanina przedstawionej jako *motus anagogicus* – działanie prowadzące do wyższego stanu, wewnętrznego duchowego rozwoju i zbliżenia się do Boga, pozwalające zarazem na Jego lepsze zrozumienie i doświadczanie.

Andrzej Antoni Krzesimowski (ok. 1650–1703), cysters, opat koprzywnicki, sekretarz królewski i pisarz ascetyczny. Pochodził z Krzesimowa w Lubelskiem. Studiował filozofię w Krakowie. W 1683 r. został proboszczem w Koprzywnicy, a dwa lata później opatem. Jako wizytator cystersów odwiedził 16 opactw. Zmodernizował kościół w Koprzywnicy i dbał o rozwój miasta. Autor cenionego dzieła *Viator Christianus* (1684), tłumaczonego i wznawianego w Europie. Zmarł w listopadzie 1703 r.

55. [RIQUETTI DE MIRABEAU Honoré-Gabriel de]. *Geheime Geschichte des Berliner Hofes oder Briefe eines reisenden Franzosen geschrieben in den Jahren 1786 und 1787 […]*; tomy I–II współoprawnie, 1789; nieaktualne pieczęcie własnościowe; 224 + 252 str., st. bdb./db., oprawa twarda, półskórek, pęknięcia i spore przetarcia, grzbiet z szyldzikiem i złoceniami, brzegi kart barwione; format 16d. **Cena: 600 zł**

Honoré Gabriel Riqueti, hrabia de Mirabeau (1749–1791) – jedna z najważniejszych i najbardziej barwnych postaci początkowego etapu rewolucji francuskiej. Zasłynął jako genialny mówca, mąż stanu oraz zwolennik monarchii konstytucyjnej. Mimo że wywodził się z arystokracji, został wybrany do Stanów Generalnych (1789) jako przedstawiciel stanu trzeciego. Odegrał kluczową rolę w przekształceniu ich w Zgromadzenie Narodowe. Uważany za jednego z najpotężniejszych mówców w historii Francji. Dążył do stworzenia we Francji systemu na wzór brytyjski – monarchii konstytucyjnej, w której król współpracowałby z parlamentem. Po jego śmierci wyszło na jaw, że potajemnie doradzał królowi Ludwikowi XVI i pobierał za to wynagrodzenie od dworu, co zniszczyło jego reputację wśród rewolucjonistów.

56. SARBIEWSKI Maciej Kazimierz (1595–1640). *Lyricorum libri IV. Epodon lib. vnvs alterq. epigrammatvm*; wyd. B. Moreti, Antwerpia 1646; zbiór epigramatów; dedykacja dla papieża Urbana VIII (1568–1644); 236 str., st. bdb., oprawa twarda, pergaminowa; format 16o. **Cena: 800 zł**

Maciej Kazimierz Sarbiewski (1595–1640) – poeta epoki baroku, jezuita, jeden z najwybitniejszych twórców literatury polskiej XVII w., nazywany *chrześcijańskim Horacym*. Urodził się na Mazowszu (najczęściej wskazuje się Sarbiewo). W młodości wstąpił do zakonu jezuitów, gdzie otrzymał staranne wykształcenie humanistyczne i teologiczne. Studiował m.in. w Braniewie, Pułtusku oraz w Rzymie, gdzie zetknął się z elitą intelektualną i artystyczną Europy. Pisał niemal wyłącznie po łacinie. Jego twórczość, silnie inspirowana poezją Horacego, obejmuje przede wszystkim ody, epody i epigramy. Najważniejsze dzieło, zbiór *Lyricorum libri IV […]*, przyniosło mu międzynarodową sławę – był jednym z nielicznych polskich autorów szeroko czytanych w całej Europie. Podczas pobytu w Rzymie został uhonorowany przez papieża Urbana VIII, który przyznał mu laur poetycki (poeta laureatus). Po powrocie do Rzeczypospolitej pełnił funkcje nauczyciela i kaznodziei, był także związany z dworem królewskim jako kaznodzieja królewski. Zmarł w Warszawie.

Geheime Geschichte
des
Berliner Hofes
oder
Briefe
eines
reisenden Franzosen
geschrieben in den Jahren 1786 und 1787.
Aus dem Französischen übersetzt
und mit
Anmerkungen begleitet.
Erster Theil.
1789.

55

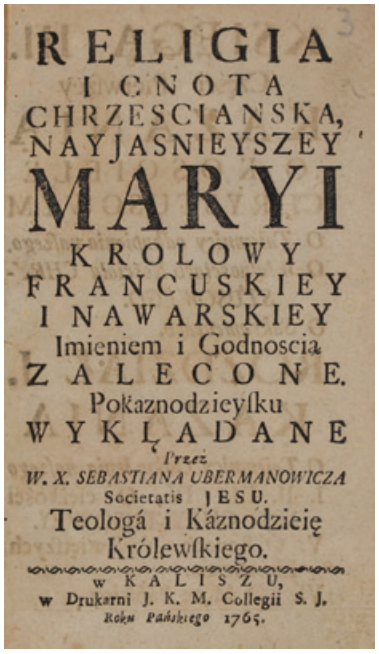

56

A FAITHFUL and EXACT NARATIVE OF THE HORRID TRAGEDY, Lately acted at THORN, in Polish Prussia, By the Contrivance and Instigation OF THE JESUITS.

57

57. **TORUŃ, TUMULT TORUŃSKI**. Współoprawnie antykatolickie dzieła, dotyczące prześladowań protestantów i walk na tle religijnym: 1) A. Court, *An Historical Memorial of the Most Remarkable Proceedings against the protestants in France, From the Year 1744 to 1751 […]*; druk. C. Say, wyd. J. Payne, Londyn 1752; V + 100 str.; 2) E. Serres, *Popish Cruelty Exemplified, In the Various Sufferings of Mr. Serres And feveral other French Gentlemen […]*, C. D'Assas, druk. J. Peele, Londyn 1723; pierwsze i jedyne angielskie tłumaczenie z jęz. franc.; 208 st.; 3) autor nieznany, *A faithful and exact narative of the horrid tragedy; Lately acted at Thorn, in Polish Prussia […]* – **poświęcone tumultowi toruńskiemu z 1724 r.**; wyd. J. Roberts i A. Rocayrol, Londyn; rozkładany cz.-b. miedz. przedstawiający sceny z zamieszek – *A PROSPECT of the Horrid TRAGEDY acted by the JESUITS at THORN, Dec. 7th. N.S. 1724*, ryt. P. Fourdrinier; 37 + 30 str.; 4) autor nieznany, *The Artifices of the Romish Priests, In making Converts to Popery […]*, wyd. M. Cooper, J. Fletcher i T. Merrill, Londyn 1746; 126 str.; st. bdb./db., oprawa twarda, osobno, półskórek, z przetarciami i rozdarciami; format 16d. **Cena: 800 zł**

RELIGIA
I CNOTA
CHRZESCIANSKA,
NAYJASNIEYSZEY
MARYI
KROLOWY
FRANCUSKIEY
I NAWARSKIEY
Imieniem i Godnoscia
ZALECONE.
Pokaznodzieyſku
WYKŁADANE
Przez
W. X. SEBASTIANA UBERMANOWICZA
Societatis IESU.
Teologá i Káznodzieię
Królewſkiego.
W KALISZU,
w Drukarni J. K. M. Collegii S. J.
Roku Pańskiego 1765.

58

58. **UBERMANOWICZ Sebastian** (1698–1764). *Religia i cnota chrzescianska, nayjasnieyszey Maryi krolowy francuskiey i nawarskiey […]*; Drukarnia J.K.M. Collegii S.J. Kalisz 1765; 555 str., st. bdb., lekkie zabrudzenia, oprawa twarda, półskórek, przetarcia, niewielki ubytek na grzbiecie, brzegi kart barwione; format 16d. **Cena: 350 zł**

Sebastian Ubermanowicz (1698–1764) – jezuita i kaznodzieja, spowiednik nadworny Stanisława Leszczyńskiego. Do zakonu jezuitów wstąpił w 1711 r. Był kaznodzieją i profesorem filozofii, fizyki i matematyki w kolegium jezuitów w Poznaniu. Przez 22 lata był kaznodzieją i spowiednikiem nadwornym Stanisława Leszczyńskiego w Nancy, gdzie zmarł.

HERALDYKA, GENEALOGIA

59

60

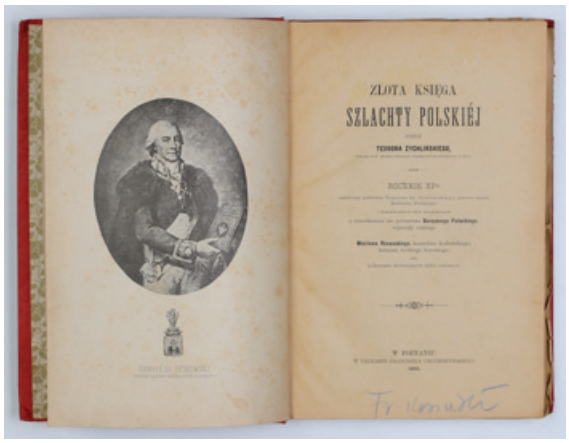
59. **KRAKÓW**. Historyczny wariant godła Wielkiego Księstwa Krakowskiego (1846–1918); anonim, inicjał łączony HA, ok. 1840; ładne złocenia; akwf. kolor., st. bdb.; wym. arkusza 230x298 mm; *Krakau*. **Cena: 180 zł**

60. **KRANE Alfred Freiherr von (oprac.), ŚLĄSK, HERALDYKA**. *Wappen- und Handbuch des in Schlesien (einschließlich der Oberlausitz) landgesessenen Adels*; przewodnik po rodach śląskich; rys. A.M. Hildebrandt, druk. i wyd. C.A. Starke, Görlitz 1901–1904; 10 nlb. + 164 + XIX + 4 str. oraz 126 barwnych tablic, st. bdb., oprawa twarda, półskórek (pergamin), na grzbiecie złocenia i tłoczenia, przetarcia, ozdobne wyklejki; format 4o. **Cena: 1950 zł**

Zredagowany w początkach XX w. Obejmuje prawie 500 rodów szlacheckich z granic ówczesnej Prowincji Śląskiej Królestwa Prus. Kryterium doboru stanowiło aktualne posiadanie dóbr na Śląsku. I tak w wykazie znaleźli się Radziwiłłowie, konkretnie Antoni Wilhelm Radziwiłł (właśc. Fryderyk Wilhelm Ferdynand Antoni Radziwiłł herbu Trąby, 1833–1904) – wnuk Antoniego Henryka, namiestnika Wielkiego Księstwa Poznańskiego – pruski generał, członek Izby Panów pruskiego Landstagu. Poza efektownym graficznie herbem rodowym krótka historia Radziwiłłów – dobra na Śląsku wziął w posagu żony, markizy Marii de Castellane, która je dostała po swojej matce z domu ks. Talleyrand-Perigord. Dobra rycerskie w Klenicy (dziś w woj. lubuskim) miały 1060 ha. W ich skład wchodził także majątek Karszyn (2051 ha) i Swarzynice (925 ha). Wywodzący się ze szlachty polskiej renegacki ród von Radolin (wcześniej Radolińscy), który za zasługi dla monarchii pruskiej przekształcili swój majątek w Jarocinie w ordynację 1888 r. i dostali tytuł hrabiowski skracając nazwisko. W rejencji opolskiej posiadali dobra Panoszów i Zborowskie (koło Lublińca) liczące 3426 ha. Wśród arystokracji śląskiej będącej Polakami lub wywodzących się z Polski odnajdziemy też nazwiska Madeyski-Poraj, Rapacki-Warnia, Rudno-Rudziński, Wengersky. Są też Unruhowie, rodzina znanego polskiego admirała.

Olbrzymią zaletą tego przewodnika jest odtworzenie wszystkich gałęzi danego rodu wraz z posiadanymi przez nich dobrami. Od tej strony unikalne opracowanie, pozwalające m.in. na odtworzenie sieci dóbr na Śląsku oraz istniejących bądź zniszczonych dworów, pałaców, zamków. Jak precyzyjne jest to opracowanie widać po tekście dotyczącym rodu Hohenlohe – linia Oehringen jako książęta Ujazd z wykazem posiadanych majątków; linia Ingelfingen podobnie, linia książęca von Ratibor und Corvey też ma wykazane posiadłości. Dodatkową atrakcją są herby – blisko 500 – podane w wyjątkowej szacie graficznej

61. **ŻYCHLIŃSKI Teodor**. *Złota Księga Szlachty Polskiej. Rocznik XIty ozdobiony portretem Tomasza hr. Ostrowskiego, prezesa senatu Królestwa Polskiego; z dodaniem czterech tablic genealogicznych z rozrodzeniem się potomstwa Szczęsnego Potockiego, wojewody ruskiego i Wacława Rzewuskiego, kasztelana krakowskiego, hetmana wielkiego koronnego; oraz kilkunastu drobniejszych tablic rodowych*; Drukarnia F. Chocieszyńskiego, Poznań 1889; ekslibris Franciszka Kosińskiego (potomka Stanisława „Amilkara" Kosińskiego, osiadłego po wojnach napoleońskich w Wielkopolsce) oraz jego wpis własnościowy; komplet tablic genealogicznych: *Potomstwo Wacława Rzewuskiego […]; Potomstwo po mieczu i po kądzieli Stanisława Szczęsnego Potockiego […]* – trzy tablice; 357 str., st. bdb./db., oprawa twarda, płócienna, przetarcia, na grzbiecie złocony tyt., ozdobne wyklejki, podniszczone krawędzie rozkładanych tablic; format 4o. **Cena: 500 zł**

61

„FALE CZASU. SZCZECIN NA KARTACH HISTORII"

To druga książka, którą chcemy zarekomendować. Przez długie lata tworzony był zbiór ikonografii Szczecina z nadzieją, że powstanie jego stała publiczna ekspozycja. Tak się nie stało i zapewne nie stanie. Nie pozostawało nic innego, jak wykorzystać zastępczą formę. I taką była idea przyświecająca albumowi. Całość zbioru w nim się nie zmieściła. Może jedna piąta?

Dla kolekcjonerów i miłośników ikonografii, zwłaszcza szczecińskiej, rzecz niezbędna. Pomieszczono w niej wiele rarytasów. Nowością jest to, że głównym źródłem do opisu dziejów miasta są jego historyczne przedstawienia.

Do kupienia w naszym sklepie:

https://allegro.pl/oferta/fale-czasu-szczecin-i-port-na-kartach-historii-wojciech-lizak-17261587315

SZTAMBUCHY

Sztambuch (łac. album amicorum, liber amicorum) – rodzaj pamiątkowej księgi przyjaźni, do której właściciel zbierał wpisy osób, które spotkał lub z którymi był związany. Wpisy mogły zawierać dedykacje, sentencje, wiersze, herby, rysunki, akwarele, grafiki lub podpisy. Sztambuchy były szczególnie popularne od XVI do XIX wieku, zwłaszcza w środowiskach studenckich i inteligenckich. Właściciel zabierał księgę w podróże i prosił znajomych, profesorów, przyjaciół czy osoby znane o dokonanie wpisu.

62

63

62. **GDAŃSK, ŁOSTOWICE, STEGNA, ORUNIA, BIELKOWO** (pow. gdański). Sztambuch (łac. liber amicorum), popularny do końca XIX w. pamiętnik; 34 wpisy (w tym liczne wpisy wpływowych rodzin Weickhmannów i Hohnfeldtów z Gdańska) w formie luźnych kart ułożonych w pudełku bogato zdobionym złoceniami i tłoczeniami, dodatkowe marmoryzowane tekturowe etui; lata 1836–1848; Gdańsk (Theodor Nicolai, George Hermann Hohnfeldt, Emma Dalkowski, Fritz Weickhmann, Johannes Weickhmann, Emilin Weickhmann, A.T. Hohnfeldt, Ernst Joseph Hohnfeldt, Julius A. Hohnfeldt, Bertha Nicolai, Peter G.F. Dentler, A. Lueckstaede, Paul Dentler, Carl Bogner), Łostowice (niem. Schönfeld – osiedle Gdańska: F. Schulz), Stegna (niem. Steegen lub Kobbelgrube: Clara Weickmann geb. Klindworth, Heinrich Weickhmann), Orunia (niem. Ohra: Henriette Weickhmann, Malwine Lückstäde, Emilin Lückstäde, E.J. Ziehm), Bielkowo (niem. Gross Bölkau: Caroline Collins, Charlotte Collins, Jeanette Collins, Louise Collins), Kolonia (Ludwig Silbermann), bez miejscowości (m.in. Carl August Weickhmann, E.F. Weickhmann, Mathilde Dalkowska); niektóre z nazwisk nieczyt.; niewielka chromolit. (wklejona wewnątrz okładki pudełka), dwie akwarele, rys. ołówkiem, rys. tuszem, dwa cz.-b. miedz.; st. db., brzegi kart złocone, zabrudzenia, lekkie przetarcia pudełka, okładka osobno; format podłużny 16o. **Cena: 3600 zł**

63. **GONIĄDZ** (pow. moniecki), **WŁOCŁAWEK, TYLŻA**. Sztambuch (łac. liber amicorum), popularny do końca XIX w. pamiętnik; wewnątrz 15 wpisów w jęz. niem. i jeden w jęz. polskim (***Wiedz że Cię naydrożey cenię I zawsze wiernam iest Tobie. Że me przywiązanie nigdy Niewygaśnie chyba w Grobie***), datowanych na lata 1800–1807; miejscowości: Goniądz (Binette v. Scharowetz, Caroline Josten, Ferdinand Jost), Włocławek (m.in. Marie v. Dępska, Taubenhan), Tylża (m.in. cytat z Klopstocka), miejscowość nieczyt. (Henriette Taubenhan, Charlotte Hüntzel); część nazwisk i miejscowości nieczyt.; niektóre wpisy bez daty lub/i miejscowości (por. J. v. Witzleben, W. Herbig); zawiera dwie akwarele – portret sylwetkowy i pejzaż, a także monogram L v. M. wyszyty przy użyciu włosów; st. bdb., jedna karta wyrwana, lekkie zabrudzenia, brzegi kart złocone, oprawa twarda, skórzana ze złoconymi aplikacjami i tłoczeniem: *HEL. H.*, lekkie przetarcia; format podłużny 16o. **Cena: 800 zł**

64

65

64. **JAWOR, ZŁOTORYJA, ZAGRODNO** (pow. złotoryjski, niem. Adelsdorf), **SKORZYNICE** (pow. lwówecki, niem. Hartliebsdorf), **UNIEJOWICE** (pow. złotoryjski, niem. Leisersdorf). Sztambuch (łac. liber amicorum), popularny do końca XIX w. pamiętnik; ten należał do Amalie Hoffmann mieszkającej w Jaworze; wewnątrz 24 wpisy w jęz. niem., głównie od członków rodziny Hoffmann (w tym m.in. 7 wpisów od mieszkańców Jawora, 2 ze Złotoryi, 3 z Zagrodna, 1 ze Skorzynic, 5 z Uniejowic), datowanych na lata 1841–1857; zawiera 3 kolor. całostronicowe ilustr. w miedziorycie, ponadto odręczny malunek przedstawiający bukiet kwiatów, a także haft kwiatowy i kosmyk włosów uformowany w wieniec; st. bdb., lekkie zabrudzenia, brzegi kart złocone, oprawa twarda ze złoconymi aplikacjami, dodatkowo obwoluta i etui (przetarcia, rozdarcia); format podłużny 16o. **Cena: 590 zł**

65. **LWÓW, OLESIÓW** (dawne woj. stanisławowskie), **RABKA-ZDRÓJ**. Sztambuch (łac. liber amicorum), popularny do końca XIX w. pamiętnik; należał do nieustalonej z nazwiska mieszkanki Lwowa o imieniu Krystyna, która w sierpniu 1939 r. najprawdopodobniej wypoczywała w Olesiowie – z tej miejscowości pochodzi 7 wpisów, pozostałe ze Lwowa; kilka prostych rys. kredką i ołówkiem; Olesiów zyskał smutną sławę za sprawą mordu OUN na Polakach w 1944 r.; st. bdb., oprawa drewniana z wyrzeźbionym profilem górala (pamiątka z Rabki-Zdroju), grzbiet płócienny, spięty sznurem; format podłużny 16m. **Cena: 250 zł**

66

67

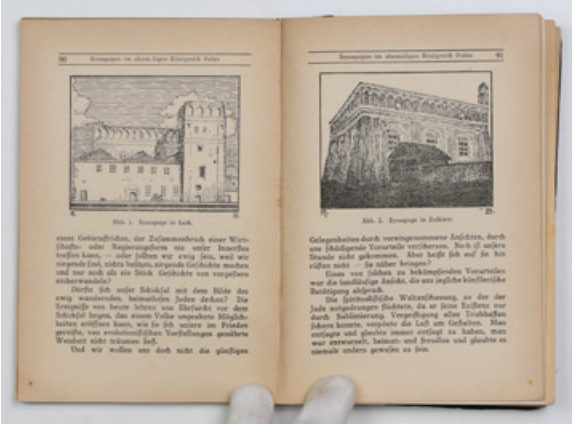
68

66. **SULECHÓW** (pow. zielonogórski), **ALTENTREPTOW, TYBINGA, BERLIN, SIEGEN**. Sztambuch (łac. liber amicorum), popularny do końca XIX w. pamiętnik; wewnątrz 23 wpisy (3 z nich tylko częściowe) w jęz. niem., datowane na lata 1847–1880; miejscowości: Sulechów (Christian Gottlieb Gaebler, Otto Gaebler, G. Gaebler, Paul Gaebler, Julius Gaebler), Altentreptow (do 1939 r. Treptow an der Tollense; Auguste Ludwig, Heinrich Ziehm, Caroline Ludwig, Dohrotte Ludwig, Fritze Ludwig, Ernst Giermann, C. Bertling – Wielmożna Pani z Rathenow, C. Dorenburg), Tybinga (Ernst Rurdel), Berlin (Ida Galle, Pauline Galle z domu Gaebler), Siegen (Friedrich Müller), wpis bez miejscowości (Carl Uhlmann); zawiera jeden nieukończony rys. ołówkiem (Pauline Gaebler); dołączona kolor. litografia (autor: L.W. Wittich, Berlin, lekkie zabrudzenia) z podpisem F. Galle; st. bdb., kilka kart wyrwanych, lekkie zabrudzenia, brzegi kart złocone, oprawa twarda, skórzana ze złoconymi aplikacjami, inicjałem A.G. i datą 1833, lekkie przetarcia; format podłużny 16o. **Cena: 800 zł**

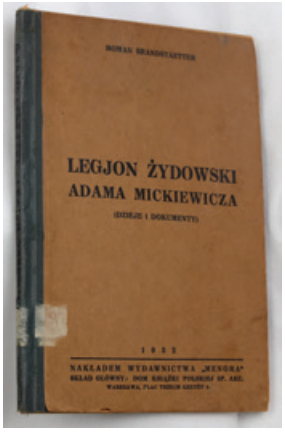
67. **TORUŃ**. Sztambuch (łac. liber amicorum), popularny do końca XIX w. pamiętnik; należał do Heleny Norkowskiej; zawiera 24 wpisy z lat 1926–1947; 10 wpisów z ilustr. (rys. tuszem, kredką i ołówkiem, jedna akwarela); st. db./sł., brzegi kart srebrzone, część kart osobno, zabrudzenia, oprawa twarda, płócienna, ozdobiona rzadkim, metalowym motywem secesyjnym, przetarcia; format 16d. **Cena: 300 zł**

68. **ŻAGAŃ**. Sztambuch (łac. liber amicorum), popularny do końca XIX w. pamiętnik; wewnątrz 23 wpisy w jęz. niem., datowane na lata 1820–1829; wszystkie z Żagania: H.A. Schmalz, C.A. Schwedler, Ebertun, Johanna [tutaj dopisek z 1873 r. o jej śmierci], Henriette i Caroline Nicolai, G. Müller, Eberlein (?), Louise i Christiane Sellge, T.W. Sellge, G. Wenzel, Eveline [nazwisko nieczyt.], Friedrich Hoffmann, E. Hanspach, M.M. Hoffman, F. Siegel, Dorothae Leder, Julie Herzog, P. Hanspach, nazwisko nieczyt., Caroline Gethandt; trzy akwarele, trzy kolor. miedz. i piękny haft kwiatowy; st. bdb., złocone brzegi kart, oprawa twarda, ćwierćskórek, złocone wzory i tłoczony napis: *DENKMAELER DER FREUNDSCHAFT*, lekkie przetarcia i zabrudzenia; format podłużny 16o. **Cena: 800 zł**

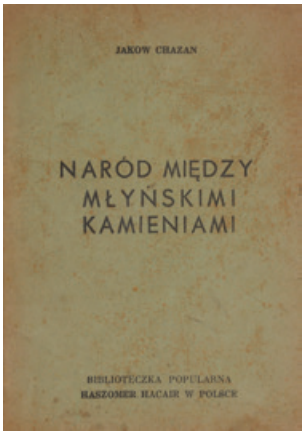
JUDAICA

69

70

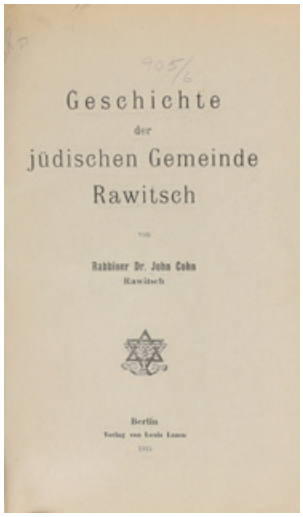

71

69. **AGNON Shmuel Yosef, ELIASBERG Ahron**. *Das Buch von den polnischen Juden*; Jüdischer Verlag, Berlin 1916; cz.-b. ilustr.; 270 str., st. bdb./db., oprawa półtwarda, osobno, z podniszczonymi krawędziami, złocony tyt.; format 16d. **Cena: 150 zł**

70. **BRANDSTAETTER Roman**. *Legjon Żydowski Adama Mickiewicza (dzieje i dokumenty)*; nakładem Wydawnictwa „Menora", skład główny: Dom Książki Polskiej Sp. Akc., Warszawa 1932; pieczęcie w jęz. hebrajskim; 70 str., st. bdb., oprawa twarda, ćwierćpłócienna, na grzbiecie tyt. odręcznie, przetarcia, lekkie zabrudzenia; format 8o. **Cena: 200 zł**

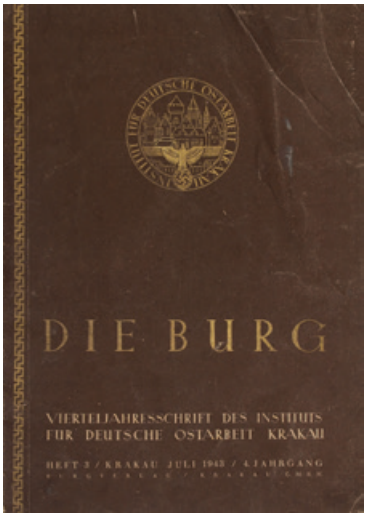
71. **CHAZAN Jakow**. *Naród między młyńskimi kamieniami*; tłumaczone z jęz. hebrajskiego; Biblioteczka Popularna Haszomer Hacair w Polsce [1947]; pieczęć Ośrodka Produktywizacji Młodzieży Żyd. z Łodzi; 58 str., st. bdb., oprawa broszurowa, naddarcie; format 8o. **Cena: 250 zł**

72

73

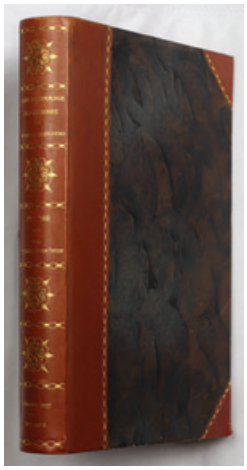
74

72. **COHN John, RAWICZ**. *Geschichte der jüdischen Gemeinde Rawitsch*; wyd. L. Lamm, Berlin 1915, druk. H. Itzkowski; dzieje Żydów w Rawiczu w czterech rozdziałach: 1) od początku osadnictwa do powołania pierwszego rabina gminy (lata 1645–1755), 2) do końca rządów polskich i przejścia miasta pod panowanie pruskie (lata 1755–1793), 3) społeczność żydowska pod panowaniem pruskim do czasu równouprawnienia Żydów (lata 1793–1833), 4) do czasów współczesnych autorowi (po roku 1833); 122 str., st. bdb./db., kilka str. osobno, oprawa twarda, późniejsza; format 8o; **BARDZO RZADKIE**. **Cena: 850 zł**

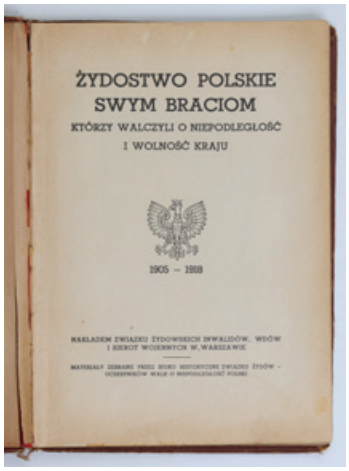
73. **GALICJA, JUDAICA**. *Jüdischer Almanach 5670: Herausgegeben aus Anlass des 25-semestrigen Jubiläums von der Vereinigung Jüdischer Hochschüler aus Galizien Bar-Kochba in Wien*, Selbstverlage der Vereinigung in Kommission: *Jüdischer Verlag* G. M. B. H., Wiedeń 1910, druk. Karl Groàk; ozdobna oprawa wykonana w zakładzie K.u.k. Hof-Buchbinden Hermann Scheibe, Wiedeń; almanach żydowski na rok 5670, wy-

dawnictwo jubileuszowe z okazji 25 semestru istnienia Związku Akademików Żydowskich w Galicji Bar Kochba (studentów szkół wyższych w Wiedniu, ale pochodzących z Galicji); zawiera 50 tekstów, m.in. wierszy (autorzy: O. Abeles, Achad-Haam, M. Acher, M. Anin, S. Asch, E. Ascher, J. Bab, F. Löhner-Beda, S. Bernfeld, C.N. Bialik, M. Buber, A. Coralnik, A. Donath, J. Eliaschoff, M. Fleischer, V. Fleischer, Glückel of Hameln, L. Goldhammer, M. Gottesfeld, H. Grünau, T. Herzl, D. Hirszenberg, C. Hoffmann, M. Jungmann, S. Kaplansky, A. Kellner, L. Kellner, El. Ladier, E. Müller, D. Neumark, D. Pasmanik, J. Leib Perez, A.S. Rabinowitz, M. Rotenstreich, D. Rothblum, H. Salus, M. Scherlag, S. Schmitz, S. Schneïr, A. Schnitzler, A. Silbergleit, N. Sokolow, A. Stand, M. Stöckel, B. Tag, D. Trietsch, M. Waldmann, E. Wengraf, S. Werner, P. Wertheimer, H. Zuckermann); wśród współautorów wymieniony został również I. Auerbach, jednak w książce nie ma tekstu jego autorstwa, nie wymienia go również spis treści; ponadto 16 cz.-b. ilustr. (autorzy: J. Stark, S. Hirszenberg, E.M. Lilien, H. Struck, A. Neumann, A. Markowicz, E. Slipjan, M. Liebermann, J. Epstein); na str. tyt. odręczna notka z epoki; 216 str., st. bdb., na kilku str. lekkie zabrudzenia, oprawa twarda, płócienna, lekkie przetarcia; format 4o. **Cena: 100 zł**

74. **GALICJA, JUDAICA, II WOJNA ŚWIATOWA**. *Die Burg*; Vierteljahresschrift des Instituts Für Deutsche Ostarbeit Krakau, zeszyt 3, Kraków 1943; w numerze tekst i mapa dotyczące wyjazdu Żydów z Galicji w XIX w.; str. 147-207, st. db., zagniecenia, ubytek na str. tyt., ślad wilgoci, okładka miękka, złocenia; format 4o. **Cena: 120 zł**

75

76

77

75. ***KSIĘGA PAMIĄTKOWA*** *ku czci dra Samuela Poznańskiego (1864–1921) ofiarowana przez przyjaciół i towarzyszy pracy naukowej*; tyt. również w jęz. francuskim; nakładem Komitetu Zgromadzenia Wielkiej Synagogi w Warszawie, 1927; portret Poznańskiego w rotograwiurze; jęz. polski, angielski, niemiecki i hebrajski; XLVII + 216 + 230 str., st. bdb., oprawa twarda, półskórek, złocenia i tłoczenia, brzegi kart złocone; format 4o. **Cena: 350 zł**

Księga stanowi zbiór artykułów poświęconych dorobkowi naukowemu S. Poznańskiego. Wśród autorów czołowi światowi przedstawiciele nauk, które uprawiał S. Poznański. Zawiera też bibliografię jego prac.

Samuel Poznański (1864–1921) wybitny polsko-żydowski naukowiec specjalizujący się w studiach nad Karaimami, kalendarzem hebrajskim, arabista, członek Rady Miejskiej Warszawy (1918). Razem z Meyerem Bałabanem założyli szkołę rabinacką. W 1921 r. przeciwko mianowaniu S. Poznańskiego naczelnym rabinem Warszawy zaprotestowali chasydzi.

76. ***KSIĘGA PAMIĄTKOWA*** *ku Czci Żydów-Bojowników Sprawy Polskiej 1905–1918*; *Żydostwo Polskie swym Braciom, którzy walczyli o niepodległość i wolność kraju*, nakładem Związku Żydowskich Inwalidów, Wdów i Sierot Wojennych w Warszawie [1936]; cz.-b. ilustr. w tekście; 96 + XLVII str., st. db., oprawa twarda, płócienna, z tłoczeniami, przetarcia, rozdarcia; format 4o. **Cena: 300 zł**

77. **PIECHOTKOWIE Maria i Kazimierz**. *Bóżnice drewniane*; Zakład Architektury Polskiej Politechniki Warszawskiej, Wydawnictwo Budownictwo i Architektura, Warszawa 1957; cz.-b. ilustr. w tekście i rozkładana barwna *Mapa rozmieszczenia bóżnic drewnianych*; 220 str., st. bdb., oprawa twarda, płócienna, z tłoczeniem, na grzbiecie złocony tyt.; format 4o. **Cena: 100 zł**

78. **SCHLESINGER Filip dr, GÜNS Józef, LWÓW**. *Hagada na Pesach*; przełożył S. Spitzer; wyd. Münzer i Korb, Lwów 1930; jęz. polski i hebrajski; pierwsze polskie wydanie tłumaczone z pierwszego wydania niemieckiego; wszystkie wydania łącznie z polskim inicjował J. Schlesinger z Wiednia; 10

całostronicowych niezwykle efektownych ilustracji, trzy z nich podwójne; 64 str., st. bdb., oprawa twarda, ćwierćpłócienna, ozdobna, przetarcia, tylna wyklejka pęknięta; format 4o; **NIEZWYKŁA RZADKOŚĆ**. **Cena: 1650 zł**

Hagada to najważniejsza księga żydowskiego Święta Pesach. Tora nakazuje, aby w noc święta Pesach podczas Sederu opowiadać o wyjściu z niewoli egipskiej.

78

79

80

79. **SZYK Artur** (ilustr.). *Le livre d'Esther*, nowa wersja biblijnej *Księgi Estery*, tłum. i oprac. R. Schmidt według świętych pism, wyd. H. Piazza, Paryż [1925]; tekst dwujęzyczny: francuski i hebrajski; egzemplarz nr 466, z limitowanej edycji 775 egzemplarzy na papierze welinowym; wewnątrz 19 przepięknych, całostronicowych ilustr. autorstwa znanego artysty grafika, Artura Szyka (1894–1951); jest to pierwsza książka, w której zamieszczono wielobarwne ilustr. Szyka według jego artystycznej wizji (dotychczas były to rys. piórkiem i tuszem); 52 str. + LXXVI, st. bdb., oprawa miękka, obwoluta ze złoconym tyt.; format 8o. **Cena: 2500 zł**

Artur Szyk (1894–1951), polsko-żydowski grafik, ilustrator książek, scenograf, karykaturzysta. Od 1921 we Francji, od 1937 w Wlk. Brytanii, od 1940 w USA. Jeden z najbardziej popularnych artystów w okresie międzywojennym. Jego prace były wystawiane i drukowane w Polsce, Francji, Wlk. Brytanii i USA. W czasie II wojny światowej zasłynął bardzo zjadliwymi karykaturami hitlerowskich bonzów.

Le Livre d'Esther, a new version of the biblical *Book of Esther*, translated and edited by R. Schmidt according to the Holy Scriptures, published by H. Piazza, Paris [1925]; bilingual text: French and Hebrew; copy no. 466 from a limited edition of 775 copies on vellum paper; contains 19 magnificent full-page illustrations by the renowned graphic artist Artur Szyk (1894–1951); this is the first book to include Szyk's multicolour illustrations executed according to his artistic vision (previously his published works consisted of pen-and-ink drawings); 52 pp. + LXXVI, cond. very good, soft cover, dust-jacket with gilt title; 8vo format. Price: 2500 PLN.

Artur Szyk (1894–1951), Polish-Jewish graphic artist, book illustrator, stage designer, and caricaturist. From 1921 active in France, from 1937 in Great Britain, and from 1940 in the USA. One of the most popular artists of the interwar period. His works were exhibited and published in Poland, France, Great Britain, and the United States. During the Second World War he became famous for his highly caustic caricatures of Nazi dignitaries.

80. **WARSZAWA**. Gościnny Dwór – miejski kompleks handlowy istniejący w Warszawie w latach 1841–1939 przy placu Żelaznej Bramy; pochodzi z: *Picturesque Europe*, ok. 1875; drzew. szt. cz.-b., podklejony sztywnym papierem, st. bdb.; wym. 158x158 mm; *The Jews' Market, Warsaw*. **Cena: 180 zł**

81. **WARSZAWA, JASTROW Markus Mordechaj**. Portret całopostaciowy; według fot. K. Beyera, ok. 1870; drzew. szt. kolor., podklejony papierem, st. bdb.; wym. arkusza 78x126 mm; *Dr Jastrow, prédicateur de la synagogue de Varsovie […]*. **Cena: 220 zł**

Markus Mordechaj Jastrow (1829–1903) – warszawski rabin postępowy, kaznodzieja, prawnik, działacz ruchu asymilatorskiego, biblista. Jako pierwszy w historii wygłosił kazanie w języku polskim, co wzbudziło protesty ortodoksyjnych Żydów.

82. **WARSZAWA, MEISELS Dow Ber**. Portret całopostaciowy; według fot. K. Beyera, ok. 1860; drzew. szt. kolor., podklejony papierem, st. bdb.; wym. arkusza 77x124 mm; *Baer Meissels, archi-rabbin de Varsovie […]*. **Cena: 200 zł**

Dow Ber Meisels (1798–1870) – rabin krakowski, następnie nadrabin warszawski, przedsiębiorca, polityk. Opowiadał się za udzielaniem poparcia przez Żydów Polakom walczącym z Rosjanami, sympatyzował z powstaniami narodowo-wyzwoleńczymi.

Dr Jastrow, prédicateur de la synagogue de Varsovie. D'après une photographie de M. Karola Beyera.

81

Baer Meisseis, archi-rabbin de Varsovie. D'après une photographie de M. Karola Beyera.

82

83

83. **MYKHALCHUK Volodymyr [LAZAR WEISSMANN]**. Zestaw 54 stylizowanych na dawne, lecz wykonanych współcześnie odręcznych ilustracji; rys. tuszem i akwarelą na papierze z epoki, przedstawiają portrety galicyjskich Żydów, Ukraińców, Polaków w latach 30. XX w.: typy żydowskie (m.in. z getta), typy żołnierskie, sceny z życia, karykatury, portrety (Lenin, Dzierżyński, Marks, Hitler, Stalin), sceny rodzajowe i satyryczne, a także list z rys. na pierwszej str. (Kosów 13 IV 1908 r.; list do córki z życzeniami imieninowymi); karty w większości opatrzone nazwami miejscowości (Kołomyja, Sokołów, Kraków, Lwów), datami (od 1916 do 1944 r.) i sygnaturą L.W. oraz nazwiskiem W. Petruk; st. bdb. i db., niektóre arkusze zabrudzone i z naddarciami; wym. arkuszy od ok. 110x140 mm do 185x240 mm. **Cena: 2000 zł**

Lazar Weissmann, czasami nazywany też Lazar Paverman (lub w innych formach pisowni, np. Lasar Pawermann), **[Wołodymyr Mychalczuk]** – rzekomo żydowski artysta, który uwiecznił sceny z Galicji lat 30. XX wieku na setkach akwareli. Prace Weissmanna odnajdywano m.in. w Kanadzie, Polsce i w Ukrainie Tożsamość artysty od prawie dwóch dekad dezorientuje kolekcjonerów, artystów i miłośników sztuki. Z krążących o nim strzępków informacji wynikało, że Weissmann był żydowskim artystą z Kołomyi, działającym od lat 20. do początku lat 40. XX w., zamordowanym w obozie. Ostatecznie ustalono, że nie był on historycznie weryfikowalnym przedwojennym artystą, lecz pseudonimem przyjętym przez współczesnego (lata 90. i 2000. XX w.) kołomyjskiego malarza samouka o nazwisku Wołodymyr Michalczuk. Odwiedzał on starszych mieszkańców Kołomyi w celu kolekcjonowania antyków. Artysta odnalazł stos starych papierów z lat 30. XX w., na których rysował sceny z Kołomyi sprzed ZSRR, szczególnie o tematyce żydowskiej. Tworzył akwarele w celowo archaicznym stylu, mającym przywodzić na myśl Galicję z początku XX w. Dzieła zostały wykonane w sposób sugerujący wiek i historyczną autentyczność. Podpisywał je alfabetem łacińskim jako Kołomyja, dodawał rok i zostawiał swój podpis. „Weissmanny" Mychalczuka osiągnęły setki sprzedaży w internecie, a domy aukcyjne, licytacje, a nawet szanowani artyści mylili je z pracami z lat 30. XX w. W 2025 r. w muzeum w Kołomyi miała miejsce poświęcona Mychalczukowi wystawa pt. *Kołomyja lat 30. w pracach artysty, który nigdy nie istniał*.

Na rosyjskojęzycznych forach artystycznych i w drugorzędnych źródłach internetowych około 2019 i 2020 r. pojawiły się doniesienia, że niektóre obrazy przypisywane Weissmanowi/Pavermanowi znajdują się w Moskwie i że ukraiński oligarcha Ihor Kołomojski wyraził zainteresowanie ich nabyciem lub odzyskaniem, jednak żadne zweryfikowane dokumenty sądowe, oświadczenia muzeów ani rządowe postępowania restytucyjne nie potwierdziły publicznie, że Kołomojski wszczął formalne postępowanie dotyczące dzieł Weissmana. Od czasu pełnej inwazji Rosji na Ukrainę w 2022 r., pojawiły się uzasadnione obawy dotyczące grabieży i przesiedleń ukraińskiego dziedzictwa kulturowego. Tysiące dzieł sztuki i artefaktów historycznych zostało usuniętych z muzeów na okupowanych terytoriach, w tym znaczące kolekcje z Chersonia. W tym kontekście historie o dziełach sztuki znajdujących się w Rosji i poszukiwanych przez ukraińskie osobistości wywołują silne emocje, nawet gdy konkretne twierdzenia nie są udokumentowane. Historia Lazara Weissmana lub Lazara Pavermana wpisuje się zatem w szerszą i bardzo realną walkę o ukraińskie dziedzictwo kulturowe.

FOTOGRAFIE

Okres międzywojenny

84

85

86

84. **BUK** (pow. poznański). Kościół św. Stanisława Biskupa; fot. Poplewski (sygn. odręcznie w dole), przed 1945; fot. cz.-b., st. bdb., rama i szkło; wym. 373x293 mm, wym. z ramą 525x420 mm; *Fara w Buku*. **Cena: 80 zł**

85. **BYDGOSZCZ**. Zestaw 14 zdjęć przedstawiających oficjeli miejskich w Bydgoszczy – wśród nich prezydent miasta, Leon Barciszewski (rozstrzelany przez Niemców w 1939 r.); anonim, lata 30. XX w.; na zdjęciach widoczne m.in.: Bazylika św. Wincentego a Paulo, Copernicanum, pomnik Sienkiewicza; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 140x90 mm. **Cena: 800 zł**

86. **DĘBNO** (pow. brzeski w woj. małopolskim). Zdjęcie lotnicze zamku; fot. prawdop. Rzecki, 2 Pułk Lotniczy „Kraków"; lata 30. XX w.; na verso odręczny opis; fot. cz.-b., st. db., naddarcia; wym. 228x170 mm. **Cena: 100 zł**

87

88

89

87. **DĘBNO PODHALAŃSKIE** (pow. nowotarski). Kościół św. Michała Archanioła; fot. A.M. Mściwujewski (1898–1965), związany ze Lwowem i Krakowem architekt, historyk architektury i wykładowca akademicki; 1936; na verso odręczny opis; fot. sepia, st. bdb.; wym. 234x174 mm. **Cena: 90 zł**

88. **DOLINA KOŚCIELISKA**. Ołtarz w Dolinie Kościeliskiej ustawiony na potrzeby procesji Bożego Ciała; fot. A.M. Mściwujewski (1898–1965), związany ze Lwowem i Krakowem architekt, historyk architektury i wykładowca akademicki; lata 30. XX w.; fot. sepia, st. bdb.; wym. 117x160 mm. **Cena: 120 zł**

89. **DOLINA KOŚCIELISKA**. Panorama Tatr; fot. A.M. Mściwujewski (1898–1965), związany ze Lwowem i Krakowem architekt, historyk architektury i wykładowca akademicki; lata 30. XX w.; fot. sepia, st. bdb.; wym. 160x118 mm. **Cena: 100 zł**

90. **KATOWICE**. Budowa Śląskich Technicznych Zakładów Naukowych; anonim, 1929; fot. sepia, st. bdb., lekki ślad zagięcia narożnika; wym. 240x180 mm. **Cena: 160 zł**

90

91

92

91. **LIBUSZA** (pow. gorlicki). Kościół Narodzenia NMP (nieistniejący) – wnętrze; fot. A.M. Mściwujewski (1898–1965), związany ze Lwowem i Krakowem architekt, historyk architektury i wykładowca akademicki; 1936; na verso odręczny opis; fot. sepia, st. bdb.; wym. 173x233 mm. **Cena: 100 zł**

92. **NOWY WIŚNICZ** (pow. bocheński). Zdjęcie lotnicze zamku; fot. prawdop. Rzecki, 2 Pułk Lotniczy „Kraków"; lata 30. XX w.; na verso odręczny opis; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 172x114 mm. **Cena: 100 zł**

93

94

95

93. **STANISŁAWÓW** (ukr. **Івано-Франківськ**, Iwano-Frankiwsk). Fragment miasta, najprawdopodobniej ul. Lipowa w Stanisławowie; anonim, pocz. XX w.; fot. sepia, st. bdb., na verso ślady klejenia; wym. 176x108 mm. **Cena: 120 zł**

94. **ŚNIEŻKA, KARKONOSZE**. Nieistniejące schronisko Pruská bouda (Preussische Baude) na Śnieżce; anonim, lata 30.–40.; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 57x87 mm. **Cena: 80 zł**

95. **TORUŃ**. Widok z lotu ptaka na okolice miasta; w dole napis: *Toruń. Na pamiątkę od baloniarza T.R. dla Sz. B.*; lata. 30.; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 178x120 mm. **Cena: 150 zł**

W latach 20. i 30. XX w. Toruń był kluczowym ośrodkiem szkolenia baloniarzy w Polsce. Stacjonował tu 1. Batalion Balonowy. Miasto posiadało rozbudowaną infrastrukturę dla aerostatów, w tym wielkie hale balonowe, które były charakterystycznym elementem ówczesnego krajobrazu.

96. **ZAKOPANE, ZAKRZÓW** (pow. wadowicki). Ołtarz w drewnianym kościele św. Anny (obecnie Jana Apostoła i Ewangelisty) – kościół został w 1947 r. przeniesiony z Zakrzowa na Harendę w Zakopanem; fot. A.M. Mściwujewski (1898–1965), związany ze Lwowem i Krakowem architekt, historyk architektury i wykładowca akademicki; lata 30. XX w.; fot. cz.-b, st. bdb.; wym. 84x113 mm. **Cena: 80 zł**

96

Okres powojenny

97

98

99

97. **BOJADŁA** (pow. zielonogórski). Wóz szkolny *Ptyś* przed szkołą; fot. T. Gawałkiewicz, 3 VI 1973; na verso maszynowy i odręczny opis; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 182x130 mm. **Cena: 150 zł**

98. **BOLECHOWICE** (pow. kielecki). Kamieniołom; fot. W. Wawrzynkiewicz, 3 VII 1973; na verso maszynowy opis; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 180x131 mm. **Cena: 120 zł**

99. **DŁUGIE** (pow. strzelecko-drezdenecki). Plaża nad jeziorem; fot. T. Zagoździński, 17 VII 1972; na verso opis maszynowy i odręczny; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 181x129 mm. **Cena: 120 zł**

100

101

102

100. **FROMBORK**. Wejście do kaplicy Szembeka w katedrze; fot. F. Obrąpalska, lata 50.; na verso pieczęć autorska i odręczny opis; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 159x234 mm. **Cena: 150 zł**

101. **GDAŃSK**. Zniszczenia wojenne – Ratusz Głównego Miasta; anonim, ok. 1945; na verso odręczny opis; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 170x115 mm; **RZADKIE**. **Cena: 120 zł**

102. **GDAŃSK**. Zniszczenia wojenne – Teatr Wybrzeże; anonim, ok. 1945; na verso odręczny opis; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 170x115 mm; **RZADKIE**. **Cena: 120 zł**

103

104

105

103. **GDAŃSK**. Zniszczenia wojenne; na pierwszym planie piętrowy autobus miejski; fot. M. *Ryś* Dobrzykowski, ok. 1945; na verso pieczęć autorska i odręczny opis; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 180x135 mm. **Cena: 250 zł**

104. **GDAŃSK**. Zniszczenia wojenne – wieża kościoła św. Katarzyny i Baszta Jacek; anonim, ok. 1945; na verso odręczny opis (błędnie podpisane Gdynia); fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 170x104 mm; **RZADKIE**. **Cena: 120 zł**

105. **GDAŃSK**. Zniszczenia wojenne – wysadzony wiadukt nad ul. Słowackiego; fot. M. *Ryś* Dobrzykowski, 1945; na verso pieczęć autorska i odręczny opis; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 181x127 mm. **Cena: 250 zł**

106

107

108

106. **GDAŃSK**. Zniszczenia wojenne – prace przy odbudowie; fot. M. *Ryś* Dobrzykowski, 1945; na verso pieczęć autorska i odręczny opis; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 175x139 mm. **Cena: 250 zł**

107. **GDAŃSK**. Zniszczenia wojenne – dzisiejsza ulica Kartuska; fot. M. *Ryś* Dobrzykowski, 1946; na verso pieczęć autorska i odręczny opis; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 182x135 mm. **Cena: 250 zł**

108. **GDAŃSK**. Dom Opatów Pelplińskich; fot. J. Rydzewski, 1955; na verso pieczęć autorska i odręczny opis; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 127x176 mm. **Cena: 120 zł**

109

110

111

109. **GDAŃSK**. Brama Stągiewna; fot. J. Rydzewski, 1957; na verso pieczęć autorska i odręczny opis; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 131x179 mm. **Cena: 120 zł**

110. **GDAŃSK**. Defilada wojskowa po uroczystości zaprzysiężenia nowego rocznika; fot. J. Uklejewski, 20 I 1958; na verso pieczęć autorska i *Głosu Wielkopolskiego* oraz odręczny opis; fot. cz.-b., st. sł., zagięcie i rozdarcie; wym. 242x182 mm. **Cena: 150 zł**

111. **GDAŃSK**. Wizyta Czesława Miłosza w Gdańsku 17 VI 1981 r. – przy Pomniku Poległych Stoczniowców 1970; obok poety na zdjęciu również m.in. Lech Wałęsa i ks. Henryk Jankowski; fot. M. Łazarewicz; na verso pieczęć autorska i odręczny opis; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 180x130 mm. **Cena: 100 zł**

112. **GDAŃSK**. Wizyta Czesława Miłosza w Gdańsku 17 VI 1981 r. – przy Pomniku Poległych Stoczniowców 1970; obok poety na zdjęciu również m.in. Lech Wałęsa i ks. Henryk Jankowski; fot. M. Łazarewicz; na verso pieczęć autorska i odręczny opis; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 180x130 mm. **Cena: 100 zł**

113. **GDAŃSK**. Wizyta Czesława Miłosza w Gdańsku 17 VI 1981 r. – spotkanie w Stoczni Gdańskiej; obok poety Lech Wałęsa; fot. M. Łazarewicz; na verso pieczęć autorska i odręczny opis; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 180x130 mm. **Cena: 100 zł**

112

113

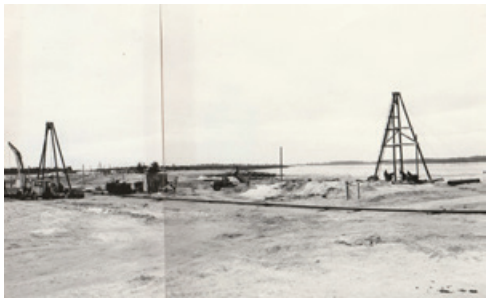

114

114. **KIELCE**. Amfiteatr; fot. B. Miedza, 22 IV 1972; na verso maszynowy i odręczny opis; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 130x142 mm. **Cena: 120 zł**

115

116

117

115. **KIELCE**. Bazylika katedralna Wniebowzięcia NMP; fot. M. Szyperko, 20 IV 1957; na verso maszynowy i odręczny opis; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 131x180 mm. **Cena: 180 zł**

116. **KOZIENICE**. Panoramiczny widok terenu budowy elektrowni – pięć fotografii połączonych w je-den widok; fot. H. Grzęda, 1968; na verso maszynowy opis; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 500x128 mm. **Cena: 280 zł**

117. **KOZIENICE**. Budowa elektrowni; fot. W. Stan, 17 X 1977; na verso maszynowy i odręczny opis; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 180x131 mm. **Cena: 100 zł**

118

119

120

118. **LWÓW** (ukr. Львів), **KRYWKA** (ukr. Кривка). Muzeum Architektury Ludowej i Kultury (Szewczenkowski gaj) – cerkiew św. Mikołaja (Mądrości Bożej), przeniesiona do Lwowa ze wsi Krywka; anonim, ok. 1960; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 140x91 mm. **Cena: 90 zł**

119. **LWÓW** (ukr. Львів), **LIBOCHORA** (ukr. Либохора). Muzeum Architektury Ludowej i Kultury (Szewczenkowski gaj) – młyn wodny przeniesiony do Lwowa ze wsi Libochora; anonim, ok. 1960; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 140x91 mm. **Cena: 90 zł**

120. **MALBORK**. Widok z zamku na mury obronne i Nogat; fot. J. Rydzewski, 1957; na verso pieczęć autorska i odręczny opis; fot. cz.-b., st. bdb., ubytek w narożniku; wym. 170x120 mm. **Cena: 100 zł**

121

122

123

121. **MALBORK**. Zniszczenia na zamku po pożarze w 1959 r.; fot. T. Stasiak, 1959; na verso pieczęć autorska i odręczny opis; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 183x155 mm. **Cena: 120 zł**

122. **MALBORK**. Zniszczenia na zamku po pożarze w 1959 r.; fot. T. Stasiak, 1959; na verso pieczęć autorska oraz *Gazety Poznańskiej* oraz odręczny opis; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 180x163 mm. **Cena: 120 zł**

123. **MIĘDZYCHÓD**. Ul. Rynkowa; fot. R. Królak, lata 70.-80.; na verso pieczęć autorska i odręczny opis; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 114x182 mm. **Cena: 120 zł**

124

125

126

124. **MIĘDZYRZECZ**. Fragment murów zamkowych; fot. Z. Ceglarek, 23 III 1966; na verso maszynowy i odręczny opis; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 182x120 mm. **Cena: 120 zł**

125. **MYŚLIBÓRZ**. Fragment średniowiecznych murów miejskich z Bramą Nowogródzką (na verso błędnie opisana jako Brama Pyrzycka); fot. A. *Witusz* Wituszyński, 9 III 1967; na verso opis maszynowy i odręczny; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 182x131 mm. **Cena: 120 zł**

126. **MYŚLIBÓRZ**. Widok miasta z lotu ptaka; fot. R. Janowski, 21 X 1980; na verso opis maszynowy; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 131x183 mm. **Cena: 160 zł**

127

128

129

127. **NAŁĘCZÓW** (pow. puławski). Dwa zdjęcia sklejone od verso: 1) sanatorium *Książę Józef*; 2) Kolejowy Szpital Uzdrowiskowy; fot. W. Rozmysłowicz, 3 IX 1973; na verso opis maszynowy i odręczny; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. całości 166x209 mm. **Cena: 100 zł**

128. **NOWA SŁUPIA** (pow. kielecki). Dymarki Świętokrzyskie – doroczna impreza plenerowa; fot. W. Wawrzynkiewicz, 3 IX 1971; na verso maszynowy i odręczny opis; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 179x131 mm. **Cena: 100 zł**

129. **NOWA SŁUPIA** (pow. kielecki). Dymarki Świętokrzyskie – doroczna impreza plenerowa; fot. W. Wawrzynkiewicz, 26 VI 1972; na verso maszynowy i odręczny opis; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 162x130 mm. **Cena: 100 zł**

130

131

132

130. **OPOLE, HAJDUK Zofia**. Zestaw dwóch zdjęć: 1) Z. Hajduk prezentująca polskie wydawnictwa, fot. R. Okoński, wym. 117x155 mm; 2) Z. Hajduk jako młoda dziewczyna na andrzejkach w Domu Polskim w Opolu w 1938 r. (odbitka powojenna z negatywu archiwalnego), CAF, wym. 183x117 mm; lata 60.; na verso obu zdjęć opis maszynowy i odręczny; fot. cz.-b., st. bdb. **Cena: 180 zł**

Zofia Hajduk (1920–2002) – działaczka Związku Polaków w Niemczech, żołnierz Armii Krajowej, więziona w niemieckich obozach koncentracyjnych, działaczka społeczna na Opolszczyźnie.

131. **OZIMEK** (pow. opolski). Apteka na kółkach – mobilny punkt apteczny; fot. R. Okoński, 23 V 1974; na verso opis maszynowy; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 182x130 mm. **Cena: 140 zł**

132. **PACZKÓW** (pow. nyski). Rynek w czasie Rajdu Folkloru Polskiego; fot. R. Okoński, 27 VII 1972; na verso opis maszynowy; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 153x130 mm. **Cena: 120 zł**

133

134

135

133. **PEŁCZYCE** (pow. choszczeński). Widok miasta z lotu ptaka; fot. R. Janowski, 16 X 1980; na verso opis maszynowy i odręczny; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 182x104 mm. **Cena: 150 zł**

134. **PSARY-KĄTY** (pow. kielecki). Budowa stacji satelitarnej; fot. W. Rozmysłowicz, 15 VI 1974; na verso opis maszynowy; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 182x130 mm. **Cena: 120 zł**

135. **SKWIERZYNA** (pow. międzyrzecki). Szpital im. dr n. med. Radzimira Śmigielskiego; fot. J. Unierzyski, lata 80.; na verso pieczęć autorska i odręczny opis; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 220x150 mm. **Cena: 140 zł**

136

137

138

136. **SŁUBICE**. Ul. Jedności Robotniczej; fot. R. Janowski, 26 V 1988; na verso opis maszynowy; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 182x129 mm. **Cena: 120 zł**

137. **SOLEC-ZDRÓJ** (pow. buski). Łazienki; fot. W. Wawrzynkiewicz, lata 50.; na verso maszynowy opis; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 130x181 mm. **Cena: 130 zł**

138. **STRZELCE KRAJEŃSKIE**. Brama Młyńska; fot. K. Przychodzki, lata 60.; na verso pieczęć autorska i odręczny opis; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 172x123 mm. **Cena: 120 zł**

139

140

141

139. **SZYDŁÓW** (pow. staszowski). Brama Krakowska; CAF, 13 IX 1961; na verso maszynowy i odręczny opis; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 180x132 mm. **Cena: 150 zł**

140. **SZYDŁÓW** (pow. staszowski). Muzeum Regionalne; fot. E. Uchymiak, 29 X 1966; na verso maszynowy i odręczny opis; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 182x130 mm. **Cena: 140 zł**

141. **ŚWIĘTA KATARZYNA** (pow. kielecki). Kapliczka św. Franciszka (opisana jako kaplica Stefana Żeromskiego); fot. E. Uchymiak, 3 X 1962; na verso maszynowy i odręczny opis oraz pieczęć *Gazety Poznańskiej*; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 121x160 mm. **Cena: 150 zł**

142

143

142. **ŚWIĘTA KATARZYNA** (pow. kielecki). Parking przed schroniskiem PTTK; fot. W. Wawrzynkiewicz, 2 VI 1971; na verso maszynowy i odręczny opis; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 179x131 mm. **Cena: 100 zł**

143. **ZAKOPANE, TATRY**. Panorama Tatr; fot. T. i S. Zwoliński, wyd. „Sport i Turystyka", Warszawa; stempel okolicznościowy z Kasprowego Wierchu z datą 19.1.55; fot. tonow., st. bdb., po konserwacji; wym. 720x184 mm; *WIDOK OGÓLNY TATR I ZAKOPANEGO Z FURMANOWEJ*. **Cena: 300 zł**

144. **ZIELONA GÓRA**. Dwie fot. na wspólnym arkuszu: mieszkanie radcy sanitarnego G. Köhlera (zdjęcie w górze, odbitka powojenna z negatywu archiwalnego), w którym w późniejszych latach odbywały się próby zespołu muzycznego (zdjęcie w dole); anonim, 5 VII 1967; na verso maszynowy i odręczny opis; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 130x181 mm. **Cena: 140 zł**

144

Odra, transport wodny

145

146

147

148

149

145. **KĘDZIERZYN-KOŹLE**. Basen przeładunkowy w porcie; fot. R. Okoński, 9 XII 1972; na verso opis maszynowy i odręczny; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 130x182 mm. **Cena: 150 zł**

146. **NOWA SÓL**. Widok ogólny stoczni rzecznej; fot. T. Gawałkiewicz, 13 IX 1971; na verso opis maszynowy i odręczny; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 131x149 mm. **Cena: 140 zł**

147. **ODRA**. Rejs po Odrze; fot. R. Okoński, 14 X 1970; na verso opis maszynowy i odręczny; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 104x182 mm. **Cena: 120 zł**

148. **OPOLE, ODRA**. Okolice Opola – małe fiaty transportowane Odrą na barkach; fot. K. Świderski, 1979; na verso opis maszynowy i odręczny; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 116x179 mm. **Cena: 200 zł**

149. **WROCŁAW, ODRA**. Barka na Odrze w okolicach Wrocławia; fot. E. Wołoszczuk, 14 IV 1960; na verso opis maszynowy i odręczny; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 134x179 mm. **Cena: 140 zł**

Fotografia artystyczna i teatralna

150

151

152

150. **TORUŃ, GARDZIELEWSKA Janina**. Portret kobiecy; fot. J. Gardzielewska, Toruń, lata 60.; na verso pieczęć autorska; fot. cz.-b., st. bdb., zabrudzenia, ślad klejenia; wym. 82x112 mm. **Cena: 150 zł**

Janina Gardzielewska (1926–2012) – polska artystka fotograficzka związana z Toruniem. Córka fotografa, Alojzego Czarneckiego. W 1939 r. ukończyła szkołę podstawową. Podczas okupacji pracowała jako siła pomocnicza w zakładach fotograficznych. Fotografowała pejzaże Torunia, zajmowała się też fotografią teatralną. W latach 30. i tuż po wojnie zdjęcia w toruńskim teatrze wykonywał jej ojciec Alojzy. Pod koniec lat 40. jego obowiązki przejęła córka. Pracowała w teatrach Torunia, Bydgoszczy, Grudziądzu. Od 1953 r. była członkiem Związku Polskich Artystów Fotografików. Przez trzy kadencje była prezesem Bydgosko-Toruńskiego Okręgu ZPAF i przez dwie kadencje członkiem Rady Artystycznej ZG ZPAF. W latach 1968–1971 prowadziła Małą Galerię Fotografiki w Toruniu. Od 1954 r. była członkiem aktywnym Towarzystwa Bibliofilów im. J. Lelewela w Toruniu oraz Towarzystwa Miłośników Torunia.

151. **WARSZAWA, MYSZKOWSKI Franciszek, HARTWIG Edward**. Sztuka teatralna; fot. Fr. Myszkowski i E. Hartwig (na verso pieczęcie autorskie obu fotografów), ok. 1960; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 173x113 mm. **Cena: 150 zł**

Franciszek Myszkowski (1913–1971), polski fotografik, dokumentalista życia kulturalnego i teatralnego, związany z Warszawą. Przez większość życia był aktywnym fotografem dokumentalnym i artystycznym, szczególnie związanym z sceną

teatralną Warszawy. Po II wojnie światowej podjął pracę jako fotograf w Centrali Obsługi Przedsiębiorstw i Instytucji Artystycznych w Warszawie, gdzie dokumentował wydarzenia artystyczne i teatralne oraz współpracował z innymi znanymi fotografami, m.in. E. Hartwigiem i S. Deptuszewskim. Miejsce szczególne w jego twórczości zajmowała fotografia teatralna – dokumentacja spektakli i widowisk muzycznych, portrety aktorów i artystów. W 1960 r. zaprezentował swoją wystawę indywidualną „Franciszek Myszkowski, fotografia" w Galerii Kordegarda w Warszawie. Od 1950 r. był członkiem Polskiego Związku Artystów Fotografików (ZPAF).

Edward Hartwig (1909–2003), jeden z najbardziej znanych na świecie fotografików polskich. Fotografowania uczył się od ojca, Ludwika Hartwiga, również fotografa. W 1918 r. jego rodzina zamieszkała w Lublinie. W 1924 r. ukończył gimnazjum im. Staszica, pobierał lekcje malarstwa w szkole K.H. Wiercińskiego. W latach 20., pod wpływem Jana Bułhaka, fotografował pejzaże. W latach 30. studiował w Instytucie Graficznym w Wiedniu pod kierunkiem R. Kopitza. W czasie okupacji prowadził pracownię fotograficzną pod nazwą „Skład Przyborów Fotograficznych Edward Hartwig i S-ka". W 1936 r. był współzałożycielem Lubelskiego Towarzystwa Fotograficznego (obecnie Lubelskiego Towarzystwa Fotograficznego im. Edwarda Hartwiga), a w 1947 r. – Związku Polskich Artystów Fotografików. Uhonorowany tytułem Honoraire Excellence FIAP, był też laureatem licznych nagród i odznaczeń państwowych, otrzymał m.in. Nagrodę Miasta Stołecznego Warszawy; zdobył medal na Igrzyskach Olimpijskich w Rzymie (1960) za fotografię sportową. Został zaproszony do udziału w prestiżowej prezentacji „Dziesięciu Fotografików Świata".

152. **WROCŁAW, MOZER Zdzisław**. Zestaw sześciu fot. – premiera sztuki *Jak wam się podoba?* W. Szekspira w reżyserii Edmunda Wiercińskiego, scenografia Teresa Roszkowska, Teatry Dramatyczne, Wrocław, 3 III 1951; fot. Z. Mozer, Wrocław 1951; na verso każdego zdjęcia pieczęć autorska; fot. cz.-b., st. bdb., na trzech zdjęciach niewielkie ślady wilgoci; wym. ok. 175x130 mm. **Cena: 250 zł**

Zdzisław Mozer – fotograf działający we Wrocławiu w drugiej połowie XX wieku. Zajmował się przede wszystkim fotografią sceniczno-teatralną i dokumentacją wydarzeń artystycznych we Wrocławiu. Jego prace trafiały zarówno do katalogów wystaw artystycznych, jak i do zbiorów fotograficznych dokumentujących życie kulturalne miasta – zamieszczano je m.in. w katalogach wystaw organizowanych przez Związek Polskich Artystów Plastyków – Okręg Wrocławski. W 1957 r. fotografie Mozera ilustrowały katalog wystawy malarstwa i rysunku Mariana Poźniaka, wydany przez Centralne Biuro Wystaw Artystycznych – Oddział we Wrocławiu. Jego prace pojawiały się także w zagranicznych zbiorach teatralnych, m.in. Biblioteka historyczna miasta Paryża posiada fotografie sceniczne autorstwa Mozera z lat 1960–2000 (zwłaszcza z lat 60.), dokumentujące przedstawienia teatru marionetek we Wrocławiu.

Lotnictwo

153

154

155

153. **KROSNO**. III samolotowe Mistrzostwa Polski w Centrum Wyszkolenia Lotniczego w Krośnie – *Junak 3*, zaprojektowany w Łodzi samolot szkolno-treningowy, używany w polskim lotnictwie wojskowym w latach 1952–1961; na verso maszynowy opis; fot. C. Olszewski, 30 X 1957; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 181x131 mm. **Cena: 150 zł**

154. **MIELEC**. *Dromadery* w hali montażu ostatecznego; fot. A. Łokaj, lata 70.; na verso maszynowy i odręczny opis; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 180x100 mm. **Cena: 120 zł**

155. **MIELEC**. Montaż prądnicy w silniku samolotu M-20; fot. A. Łokaj, 15 II 1979; na verso maszynowy opis; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 179x120 mm. **Cena: 140 zł**

156. **MIELEC, KROSNO**. *Kania* – samolot szkolno-treningowy i holowniczy, zaprojektowany przez inż. E. Stankiewicza, którego prototypy (Kania 2, 3, 4) powstały w WSK Mielec i Krośnie w latach 1956–1964; na verso maszynowy opis; Centralna Agencja Fotograficzna, lata 60.; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 181x132 mm; **WYJĄTKOWO RZADKIE**. **Cena: 200 zł**

157. **WARSZAWA**. Okęcie, *Kopernik*, *Kościuszko* i *Chopin* – czterosilnikowe samoloty pasażerskie dalekiego zasięgu produkcji radzieckiej Ił-62, wprowadzone do floty PLL LOT w 1972 r.; fot. M. Szyperko, lata 70.; na verso maszynowy i odręczny opis; fot. cz.-b., st. db., uszkodzenia krawędzi; wym. 233x50 mm. **Cena: 120 zł**

156

157

158. WARSZAWA. Hiller XROE-1 Rotorcycle – ultralekki, jednomiejscowy śmigłowiec eksperymentalny, zaprojektowany dla Korpusu Piechoty Morskiej USA (US Marine Corps) w latach 50.; Centralna Agencja Fotograficzna, 17 I 1957; na verso maszynowy opis i pieczęć CAF; fot. cz.-b., st. bdb., zagięcia; wym. 203x162 mm. **Cena: 200 zł**

159. WŁOCŁAWEK. Papieski śmigłowiec na stadionie – wizyta Jana Pawła II w 1991 r.; fot. W. Szabelski, 26 V 1991; na verso maszynowy opis; fot. cz.-b., st. bdb.; wym. 183x130 mm. **Cena: 100 zł**

158

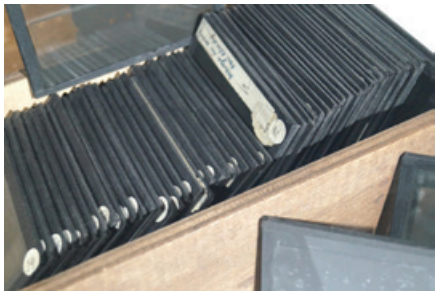

159

Szklane przeźrocza

160a

160b

160c

160. LWÓW, GALICJA, UNICI, CERKIEW. Zestaw 55 szklanych przeźroczy ze Lwowa i okolic, dotyczących misji katolickiej redemptorystów w Galicji, lata 1913–1925; st. bdb. **Cena: 1800 zł**

Zestaw jest szczególnie interesujący ze względu na przedstawienia Galicji – obecnie zachodniej Ukrainy i południowej Polski – z okresu od 1913 r., kiedy misjonarze redemptoryści udali się do Europy Wschodniej, aby wspierać Kościół greckokatolicki. Misjonarze ze Zgromadzenia Najświętszego Odkupiciela (Redemptoryści) pochodzili głównie z Belgii i Kanady, a część z Holandii. Przeźrocza były najprawdopodobniej wykorzystywane podczas wykładów z użyciem latarni magicznej przez Louisa Van Den Bossche około 1928 r. w Holandii i Belgii.

Na przeźroczach m.in.: mapy Ukrainy i Europy Wschodniej z Galicją, krajobrazy wiejskie, widoki Tatr, Karpat, sceny z życia, wnętrza chat, kościołów (np. kościoła św. Atanazego w Rzymie), a także narzędzia rolnicze (socha), fragmenty Boskiej Liturgii, szaty liturgiczne, stół ofiarny, elementy wyposażenia kościelnego, wykres liczebności grup wyznaniowych (katolicy, schizmatycy, protestanci, żydzi, muzułmanie, poganie), medal pamiątkowy, procesje, ikonostas w cerkwi. Liczne portrety: św. Jozafat, Włodzimierz I Wielki, św. Alfons Maria Liguori, Kozak, młoda chłopka, duchowny greckokatolicki, Hucułowie, nauczyciele i studenci nowicjatu redemptorystów w Hołosku (ob. dzielnica Lwowa), juweniści w Yorktown w Kanadzie, siostry ze Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia Św. Wincentego Greckokatolickiego obrządku, założonego w Ukrainie w 1926 r. jako siostrzany dom Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego Deinze w Belgii. Ponadto: drewniana cerkiew św. Kosmy i św. Damiana w Chodorowie, Cerkiew Wołoska i klasztor św. Onufrego (bazylianów) we Lwowie i in. niezidentyfikowane drewniane i murowane świątynie.

W skład zestawu wchodzi również 54 ręcznie zapisanych w jęz. niderlandzkim fiszek. Podano na nich nazwiska niektórych księży i biskupów uczestniczących w misji: Nicolas Charnetsky, Iwan Ziatyk, Joseph De Vocht, Joseph Schrijvers, a także Nykyta Budka i metropolita Andrzej Szeptycki. Na ich odwrocie znajduje się nadruk: *GRANDE CONFÉRENCE avec plus de cent*

clichés. DIX ANNÉES DANS LES GLACES […] – konferencja prowadzona przez o. Louisa Van den Bossche, redemptorystę, misjonarza w północno-zachodniej Kanadzie. Należał on do pierwszej grupy misjonarzy, którzy udali się do Galicji w 1913 r. Pozostałe nazwiska to: Emil Van der Straeten, Hector Kinzinger, Franz Bonne, Franz Poisson, Pierre Hippolyte Delaunoy oraz Alphonse Modeste Smets.

Prezentowany zestaw ma ogromną wartość dokumentalną – w czasie II wojny światowej i po jej zakończeniu Kościół grecko-katolicki w Galicji został zakazany przez władze sowieckie, a jego przywódcy zostali aresztowani. Wielu z nich zmarło w obozach pracy na Syberii. W rezultacie w Polsce i na Ukrainie zachowało się niewiele dokumentacji. Zestaw ten pojawił się w Holandii w 2024 r. W przypadku niektórych duchownych przedstawionych na przeźroczach mogą to być jedyne znane ich wizerunki. Ivan Ziatyk, Mykoła Charnetsky oraz Nykyta Budka zostali beatyfikowani przez papieża Jana Pawła II w 2001 r. Proces beatyfikacyjny Andrzeja Szeptyckiego jest w toku.

Zdjęcia pochodzą z kolekcji K.G. Pandera (1866–1938), właściciela fabryki mebli Pander w Hadze (Holandia), znanej także z produkcji samolotów.

Przeźrocza są w większości cz.-b., jedno w kolorze. Mają wym. ok. 100x85 mm i składają się z dwóch tafli szkła: jednej z obrazem i drugiej, ochronnej. Obie warstwy są połączone paskiem czarnej papierowej taśmy wokół krawędzi. Niektóre z płytek opatrzono odręcznymi opisami i datami. Większość przeźroczy jest w st. bdb., niektóre z drobnymi uszkodzeniami i pęknięciami szkła. Zestaw umieszczony w oryginalnej drewnianej skrzynce o wym. 400x135x100 mm.

PORTRETY

161

162

163

164

161. **DUNIN-SULGOSTOWSKI Marcin** (1774–1842), **GNIEZNO, POZNAŃ, KOŁOBRZEG**. Popiersie; ryt. Richter, ok. 1840; w dole faksymile autografu; miedz. cz.-b. podklejony arkuszem papieru, st. bdb., niewielkie rdzawe plamki, przycięte narożniki; wym. 170x195 mm; *MARTIN v. DUNIN. Erz-Bischof von Gnesen und Posen*; [*Katalog portretów* nie notuje]. **Cena: 180 zł**

Marcin Dunin był arcybiskupem metropolitą gnieźnieńskim i poznańskim oraz prymasem Polski w latach 1831–1842. Gdy 10 VII 1831 r. przyjął sakrę biskupią był uważany przez władze pruskie za osobę wobec nich lojalną. To zmieniło się w 1837 r., kiedy arcybiskup w oparciu o brewe papieża Piusa VIII z 1830 r. domagał się, aby wierni pozostający w związkach małżeńskich katolicko-protestanckich wychowywali wszystkie swoje dzieci w wierze katolickiej, podczas gdy zgodnie z polityką władz pruskich synowie powinni przyjąć wyznanie ojca, a córki matki. Konflikt doprowadził do uwięzienia go w twierdzy kołobrzeskiej, z której został zwolniony na polecenie króla Fryderyka Wilhelma IV. Marcin Dunin napisał książeczkę do nabożeństwa, którą określano jako *Dunin*.

162. **HARTKNOCH Krzysztof, JABŁONKA, TORUŃ, KRÓLEWIEC**. Portret Krzysztofa Hartknocha (ur. w 1644 r. w Jabłonce koło Pasymia, zm. w 1687 r. w Toruniu), historyka Pomorza i Prus, profesora protestanckiego Gimnazjum Akademickiego w Toruniu; pochodzi z: K. Hartknoch, *Alt- und Neues Preussen Oder Preussischer Historien [...]*, Frankfurt-Lipsk-Królewiec 1684; ryt. J.U. Kraus; portret w owalu, poniżej cokół z tekstem: *Exprimit Hart Knochi veros haec pagina vultus [...]*; miedz. cz.-b., st. db., podniszczone krawędzie (naddarcia, zagniecenia); wym. płyty 185x290 mm; tyt. otokowy: *M. CHRISTOPHORVS HARTKNOCHIVS PASSENHEIMENSIS PRVSSVS. IN GYMNASIO THORVNENSI PROFESSOR PVBLICVS. NATVS ANNO AREPARATA SALVTE M DC XL IV*. **Cena: 240 zł**

163. **HURKO Josif**. Popiersie, ryt. G. Brynaert, 1888 r.; drzew. szt. kolor., st. bdb.; wym. 169x186 mm; *LE GÉNÉRAL GOURKO. COMMANDANT EN CHEF DES TROUPES RUSSES EN POLOGNE*. **Cena: 120 zł**

Josif Hurko (1828–1901), pierwotnie Romeyko-Hurko, pochodził ze zrusyfikowanej szlachty kresowej, głównodowodzący wojsk rosyjskich na terenie Kongresówki; literackim zapisem rządów Hurki są *Syzyfowe prace* S. Żeromskiego.

164. **JAN KAZIMIERZ WAZA** (1609–1672). Portret w owalu; ryt. C. Meyssens, pochodzi z: G. Gualdo-Priorato, *Historia du Leopoldo Cesare [...]*, Wiedeń 1670; miedz. cz.-b., st. bdb., delikatne zaprasowania papieru; wym. płyty 158x240 mm; *GIOVANNI CASIMIRO RE DI POLONIA E DI SVETIA GRAN DVCA DI LITVANIA &C ANNO 1668*; [*Imago Poloniae* H17/3; *Katalog portretów* 1700]. **Cena: 420 zł**

165

166

167

165. **WACŁAW IV LUKSEMBURSKI**, król niemiecki (1378–1400) i czeski (1378–1419). Popiersie; pochodzi z: H. von der Hardt, *Magnum oecumenicum Constantiense concilium de universali ecclesiæ reformatione […]*, wyd. C. Genschii, Frankfurt, Lipsk 1697; miedz. cz.-b., st. bdb., lekkie zabrudzenia; wym. płyty ok. 150x185 mm; *WENCESLAUS, PRIUS ROMANORUM IMPERATOR, DEIN REX BOHEMIAE, HUSSITARUM PATRONUS. Natus 29 Sept. 1361. Denatus 16 Aug. 1418*. **Cena: 240 zł**

166. **WODZIŃSKI Maciej** (1782–1848), **WARSZAWA, SEJM 1831**. Rycina przedstawiająca płaskorzeźbę na prostokątnym kamieniu z profilem głowy Wodzińskiego, wspartą na dwóch kamiennych blokach z herbem Jastrzębiec; ryt. A. Oleszczyński, Paryż 1849; na verso dwie nieaktualne pieczęcie własnościowe; stal. cz.-b., podklejony sztywniejszym papierem, st. bdb., delikatne ślady zagięć, prawy dolny narożnik lekko uszkodzony; wym. arkusza 278x350 mm; *MACIEY WODZIŃSKI SENATOR WOJEWODA KRÓLESTWA POLSKIEGO. 1781–1848*; [*Katalog portretów* 6005]. **Cena: 180 zł**

3

Maciej Wodziński herbu Jastrzębiec był uczestnikiem wojen napoleońskich, wojewodą i senatorem Królestwa Polskiego. W 1828 r. znalazł się w składzie Sądu Sejmowego, którego zadaniem było osądzenie oskarżonych o zdradę stanu. 25 I 1831 r. podpisał akt detronizacji Mikołaja I Romanowa. Zm. na emigracji w Dreźnie.

167. **ŻIŻKA Jan** (ok. 1360–1424), **GRUNWALD**. Czeski bohater narodowy, przywódca taborytów w czasie wojen husyckich, uczestnik m.in. bitwy pod Grunwaldem; pełna postać w zbroi; ryt. D. Custos, rys. G.B. Fontana, pochodzi z: J. Schrenck von Notzing, *Der aller Durchleuchtigisten und Grossmächtigen Kayser [...]*, 1603; bogaty sztafaż; na verso opis portretu Mikołaja Krzysztofa Radziwiłła; miedz. cz.-b., st. bdb., naddarcia, delikatne zagniecenia i zabrudzenia, minimalne ślady wilgoci; wym. płyty 295x430 mm; bez tyt.; [*Katalog portretów* nie notuje]. **Cena: 300 zł**

SCENY Z HISTORII POLSKI

168

169

168. **JAN III SOBIESKI, WIEDEŃ**. Scena z bitwy pod Wiedniem; według obrazu Martino Altomontego, włoskiego malarza działającego w Polsce i Austrii, ok. 1840; na niebie putta podtrzymujące wstęgę z cytatem z Biblii: *NEQVANDO DICA GENTES VBI EST DEVS EORVM*; lit. cz.-b., st. db., rozdarcia (podklejone od verso), zabrudzenia; wym. 450x495 mm; bez tyt. [*Odsiecz Wiednia przez Króla Polskiego Jana IIIgo Sobieskiego dnia 12go Września 1683 Roku podług oryginału Altomontego…*]. **Cena: 8000 zł**

169. **PONIATOWSKI Józef**. Śmierć Józefa Poniatowskiego w nurtach Elstery; wyd. Artaria, Wiedeń, 1813; akwf. cz.-b., st. bdb., nieznaczne naddarcia krawędzi; wym. płyty 525x420 mm; tyt. w jęz. niem. i pol.: *Tod des tapferen Fürsten Joseph Poniatowski in der Elster, bey der Schlacht von Leipsig am 19ten Octob 1813*; / *Bohatyrska Smierć Xięcia Poniatowskiego w Rzece Elster pod Lipskiem, dnia 19 Pazdziernika 1813*; **RZADKIE**. **Cena: 1200 zł**

POLSKA I EUROPA W GRAFICE DANIELA CHODOWIECKIEGO

Daniel Mikołaj Chodowiecki (1726–1801) – związany z Gdańskiem malarz i rysownik. Najbardziej znany w Polsce jest cykl jego 108 rysunków powstałych w 1773 r., z kolei nieznane szerzej pozostają dwa kalendarzyki wydane w Berlinie – pierwszy z nich, z 1796 r., przedstawia polskie postacie i wydarzenia historyczne, mapę Polski Sotzmanna i Warszawy Heunnequina, drugi, z 1797 r. – sceny z życia Stanisława Leszczyńskiego wraz z typami polskiej szlachty, mieszczaństwa, chłopstwa oraz polskiego wojska. W latach 50. XVIII w. Chodowiecki poświęcił się malarstwu i akwaforcie.

170

171

172

170. **CHODOWIECKI Daniel, GDAŃSK**. Zestaw dwóch grafik: 1) ilustr. do *Leben und die Meinungen des Herrn Magister Sebaldus Nothanker* Friedricha Nicolaia, 1773–1776, wym. 69x125 mm, bez tyt.; 2) Tezeusz porzucający Ariadnę na wyspie Naksos – *Theseus verlaest Ariadne auf der Insel Naxos*, 1794, wym. 60x89 mm; akwf. cz.-b. podklejone wspólnie bibułą, st. bdb., lekkie zabrudzenia. **Cena: 120 zł**

171. **CHODOWIECKI Daniel, GDAŃSK**. Zestaw dwóch grafik: 1) scena pojedynku; 2) ilustr. do *Leben und die Meinungen des Herrn Magister Sebaldus Nothanker* Friedricha Nicolaia, 1773–1776; akwf. cz.--b. podklejone wspólnie bibułą, st. bdb., lekkie zabrudzenia, dopiski ołówkiem; wym. 69x126 mm; bez tyt. **Cena: 120 zł**

172. **CHODOWIECKI Daniel, GDAŃSK**. Zestaw czterech grafik: 1) Jezus i Barabasz przed Piłatem, 1785, wym. 87x139 mm, bez tyt.; 2) synowie Zebedeusza z matką przed Jezusem, 1783, wym. 83x136 mm, bez tyt.; 3) Tezeusz z pokonanym bykiem w Atenach – *Theseus zeigt den Atheniensern einen überwundenen wühenden Stier*, wym. 59x90 mm; 4) Tezeusz i Pejritoos porywający Helenę – *Theseus und Pyrithous entführen die Helene*, 1794, wym. 60x89 mm; dwie ostatnie pochodzą z serii ilustracji pt. *Tezeusz* wykonanych przez Chodowieckiego do almanachu W.G. Beckera (*Taschenbuch und Almanach zum geselligen Vergnügen*, 1795); akwf. cz.-b. podklejone wspólnie bibułą, st. bdb., lekkie zabrudzenia. **Cena: 240 zł**

173

174

173. **CHODOWIECKI Daniel, GDAŃSK, POLSKA**. Zestaw czterech rycin ilustrujących sceny z okresu III wojny północnej; ryt. J.G. Penzel 1793: 1) Karol XII zmusza Augusta II Mocnego do abdykacji – *August wird von Carl XII genöthiget der pohlinischen Krone zu entsagen*; 2) Karol XII, Iwan Mazepa i Stanisław Poniatowski po bitwie pod Połtawą – *Carl XII, Mazeppa und Poniatowsky, nach der Schlacht bey Pultawa*; 3) Karol XII wita nowego króla Polski, Stanisława Leszczyńskiego – *Stanislaus als eben erwählter König von Pohlen, wird von Carl XII mit offenen Armen empfangen*; 4) Piotr Wielki kujący żelazo – *Peter der Grosse Schmiedet Stangeneisen und sein Gefolge muss helfen*; akwf. cz.-b. podklejone wspólnie bibułą, st. bdb., drobne zabrudzenia; wym. pojedynczych grafik ok. 58x90 mm. **Cena: 750 zł**

174. **CHODOWIECKI Daniel, GDAŃSK**. Zestaw czterech rycin ilustrujących wydarzenia historyczne; ryt. J.G. Penzel 1793: 1) Eugeniusz Sabaudzki zdobywa Cremonę – *Eugen nimt Cremona vor Tagesanbruch ein, und Villeroi gefangen*; 2) bitwa pod Höchstädt, marszałek Tallard wzięty do niewoli przez księcia Marlborough – *Schlacht bey Höchstaedt. Talard, gefangen neben seinen sterbenden Sohn, in den Armen des Siegers Marlborough*; 3) Katarzyna I ratująca Piotra Wielkiego: podczas wojny rosyjsko-tureckiej wojska rosyjskie zostały otoczone przez przeważające siły osmańskie; według legendy Katarzyna miała zebrać całą swoją osobistą biżuterię oraz kosztowności innych kobiet w obozie, aby przekupić wielkiego wezyra – *Catharina rettet ihren Gemahl Peter den Grossen von seinem Untergang*; 4) Karol II, król Hiszpanii, przedstawia swój testament przy trumnach swoich przodków – *Carl der Zweite König von Spanien übergiebt sein Testament bey den särgen seiner Vorfahren*; akwf. cz.-b. podklejone wspólnie bibułą, st. bdb.; wym. pojedynczych grafik ok. 58x90 mm. **Cena: 240 zł**

175

176

175. **CHODOWIECKI Daniel, GDAŃSK**. Zestaw czterech rycin ilustrujących wydarzenia historyczne; ryt. J.G. Penzel 1793: 1) królowa Anglii Anna, lady Masham i lady Marlborough, których osobiste relacje i spory decydowały o wojnie i pokoju na całym kontynencie – *Anna Königin von England, Lady Masham, und Marlborough, geben Europa eine andere Gestalt*; 2) Vendome wręcza koronę hiszpańską królowi Filipowi i jego żonie po ich wjeździe do Madrytu – *Vendome überreicht Philipp II. u. seiner Gemahlin bey ihrem Einzuge in Madrit die Spanische Krone*; 3) podpisanie traktatu pokojowego w Rastatt – *Unterzeichnung des Friedens in Rastadt. Villars zu Eugen: Wir sind keine Feinde*; 4) zdobycie Barcelony: lord Peterborough uwalnia księżną Popoli z rąk żołnierzy – *Eroberung von Barcellona. Petersborough befreyet die Herzogin von Popoli von der Geivalt der Soldaten*; akwf. cz.-b. podklejone wspólnie bibułą, st. bdb.; wym. pojedynczych grafik ok. 58x90 mm. **Cena: 240 zł**

176. **CHODOWIECKI Daniel, GDAŃSK**. Zestaw sześciu portretów w owalu: 1) Luiza Ulryka Hohenzollern, królowa Szwecji – *Louise Ulrique Reine de Suède*; 2) Dietrich von Keyserlingk (1698–1745), bliski przyjaciel oraz pułkownik w służbie króla Prus, Fryderyka II Wielkiego – *Dideric de Kayserling*, według obrazu A. Pesne'a, ryt. F. Carstens; 3) Pierre Louis Moreau de Maupertuis, franc. uczony – *Piérre Louis Moreau de Maupertuis*, ryt. F. Carstens; 4) Ulrich Friedrich von Suhm (1691–1740), dyplomata i przyjaciel Fryderyka Wielkiego – *Ulric Frédéric de Suhm*, ryt. F. Carstens; 5) Fryderyk II Wielki – *FREDERIC II. Roi de Prusse*, ryt. D. Berger; 6) Wolter (1694–1778), franc. pisarz epoki oświecenia, filozof, historyk i publicysta – *Marie François Arouet de Voltaire*, ryt. F. Carstens; akwf. cz.-b. podklejone wspólnie bibułą, st. bdb., minimalne zabrudzenia; wym. pojedynczych grafik ok. 50x90 mm. **Cena: 300 zł**

177

178

177. **CHODOWIECKI Daniel, GDAŃSK**. Zestaw sześciu portretów: 1) Fryderyk August Hanowerski – *FREDERIC Eveque d'Osnabruck […]*; 2) księżniczka Fryderyka Zofia Wilhelmina z Prus (1751–1820), żona Wilhelma V, księcia Orańskiego – *Friderique Sophie Wilhelmine Princesse d'Orange et de Nassau*, ryt. E. Henne; 3) Hans Wilhelm von Bandemer (1725–1788), pruski generał-major – *HANS WILHELM von BANDEMER*; 4) caryca Katarzyna II Wielka – *CATHERINE II. Imperatrice de Russie*; 5) Maria Teresa Habsburg, królowa Czech i Węgier – *M. THERESIA ROM. IMP. HVNG. ET BOHE. REGINA ARCH. AVST. &c. &c. &c.*; 6) Friedrich Ludwig Schröder (1744–1816), niem. aktor – *SCHROEDER*, ryt. F. Groegory; akwf. cz.-b. podklejone wspólnie bibułą, st. bdb., minimalne zabrudzenia; wym. pojedynczych grafik ok. 50x90 mm. **Cena: 360 zł**

178. **CHODOWIECKI Daniel, GDAŃSK, KONSTYTUCJA 3 MAJA**. Zestaw sześciu rycin ilustrujących ówczesne wydarzenia, ok. 1795: 1) uchwalenie Konstytucji 3 Maja – *Die Feyer der grossen Revolution Pohlens*; 2) pierwsza wizyta króla Jerzego III u księżnej Yorku Fryderyki Charlotty – *Erster Besuch des Königs bey der Herzogin vom York und Freude des Volks*; 3) cesarz Leopold II, król Prus Fryderyk Wilhelm II i elektor saski Fryderyk August I podczas konferencji w Pillnitz – *ZusamenKunft des Königs von Preussen, des Kaisers, und des Kurfürsten von Sachsen zu Pillnitz*; 4) francuscy imigranci w Koblencji po ogłoszeniu przez kurfirsta Trewiru, Klemensa Wacława Wettyna nakazu rozbrojenia franc. oddziałów – *Die Verlegenheit der adlichen Versammlung zu Coblenz über die Vorkehrungen des Curfürsten*; 5) castrum doloris księcia Potiomkina – *Das Castrum doloris des Fürsten Potemkin*; 6) śmierć Potiomkina – *Der Todt des Fürsten Potemkin*; akwf. cz.-b. podklejone wspólnie bibułą, st. bdb., drobne zabrudzenia; wym. pojedynczych grafik ok. 50x85 mm. **Cena: 500 zł**

179. **CHODOWIECKI Daniel, GDAŃSK**. Zestaw sześciu rycin ilustrujących ówczesne wydarzenia; pochodzi z: *Gothaischer Hof Kalender zum Nutzen und Vergnügen eingerichtet auf das Jahr 1790*; wyd. C.W. Ettinger, Gotha 1789: 1) król Francji Ludwik XVI nadający protestantom prawa obywatelskie – *Ludwig der XVI König von Frankreich ertheilt den Protestanten Bürger-Rechte*; 2) zdobycie Oczakowa – *Die Eroberung von Oczakow*; 3) nocne posiedzenie rządu osmańskiego w Konstantynopolu po otrzymaniu wiadomości o klęsce pod Oczakowem – *Versammlung der Divans in der Nacht da die Nachricht von der Eroberung von Oczakow in Constantinopol angekommen*; 4) zniszczenia po trzęsieniu ziemi w Kalabrii – *Verwüstungen der Erdbebens in Calabrien*; 5) objęcie tronu przez Selima III – *Selim des III Thronbesteigung*;

6) przybycie marszałka Laudona do obozu armii cesarskiej przed oblężeniem Dubicy – *Laudons Amkunfft bey der Kayserlichen Armee im Lager vor Dubitza*; akwf. cz.-b. podklejone wspólnie bibułą, st. bdb., drobne zabrudzenia; wym. pojedynczych grafik ok. 50x90 mm. **Cena: 360 zł**

179

180

180. CHODOWIECKI Daniel, GDAŃSK, STANISŁAW AUGUST PONIATOWSKI. Zestaw sześciu rycin ilustrujących ówczesne wydarzenia; pochodzi z: *Gothaischer Hof Kalender zum Nutzen und Vergnügen eingerichtet auf das Jahr 1790*; wyd. C.W. Ettinger, Gotha 1789: 1) porwanie króla Stanisława Augusta – *Gewaltsame Entführung des Königs von Pohlen Stanislaus Augustus 1771*; 2) spotkanie cesarza Józefa II Habsburga i Fryderyka II Wielkiego w Uničov (niem. Mährisch Neustadt) – *Der Kayser Joseph, und Friedrich der Einzige Kommen 1770 zu Mährisch Neustadt zusammen*; 3) obrady sejmu polskiego w 1789 r. – *Der Pohlnische Reichtag 1789*; 4) poselstwo holenderskie u króla Prus – *Die Staaten von Holland lassen durch einen Abgesandten dem König von Preussen für die hergestellte Ruhe danken*; 5) papież Pius VI błogosławi lud z balkonu zamku cesarskiego w Wiedniu – *Pius der VI segnet vom Altan der Kayserl. Hofburg zu Wien das Volk*; 6) śmierć Fryderyka II Wielkiego – *Friedrichs des Einzigen Todt 1785*; akwf. cz.-b. podklejone wspólnie bibułą, st. bdb.; wym. pojedynczych grafik ok. 50x90 mm. **Cena: 600 zł**

181

182

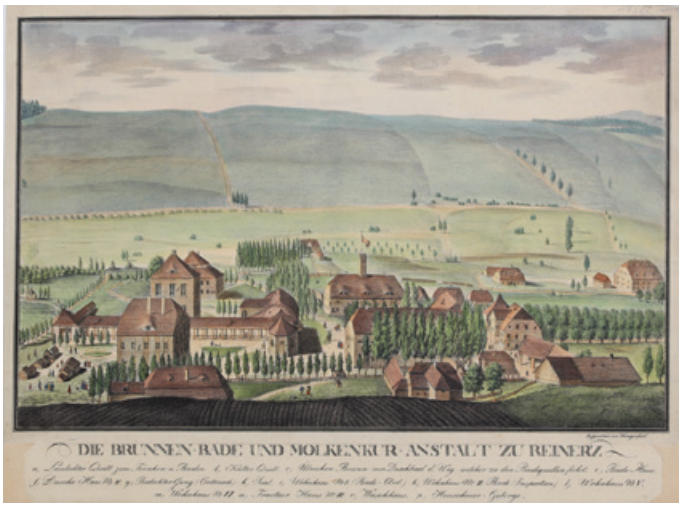

181. CHODOWIECKI Daniel, GDAŃSK, KONSTYTUCJA 3 MAJA. Zestaw sześciu rycin o tematyce alegorycznej; publ. w: *Göttinger Taschenkalender von 1792: Sechs große Begebenheiten des vorletzten Decenniums*, wyd. J.C. Dietrich, Getynga 1792: 1) alegoria Konstytucji 3 Maja – *Die neue Polnische Constitution. La nouvelle Constitution Polonnoise*; 2) rewolucja haitańska – *Die Empörung der Neger. Le revolte des Negres*; 3) symboliczna scena śmierci Fryderyka II Wielkiego – *Der Todt Friedrichs des Zweyten*; 4) alegoria podboju Belgii przez cesarza Leopolda II – *Kayser Leopolds sanfte wieder Eroberung seiner Balgischen Staten*; 5) ślub Fryderyka, księcia Yorku i Albany, z księżniczką Fryderyką Pruską w 1791 r. – *Vermahlung des Herzogs von York Mariage de Due d'York*; 6) Liga Książąt – *Der Fürstenbund*; akwf. cz.-b. podklejone wspólnie bibułą, st. bdb., drobne zabrudzenia; wym. pojedynczych grafik ok. 50x90 mm. **Cena: 500 zł**

182. **CHODOWIECKI Daniel, GDAŃSK**. Zestaw sześciu rycin o tematyce alegorycznej; publ. w: *Göttinger Taschenkalender von 1792: Sechs große Begebenheiten des vorletzten Decenniums*, wyd. J.C. Dietrich, Getynga 1792: 1) personifikacja francuskiej konstytucji z 1791 r. – *Die neue Französische Constitution*; 2) alegoria przyjaźni austriacko-tureckiej – *Der Friede zwischen Oestereich und der Türkey. La paix entre l'Autriche et la Turquie*; 3) alegoria przyjaźni rosyjsko-tureckiej – *Der Friede zwischen Russland und der Türkey. La paix entre la Russie et la Turquie*; 4) alegoria Oświecenia – *Aufklärung*; 5) alegoria Tolerancji – *Toleranz*; 6) alegoryczna scena, w której Francja (przedstawiona jako matka) jest atakowana przez własnych obywateli (jej dzieci) – *Die Kinder Frankreichs drohen ihrer Mutter. Les enfans de france menacent leur mere*; akwf. cz.-b. podklejone wspólnie bibułą, st. bdb., drobne zabrudzenia; wym. pojedynczych grafik ok. 50x85 mm. **Cena: 360 zł**

PLANY I WIDOKI

Woj. dolnośląskie

183

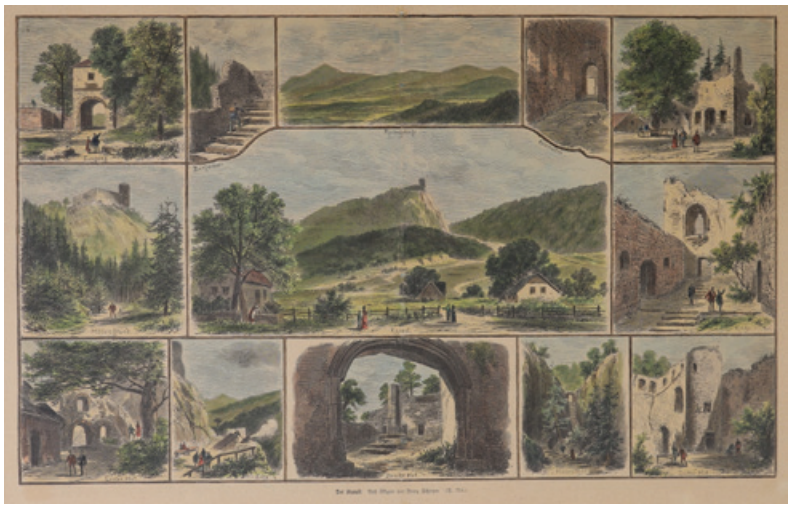

184

183. **DUSZNIKI ZDRÓJ**. Widok miasta; rys. Wangenfield, ok. 1820; lit. kolor., st. bdb., dolny margines z tyt. doklejony; wym. 418x265 mm; *DIE BRUNNEN-BADE UND MOLKENKUR-ANSTALT ZU REINERZ […]*; **BARDZO RZADKIE**. **Cena: 1200 zł**

184. **GLINICA** (obecnie część miasta **JEDLINA-ZDRÓJ**, pow. wałbrzyski). Panorama miejscowości; rys. F. Koska, lit. W. Loeillot, druk. Mercier, pochodzi z: *Sudeten Album*, wyd. E. Trewendt, Wrocław 1862; lit. cz.-b., st. bdb., minimalne zaplamienie na marginesie; wym. 223x144 mm; *Lehmwasser*. **Cena: 450 zł**

185. **JELENIA GÓRA-SOBIESZÓW, ZAMEK CHOJNIK**. Widoki zamku i Karkonoszy w 13 sekcjach: 1) brama wjazdowa – *Eingang*; 2) schody przy murze – *Burgmauer*; 3) widok Karkonoszy – *Riesengebirge*; 4) kazamaty – *Kasematten*; 5) kuchnia zamkowa – *Küche*; 6) widok na zamek z Piekielnej Doliny – *Höllengrund*; 7) widok ogólny zamku – *Kÿnast*; 8) kaplica – *Kirche*; 9) pierwszy dziedziniec – *Erster Hof*; 10) widok fragmentu zamku – *Echo*; 11) drugi dziedziniec z widokiem na pręgierz – *Zweiter Hof*; 12) tzw. *piekielna brama* – *Höllenthor*; 13) trzeci dziedziniec – *Dritter Hof*; według szkiców F. Schreyera, ok. 1880; drzew. szt. kolor., st. bdb., po konserwacji, podklejony tekturą, passe-partout; wym. 525x320 mm; *Der Kynast*. **Cena: 450 zł**

185

186

186. KARKONOSZE, CIEPLICE ŚLĄSKIE-ZDRÓJ, KARPNIKI, STANISZÓW MYSŁAKOWICE, SZKLARSKA PORĘBA, CHOJNIK, KARPACZ, JELENIA GÓRA, ŚWIERADÓW ZDRÓJ. Suwenir z Karkonoszy – widoki Karkonoszy i miast dolnośląskich w 27 sekcjach: 1) *ANSICHT D. WARMBRUNNER BÄDER*; 2) *WEIHRICHSBERG*; 3) *GALLERIE UND THEATER*; 4) *HAINFALL*; 5) *SCHLOSSPLATZ*; 6) *BIBERSTEIN*; 7) *SCHLOSS FISCHBACH*; 8) *STONSDORF*; 9) *DAS WARMBRUNNER THAL*; 10) *HEINRICHSBURG*; 11) *SCHLOSS ERDMANNSDRF*; 12) *GROSSVATERSTUHL*; 13) *WASSERFALL IN ADERSBACH*; 14) *GROSSE TEICH*; 15) *KOCHELFALL*; 16) *ELBFALL*; 17) *ELBQUELLE*; 18) *SCHREIBERSHAU*; 19) *ZACKENFALL*; 20-21) *KYNAST*; 22) *ERDMANNSDORF*; 23) *NORWEGISCHE KIRCHE IN BRÜCKENBERG*; 24) *HIRSHBERG*; 25) *SCHOLZENBERG*; 26) *BAD IN FLINSBERG*; 27) *WIESENBAUDE*; arkusz składany poczwórnie, wykrojony w formie róży; wyd. C. Adler, Fabrik von Druckarbeiten, ok. 1850; całość umieszczona w oryginalnej kopercie z widokiem Doliny Cieplickiej; stal. cz.-b. (róża w kolorze), st. bdb.; wym. całości po rozłożeniu 233x233 mm; tyt. na kopercie: *Erinnerung an Warmbrunn. 27 Stahlstich-Ansichten, in Form einer Rose, enthaltend*; **BARDZO CIEKAWE!** **Cena: 800 zł**

187

188

189

187. KARKONOSZE. Widoki Karkonoszy w ośmiu sekcjach: 1) Pančavsky vodopad – *Panschefall*; 2) Wodospad Łaby – *Elbfall*; 3) Śnieżne Kotły – *Schneegrube*; 4) schronisko pod Śnieżką – *Schneekoppe Riesenbaude*; 5) Teplické skaly (Skalne Miasto) – *Partie a. d. Weckelsdorfer Felsen*; 6) Mały Staw – *Kleine Teich*; 7) wąwóz w Skalnym Mieście – *Schlucht in d. Weckelsd. Felsen*; ryt. Kaeseberg & Oertel, rys. R. Cronau, 1881; drzew. szt. kolor., st. bdb., po konserwacji, lekkie zabrudzenia, passe-partout (ze śladem zagięcia); wym. 412x267 mm; *Bilder aus dem Riesengebirge*. **Cena: 360 zł**

188. KARKONOSZE, ŚNIEŻKA. Dolina Obří důl ze Śnieżką; rys. G. Heinze, 1883; drzew. szt. kolor., podklejony sztywnym papierem, st. bdb.; wym. 348x230 mm; *Aus dem Riesengebirge: Der Riesengrund und die Schneekoppe*. **Cena: 140 zł**

189. KŁODZKO. Panorama miasta; anonim, prawdop. pochodzi z: *Sächsischer Postillion*, koniec XVIII w.; w dole portret: *DIETRICH I*; miedz. cz.-b., st. bdb., po konserwacji, ślady wilgoci; wym. płyty ok. 315x195 mm; *GLATZ*. **Cena: 400 zł**

190

191

192

190. **KRAJKÓW** (pow. wrocławski). Dwór w podwrocławskiej wsi Krajków; rys. i ryt. F.G. Endler, pochodzi z: *Der Breslauische Erzähler. Eine Wochenschrift*, wyd. F. Barth, Wrocław 1808; akwf. kolor., st. bdb.; wym. 127x90 mm; *das Herrschaftl Haus zu Kreikau*. **Cena: 280 zł**

191. **KSIĄŻ, STARY KSIĄŻ, WAŁBRZYCH**. Panorama zamku; rys. F. Koska, lit. W. Loeillot, druk. Mercier, pochodzi z: *Sudeten Album*, wyd. E. Trewendt, Wrocław 1862; lit. cz.-b., st. bdb., minimalne zabrudzenia na marginesach, perforacja; wym. 225x143 mm; *Fürstenstein*. **Cena: 450 zł**

192. **SZCZAWNO-ZDRÓJ, STARY KSIĄŻ**. Panorama Szczawna-Zdroju, na pierwszym planie Stary Książ; rys. z natury S. Rösel, lit. F.J. Tempeltei, Lith. Inst. v. L. Sachse, wyd. J. Kuhr, ok. 1840; lit. cz.-b. na bibule, podklejona papierem, st. bdb.; wym. 267x183 mm; tyt. dwujęzyczny: *Ein Blick auf Salzbrunn bei Fürstenstein. / Vue de Salzbrounn pres de Furstenstein*. **Cena: 600 zł**

193

194

195

193. **ŚCINAWA** (pow. lubiński). Panorama miasta podczas oblężenia w 1633 r.; pochodzi z: *Theatrum Europeaum*, wyd. M. Merian, ok. 1670; miedz. cz.-b., st. bdb.; wym. płyty 355x220 mm; *Eigentlicher Abriß der Steinawer Schantz in Schlesien […]*. **Cena: 240 zł**

194. **ŚWIEBODZICE**. Panorama miasta; poniżej sceny emblematyczne i herb von Reichenbach; pochodzi z: *Zittauisches Tagebuch* (*Pamiętnik Żytawski)*, 1787; miedz. cz.-b., st. bdb., po konserwacji, lekkie zabrudzenia; wym. 143x174 mm; *Freÿburg in Schlesien*. **Cena: 280 zł**

195. **WROCŁAW**. Pierwsze ikonograficzne przedstawienie miasta; pochodzi z: H. Schedel, *Liber Chronicarum* (*Kronika Świata*, tzw. *Kronika Norymberska*), wyd. A. Koberger, Norymberga 1493; drzew. cz.-b., st. bdb., rama i szkło, lekkie uszkodzenia ramy; wym. widoku 530x233 mm, wym. z ramą 695x393 mm; *BRESSLA*; [*Imago Silesiae* 225]. **Cena: 1800 zł**

196

197

198

196. **WROCŁAW**. Panorama miasta; anonim, 1773; miedz. kolor. podklejony papierem, st. bdb.; wym. 417x272 mm; *The City of BRESLAU. Le Ville de BRESLAU*; **BARDZO RZADKIE**. **Cena: 1200 zł**

197. **WROCŁAW**. Perspektywiczny plan miasta; wyd. M. Seutter, Augsburg, ok. 1735 r., drugi wariant efektownego dzieła Seuttera (pierwszy wyd. ok. 1730 r., w drugim dorytowano tekst przywileju i tytuł Geografa Cesarskiego); u dołu panorama miasta (tyt.: *BRESLAW*) oraz dwie sceny alegoryczne; miedz. cz.-b., st. db., ślady kornika, passe-partout; wym. w świetle passe-partout 580x503 mm; tyt. w górze, dwujęzyczny: *WRATISLAVIA antiquissima et celeberrima [...]; / BRESLAU die uhralte [...]*; [*Von Stettin* 30, *Imago Silesiae* 251, *Ikonografia Wrocławia* 37]; **BARDZO RZADKIE I EFEKTOWNE**. **Cena: 3000 zł**

198. **WROCŁAW**. Plan miasta i fortyfikacji; nad górną ramką: *Pl. XVIII*; Köngl. Lith. Inst. zu Berlin, ok. 1820; lit. cz.-b., st. db., złożenia, naddarcia (niektóre podklejone od verso), minimalne zażółcenia; wym. 567x435 mm; *PLAN von BRESLAU*. **Cena: 400 zł**

199

200

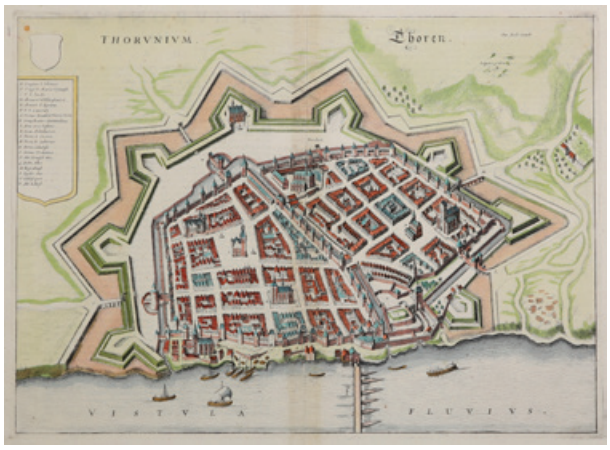

199. **WROCŁAW**. Rynek, pierzeja północna; ryt. W. Sander, pochodzi z: C.A. Menzel, *Topographische Chronik von Breslau*, 1805; miedz. cz.-b., st. bdb.; wym. 298x178 mm; *Prospect des vierten Theils vom Markt oder Ringe zu Breslau den Naschmarkt hinauf gegen der Albrechts Gasse zu sechen Anno*. **Cena: 600 zł**

200. **WROCŁAW**. Widok na kościół św. Krzyża i katedrę od Biblioteki na Piasku; rys. z natury S. Rösel, lit. F.J. Tempeltei, Lith. Inst. v. L. Sachse, wyd. J. Kuhr, ok. 1840; lit. cz.-b. na bibule, podklejona papierem, st. bdb.; wym. 269x183 mm; tyt. dwujęzyczny: *Ansicht des Doms v. der Kreuzkirche aus der Bibliothek des Sand Stiftes v. Breslau. / Vue de la Cathedrale et de l'Eglise de la sainte croix de Breslau*; [*Ikonografia Wrocławia* 389]. **Cena: 600 zł**

Woj. kujawsko-pomorskie

201

202

201. **TORUŃ**. Perspektywiczny plan miasta od str. Wisły; wyd. J. Janssonius, 1657; w lewym górnym narożniku pusta tarcza herbowa, poniżej legenda; miedz. kolor., st. bdb., niewielkie plamki; wym. płyty 520x377 mm; *THORVNIVM. Thoren*; [*Dantiscum* G71/2]. **Cena: 2000 zł**

202. **TORUŃ, RZYM**. Perspektywiczny plan miasta od str. Wisły na podstawie Meriana – *Die Statt Thoren*; w dole scena otwarcia Świętej Bramy w Rzymie (inauguracja Roku Jubileuszowego 1725) – *Eröffnung der H. Pforte*; pochodzi z: *Relationes historicae semestralis continuatio […]*, 1725; miedz. cz.-b., st. bdb., passe-partout; wym. płyty 340x397 mm; [por. *Von Danzig* 328]. **Cena: 3500 zł**

Woj. lubelskie

203

204

205

203. **LUBLIN**. Donżon i zamkowa kaplica św. Trójcy; rys. N. Orda, pochodzi z: *Album Widoków Historycznych Polski [...]*, wyd. N. Orda u M. Fajansa, 1873–1883; w dole dwujęzyczny opis; lit. tonow., st. bdb., żółtawe zaplamienia; wym. widoku 200x228 mm; *LUBLIN NAD RZEKĄ BYSTRZYCĄ. (Polska) Gubernia Lubelska*. **Cena: 300 zł**

204. **ZAMOŚĆ**. Katedra Zmartwychwstania Pańskiego i św. Tomasza Apostoła; rys. N. Orda, pochodzi z: *Album Widoków Historycznych Polski [...]*, wyd. N. Orda u M. Fajansa, 1873–1883; w dole dwujęzyczny opis; lit. tonow., st. bdb., delikatne żółtawe zaplamienia, perforacja; wym. widoku 285x195 mm; *ZAMOŚĆ. (Polska) Gubernia Lubelska*. **Cena: 300 zł**

Woj. lubuskie

205. **BRODY** (pow. żarski), **ZIELONA GÓRA**. Pałac Brühla, w dole sceny alegoryczne; po 1772 r.; ryt. M. Jaegerin, pochodzi z: *Zittauisches Tagebuch* (*Pamiętnik Żytawski*, ukazujący się pod różnymi tyt. w latach 1731–1895), 1773; miedz. cz.-b. podklejony papierem, st. bdb., drobne zabrudzenia i plamki; wym. arkusza 150x125 mm; tyt. na cokole: *Pförten 1773*; **BARDZO RZADKIE**. **Cena: 350 zł**

206

206. **DĄBROSZYN** (pow. gorzowski). Gmach dworca kolejowego; w dole widoki elewacji i przekrój budynku; projektował E. Römer, rys. A. von Keller, Lith. Anst. v. W. Loeillot, pochodzi z: *Architectonisches Skizzenbuch*, wyd. Ernst & Korn, Berlin 1860; lit. tonow., st. bdb., naddarcie, delikatne zagniecenia; wym. widoku 202x135 mm, wym. arkusza 258x354 mm; *Stationsgebäude Tamsel bei Cüstrin*. **Cena: 120 zł**

207. **KOSTRZYN NAD ODRĄ** (pow. gorzowski). Scena przedstawiająca przewiezienie oszusta i alchemika Dominica Manuela Caetano powozem do więzienia w Kostrzynie nad Odrą w 1707 r., gdzie został skazany na powieszenie; w tle panorama miasta; karta z: A.L. von Imhof, *Neu-eröffneten Historischen Bilder-Saal […]*, wyd. J.L. Buggel i J.A. Seitz, Norymberga 1719; miedz. cz.-b., st. bdb., minimalne naddarcia (częściowo podklejone od verso); wym. widoku 84x57 mm; *Cüstrin*. **Cena: 280 zł**

207

Don Dominico Manuel Cajetano (znany też jako Conte de Ruggiero) – włoski oszust podróżujący po Europie, który obiecywał władcom produkcję złota i eliksiru długowieczności. Oszukał m.in. króla pruskiego Fryderyka I Hohenzollerna. Ponieważ Cajetano nie potrafił wyprodukować złota, spróbował uciec z Berlina. Schwytano go we Frankfurcie nad Menem i przewieziono do twierdzy w Kostrzynie, gdzie został publicznie powieszony w sierpniu 1709 r. Król Fryderyk I poczuł się tak głęboko upokorzony i oszukany, że nakazał dla alchemika wyjątkową, ironiczną karę śmiercią – Cajetano został powieszony na pozłacanej szubienicy, a sam sznur spleciono ze złotych nici. Miała to być drwina z jego rzekomych umiejętności transmutacji metali.

208

209

208. **KUNOWICE** (pow. słubicki). Plan bitwy pod Kunowicami (12 sierpnia 1759); rys. J.F. Sneider Bombardier, ryt. C.F. Gürsch, pochodzi z: G.F. Tempelhoff, *Geschichte des siebenjaehrigen Krieges in Deutschland […]*, J.F. Unger, Berlin 1787; miedz. kolor., st. bdb.; wym. 488x404 mm; *Schlacht beÿ Cunersdorf de 12te August 1759*. **Cena: 480 zł**

Woj. łódzkie

209. **ŚWINICE WARCKIE** (pow. łęczycki). Kościół św. Kazimierza – Sanktuarium Urodzenia i Chrztu św. Faustyny; pochodzi z: *Tygodnik Ilustrowany*, 1860; drzew. szt. kolor., podklejony sztywnym papierem, st. bdb.; wym. arkusza 165x124 mm; *KOŚCIÓŁ PARAFIALNY W ŚWINICACH WARTSKICH*. **Cena: 140 zł**

Woj. małopolskie

210

211

210. **KRAKÓW**. Panorama miasta; ryt. M. Merian, widok zamieszczony w: J.L. Gottfried, *Neuwe archontologia cosmica [...]*, Frankfurt n. Menem 1638; na tle nieba sześć herbów, w dole ramka z objaśnieniami; miedz. cz.-b., st. bdb., po fachowej konserwacji (uzupełnione boczne marginesy); wym. 373x205 mm; tyt. na tle nieba: *CRACOVIA*; [*Imago Poloniae* K104/1]. **Cena: 2400 zł**

211. **KRAKÓW**. Panorama miasta z Łobzowem, Kleparzem, Stradomiem i Kazimierzem; wyd. J. Janssonius – w 1653 r. nabył oryginalne plansze z *Civitates orbis terrarum* (Kolonia 1572–1618) Brauna/Hogenberga; na potrzeby druku widok ten został skrócony o ok. 4 cm po bokach; akwf. kolor., odbita z dwóch płyt, st. db., po konserwacji, boczne krawędzie przycięte, zażółcenia; wym. płyty 1065x372 mm; tyt. na powiewającej wstędze: *CRACOVIA METROPOLIS REGNI POLONIAE*; [por. *Imago Poloniae* H11/3]. **NIEZWYKLE EFEKTOWNE!** **Cena: 20 000 zł**

***Civitates orbis terrarum* –** sześciotomowy atlas miast świata, wydawany w Kolonii w latach 1572–1618 przez Georga Brauna (1542–1622) i Fransa Hogenberga (1535–1590). Zamierzeniem Brauna było uzupełnienie wydanego w 1570 r. atlasu *Theatrum Orbis Terrarum* autorstwa Abrahama Orteliusa. *Civitates […]* zawiera 546 sztychów przedstawiających widoki miast, głównie Europy (w szczególności niemieckich), ale również Azji, Afryki i Ameryki Łacińskiej. Z miast polskich ukazały się tu panoramy Gdańska, Szczecina, Świebodzina, Biecza, Krakowa, Lublina, Łowicza, Poznania, Warszawy i Zamościa. Rysunki sporządziło ponad 100 kartografów, malarzy i grafików, głównym rytownikiem był natomiast Hogenberg (który wcześniej współpracował z Abrahamem Orteliusem i wykonał większość sztychów do *Theatrum*). Ukazały się wydania łacińskie, niemieckie i francuskie. Poza Braunem i Hogenbergiem wśród twórców dzieła można wymienić Jorisa Hoefnagela i jego syna – Jakoba, Jacoba van Deventera (znanego też jako Jacob Roelofszof), Williama Smitha, Heinricha Rantzau (Rantzovius), Simona Novellanusa i Corneliusa Caymox. Wykorzystano również m.in. drzeworyty Stumpfa ze *Schweizer Chronik* (1548) oraz widoki i mapy Sebastiana Münstera. Mapy uzupełniano opisem (głównie autorstwa Brauna). Obok nich zamieszczano dodatkowe ilustracje, np. herby miast lub scenki rodzajowe z postaciami w regionalnych strojach. Od 1653 r. kolejne wydania *Civitates* drukował Jan Janssonius (Johannes Jansson), a następnie – po odkupieniu oryginalnych płyt – Frederick de Wit.

Frans Hogenberg (ok. 1535–1590) – malarz, grafik, rytownik, kartograf i wydawca; pochodził z rodziny grawerników z Antwerpii. Z powodu zamieszek politycznych opuścił ojczyznę, zmarł prawdopodobnie w Kolonii. Działał m.in. we Francji, Niemczech oraz Danii. Opracował pierwszy atlas drogowy Europy *Itinerarium Orbis Christiani,* zawierający 84 mapy. Przez 15 lat współpracował z Abrahamem Orteliusem (1527–1598) wykonując ilustracje do atlasu *Theatrum Orbis Terrarum*, a także z Georgem Braunem, z którym współtworzył 6-tomowy atlas *Civitates Orbis Terrarum* (był autorem większości sztychów).

Georg Braun (1541–1622) – niem. teolog, geograf, kartograf, rytownik, drukarz i wydawca. Od narodzin do śmierci związany z Kolonią, gdzie pełnił urząd proboszcza. Autor tekstu do atlasu planów i widoków miast świata *Civitates Orbis Terrarum* (6 tomów, 1572–1617), współtworzonego z Fransem Hogenbergiem. Braun zawiadywał pracami nad tym atlasem – to on był właścicielem tabel i opisów niezbędnych do zaprojektowania mapy, a także zrzeszał kartografów i sztycharzy, dzięki którym możliwa była kontynuacja dzieła.

212

213

214

212. **KRAKÓW**. Widok na Wawel i część miasta; pochodzi z: A.M. Mallet, *Description de L'Univers […]*, 1683; miedz. cz.-b., st. bdb., passe-partout; wym. 98x146 mm; tyt. na falującej wstędze: *CH. DE CRACOVIE*. **Cena: 400 zł**

213. **KRAKÓW**. Panorama miasta od północnego zachodu; wyd. J.F. Leopold, Augsburg, ok. 1720; legenda w formie materii trzymanej przez putta; w dole tekst w jęz. łacińskim i niemieckim; miedz. cz.-b., st. bdb., uzupełniona część lewego marginesu; wym. płyty 302x203 mm; tyt. na falującej wstędze: *CRACOVIA. CRACAU*. **Cena: 3600 zł**

214. **KRAKÓW**. Procesja na Wawel w czasie obchodów 200. rocznicy zwycięstwa Sobieskiego nad Turkami 12 września 1683 r.; według rys. malarza S. Rejchana, 1883; drzew. sz. kolor., podklejony sztywnym papierem, st. bdb.; wym. 353x234 mm; *Die Sobieski-feier in Krakau: Die Procession zur Wawelkathedrale am 12 September*. **Cena: 300 zł**

215. **KRAKÓW**. Pogrzeb Józefa Ignacego Kraszewskiego w 1887 r.; rys. A. Bonamore według szkicu A. Chmielowskiego, 1887; drzew. szt. kolor., podklejony sztywnym papierem, st. bdb., naprawione rozdarcie w dole, lekkie zabrudzenia; wym. 304x212 mm; *FUNERALI DEL POETA KRASZEWSKY, A CRACOVIA*. **Cena: 300 zł**

215

Woj. mazowieckie

216

217

218

219

216. **WARSZAWA**. Kościół św. Aleksandra; pochodzi z: B. Zaydler, *Storia della Polonia […]*, wyd. V. Batelli e Figli, Florencja 1831; miedz. cz.-b., st. bdb., delikatne zażółcenia; wym. 167x116 mm; *CHIESA DI S. ALESSANDRO in Warsavia*. **Cena: 120 zł**

217. **WARSZAWA**. Obserwatorium astronomiczne; lit. J. Jacottet i C. Riviere, pochodzi z albumu: *Widoki Warszawy*, nakładem J. Schmidta, Warszawa 1852; chromolit., st. bdb., nieznaczne zabrudzenia marginesów, passe-partout; wym. 155x108 mm; *OBSERWATORIUM ASTRONOMICZNE*. **Cena: 120 zł**

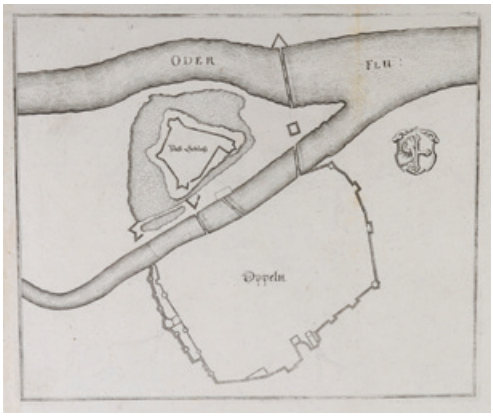
Woj. opolskie

218. **CZARNOWĄSY, OPOLE**. Klasztor norbertanek; rys. F.B. Werner, pochodzi z: *Scenographia Urbium Silesiae [...]*, wyd. Spadkobiercy Homanna, Norymberga 1737–1752; miedz. kolor., st. bdb., naddarcie; wym. 152x157 mm; *CLOSTER CZARNOWANS (Oppeln)*; [por. *Imago Silesiae*... 264]. **Cena: 250 zł**

219. **GŁOGÓWEK** (pow. prudnicki). Panorama miasta, poniżej postacie alegoryczne i herb; pochodzi z: *Zittauisches Tagebuch* (*Pamiętnik Żytawski*, ukazujący się pod różnymi tyt. w latach 1731–1895); miedz. cz.-b., st. bdb., passe-partout; wym. arkusza 160x190 mm; *Obr Glogau*. **Cena: 280 zł**

220

221

222

220. **NYSA**. Panorama miasta z okresu wojny prusko-austriackiej z 1866 r.; na pierwszym planie żołnierz przy armacie; rys. A. Hindorf, wyd. W. Korn & Co., Berlin 1866; w dole tłoczony znak wydawnictwa; chromolit. podklejona papierem, passe-partout, st. bdb., nieliczne rdzawe plamki na marginesach; wym. 252x193 mm; *Neisse vom hohen Retranchement. 25. Mai 1866*. **Cena: 300 zł**

221. **OPOLE**. Plan obwarowań miasta i zamku; ryt. M. Merian, ok. 1650; miedz. cz.-b., st. bdb., przycięte marginesy (lewy – częściowo uzupełniony), passe-partout; wym. płyty ok. 240x200 mm; bez tyt. (w obrębie murów miejskich napis *Oppeln*). **Cena: 300 zł**

222. **OTMUCHÓW** (pow. nyski). Widok Otmuchowa, poniżej sceny emblematyczne i herb rodu von Braun; napis w jęz. niemieckim: *Voll Einsicht für des Landes Heÿl […]* (pochwała tolerancji religijnej, wprowadzonej przez cesarza Józefa II Habsburga); pochodzi z: *Zittauisches Tagebuch* (*Pamiętnik Żytawski*, ukazujący się pod różnymi tyt. w latach 1731–1895); miedz. cz.-b., st. bdb., przycięte krawędzie; wym. arkusza 140x186 mm; *Ottmachau*. **Cena: 300 zł**

223

224

223. **PRUSZKÓW** (pow. opolski). Panorama miasta; wyd. C.J. Rieden i E.W. Knippel, Kowary, ok. 1850; lit. ręcznie kolor., podklejona oryginalnym papierem w epoce, st. bdb., ślady wilgoci, zabrudzenia; wym. widoku 353x218 mm; tyt. na szyldziku: *PROSKAU*; **EFEKTOWNE**. **Cena: 800 zł**

Woj. podkarpackie

224. **KROSNO**. Panorama miasta; pochodzi z: D. Meissner, *Thesaurus Philopoliticus*, wyd. E. Kieser, Frankfurt nad Menem, 1621–1631; sentencje w jęz. łac. i niem.; miedz. cz.-b., st. bdb., naprawione rozdarcie, passe-partout; wym. płyty 147x104 mm; *Crosno in Polen*. **Cena: 300 zł**

Woj. pomorskie

225

226

227

228

225. **GDAŃSK**. Bazylika Mariacka; ok. 1920, artysta niezidentyfikowany – w dole monogram *ET*.; druk cz.-b., st. bdb., lekkie zabrudzenia, drobne naddarcia i przetarcia; wym. 191x94 mm; *ST. MARIEN*. **Cena: 100 zł**

226. **GDAŃSK**. Brama Nizinna; na verso Brama św. Jakuba (dawniej nazywana Bramą Bożego Ciała); według rys. gdańskiego architekta miejskiego P. Willera, pochodzi z: G.R. Curicke, *Der Stadt Dantzig historische Beschreibung [...]*, wyd. J. II i G. Janssonius van Waesbergen, Amsterdam-Gdańsk 1688; pochodzi ze zbioru Lessera Giełdzińskiego (widoczna pieczęć własnościowa), związanego z Gdańskiem kupca i kolekcjonera dzieł sztuki; miedz. kolor., st. bdb., lekkie zabrudzenia, perforacja; wym. płyty 174x137 i 176x136 mm; *Das Newe oder lege Thor*; / *H. Leichnams Thor*. **Cena: 300 zł**

227. **GDAŃSK**. Brama Nowego Miasta; według rys. gdańskiego architekta miejskiego P. Willera, pochodzi z: G.R. Curicke, *Der Stadt Dantzig historische Beschreibung [...]*, wyd. J. II i G. Janssonius van Waesbergen, Amsterdam-Gdańsk 1688; pochodzi ze zbioru Lessera Giełdzińskiego (na verso pieczęć własnościowa), związanego z Gdańskiem kupca i kolekcjonera dzieł sztuki; miedz. kolor., st. bdb., zabrudzenia; wym. płyty 177x135 mm; *New Stadtsche oder Werderische Thor*. **Cena: 200 zł**

228. **GDAŃSK**. Długi Targ z Ratuszem Głównego Miasta, Dworem Artusa i Bazyliką Mariacką; lit. i druk. w zakładzie L. Kempner & Co, Hamburg, 1880; chromolit., st. bdb., naddarcia (bez szkody dla widoku), ślady podklejenia, passe-partout; wym. płyty 286x220 mm; *Danzig*. **Cena: 180 zł**

229

230

231

232

229. **GDAŃSK**. Długie Pobrzeże; anonim, ok. 1870; drzew. szt. kolor., podklejony papierem, st. bdb.; wym. 161x105 mm; tyt. odręcznie w dole: *Dantzig*. **Cena: 60 zł**

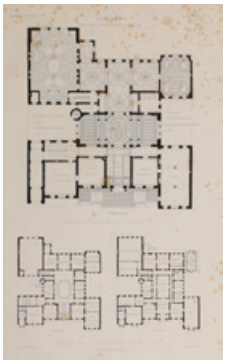
230. **GDAŃSK**. Długie Pobrzeże z Żurawiem; A. Bendrat (1872–1914), 1905; akwf. cz.-b., st. bdb., lekkie zagniecenia; wym. płyty 220x155 mm; tyt. ołówkiem: *Danzig*. **Cena: 180 zł**

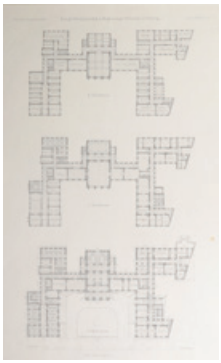
231. **GDAŃSK**. Długie Pobrzeże z Żurawiem, ok. 1930; w dole odręczna sygn. autora (K. Maue?), poza tym wiązany monogram na płycie; linoryt, st. bdb.; wym.: ok. 230x325 mm. **Cena: 120 zł**

232. **GDAŃSK**. Dwór Artusa – Wielka Hala; pochodzi z: *Borussia, Museum für preussische Vaterlandskunde*, Drezno 1838–1842; lit. kolor., st. bdb.; wym. 128x167 mm; *Der Börsensaal im Artus-Hofe zu Danzig*. **Cena: 120 zł**

233

234

235

236

237

233. **GDAŃSK**. Dwór Artusa – Wielka Hala; lit. A. Richter, ok. 1840; lit. kolor., podklejona sztywnym papierem, st. bdb., drobne rdzawe plamki; wym. 128x163 mm; *1034. Artushof in Danzig*. **Cena: 100 zł**

234. **GDAŃSK**. Dwór Bractwa św. Jerzego i Złota Brama; na verso Brama Wysoka (Wyżynna) i Wieża Więzienna; według rys. gdańskiego architekta miejskiego P. Willera, pochodzi z: G.R. Curicke, *Der Stadt Dantzig historische Beschreibung [...]*, wyd. J. II i G. Janssonius van Waesbergen, Amsterdam-Gdańsk 1688; pochodzi ze zbioru Lessera Giełdzińskiego (widoczna pieczęć własnościowa), związanego z Gdańskiem kupca i kolekcjonera dzieł sztuki; miedz. kolor., st. bdb., naddarcia, uzupełnione ubytki; wym. karty 200x315 mm; *Die Halle darunter der Schiesgarten. Langegassen […]; / Das hohe Thor*; [*Gdańsk...* 3]. **Cena: 300 zł**

235. **GDAŃSK**. Gmach Sejmu Prus Zachodnich, zaprojektowany przez H. Endego i W. Böckmanna – dwa arkusze przedstawiające plany i przekroje budynku; lit. J.G. Riegel i Walther, pochodzi z: *Zeitschrift für Bauwesen*, 1887; lit. cz.-b., st. db., liczne rdzawe plamki; wym. arkuszy 445x290 mm; *Landeshaus der Provinz Westpreussen in Danzig*. **Cena: 150 zł**

236. **GDAŃSK**. Projekt gmachu Nadprezydium Prowincji Zachodniopruskiej i Rejencji Gdańskiej – dwa arkusze przedstawiające widok ogólny, plany i przekroje; oprac. K.F. Endell, ryt. J.G. Riegel, pochodzi z: *Zeitschrift für Bauwesen*, 1889; stal. cz.-b., st. bdb. i db., rdzawe plamki; wym. arkuszy 288x449 mm; *Königl. Oberpräsidial- u. Regierungs-Gebäude in Danzig*. **Cena: 150 zł**

237. **GDAŃSK**. Kaplica Królewska; według rys. gdańskiego architekta miejskiego P. Willera, pochodzi z: G.R. Curicke, *Der Stadt Dantzig historische Beschreibung [...]*, wyd. J. II i G. Janssonius van Waesbergen, Amsterdam-Gdańsk 1688; miedz. cz.-b., st. db., po konserwacji, zabrudzenia; wym. płyty 175x275 mm; *Die Niewe Capelle*. **Cena: 120 zł**

238

239

240

241

238. **GDAŃSK**. Kościół św. Bartłomieja (dziś konkatedra grekokatolicka); rys. i ryt. J.C. Schultz, pochodzi z teki: *Das malerische Danzig um 1850,* wyd. w nakładzie 500 sztuk, Gdańsk, wznowienie z 1921; na płycie łączone inicjały ICS i data 1855; akwf. cz.-b., st. bdb., delikatne zagniecenie; wym. płyty 237x328 mm; *ST. BARTHOLOMÄI*. **Cena: 240 zł**

239. **GDAŃSK**. Kościół św. Katarzyny; według rys. gdańskiego architekta miejskiego P. Willera, pochodzi z: G.R. Curicke, *Der Stadt Dantzig historische Beschreibung [...]*, wyd. J. II i G. Janssonius van Waesbergen, Amsterdam-Gdańsk 1688; miedz. cz.-b., st. bdb., przycięte krawędzie, naklejony na arkusz papieru z epoki; wym. widoku 167x182 mm, wym. arkusza 314x447 mm; tyt. odręcznie: *S. Catharine*. **Cena: 200 zł**

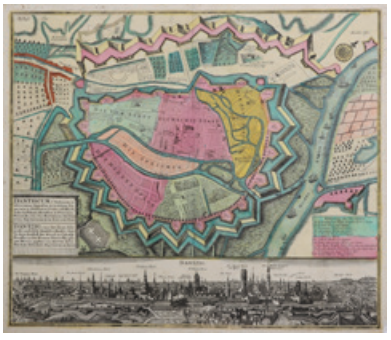
240. **GDAŃSK**. Kościół św. Mikołaja oo dominikanów; rys. i lit. J. Greth, pochodzi z: *Danziger Bauwerke*, wyd. T. Bertling, Gdańsk 1857; lit. tonow., st. bdb.; wym. 170x235 mm. *DIE ST. NICOLAI [DOMINIKANER] KIRCHE*. **Cena: 150 zł**

241. **GDAŃSK**. Kościół św. Piotra i Pawła; rys. i lit. J. Greth, pochodzi z: *Danziger Bauwerke*, wyd. T. Bertling, Gdańsk 1857; dopiski ołówkiem z epoki; lit. tonow., st. bdb., zażółcenia; wym. 166x235 mm. *DIE KIRCHE ZU ST. PETER UND PAUL*. **Cena: 150 zł**

242

243

244

242. **GDAŃSK**. Panorama miasta; pełna karta z: S. Münster, *Cosmographia,* edycja niemiecka, wyd. H. Petri, 1628; widok ukazał się tylko w jednej edycji; drzew. cz.-b., st. bdb.; wym. widoku 175x127 mm, wym. arkusza 220x369 mm; *DANZICH*; **BARDZO RZADKIE**. **Cena: 200 zł**

243. **GDAŃSK**. Panorama miasta z Biskupiej Górki; wyd. J.F. Leopold, Augsburg, ok. 1720; legenda w formie materii trzymanej przez putta; w dole tekst w jęz. łacińskim i niemieckim; miedz. cz.-b., st. bdb., naddarcie; wym. płyty 300x205 mm; tyt. na falującej wstędze: *DANTISCUM. DANZIG*; [*Dantiscum* G101/4]. **Cena: 2800 zł**

244. **GDAŃSK**. Plan i panorama miasta; wyd. M. Seutter, Augsburg, ok. 1735; jedno z bardziej efektownych przedstawień Gdańska; w dolnej części panorama miasta, wzorowana na widoku F.B. Wernera z 1724 r. (tyt.: *DANTZIG*); miedz. kolor. (panorama cz.-b.), st. db., brunatne zaplamienia na marginesach, minimalne ślady wilgoci, ubytek prawego dolnego narożnika; wym. płyty ok. 587x503 mm; tyt. dwujęzyczny, w kartuszu w formie cokołu: *DANTISCUM s. Gedanum Celeberrimum [...]; / DANZIG eine berühmte [...]*; [*Imago Poloniae* K114/3, *Dantiscum* G106/5, *Von Danzig* 44]. **Cena: 1800 zł**

245

246

247

248

245. **GDAŃSK**. Panorama miasta; ryt. H. Winkles według rys. B. Peetersa, pochodzi z: T. von Kobbe, W. Cornelius, *Wanderungen an der Nord- und Ostsee*, wyd. G. Wigand, Lipsk 1842; stal. kolor., st. bdb., po konserwacji, delikatne zażółcenia; wym. 160x108 mm; *DANZIG*; [*Von Danzig* 61]. **Cena: 140 zł**

246. **GDAŃSK**. Plan miasta; pochodzi z: K. Baedeker, *L'Allemagne [...]*, 1863; lit. cz.-b., st. bdb., ślad przegięcia, lekkie zażółcenia; wym. 114x83 mm; *DANZIG*. **Cena: 80 zł**

247. **GDAŃSK**. Ratusz Staromiejski; według rys. gdańskiego architekta miejskiego P. Willera, pochodzi z: G.R. Curicke, *Der Stadt Dantzig historische Beschreibung [...]*, wyd. J. II i G. Janssonius van Waesbergen, Amsterdam-Gdańsk 1688; miedz. cz.-b., st. db., po konserwacji, marginesy uzupełnione, zabrudzenia; wym. 170x253 mm; *Das alt Stadtische Rahthaus*; [*Gdańsk...* 35]. **Cena: 240 zł**

248. **GDAŃSK**. Ratusz z fontanną Neptuna; anonim, ok. 1830; lit. kolor., podklejona sztywnym papierem, st. bdb., w treści niewielkie rdzawe plamki; wym. 100x140 mm; *Der lange Markt in Danzig*. **Cena: 120 zł**

249

250

251

252

249. **GDAŃSK**. Ratusz i Długi Targ; pochodzi z: *Borussia, Museum für preussische Vaterlandskunde*, Drezno 1838–1842; lit. kolor., st. bdb.; wym. 141x181 mm; *Der Lange- oder Längemarkt in Danzig*. **Cena: 160 zł**

250. **GDAŃSK**. Ratusz Głównego Miasta; rys. N.M.J. Chapuy, lit. Arnout, pochodzi z: *Le Moyen-Age Monumental et Archéologique [...]*, wyd. A. Hauser, 1840–1843, druk. Lemercier, Bernard et Ce.; lit. cz.-b., st. bdb., lekkie zażółcenia, na verso ślad klejenia; wym. 217x306 mm. *Hôtel de Ville, de Danzig*. **Cena: 160 zł**

251. **GDAŃSK**. Stary i nowy sąd miejski; rys. i lit. J. Greth, pochodzi z: *Danziger Bauwerke*, wyd. T. Bertling, Gdańsk 1857; lit. tonow., st. bdb., ślady podklejenia; wym. 220x167 mm; *DAS NEUE UND ALTE STADTGERICHT IN DANZIG*. **Cena: 150 zł**

252. **GDAŃSK**. Uproszczony plan miasta z mapą okolicy w okresie blokady pruskiej w 1783 r.; pokazano rozmieszczenie oddziałów gen. mjr. A.D.G. von Egloffsteina; anonim, ok. 1790; miedz. kolor., st. bdb., ślad przegięcia; wym. płyty 255x180 mm; *PLAN der Bloquade von DANZIG unter Comando des Koenigl. Preuss. General Maj. v. Egloffstein im Iahr 1783*; **RZADKIE**. **Cena: 450 zł**

253. **GDAŃSK**. Widok miasta z Biskupiej Górki; wyd. O. Spamer, 1886; drzew. szt. kolor., st. bdb., passe-partout; wym. 179x107 mm; *Danzig, vom Bischofsberge gesehen*. **Cena: 100 zł**

254. **GDAŃSK**. Wielki Młyn; według rys. gdańskiego architekta miejskiego P. Willera, pochodzi z: G.R. Curicke, *Der Stadt Dantzig historische Beschreibung [...]*, wyd. J. II i G. Janssonius van Waesbergen, Amsterdam-Gdańsk 1688; miedz. kolor., st. db., po konserwacji, zabrudzenia, passe-partout; wym. płyty 173x134 mm; *die Grosse Muhle*. **Cena: 240 zł**

253

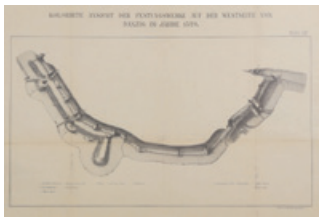

254

255

256

255. **GDAŃSK**. Wnętrze Bazyliki Mariackiej; rys. i lit. J. Greth, pochodzi z: *Danziger Bauwerke*, wyd. T. Bertling, Gdańsk 1857; lit. tonow., st. bdb., ślady podklejenia; wym. 177x240 mm; *DIE ST MARIEN-KIRCHE IN DANZIG. innere Ansicht*. **Cena: 140 zł**

256. **GDAŃSK**. Wnętrze restauracji *Rathsweinkeller*; rys. i lit. J. Greth, pochodzi z: *Danziger Bauwerke*, wyd. T. Bertling, Gdańsk 1857; lit. tonow., st. bdb., zażółcenia; wym. 235x157 mm; *DER RATHSWEINKEL-LER IN DANZIG*. **Cena: 180 zł**

257

258

259

260

257. **GDAŃSK**. Plan zachodnich obwałowań miejskich w 1520 r.; pochodzi z: G. Köhler, *Geschichte Der Festungen Danzig […]*, 1893; Preuss & Jünger; na verso szyldzik, pieczęć i adnotacja ołówkiem z epoki; światłodruk cz.-b., st. bdb., złożenia, ślady podklejenia; wym. 437x245 mm; *KOLORIRTE ANSICHT DER FESTUNGSWERKE AUF DER WESTSEITE VON DANZIG IM JAHRE 1520*. **Cena: 120 zł**

258. **GDAŃSK**. Plan Gdańska w 1520 r.; pochodzi z: G. Köhler, *Geschichte Der Festungen Danzig […]*, 1893; Preuss & Jünger; na verso szyldzik i pieczęć; adnotacja ołówkiem z epoki; światłodruk dwubarwny, st. bdb., złożenia; wym. 356x283 mm; *DANZIG im Jahre 1520*. **Cena: 150 zł**

259. **GDAŃSK**. Plany zamku krzyżackiego – trzy ramki z planem pozostałości zamku według stanu z 1600 r., planem miasta w XIX w. i rekonstrukcją zamku; Lith. Inst. F. Pietsch, pochodzi z: G. Köhler, *Geschichte Der Festungen Danzig […]*, 1893; na verso szyldzik, pieczęć i adnotacja ołówkiem z epoki; lit. kolor., st. db., złożenia, naddarcia, lekkie zagniecenia; wym. arkusza 578x463 mm; *Die Ordensburg zu Danzig*. **Cena: 200 zł**

260. **GDAŃSK, OLIWA**. Ogólny widok miasta; ryt. F.C. Lewis według projektu R. Johnstona, pochodzi z: *Travels through part of the Russian Empire and the country of Poland; along the southern shortes of the Baltic*, wyd. J.J. Stockdale, Londyn 1815; akwatinta kolor., st. db., rdzawe plamki i zażółcenia, passe-partout; wym. arkusza 270x207 mm; *MONASTERY of OLIVA*. **Cena: 180 zł**

261

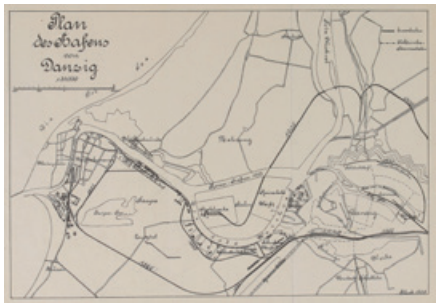

262

263

261. **GDAŃSK, OLIWA**. Widok ogólny na zespół klasztorny w Oliwie; ryt. H. Winkles według rys. B. Petersa, pochodzi z: T. von Kolbe, W. Cornelius, *Wanderungen […]*, 1841; stal. kolor., st. bdb., passe-partout; wym. 151x102 mm; *KLOSTER OLIVA BEI DANZIG*; [*Von Danzig…* 216]. **Cena: 120 zł**

262. **GDAŃSK, WISŁOUJŚCIE**. Plan Gdańska i Wisłoujścia z mapą okolicy; ryt. i wyd. G. Bodenehr II, pochodzi z: *Force d'Europe [...]*, 1720–1740; miedz. cz.-b., odbity na dwóch arkuszach; st. bdb.; wym. 346x160 mm; *Der WEIXELSTROOM von DANZIG bis zum Auslauf in die OOST SEE*; [*Dantiscum* G105/4]. **Cena: 600 zł**

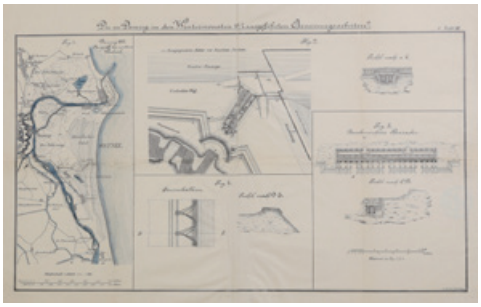
263. **GDAŃSK, WISŁOUJŚCIE**. Plan Gdańska i Wisłoujścia z mapą okolicy; wyd. J. Beaurain, Paryż 1734; plan powstał w czasie tzw. wojny o sukcesję polską, gdy Stanisław Leszczyński schronił się w Gdańsku przed wojskami rosyjskimi; orientacja zachodnia; poniżej w ramce opis; dopisek z epoki; miedz. cz.-b., st. bdb.; wym. płyty 390x310 mm; *PLAN DE LA VILLE, FAUFOUG, ET ENVIRONS DE DANTZICK […]*; [*Dantiscum* G108/2]; **RZADKIE**. **Cena: 3000 zł**

264

265

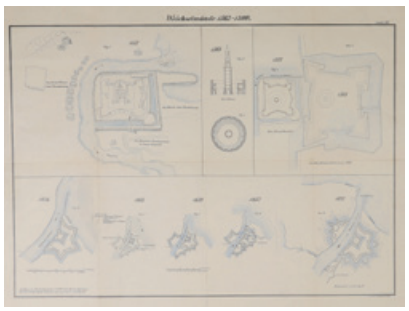

266

264. **GDAŃSK, WISŁOUJŚCIE**. Plan portu gdańskiego i Wisłoujścia, zaznaczono m.in. magazyny portowe, stocznię Schichau oraz linie kolejowe i tramwajowe z datami ich powstania; oprac. dyr. ds. geodezji miejskiej Block, pochodzi z: O. Münsterberg, *Der Handel Danzigs*, 1906; adnotacje ołówkiem z epoki; lit. cz.-b., st. bdb., złożenia; wym. 284x192 mm; *Plan des Hafens von Danzig*. **Cena: 140 zł**

265. **GDAŃSK, WISŁOUJŚCIE**. Plan obwarowań gdańskich i twierdzy Wisłoujście w 1660 r.; pochodzi z: G. Köhler, *Geschichte Der Festungen Danzig […]*, 1893; Preuss & Jünger; na verso szyldzik, pieczęć i adnotacja ołówkiem z epoki; światłodruk kolor., st. bdb., złożenia, ubytek dolnego narożnika; wym. 415x247 mm; *DANZIG im Jahre 1660. Armirung gegen Schweden*. **Cena: 150 zł**

266. **GDAŃSK, WISŁOUJŚCIE**. Plany prac (wzmacnianie obwałowań), prowadzonych w miesiącach zimowych 1806/1807 r. podczas wojen napoleońskich na północy Gdańska i w Twierdzy Wisłoujście; zaznaczono Westerplatte; Lith. Inst. F. Pietsch, pochodzi z: G. Köhler, *Geschichte Der Festungen Danzig […]*, 1893; na verso szyldzik i pieczęć; adnotacja ołówkiem z epoki; lit. dwubarwna, st. db., złożenia, naddarcia, środkowa część lekko przycięta i sklejona z niewielką szkodą dla treści; wym. 525x300 mm; *Die zu Danzig in den Wintermonaten 1[80]6/7 ausgeführten Armirungsarbeiten*. **Cena: 200 zł**

267

268

269

270

267. **GDAŃSK, WISŁOUJŚCIE**. Plany twierdzy w latach 1563, 1577, 1585, 1626, 1633, 1639, 1652, 1673; Lith. Inst. F. Pietsch, pochodzi z: G. Köhler, *Geschichte Der Festungen Danzig […]*, 1893; adnotacja ołówkiem z epoki; na verso szyldzik i pieczęć; lit. kolor., st. db., złożenia, naddarcia; wym. 507x360 mm; *Weichselmünde 1563-1700*. **Cena: 200 zł**

268. **GDAŃSK, WRZESZCZ**. Plan Gdańska z zaznaczonymi zachowanymi fortami miejskimi: 1) Bastion św. Gertrudy; 2) Bastion Żubr; 3) Bastion Wilk; 4) Bastion Wyskok; 5) Bastion Niedźwiedź; 6) Bastion Królik; obok plan Wrzeszcza; na verso mapa Pomorza Gdańskiego z Gdynią, Sopotem, Gdańskiem, Tczewem, Malborkiem i Elblągiem; wyd. Pharus, 1908; druk. cz.-b., st. db., złożenia, naddarcia; nieaktualna pieczątka własnościowa i odręczny dopisek; wym. arkusza 650x468 mm; *PHARUS-PLAN DANZIG*; / *LANGFUHR*. **Cena: 180 zł**

269. **GDAŃSK**. Plan Gdańska w 1911 r.; na plan naniesiono projekt przedłużenia ulicy Angielska Grobla (*Englischer Damm*); alfabetyczny wykaz ulic; wyd. A.W. Kafemann, Gdańsk 1911, lit. i odbił R. Gorschalky; podziałka 1 : 10 000; adnotacja ołówkiem z epoki; chromolit., st. bdb., ślady złożeń; wym. 275x340 mm; *PLAN VON DANZIG*. **Cena: 100 zł**

270. **GDAŃSK**. Żuraw w zimowym sztafażu; ok. 1920, monogram na płycie: *AHoWE*, poniżej odręczna sygn. autora; miedz. tonow., st. bdb., lekki ślad wilgoci, zagniecenia; wym. płyty 185x240 mm; tyt. ołówkiem: *Danzig, Krahntor*. **Cena: 180 zł**

271

272

273

274

271. **KRYNICA MORSKA** (pow. nowodworski). Widok ogólny w stronę Zalewu Wiślanego; ryt. A. Closs, rys. H. Penner, ok. 1880; drzew. szt. kolor., podklejony sztywnym papierem, st. bdb.; wym. 190x122 mm; *Kahlberg*. **Cena: 120 zł**

272. **MALBORK**. Ratusz; pochodzi z: *Borussia, Museum für preussische Vaterlandskunde*, Drezno 1838–1842; lit. kolor., st. bdb.; wym. 185x127 mm; *Das Rathhaus zu Marienburg*. **Cena: 120 zł**

273. **MALBORK**. Ratusz; lit. A. Richter, ok. 1840; lit. kolor., st. bdb.; wym. 162x129 mm; *1033. Das Stadt--Haus, in Marienburg*. **Cena: 120 zł**

274. **MALBORK**. Zamek Średni; pochodzi z: *Borussia, Museum für preussische Vaterlandskunde*, Drezno 1838–1842; lit. kolor., st. bdb.; wym. 173x118 mm; *Schloss Marienburg*. **Cena: 100 zł**

275

276

277

278

275. **MALBORK**. Zamek widziany od str. Nogatu; pochodzi z: *Borussia, Museum für preussische Vaterlandskunde*, Drezno 1838–1842; lit. kolor., st. bdb.; wym. 179x120 mm; *Marienburg*. **Cena: 120 zł**

276. **PRZYWIDZ** (pow. gdański). Widok miejscowości; lit. G.A. Mann według rys. J. Gretha, wyd. C.G. Kanter, Kwidzyn 1856; lit. tonowana, st. bdb., ślady podklejenia; wym. 199x120 mm; *MARIENSEE, bei DANZIG*. **Cena: 180 zł**

277. **TCZEW**. Panorama miasta; karta z: K. Hartknoch, *Alt- und Neues Preussen Oder Preussischer Historien [...]*, Frankfurt-Lipsk-Królewiec 1684; nad górną ramką napis: *Dirschau, Eine Stadt an der Weissel*; miedz. cz.-b., st. bdb., ślady podklejenia; wym. płyty 163x130 mm; *Dirschau*. **Cena: 240 zł**

278. **TCZEW**. Panorama miasta; pochodzi z: G. Adlerhold, *Das höchst-gepriesene Preußen […]*, wyd. J. Buggel, 1704; miedz. cz.-b., st. bdb., passe-partout; wym. 112x59 mm; tyt. na tle nieba: *DIRSCHAU*. **Cena: 240 zł**

279. **TCZEW**. Kościół św. Stanisława Kostki (dawniej protestancki); rys. z natury Kalnicke (?), druk. Engel & Co., 1858; na verso nieaktualna pieczęć własnościowa; cynkografia kolor., st. bdb., passe-partout; wym. arkusza 202x255 mm; *Protestantische Kirche in Dirschau*. **Cena: 160 zł**

280. **TCZEW**. Plan bitwy pod Tczewem, stoczonej 23 sierpnia (2 września) 1657 r. pomiędzy gdańszczanami a Szwedami; pochodzi z: S. Pufendorf, *Histoire du regne de Charles Gustave roy de Svede […]*, wyd. C. Riegel, Norymberga 1697; miedz. cz.-b., st. bdb., delikatne ślady wilgoci; wym. płyty 397x305 mm; *Conflictus prope DIRSCHAVIAM [...]*; [B. Heyduk, *Dahlbergh* 89]. **Cena: 300 zł**

279

280

281

Woj. śląskie

281. **CHORZÓW**. Widok na hutę; anonim, 1857; drzew. szt. kolor., st. db., ślady naddarć i ubytków (m.in. w tytule); wym. arkusza 517x171 mm; *Ansicht des k. Hüttenwerks K[önigsh]ütte in Oberschlesien*. **Cena: 250 zł**

282

283

284

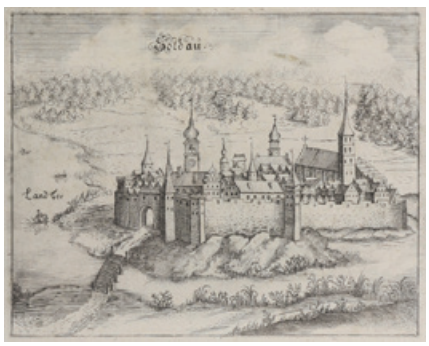
282. **CZĘSTOCHOWA**. Widok klasztoru na Jasnej Górze ostrzeliwanego przez wojska szwedzkie; ryt. i wyd. G. Bodenehr, pochodzi z: *Curioses Staats und Kriegs Theatrum in Polen [...]*, Augsburg, ok. 1730; po obu str. obszerny opis i legenda, w prawym górnym rogu na materii podtrzymywanej przez putto wizerunek Matki Boskiej; miedz. cz.-b., st. bdb., lekkie zabrudzenia, rama i szkło; wym. płyty: 280x168 mm, wym. z ramą 323x192 mm; *Das Veste Closter CZENSTOCHAV Mit dem wunderthatigen Bildnisse U:L: FRAUEN*; [*Imago Poloniae* H20/2]. **Cena: 600 zł**

283. **CZĘSTOCHOWA**. Widoki miasta i klasztoru w 10 sekcjach; według rys. R. Steina, ok. 1880; drzew. szt. kolor., st. bdb., zażółcenia brzegów; wym. 318x228 mm; *Ansichten von Czenstochowo*. **Cena: 180 zł**

284. **GLIWICE**. Królewska Odlewnia Żelaza; wyd. C.J. Rieden i E.W. Knippel, Kowary, ok. 1850; lit. ręcznie kolor., podklejona oryginalnym papierem w epoce, st. bdb., marginesy przycięte; wym. widoku 310x210 mm; bez tyt. [*Koenigliche Eisengiesserei bei Gleiwitz*]; **BARDZO RZADKIE**. **Cena: 800 zł**

285

286

287

285. **POGÓRZE KARPACKIE**. Widok z Pogórza Karpackiego na zachód od Śląska Cieszyńskiego; pochodzi z: *Borussia, Museum für preussische Vaterlandskunde*, Drezno 1838–1842; lit. kolor., st. bdb., minimalne zabrudzenia; wym. 194x118 mm; *Das Vorgebirge der Karpaten*. **Cena: 120 zł**

Woj. warmińsko-mazurskie

286. **DZIAŁDOWO, WĘGORZEWO**. Widoki Działdowa i Węgorzewa na dwóch stronach jednej karty; pełna karta z: K. Hartknoch, *Alt- und Neues Preussen Oder Preussischer Historien [...]*, Frankfurt-Lipsk--Królewiec 1684; miedz. cz.-b., st. bdb.; wym. karty 188x320 mm; *Soldau*; / *Angerburg*; [*Von Danzig*... 318]. **Cena: 300 zł**

287. **ELBLĄG**. Perspektywiczny plan miasta i jego obwarowań; ryt. i wyd. M. Merian, 1635; legenda; miedz. cz.-b., st. bdb., zażółcenia; wym. płyty 322x235 mm; *Wahre Contrafactur der Statt Elbing wie dieselbe von Konigl: Maij: zu Schweden elz. Befestiget worden. Anno 1626*; [*Dantiscum* G73/2]. **Cena: 600 zł**

288

289

290

288. **FROMBORK**. Bazylika Archikatedralna Wniebowzięcia NMP i św. Andrzeja; łączony monogram *RK* (?), Engel & Co., 1858; na verso nieaktualna pieczęć własnościowa; cynkografia kolor., st. bdb.; wym. arkusza 258x328 mm; *Dom zu Frauenburg*; **BARDZO RZADKIE**. **Cena: 280 zł**

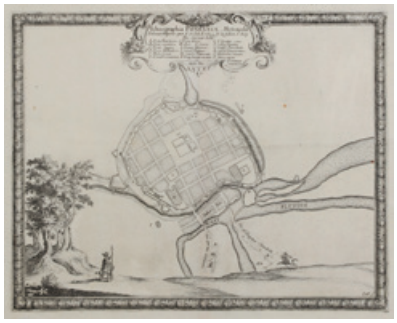
289. **LIDZBARK WARMIŃSKI**. Widok na Zamek Biskupów Warmińskich; lit. L. Sachse & Co., Berlin, ok. 1830; lit. cz.-b., st. bdb., żółtawe plamki, ślad wilgoci; wym. 181x137 mm; *Blick auf Heilsberg*. **Cena: 200 zł**

290. **SUDWA** (pow. olsztyński), **OLSZTYNEK, TANNENBERG**. Mauzoleum Hindenburga; sygn. Paulus Heubeches (?), 1928; akwf. (?) tonow., st. bdb., ślady zagięć; wym. płyty 277x192 mm; tyt. ołówkiem: *Tannenberg*. **Cena: 100 zł**

291

292

293

Woj. wielkopolskie

291. **POZNAŃ**. Kościół św. Jana Jerozolimskiego za Murami; rys. N. Orda, pochodzi z: *Album Widoków Historycznych Polski [...]*, wyd. N. Orda u M. Fajansa, 1873–1883; w dole dwujęzyczny opis; lit. tonow., st. bdb., delikatne żółtawe zaplamienia; wym. widoku 286x198 mm; *POZNAŃ NAD RZEKĄ WARTĄ (Księstwo Poznańskie)*. **Cena: 300 zł**

292. **POZNAŃ**. Plan miasta; ryt. F. de Lapointe, rys. E.J. Dahlbergh, pochodzi z: S. Pufendorf, *De rebus a Carolo Gustavo Sveciae Rege […]*, wyd. C. Riegel, 1696; miedz. cz.-b., st. bdb.; wym. płyty 320x256 mm; *Ichnographia POSNANIAE, Metropolis Poloniae Majoris [...]*; [B. Heyduk, *Dahlbergh* 80]. **Cena: 800 zł**

293. **STRZELCE WIELKIE** (pow. gostyński). Kościół św. Marcina z Tours, w którym został pochowany barokowy poeta, Kasper Miaskowski; ryt. F. Sznage, pochodzi z: *Tygodnik Ilustrowany*, ok. 1860; drzew. szt. kolor., podklejony sztywnym papierem, st. bdb., ślad rozdarcia w dole, niewielkie zabrudzenia; wym. arkusza 186x159 mm; *WIDOK KOŚCIOŁA W STRZELCZU, GDZIE SPOCZYWAJĄ ZWŁOKI MIASKOWSKIEGO*. **Cena: 160 zł**

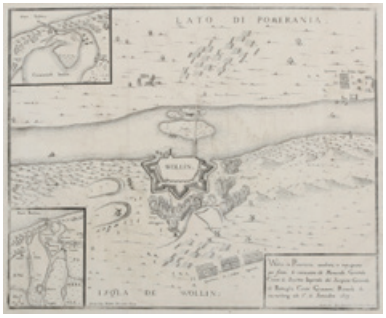
Woj. zachodniopomorskie

294

295

296

294. **SZCZECIN**. Perspektywiczny plan miasta; pochodzi z: *Civitates Orbis Terrarum*, oprac. G. Braun, F. Hogenberg, Kolonia 1588; na verso tekst w jęz. łacińskim: *STETINVM*; miedz. cz.-b., st. bdb.; wym. płyty 482x340 mm; tyt. w górze, na tle nieba: *ALTEN STETTIN*. **Cena: 2000 zł**

295. **SZCZECIN**. Plan oblężenia miasta w 1677 r. przez wojska Fryderyka Wilhelma; pochodzi z: *Theatrum Europaeum*, wyd. Spadkobiercy M. Meriana, Frankfurt n. Menem 1682; orientacja zachodnia, kartusz z legendą; miedz. cz.-b., st. bdb., na verso ślady podklejenia; wym. płyty 365x265 mm; *Abbildung der Voorstrefflichen Langwerenden Belägerung der Statt und Vöstung Alt Stettin, in Pommeren, wie dieselbe von Ihro Che: Duche. von Brandenburg. im Jahr 1677. d. 24. Julÿ belägert und d. 16. December. Erobert worden*. **Cena: 600 zł**

296. **WOLIN**. Oblężenie twierdzy Wolin w czasie II wojny północnej; oprac. płk. J. von Holst, ryt. M. Boschini, Wenecja, ok. 1650; w lewych narożnikach poboczne mapy Zalewu Kamieńskiego oraz Wolina i okolicy; miedz. cz.-b., st. bdb.; wym. płyty 380x313 mm; *Wolin in Pomerania assediato, et espugnato per forza di commissione del Maresciallo Generale […]*. **Cena: 400 zł**

Kresy i ziemie związane z I RP

297

298

299

297. **ALEKSANDRIA** (ukr. Олександрія), **BIAŁA CERKIEW** (ukr. Біла Церква). Park przy pałacu Branickiego, obecnie część Białej Cerkwi; rys. N. Orda, pochodzi z: *Album Widoków Historycznych Polski [...]*, wyd. N. Orda u M. Fajansa, 1873–1883; w dole dwujęzyczny opis; lit. tonow., st. bdb., po konserwacji; wym. widoku 310x198 mm; *ALEXANDRYJA. G. Kijowska*. **Cena: 300 zł**

298. **BIAŁOŁÓWKA** (ukr. Білилівка). Zamek obronny Koreckich i kościół św. Jana Nepomucena (wcześniej – Podwyższenia Krzyża Świętego); rys. N. Orda, pochodzi z: *Album Widoków Historycznych Polski [...]*, wyd. N. Orda u M. Fajansa, 1873–1883; w dole dwujęzyczny opis; lit. tonow., st. bdb., po konserwacji, ubytek w narożniku; wym. widoku 295x198 mm; *BIAŁOŁÓWKA. (G. Kijowska.)*. **Cena: 300 zł**

299. **FRANKFURT NAD ODRĄ, SŁUBICE**. Panorama Frankfurtu od str. Słubic; pochodzi z: W. Jobst, J.C. Becmann, *Kurtze Beschreibung der alten löblichen Stat Franckfurt an der Oder […]*, 1706; miedz. cz.-b., st. bdb.; wym. płyty 495x202 mm; tyt. na falującej wstędze: *FRANCFURT an der Oder*. **Cena: 600 zł**

300. **GRODNO** (biał. Го́радня), **SEJM I RZECZPOSPOLITEJ**. Panorama miasta; na pierwszym planie scena powitania poselstwa moskiewskiego podczas sejmu w Grodnie w 1568 r.; oparta na widoku Brauna/Hogenberga; pochodzi z: A. Lasor a Varea, *Universus Terrarum Orbis […]*, wyd. Frambotti & Conzatti, Padwa 1713; miedz. cz.-b., st. bdb.; wym. płyty 135x87 mm; tyt. na tle nieba: *GRODNA*; w dole w ramce drugi tyt.: *VERA DESIGNATIO VRBIS IN LITTAVIA GRODNAE*; [*Imago Poloniae* H6/3]. **Cena: 500 zł**

300

301

302

301. **GRODNO** (biał. Го́радня). Panorama miasta; ryt. i wyd. G. Bodenehr, Augsburg, ok. 1730; miedz. cz.-b., st. bdb.; wym. płyty 275x158 mm; tyt. na falującej wstędze: *GRODNO Im GrossHertzogthu Litthauen*. **Cena: 600 zł**

302. **GRODNO** (biał. Го́радня). Panorama miasta; ryt. G. Bodenehr II, na podstawie Brauna / Hogenberga, pochodzi z: *Curioses Staats und Kriegs Theatrum in Polen [...]* G. Bodenehra, Augsburg, ok. 1740; na marginesie opis; miedz. cz.-b., st. bdb., żółte plamki; wym. arkusza 270x165 mm; *GRODNO. Eine der Fürnehmbsten Staedte in LITTHAUEN*; [*Imago Poloniae* H6/5]. **Cena: 800 zł**

303

304

305

306

303. **HORODYSZCZE** (ukr. Городище). Kościół NMP i klasztor Karmelitów; rys. N. Orda, pochodzi z: *Album Widoków Historycznych Polski [...]*, wyd. N. Orda u M. Fajansa, 1873–1883; w dole dwujęzyczny opis; lit. tonow., st. bdb., po konserwacji; wym. widoku 293x197 mm; *HORODYSZCZE. G. Wołyńska*. **Cena: 300 zł**

304. **KIJÓW** (ukr. Київ). Katakumby Ławry Peczerskiej; pochodzi z: *Meyer's Universum […]*, wyd. Kunstanstalt der Bibliographischen Inststituts, Hildburghausen (1833–1860); stal. kolor., st. bdb., lekkie zażółcenia; wym. 174x110 mm; *DIE HEILIGEN-GRUFT in Kiew*. **Cena: 180 zł**

305. **KIJÓW** (ukr. Київ). Panorama miasta; pochodzi z: *Meyer's Universum […]*, wyd. Kunstanstalt der Bibliographischen Inststituts, Hildburghausen (1833–1860); stal. kolor., st. bdb.; wym. 169x107 mm; *KIEW*. **Cena: 120 zł**

306. **KIJÓW** (ukr. Київ). Pozostałości cerkwi św. Ireny w Kijowie; rys. L. Gugenheim, ryt. C. Schröller, ok. 1875; drzew. szt. kolor., st. bdb., naddarcia, passe-partout; wym. 160x134 mm; *Reste der Irenenkirche in Kijew*. **Cena: 120 zł**

307

307. **KRÓLEWIEC**. Ceremonia koronacyjna króla w Prusiech Fryderyka I, z udziałem jego żony Zofii Charlotty Hanowerskiej – namaszczenie na króla; aranżacja i projekt dekoracji kaplicy autorstwa J.F.E. von Göthe'a; rys. J.F. Wentzel, pochodzi ze zbioru 20 widoków ryt. przez J.G. Wolfganga, z tekstem autorstwa J. von Bessera, *Preußische Krönungs-Geschichte, Oder Verlauf der Ceremonien […]*, wyd. U. Liebpert, Cölln an der Spree [obecnie Berlin] 1712; publ. również w *Theatrum Europeaum*; w dolnych narożnikach ozdobne kartusze z opisem: *Prospect der Schlos Capell, in Königsberg, wie die beede Königl. Thronen geordoniret und dieselbe ausgezieret gewesen, bey geschehener Salbung. Ao. 1701, den 18. Jan*; miedz. cz.-b., odbity z dwóch płyt, st. bdb., po konserwacji, zabrudzenia, naddarcia, perforacja; wym. widoku 919x370 mm; *Die Königl. Preüssische Salbung*; **BARDZO EFEKTOWNE**. **Cena: 1200 zł**

308

309

310

311

308. **LWÓW** (ukr. Львів). Panorama miasta; wyd. Kunstanstalt der Bibliographischen Instituts, Hildburghausen (1833–1860); stal. kolor., st. bdb., perforacja, lekkie zabrudzenie; wym. 165x110 mm; *LEMBERG*. **Cena: 180 zł**

309. **MOTOWIDŁÓWKA WIELKA** (ukr. Вели́ка Мотови́лівка). Pałac Rulikowskich; rys. N. Orda, pochodzi z: *Album Widoków Historycznych Polski [...]*, wyd. N. Orda u M. Fajansa, 1873–1883; w dole dwujęzyczny opis; lit. tonow., st. bdb., po konserwacji; wym. widoku 289x199 mm; *MOTOWIDŁÓWKA (G. Kijowska)*. **Cena: 300 zł**

310. **PANIOWCE** (ukr. Панівці). Ruiny zamku Potockiego; rys. N. Orda, pochodzi z: *Album Widoków Historycznych Polski [...]*, wyd. N. Orda u M. Fajansa, 1873–1883; w dole dwujęzyczny opis; lit. tonow., st. bdb., po konserwacji; wym. widoku 290x198 mm; *PANIOWCE NAD RZEKĄ SMOTRYCZ. (Gub. Podolska.)*. **Cena: 300 zł**

311. **PIŁAWA** (obecnie Bałtijsk w Obwodzie Kaliningradzkim). Widok twierdzy z lotu ptaka; pełna karta z: K. Hartknoch, *Alt- und Neues Preussen Oder Preussischer Historien [...]*, Frankfurt-Lipsk-Królewiec 1684; miedz. cz.-b., st. bdb., minimalne naddarcia, zabrudzenia; wym. płyty 167x140 mm; tyt. nad górną ramką: *Pillau/ Ein Seehaffen und Festung in diesem Seculo erbauet*; [*Von Danzig* 230]. **Cena: 180 zł**

312

313

314

315

312. **SŁAWUTA** (ukr. Славута). Pałac Sanguszków; rys. N. Orda, pochodzi z: *Album Widoków Historycznych Polski [...]*, wyd. N. Orda u M. Fajansa, 1873–1883; w dole dwujęzyczny opis; lit. tonow., st. bdb., po konserwacji; wym. widoku 290x198 mm; *SŁAWUTA (G. Wołyńska.)*. **Cena: 300 zł**

313. **STEBLÓW** (ukr. Стеблів). Posiadłość Hołowińskich; rys. N. Orda, pochodzi z: *Album Widoków Historycznych Polski [...]*, wyd. N. Orda u M. Fajansa, 1873–1883; w dole dwujęzyczny opis; lit. tonow., st. bdb., po konserwacji; wym. widoku 290x197 mm; *STEBLOW (G. Kijowska.)*. **Cena: 300 zł**

314. **TAJKURY** (ukr. Тайкури). Ruiny zamku Wiśniowieckich; rys. N. Orda, pochodzi z: *Album Widoków Historycznych Polski [...]*, wyd. N. Orda u M. Fajansa, 1873–1883; w dole dwujęzyczny opis; lit. tonow., st. bdb., delikatny ślad wilgoci; wym. widoku 290x199 mm; *TAJKURY (G. Wołyńska)*. **Cena: 300 zł**

315. **ZASŁAW** (ukr. Ізяслав). Pałac Zasławskich i Sanguszków; rys. N. Orda, pochodzi z: *Album Widoków Historycznych Polski [...]*, wyd. N. Orda u M. Fajansa, 1873–1883; w dole dwujęzyczny opis; lit. tonow., st. bdb., po konserwacji; wym. widoku 297x200 mm; *ZASŁAW (G. Wołyńska.)*. **Cena: 300 zł**

KARTOGRAFIA

316

317

318

316. **POLSKA, WIELKIE KSIĘSTWO LITEWSKIE, UKRAINA**. Mapa ziem polskich, litewskich, ukraińskich; oprac. W. Grodecki, ryt. H. Nagel, wyd. J. Bussemecher 1592; miedz. cz.-b., st. bdb., rama i szkło; wym. płyty 270x186 mm, wym. z ramą 358x292 mm; *Poloniae finitimarumque locorum descriptio Auctore Wenceslao Godreccio Polono*; **RZADKIE**. **Cena: 1200 zł**

317. **POLSKA, WIELKIE KSIĘSTWO LITEWSKIE, UKRAINA**. Mapa Polski, Litwy i Ukrainy – I Rzeczpospolita obejmowała Starodub, Kijów i Kozaczyznę; stan trzeci; wyd. G. Bodenehr, pochodzi z: *Atlas Curieux […]*, Augsburg, ok. 1740; miedz. kolor., st. bdb., żółtawe zaplamienia; wym. płyty 215x162 mm; *Geographische Vorstellung derer Königreiche POLEN und PREUSSEN mit deren incorporierten Landen*; [*Imago Poloniae* K55/1]. **Cena: 300 zł**

318. **POLSKA, WIELKIE KSIĘSTWO LITEWSKIE**. Mapa Polski i Litwy; oprac. J. Senex, pochodzi z: P. Gordon, *Geography Anatomiz'd or the Geographical Grammar*, Londyn 1744; miedz. kolor. liniowo, st. bdb.; wym. płyty 203x160 mm; *A New Map of POLAND from the latest Obser.ns*. **Cena: 480 zł**

319

320

321

319. **POLSKA, WIELKIE KSIĘSTWO LITEWSKIE**. Mapa ziem polskich i litewskich przed rozbiorami; zaznaczone Podole, Ruś Czerwona i Wołyń; ryt. T. Jeffreys, ok. 1755; miedz. cz.-b., st. bdb., nieznaczny ubytek w narożniku; wym. płyty 213x178 mm; *POLAND LITHUANIA and PRUSSIA*; **RZADKIE**. **Cena: 480 zł**

320. **POLSKA, WIELKIE KSIĘSTWO LITEWSKIE**. Mapa Rzeczpospolitej autorstwa D. Roberta de Vaugondy, stan drugi, ok. 1770; miedz. kolor., st. bdb., naddarcia; wym. płyty ok. 560x498 mm; *LE ROYAUME DE POLOGNE [...]*; [*Imago Poloniae* K47/3]. **Cena: 1200 zł**

321. **POLSKA, WIELKIE KSIĘSTWO LITEWSKIE**. Mapa ziem polskich i litewskich; pochodzi z: J. Walker, *Elements of Geography, and of Natural and Civil History*, Londyn 1795; miedz. cz.-b., st. bdb.; wym. płyty 242x206 mm; *POLAND*. **Cena: 480 zł**

322. **POLSKA, WIELKIE KSIĘSTWO LITEWSKIE**. Porozbiorowa mapa Rzeczypospolitej; oprac. G. Delisle, wyd. J.C. Dezauche (w 1780 r. przejął płyty P. Buache'a), Paryż 1806; stan czternasty; miedz. kolor., st. bdb., lekki ślad wilgoci; wym. płyty 645x490 mm; *LA POLOGNE Dressèe sur ce qu'en ont donné Starovolsk, Beauplan, Hartnoch, et autres Auteur [...]*; [*Imago Poloniae* K37/13]. **Cena: 1800 zł**

322

323

324

323. **PODOLE, MORZE CZARNE**. Mapa Podola z Kamieńcem Podolskim; poniżej ziemie na południe od Podola z Morzem Czarnym; oprac. G. Vasseur de Beauplan i N. Sanson d' Abbeville, wyd. P. Mariette, Paryż 1665; miedz. cz.-b. z kolorem liniowym, st. bdb., ślady wilgoci; wym. płyty 535x410 mm; *HAVTE PODOLIE, ou PALATINAT DE KAMIENIEC […]; / BASSE PARTIE DE LA BASSE PODOLIE*. **Cena: 2000 zł**

324. **WIELKIE KSIĘSTWO LITEWSKIE**. Mapa dzisiejszej Białorusi, części Litwy i Ukrainy; wyd. Spadkobiercy Homanna, Norymberga 1775; zaznaczone granice I rozbioru dokonanego przez Rosję; miedz. kolor., st. db., passe-partout, delikatne zagniecenia, ślady rozdarć, niewielkie plamki, ubytek w narożniku; wym. 442x556 mm; tyt. w ozdobnym kartuszu: *CHARTE von RUSSISCH LITAUEN, welche die von Polen an Russland Abgetretene Woiewodschaften, Liefland, Witepsk, Mscislaw, und einem Theil der Woiewodschaften Polock und Minsk Enthalt*. **Cena: 1600 zł**

325

326

327

325. **WARSZAWA, PŁOCK**. Mapa woj. płockiego, na południu obejmuje Warszawę; oprac. J.E. Woerl, lit. B. Herder, 1838; lit. cz.-b. z kolorem liniowym, st. bdb., żółte plamki; wym. mapy 480x404 mm; *WARSCHAU*. **Cena: 300 zł**

Śląsk

326. **HENRYKÓW LUBAŃSKI** (pow. lubański). Rękopiśmienna, bardzo precyzyjna mapa najbliższej okolicy Henrykowa Lubańskiego – zaznaczone również Gierałtów, Nawojów Śląski i Pisarzowice; rys. C. Regenhardt, 1825; piórko, tusz, st. bdb.; wym. 306x190 mm; *Plan von der Gegend um Katholisch Hennersdorf*. **Cena: 480 zł**

327. **KARNIÓW** (Krnov w Czechach). Mapa Księstwa Karniowskiego autorstwa I.W. Wielanda i M. Schubartha, kartusz ryt. Rösler, pochodzi z: *Atlas Silesiae [...]*, wyd. oficyna Spadkobierców Homanna, Norymberga 1736 (wyd. atlasowe 1752); dekoracyjny kartusz tyt. z motywami muszli, poniżej na ozdobnym cokole legenda; miedz. kolor., st. db., złożenia, ślad wilgoci, zabrudzenia, naddarcia; wym. 817x550 mm; *PRINCIPATVS SILESIAE KARNOVIENSIS nova et exactissima Tabula geographica, commonstrans insimul […]*; [*Śląsk w dawnej...* 66, *Imago Silesiae* 168H]. **Cena: 400 zł**

328. **ŚLĄSK**. Mapa Prowincji Śląskiej z nowym podziałem administracyjnym; kolorami zaznaczone rejencje: legnicka, wrocławska i opolska, obok w ramce wymienione poszczególne okręgi; C.F. Weiland, Verlage des Geographischen Instituts, Weimar 1828; legenda; miedz. kolor., st. bdb., naddarcia; wym. płyty 625x505 mm; *Charte von der Königl. Preussischen Provinz SCHLESIEN*. **Cena: 360 zł**

328

329

330

329. **WROCŁAW**. Mapa Księstwa Wrocławskiego; ryt. J. van den Aveele, wyd. J. Janssonius van Waesbergen, M. Pitt, S. Swart, 1681; herb Wrocławia; ozdobny kartusz z dedykacją: *To the right Honoúrable SR GEORGE CARTWRIGHT […]*; perspektywiczny plan Wrocławia według Brauna / Hogenberga – *BRESLAW totius SILESIAE METROPOLIS*; obok legendy nota wydawnicza; miedz. kolor., st. bdb., passe-partout; wym. płyty 495x405 mm; *DUCATUS BRESLANUS sive WRATISLAVIENSIS*; [*Imago Silesiae* 76]. **Cena: 1600 zł**

Galicja

330. **GALICJA**. Mapa Wschodniej i Zachodniej Galicji; rys. G.R. von Schmidburg, wyd. Geographischen Instituts, Weimar 1806; miedz. kolor., st. bdb., rdzawe plamki, lekkie zagięcia; wym. płyty 623x500 mm; *CHARTE von OST UND WEST GALIZIEN nach den neuesten astronomischen Ortsbestimmungen entworfen, und revidirt auf der Sternwarte Seeberg bey Gotha*. **Cena: 900 zł**

Pomorze

331

332

333

331. **POMORZE**. Pierwsza samodzielna mapa Pomorza od wyspy Rugii po Hel; w górze 9 herbów miast i ziem pomorskich; oprac. P. Artopaeus, pochodzi z: S. Münster, *Cosmographia,* edycja niemiecka, wyd. H. Petri, ok. 1550; drzew. cz.-b., st. bdb., minimalne naddarcia; wym. arkusza 405x328 mm; *Beschreibung des Lands Pomern: sampt allen Herzogthumben: graueschafften und fürnemen stetten darinn gelegen*. **Cena: 800 zł**

332. **POMORZE**. Miniaturowa mapa Pomorza; pochodzi z: A. Ortelius, *Epitome theatri Orteliani, Praecipuarum Orbis Regionum […]*, wyd. P. Gallaeo, druk. C. Plantin, Antwerpia 1589; na verso opis Śląska; miedz. cz.-b., st. bdb., delikatne zabrudzenia; wym. płyty 111x81 mm; *Pomeraniae Wandalicae regionis tipus*; nad górną ramką drugi tyt.: *POMERANIA*. **Cena: 120 zł**

333. **KSIĘSTWO POMORSKIE, BRANDENBURGIA**. Mapa Księstwa Pomorskiego, Meklemburgii i Marchii Brandenburskiej; oprac. G. Mercator, ryt. J. Hondius; pochodzi z: *Historia mundi: or Mercator's atlas […]*, 1635; na jęz. angielski przełożył W. Saltonstall, druk. T. Cotes, wyd. M. Sparke, S. Cartwright; z boku nagłówek: *THE DVKEDOME OF POMERANIA*; miedz. kolor., st. bdb.; wym. płyty 182x125 mm; *Brandeburg et Pomerania*. **Cena: 160 zł**

334. **POMORZE ŚRODKOWE**. Mapa części Pomorza Środkowego – powiaty Słupsk, Lębork i Bytów; obejmuje tereny od Rusinowa na zach. do Żarnowca na wsch.; arkusz nr 338, pochodzi z największego XVIII-wiecznego atlasu *Schauplatz der fünf Theile der Welt [...]*, wyd. F.J.J. von Reilly, Wiedeń, ok. 1790; miedz. cz.-b. z kolorem liniowym, st. bdb., lekkie zabrudzenia; wym. płyty 354x268 mm; *Des Herzogthums Hinter Pommern Stolpischer Lauenburgischer und BÜTOWSCHER KREIS. Nro. 338*. **Cena: 600 zł**

334

335

336

335. **POMORZE ZACHODNIE, KSIĘSTWO POMORSKIE**. Mapa Marchii Brandenburskiej oraz terytorium dawnego Księstwa Pomorskiego z podziałem na poszczególne ziemie i księstwa; oprac. i ryt. M.A. Moithey, oprac. Herault, G. Walck, A.J. Hubner & c., 1771; pochodzi z: *Atlas Universel pour l'Étude de la Géographie et de l'Histoire Ancienne et Moderne*, oprac. E.A.P. de Prétot; z lewej str. arkusza pasek przedstawiający zasięg stref klimatycznych; miedz. kolor., st. bdb., brak górnego odcisku płyty, lekkie zaplamienia; wym. płyty ok. 430x290 mm; *CHOROGRAPHIE SEPTENTRIONALE du Cercle DE HAUTE SAXE […]*. **Cena: 300 zł**

336. **KSIĘSTWO POMORSKIE**. Mapa Księstwa Pomorskiego; pochodzi z: *Atlas Selectus*, wyd. J.G. Schreiber, Lipsk, ok. 1740; z prawej str. ramka z legendą; miedz. kolor., st. bdb., zażółcenia; wym. płyty 255x180 mm; *Das HERTZOGTHUM POMMERN [...]*. **Cena: 300 zł**

Prusy

337

338

339

340

337. **PRUSY**. Mapa Prus; ryt. D. Custos, pochodzi z: M.C. Lundorp (znany również jako N. Bellus), *Laurea Austriaca, hoc est, Commentariorum de statu reipublicae nostri temporis, sive de bello Germanico […]*, 1627; miedz. cz.-b., st. bdb., lekkie zabrudzenia; wym. płyty 315x270 mm; *PRVSSIA Lat PREVSSEN Ger*; [Jäger 46]. **Cena: 600 zł**

338. **PRUSY**. Miniaturowa mapa Prus; oprac. B. Langenes, ryt. P. Kaerius; edycja holenderska, ok. 1600; miedz. cz.-b., st. bdb., zabrudzenia; wym. płyty 126x88 mm; *PRUSSIA*; nad górną ramką drugi tyt.: *Pruyssen*. **Cena: 180 zł**

339. **PRUSY, POMORZE**. Mapa Pomorza i Prus; oprac. G. Mercator, pochodzi z: *Atlas Minor*, wyd. J. Janssonius, Amsterdam, ok. 1630; nad górną ramką: *VON PREUSSEN*; miedz. cz.-b., st. bdb., zabrudzenia, ślad wilgoci; wym. płyty 196x148 mm; *PRVSSIA*; [Jäger 42]. **Cena: 300 zł**

340. **PRUSY KRÓLEWSKIE i KSIĄŻĘCE**. Mapa części Królestwa Prus; oprac. J.W. Suchodolski (1683–1751); V arkusz mapy składającej się z sześciu części pod wspólnym tyt. *Regnum Borussiae Episcopatus Warmiensis, Palatinatus Mariaeburgensis et Culmensis cum Territorio Dantiscano et Ichnographia Urbis Regiomontis […]*, wyd. A.A. Rhode, Berlin 1763; miedz. kolor., st. bdb.; wym. płyty 585x487 mm; tyt. nad górną ramką: *Regni Borussiae Fol. V*. **Cena: 480 zł**

341. **PRUSY, POLSKA**. Miniaturowa mapa Prus po kongresie wiedeńskim; anonim, ok. 1780; nad górną ramką: *FREDERIC LE GRAND*; w dole medaliony z nazwiskami Copernic i Humbold; miedz. cz.-b. z kolorem liniowym, st. bdb.; wym. arkusza 158x150 mm; *PRUSSE*. **Cena: 120 zł**

341

342

343

344

345

342. **PRUSY ZACHODNIE**. Mapa południowo-wschodniej części prowincji Prusy Zachodnie – okolice Mikołajek; arkusz nr 52, pochodzi z największego XVIII-wiecznego atlasu *Schauplatz der fünf Theiel der Welt [...]*, wyd. F.J.J. von Reilly, Wiedeń 1789–1806; miedz. kolor., st. bdb.; wym. płyty 300x250 mm; *Des Königreichs PREUSSEN ostsüdlicher Theil Nro. 52*. **Cena: 400 zł**

343. **PRUSY ZACHODNIE, TORUŃ**. Mapa południowo-zachodniej części prowincji Prusy Zachodnie – okolice Torunia; arkusz nr 53, pochodzi z największego XVIII-wiecznego atlasu *Schauplatz der fünf Theiel der Welt [...]*, wyd. F.J.J. von Reilly, Wiedeń 1789–1806; miedz. kolor., st. bdb.; wym. płyty 299x248 mm; *Des Königreichs PREUSSEN westsüdlicher Theil mit der freien Stadt THORN Nro. 53*. **Cena: 400 zł**

344. **PRUSY ZACHODNIE, WOLNE MIASTO GDAŃSK**. Mapa północno-zachodniej części prowincji Prusy Zachodnie – Wolne Miasto Gdańsk, Królewiec; arkusz nr 54, pochodzi z największego XVIII-wiecznego atlasu *Schauplatz der fünf Theiel der Welt [...]*, wyd. F.J.J. von Reilly, Wiedeń 1789–1806; miedz. kolor., st. bdb.; wym. płyty 300x250 mm; *Des Königreichs PREUSSEN nordwestlicher Theil mit der freyen Stadt Danzig. Nro. 54*. **Cena: 400 zł**

345. **PRUSY ZACHODNIE**. Mapa północno-wschodniej części prowincji Prusy Zachodnie – okolice Czerniachowska; arkusz nr 55, pochodzi z największego XVIII-wiecznego atlasu *Schauplatz der fünf Theiel der Welt [...]*, wyd. F.J.J. von Reilly, Wiedeń 1789–1806; miedz. kolor., st. bdb.; wym. płyty 298x248 mm; *Des Königreichs PREUSSEN nordöstlicher Theil. Nro. 55*. **Cena: 400 zł**

Z archiwum legnickiego wydawnictwa Hilscherów i Paula Barona

Już w I. poł. XIX w. w Legnicy funkcjonowała drukarnia i wydawnictwo rodziny Hilscherów. Stały się one głośnie za sprawa Adolfa Hilschera, który do produkcji litograficznych dołączył fotografię. W ostatniej ćwiartce XIX w. wydawnictwo zyskało swój profil. Obok druków akcydensowych firma zajęła się także drukiem etykiet na towary, widokówek, a przede wszystkim map, głównie powiatów leżących na terenie Śląska i Wielkopolski. Zazwyczaj były one wydawane w porozumieniu z miejscowymi księgarniami, jak firma Ebbecke i jego następcy, Eulitza, z Leszna, której udało się mocno wejść na rynek map powiatów wielkopolskich. Firma Hilschera mieściła się w Legnicy przy ul. Najświętszej Marii Panny (wówczas Frauenstrasse), później przy). Około 1890 r. wspólnikiem Hilscherów został Paul Baron, który ostatecznie ok. 1910 r. stał się jedynym właścicielem. Siedzibę przeniesiono wówczas na ul. Henryka Jordana (Haagstrasse), a nazwę zmieniono na Geographisches Institut Paul Baron. Firma działała jeszcze w 1939 r.

W archiwum znalazło się wiele druków odbitych w tej drukarni. Na szczególną uwagę zasługują mapy. W większości są to pierwsze, próbne, wydruki, dlatego też znajdują się na nich adnotacje niebieską kredką, na temat ich dalszego losu, np. skierowanie do druku całego nakładu. Na części widać na marginesach ślady po farbie drukarskiej. Część z map jest drukowana dwustronnie, a czasem brak legendy. Na verso znajdują się próbne druki nieposiadające charakteru kartograficznego. Warto też podkreślić, że właściciele stawiali na mapach przeznaczonych do archiwum własną paginację.

346. **LEGNICA, KOŁOBRZEG, KARLINO**. Mapa powiatu legnickiego; na verso mapa powiatu kołobrzesko-karlińskiego; oprac. P. Baron i A. Hilscher, Legnica, lit. i druk. P. Baron, wyd. C. Burmann's Buchhandlung, Kołobrzeg, ok. 1920; lit. cz.-b., st. db., po fachowej konserwacji (uzupełnione ubytki wraz z treścią), zabrudzenia, ślady farby drukarskiej; wym. arkusza 416x335 mm; *Stadt- und Landkreis Liegnitz; / KREIS COLBERG CÖRLIN*. **Cena: 480 zł**

347. **ODOLANÓW, OSTRÓW WIELKOPOLSKI**. Mapa powiatu odolanowskiego; oprac. P. Baron i A. Hilscher, Legnica, lit. i druk. P. Baron, wyd. J. Priebatsch's Buchhandlung, Ostrów Wlkp., ok. 1920; na verso próbny wydruk; lit. cz.-b., st. bdb., po konserwacji, zabrudzenia, ślady farby drukarskiej; wym. 364x270 mm; *KREISE ADELNAU-OSTROWO*. **Cena: 320 zł**

346

347

348

348. **ŻNIN**. Mapa powiatu żnińskiego; oprac. P. Baron i A. Hilscher, Legnica, lit. i druk. P. Baron, wyd. F. Ebbecke, Leszno-Poznań, ok. 1920; chromolit., st. bdb., po konserwacji, przycięte krawędzie; wym. arkusza 353x477 mm; *KREIS ZNIN*. **Cena: 400 zł**

Mapy RKKA z obszaru Polesia

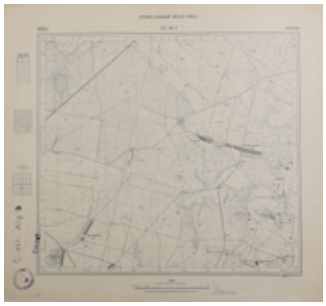
Radzieckie mapy topograficzne opracowane przez Sztab Generalny Robotniczo-Chłopskiej Armii Czerwonej (RKKA). Powstawały od lat 20. do 40. XX wieku w różnych skalach (1:25 000, 1:50 000, 1:100 000 oraz 1:200 000). Cechują się dużą dokładnością, bogatym nazewnictwem i oznaczeniami w języku rosyjskim

349

350

351

352

349. **CHOTYNICZE, POLESIE, BIAŁORUŚ**. Tereny należące obecnie do Białorusi – Chotynicze, obwód brzeski; oprac. Sztab Generalny Robotniczo-Chłopskiej Armii Czerwonej (RKKA) na podstawie mapy z 1904 r.; XXI-21-Г („Г" skreślone ołówkiem i poprawione na „D"), 1939; pieczęć: *Geographisches Institut der Universität Berlin* (Instytut Geograficzny Uniwersytetu Berlińskiego), podziałka 1:25 000; jęz. ros.; druk. cz.-b., st. bdb., lekkie zagniecenia, naddarcie; wym. arkusza 535x487 mm. **Cena: 150 zł**

350. **DENISKOWICZE, JASKOWICZE, POLESIE, BIAŁORUŚ**. Tereny należące obecnie do Białorusi – Deniskowicze, Jaskowicze, obwód brzeski; oprac. Sztab Generalny Robotniczo-Chłopskiej Armii Czerwonej (RKKA) na podstawie mapy z 1904 r.; XXI-21-B („B" skreślone ołówkiem i poprawione na „C"), 1939; pieczęć: *Geographisches Institut der Universität Berlin* (Instytut Geograficzny Uniwersytetu Berlińskiego), podziałka 1:25 000; jęz. ros.; druk. cz.-b., st. bdb., lekkie zagniecenia; wym. arkusza 553x488 mm. **Cena: 150 zł**

351. **DOŁKI, ZAGALICHI, KOVALI, JUNDZIŁOWICZE, MIZGIRI, POLESIE, BIAŁORUŚ**. Tereny należące obecnie do Białorusi – Dołki, Zagalichi, Kovali, Jundziłowicze, Mizgiri, obwód brzeski; oprac. Sztab Generalny Robotniczo-Chłopskiej Armii Czerwonej (RKKA) na podstawie mapy z 1896 r.; XX-18-Г („Г" skreślone ołówkiem i poprawione na „D"), 1939; pieczęć: *Geographisches Institut der Universität Berlin* (Instytut Geograficzny Uniwersytetu Berlińskiego), podziałka 1:25 000; jęz. ros.; druk. cz.-b., st. bdb., lekkie zagniecenia, naddarcia, zabrudzenia; wym. arkusza 535x498 mm. **Cena: 150 zł**

352. **HANCEWICZE, OHAREWICZE, POLESIE, BIAŁORUŚ**. Tereny należące obecnie do Białorusi – Hancewicze, Oharewicze, obwód brzeski; oprac. Sztab Generalny Robotniczo-Chłopskiej Armii Czerwonej (RKKA) na podstawie mapy z 1904 r.; XXI-21-Б („Б" skreślone ołówkiem i poprawione na „B"),

1939; pieczęć: *Geographisches Institut der Universität Berlin* (Instytut Geograficzny Uniwersytetu Berlińskiego), podziałka 1:25 000; jęz. ros.; druk. cz.-b., st. bdb., lekkie zagniecenia; wym. arkusza 548x488 mm. **Cena: 150 zł**

Żydowicze – w XIX wieku zaścianek poradziwiłłowski w pow. słuckim. Oharewicze w XIX wieku wieś i dobra w pow. słuckim, miejscowość wówczas odludna. W II RP w pow. łuninieckim woj. poleskiego.

353

354

355

356

353. KANAŁ OGIŃSKIEGO, SOKOŁÓWKA, OZARYCZE, WALISZCZE, SZPANÓWKA, POLESIE, BIAŁORUŚ. Tereny należące obecnie do Białorusi – Sokołówka, Ozarycze, Waliszcze, Szpanówka, obwód brzeski; zaznaczony Kanał Ogińskiego; oprac. Sztab Generalny Robotniczo-Chłopskiej Armii Czerwonej (RKKA) na podstawie mapy z 1903 r.; XXII-20-Г („Г" skreślone kredką i poprawione na „D"), 1939; pieczęć: *Geographisches Institut der Universität Berlin* (Instytut Geograficzny Uniwersytetu Berlińskiego), podziałka 1:25 000; jęz. ros.; druk. cz.-b., st. bdb., lekkie zagniecenia; wym. arkusza 542x487 mm. **Cena: 150 zł**

354. KANAŁ OGIŃSKIEGO, TELECHANY, WÓLKA TELECHAŃSKA, POLESIE, BIAŁORUŚ. Tereny należące obecnie do Białorusi – Telechany, Wólka Telechańska, obwód brzeski; zaznaczony Kanał Ogińskiego; oprac. Sztab Generalny Robotniczo-Chłopskiej Armii Czerwonej (RKKA) na podstawie mapy z 1903 r.; XXI-20-Ж („Ж" skreślone ołówkiem i poprawione na „G"), 1939; pieczęć: *Geographisches Institut der Universität Berlin* (Instytut Geograficzny Uniwersytetu Berlińskiego), podziałka 1:25 000; jęz. ros.; druk. cz.-b., st. bdb., lekkie zagniecenia; wym. arkusza 563x488 mm. **Cena: 150 zł**

355. KRUHOWICZE WIELKIE, MIELNIKI, ŁOKTYSZE, POLESIE, BIAŁORUŚ. Tereny należące obecnie do Białorusi – Kruhowicze Wielkie, Mielniki, Łoktysze, obwód brzeski; oprac. Sztab Generalny Robotniczo-Chłopskiej Armii Czerwonej (RKKA) na podstawie mapy z 1904 r.; XX-21-И („И" skreślone ołówkiem i poprawione na „Э"), 1939; pieczęć: *Geographisches Institut der Universität Berlin* (Instytut Geograficzny Uniwersytetu Berlińskiego), podziałka 1:25 000; jęz. ros.; druk. cz.-b., st. bdb., lekkie zagniecenia; wym. arkusza 537x485 mm. **Cena: 150 zł**

Kruhowicze Wielkie – w XIX w. wieś i dobra (własność Obuchowiczów) w pow. słuckim, oddalone 70 w. od Słucka (PSG). W II RP w woj. poleskim, w pow. łuninieckim; na mapie zaznaczono pobliski dworek (brak w dziele Aftanazego). Na mapie też: Kruhowicze Małe w II RP w woj. poleskim, w pow. łuninieckim.

356. KRYWOSZYN, SMOLENIKI, POLESIE, BIAŁORUŚ. Tereny należące obecnie do Białorusi – Krywoszyn, Smoleniki, obwód brzeski; oprac. Sztab Generalny Robotniczo-Chłopskiej Armii Czerwonej (RKKA) na podstawie mapy z 1903 r.; XX-20-E („E" skreślone ołówkiem i poprawione na „F"), 1939; podziałka 1:25 000; jęz. ros.; druk. cz.-b., st. bdb., lekkie zagniecenia; wym. arkusza 546x487 mm. **Cena: 150 zł**

357. OHAREWICZE, LUBASZEWO, HANCEWICZE, POLESIE, BIAŁORUŚ. Tereny należące obecnie do Białorusi – Oharewicze, Lubaszewo, Hancewicze, obwód brzeski; oprac. Sztab Generalny Robotniczo-Chłopskiej Armii Czerwonej (RKKA) na podstawie mapy z 1904 r.; XX-21-3 („3" skreślone ołówkiem i poprawione na „H"), 1939; pieczęć: *Geographisches Institut der Universität Berlin* (Instytut Geograficzny Uniwersytetu Berlińskiego), podziałka 1:25 000; jęz. ros.; druk. cz.-b., st. bdb., lekkie zagniecenia; wym. arkusza 538x488 mm. **Cena: 150 zł**

Oharewicze – od XVII w. należały do rodziny Świeżyńskich. W XIX w. pow. słucki. W II RP w pow. łuninieckim woj. poleskiego. Na mapie zaznaczony pobliski szlachecki dwór (patrz Aftanazy, *Dzieje…*, T. II, 1992, s. 307). Na mapie też: Lubaszewo w XIX w. wieś i folwark w pow. słuckim, w 1870 oddana urzędnikowi Tumanowowi jako nagroda; miejscowość całkiem odludna, poleska (PSG).

357

358

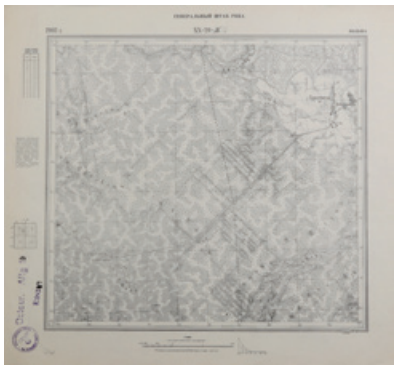

359

358. **OSTRÓW, LUBIEJKI, HOŁOWIŃCE, ZALIPIENIE, POLESIE, BIAŁORUŚ**. Tereny należące obecnie do Białorusi – Ostrów, Lubiejki, Hołowińce, Zalipienie, obwód brzeski; oprac. Sztab Generalny Robotniczo-Chłopskiej Armii Czerwonej (RKKA) na podstawie mapy z 1903 r.; XX-20-Д („Д" skreślone ołówkiem i poprawione na „E"), 1939; podziałka 1:25 000; jęz. ros.; druk. cz.-b., st. bdb., lekkie zagniecenia; wym. arkusza 547x495 mm. **Cena: 150 zł**

359. **PEREVOLOKA, BLIZNA, OSTROVO, POLESIE, BIAŁORUŚ**. Tereny należące obecnie do Białorusi – Perevoloka, Blizna, Ostrovo, obwód brzeski; oprac. Sztab Generalny Robotniczo-Chłopskiej Armii Czerwonej (RKKA) na podstawie mapy z 1893 r.; XX-18-A, 1939; pieczęć: *Geographisches Institut der Universität Berlin* (Instytut Geograficzny Uniwersytetu Berlińskiego), podziałka 1:25 000; jęz. ros.; druk. cz.-b., st. bdb., lekkie zagniecenia, naddarcia; wym. arkusza 533x498 mm. **Cena: 150 zł**

Zwraca uwagę szczegółowe wyróżnienie poszczególnych części, na które były podzielone Pierewołoki w końcu XIX wi. Pierewołoki – w XIX w. okolica szlachecka w pow. nowogródzkim. W II RP w woj. poleskim, w pow. łuninieckim. Na mapie też: Ostrowo W II RP w woj. poleskim, w pow. łuninieckim. Zelwianka (Zelwa, zwana też błędnie Solwianaka) – lewy dopływ Niemna. W XIX wieku długa na 185 wiorst, a spławna na przestrzeni 80 w. (PSG).

360

361

362

360. **TUCHOWICZE, POLESIE, BIAŁORUŚ**. Tereny należące obecnie do Białorusi – Tuchowicze, obwód brzeski; oprac. Sztab Generalny Robotniczo-Chłopskiej Armii Czerwonej (RKKA) na podstawie mapy z 1903 r.; XX-20-Ж („Ж" skreślone ołówkiem i poprawione na „G"), 1939; pieczęć: *Geographisches Institut der Universität Berlin* (Instytut Geograficzny Uniwersytetu Berlińskiego), podziałka 1:25 000; jęz. ros.; druk. cz.-b., st. bdb., lekkie zagniecenia; wym. arkusza 539x493 mm. **Cena: 150 zł**

361. **WIELKA HAĆ, OBROWO, POLESIE, BIAŁORUŚ**. Tereny należące obecnie do Białorusi – Wielka Hać, Obrowo, obwód brzeski; zaznaczono też dwór szlachecki Planta (folwark z winnicą), w XIX w. należący najpierw do rodziny Pietraszewskich, a potem do gen. Feliksa Zdańskiego (patrz Aftanazy, *Dzieje…*, T. II, 1992, s.119); oprac. Sztab Generalny Robotniczo-Chłopskiej Armii Czerwonej (RKKA) na podstawie mapy z 1901 r.; XXI-19-3 („3" skreślone ołówkiem i poprawione na „H"), 1939; podziałka 1:25 000; jęz. ros.; druk. cz.-b., st. bdb., lekkie zagniecenia; wym. arkusza 540x495 mm. **Cena: 150 zł**

362. **ZAŁUŻE, LIPSK, ŚWIĘCICA, POLESIE, BIAŁORUŚ**. Tereny należące obecnie do Białorusi – Załuże, Lipsk, Święcica, obwód brzeski; oprac. Sztab Generalny Robotniczo-Chłopskiej Armii Czerwonej (RKKA) na podstawie mapy z 1903 r.; XX-20-3 („3" skreślone ołówkiem i poprawione na „H"), 1939; pieczęć: *Geographisches Institut der Universität Berlin* (Instytut Geograficzny Uniwersytetu Berlińskiego), podziałka 1:25 000; jęz. ros.; druk. cz.-b., st. bdb., lekkie zagniecenia, naddarcie; wym. arkusza 539x493 mm. **Cena: 150 zł**

Varia

363

364

363. **JEDYSAN – państwo Tatarów**. Ostatnia mapa państwa Tatarów, Jedysanu (później Nowa Rosja); pochodzi z największego XVIII-wiecznego atlasu *Schauplatz der fünf Theiel der Welt [...]*, wyd. F. J. J. von Reilly, Wiedeń 1789; miedz. kolor., st. bdb., minimalnie zabrudzone marginesy; wym. płyty 287x212 mm; *DIE OTSCHAKOWISCHE TARTAREY ODER WESTLICHES NOGAJ, AUCH JEDISAN. Nro 12.* **Cena: 1200 zł**

Jedysan (Pole Oczakowskie) to kraina historyczna nad Morzem Czarnym pomiędzy Dniestrem i Dnieprem. Od XIII w. należał do Złotej Ordy, Wielkiego Księstwa Litewskiego (od 1397 r.), Tatarów Krymskich (od 1492 r.), Imperium Osmańskiego (od 1538 r.). Nazwa kraju pochodzi od używanej przez Turków nazwy twierdzy „Yeni Dünya" (Nowy Świat). W Jedysanie zamieszkiwali Tatarzy krymscy i Nogajowie. Ci ostatni stworzyli ordę jambolucką (oczakowską), a po 1720 r. ordę jedysańską. Część tej krainy znalazła się w granicach Rosji od podpisania rosyjsko-tureckiego traktatu w Küczük Kajnardży w lipcu 1774 r. Cały Jedysan znalazł się pod panowaniem carycy Katarzyny II na mocy traktatu w Jassach. Nogajowie zostali przesiedleni za Ural. Zbrodnicza praktyka dokonana na tatarach Nogajskich przez Rosjan została powtórzona w 1944 przez Stalina w stosunku do Tatarów Krymskich. W 1794 r. założono ważne miasto portowe – Odessę. Rosjanie nazywali zdobyte na Tatarach ziemie Nową Rosją. Obecnie teren wojny rosyjsko-ukraińskiej.

364. **KRAKÓW, LWÓW**. Mapa majętności fundacyjnych zarządzanych przez Tymczasowy Wydział Samorządowy we Lwowie; na zachodzie obejmuje Kraków, na wschodzie Trembowlę; w dole fundacje zarządzane przez T.W.S. wyszczególnione z podziałem na *stypendyjne* oraz *oświatowo dobroczynne i zasiłkowe*; wyd. ok. 1900; podziałka 1:1 000 000; druk dwubarwny, st. db., złożenia, naddarcia; wym. 402x219 mm; *MAPA PRZEGLĄDOWA majętności Fundacyjnych będących pod zarządem T.W.S. we Lwowie*; **BARDZO RZADKIE**. **Cena: 240 zł**

365

366

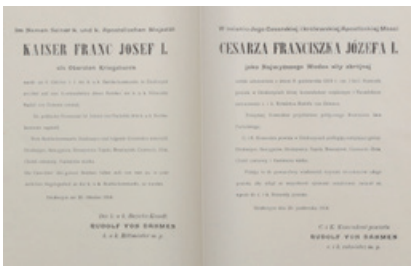
365. **SARMACJA, POLSKA**. Mapa ziem środkowo-wschodniej Europy, przedstawiająca rozmieszczenie starożytnych plemion m.in. Wenedów, Estów, Bastarnów i Peucynów; oprac. N. Sanson d' Abbeville, 1655, ryt. J. Somer Pruthenus; miedz. kolor., st. bdb., mapa docięta do krawędzi (brak odcisku płyty) i podklejona papierem w epoce, naddarcia, lekkie zagniecenia i zaplamienia na marginesach; wym. 548x385 mm; *GERMANO-SARMATIA in qua Populi maiores VENEDI, et AESTIAEI; PEUCINI, et BASTARNAE […].* **Cena: 1800 zł**

366. **POLSKA, NIEMCY**. Schematyczna mapa pocztowa środkowych Niemiec – obejmuje tereny od Bremy i Hanoweru, poprzez Berlin, Szczecin, Koszalin i Gdańsk po Królewiec i Gąbin; oprac. Ober-Postdirektion Dresden, Druckerei H. Grünberg, lata 20.–30. XX w.; druk cz.-b., st. db., złożenia, ślad wilgoci, ubytki, naddarcia; wym. 740x544 mm; *Ost- und Mitteldeutschland. Karte VII*. **Cena: 120 zł**

DYPLOMY, OBWIESZCZENIA

367

368

369

367. **CZAPLINEK, WIERZCHOWO** (pow. drawski). Świadectwo czeladnicze dla młynarza Franza Friedricha Isbernera z Wierzchowa, wystawione w obecności mistrza cechowego młynarzy 30 czerwca 1800 r.; podpis asesora Schwatzlaffa, pieczęć pruskiego zarządu opieki społecznej; st. sł., zażółcenia, rozdarcia; wym. arkusza 430x350 mm; *COPIA. Wir Assessor […] in der Koeniglichen Preussischen und Churfuerstlichen Brandenburgischen […].* **Cena: 600 zł**

368. **DZIAŁOSZYCE** (pow. pińczowski), **SANCYGNIÓW** (pow. pińczowski), **DROŻEJOWICE** (pow. kazimierski), **TOPOLA** (pow. kazimierski), **BOSZCZYNEK** (pow. kazimierski), **CZARNOCIN** (pow. kazimierski), **ZŁOTA** (pow. pińczowski), **CHOTEL CZERWONY** (pow. buski), **KAZIMIERZA WIELKA**. Obwieszczenie C. i K. Komendanta powiatu, c. i k. rotmistrza Rudolfa von Dahmen, dotyczące utworzenia cesarskiej i królewskiej komendy powiatu w Działoszycach, której mają podlegać następujące gminy: Działoszyce, Sancygniów, Drożejowice, Topola, Boszczynek, Czarnocin, Złota, Chotel Czerwony, Kazimierza Wielka; Działoszyce 20 października 1914; obwieszczenie w wersji niemiecko- i polskojęzycznej, na wspólnym arkuszu; druk cz.-b., st. bdb.; wym. arkusza 448x357 mm; *Im nahmen Seiner k. und k. Apostolishen Majestät Kaiser Franc Josef I. als Obersten Kriegsherrn wurde am 8. Oktober [...]; / W imieniu Jego Cesarskiej i królewskiej Apostolskiej Mości Cesarza Franciszka Józefa I. jako Najwyższego Wodza siły zbrojnej została ustanowiona z dniem 8. października 1914 r. ces. i król. Komenda powiatu w Działoszycach której komendantem wojskowym i Naczelnikiem zamianowano c. i k. Rotmistrza Rudolfa von Dahmen [...].* **Cena: 120 zł**

369. **OSIECZNA** (pow. leszczyński), **MIEJSKA GÓRKA** (pow. rawicki). Dokument z 1638 r. wystawiony przez Adama Olbrachta Przyjemskiego (1590–1644), właściciela Osiecznej i Miejskiej Górki, założyciela miasta Rawicza; dotyczy statutu bractwa płócienników; *ADAMVS OLBRACHTVS A PRZIEMA PRZIEMSKY, CASTRORVM REGNI POLONIAE LIMITATOR GENERALIS, DOMINVS HAEREDITARIVS IN GORKA ET OSIECZNA […]*; jęz. polski i łacina; rękopis na pergaminie; częściowo zachowane drewniane pudełka po pieczęciach; st. bdb./db., złożenia, zabrudzenia, ubytki; wym. ok. 700x530 mm. **Cena: 1500 zł**

370

371

372

370. **POLSKA**. Dyplom zelatorski („dyplom gorliwości”, zelatorzy – osoby świeckie rozpowszechniające idee apostolstwa wśród rodzin katolickich), niewypełniony, ok. 1920; druk kolor., st. bdb., lekkie zagniecenia, naddarcia; wym. arkusza 412x313 mm; *Dyplom Zelatorski ... został... w dniu dzisiejszym przyjęt... do grona Zelator... Apostolstwa Modlitwy i złączonego z nim Dzieła Poświęcenia Rodzin Sercu Je-*

zusowemu [...] „Ufając waszej szczególnej pilności i gorliwości, spodziewam się, że za łaską Bożą z dnia na dzień wzrastać będzie liczba rodzin, które poświęciwszy się Boskiemu Sercu, żyć będą życiem poświęcenia”. **Cena: 90 zł**

371. **WARSZAWA**. Dyplom cechowy zaświadczający o wpisie do księgi czeladników, przyznany Zenonowi Wyczółkowskiemu przez Urząd Starszych Zgromadzenia Powoźników i Kołodziei, Warszawa 1919; lit. W. Główczewski, rys. S. Zwolanowski, projektował F. Łopieński; w dole podpisy członków Zgromadzenia Rzemieślniczego; lit. tonow. z odręcznymi dopiskami, opraw. w ramę, st. sł., ślady złożeń, zabrudzenia i zażółcenia, ślady wilgoci, zagięcia, w górze rozdarcie; wym. z ramą ok. 540x450 mm; *Urząd Starszych Zgromadzenia Powoźników i Kołodziei w stołecznem mieście Warszawie [...] Dyplom niniejszy, stwierdzony podpisami i wyciśnięciem pieczęci cechowej wydany zostaje p. Zenonowi Wyczółkowskiemu*. **Cena: 300 zł**

372. **WŁOCŁAWEK, KALISZ**. Obwieszczenie biskupa Walentego Macieja Tomaszewskiego, dotyczące jubileuszu powszechnego po śmierci papieża Grzegorza XVI; Drukarnia XX. Missyonarzy, Warszawa, dokument datowany 16 lipca 1847; druk cz.-b., st. db., zagięcia i zabrudzenia, na verso notatki ołówkiem; wym. arkusza: 577x487 mm; *WALENTY MACIEJ BOŃCZA TOMASZEWSKI Z BOŻEJ I Ś. STOLICY APOSTOLASKIEJ ŁASKI BISKUP KUJAWSKO-KALISKI Orderów klassy 1 ś. Anny i ś. Stanisława Kawaler, Całemu Duchowieństwu Swieckiemu i Zakonnemu, tudzież wszystkim Wiernym Chrystusowym w Dyecezyi naszej pokój, zdrowie, i błogosławieństwo Pasterskie. Pod dniem 7 miesiąca Lipca r. z. smutną ogłosiliśmy Wam, najmilsi w Chrystusie Bracia! wiadomość o zgonie najwyższego Biskupa Grzegorza XVI Papieża [...]*. **Cena: 400 zł**

373

374

375

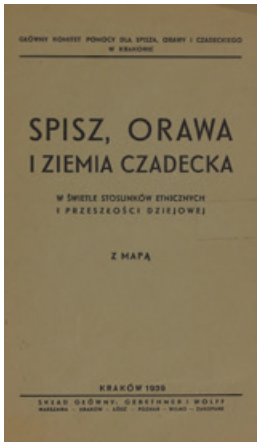
373. **WROCŁAW, SARBY** (pow. strzeliński), **BRZEG, ŚLĄSK**. *Das Koeniglich Preussische Ober Landes Gericht […]*; Traditionsbrief – wydany przez Królewski Pruski Wyższy Sąd Krajowy we Wrocławiu urzędowy akt przeniesienia własności majątku Schreibendorf (Sarby koło Strzelina) przez Charlotte von Stössel z domu Ostrowski na rzecz Sophie Charlotte von Ohlen z domu Gaffron; Wrocław, 24 października 1823 r.; rękopis na pergaminie z pieczęcią na sznurze w drewnianym pudełku; st. bdb.; wym. ok. 505x305 mm. **Cena: 600 zł**

CZASOPISMA

374. ***GAZETA WARSZAWSKA***. Współoprawnie numery 4, 6–26 wraz z dodatkami, 1795; ok. 280 str., st. db., brzegi kart barwione, bez okładki, blok połamany, część kart osobno, ślady wilgoci; format 8o. **Cena: 650 zł**

375. ***ISKIERKI***. Czasopismo dla dzieci; rocznik – współoprawne numery od 1 (1 IX 1947) do 20 (15 VI 1948); red. S. Aleksandrzak, wydawca w imieniu Instytutu Wydawniczego *Nasza Księgarnia* T. Szczechura; nieaktualne pieczęcie biblioteczne szkoły podstawowej; 319 str., st. db., rozdarcia, oprawa twarda, półpłócienna, przybrudzona; format 8o; znakomita oprawa graficzna; **RZADKIE**. **Cena: 200 zł**

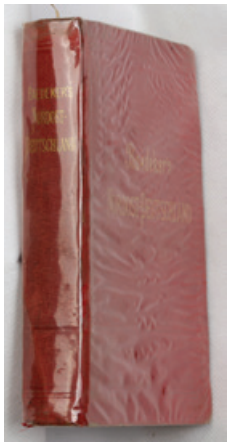
KSIĄŻKI, BROSZURY

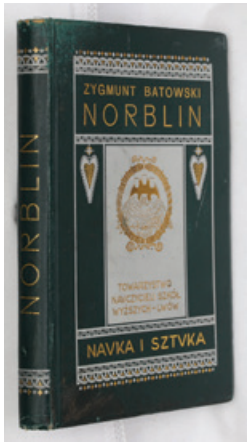
376

377

378

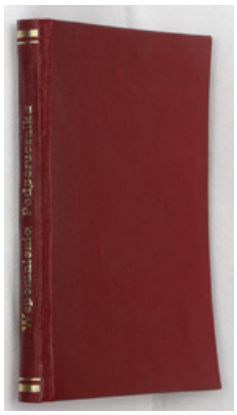
379

376. **II RZECZPOSPOLITA**. *Spisz, Orawa i Ziemia Czadecka*; wyd. Główny Komitet Pomocy dla Spisza, Orawy i Czadeckiego w Krakowie, Drukarnia Przemysłowa w Krakowie, Skład Główny Gebethner i Wolff, 1939; rozkładana *Mapa etniczno-językowa pogranicza polsko-czechosłowackiego*, na której zaznaczono: 1. *Osady na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej*, 2. *Osady całkowicie polskie na obszarze Czechosłowacji*, 3. *Osady całkowicie słowackie (wzgl. na Śląsku – czeskie)*, 4. *Osady etnograficznie mieszane (polsko-słowackie)*, 5. *Osady polskie częściowo zesłowaczone*, 6. *Osady niemieckie*, 7. *Osady łemkowskie*; 42 str., okładka miękka, osobno, z rozdarciami; format 8o; **BARDZO RZADKIE**. **Cena: 180 zł**

377. **BACZYŃSKI Julian**. *Dzieje Polski ilustrowane*, nakładem K. Kozłowskiego i Z. Rzepeckiego, 1909; bardzo ozdobna okładka z rys. autorstwa Paulina Gardzielewskiego; liczne cz.-b. i kolor. ilustr.; rozkładana litograficzna *MAPA POLSKI*, rys. K. Rzepecki, lit. i druk. Pliczek i Putiatycki, Poznań; wym. 527x506 mm; 882 str. + 14 nlb., st. bdb., oprawa twarda, płócienna; format 4o. **Cena: 100 zł**

378. **BAEDEKER Karl**. *Nordost-Deutschland (von der Elbe und der Westgrenze Sachsens an) nebst Dänemark. Handbuch für Reisende*, druk. Breitkopf und Härtel, wyd. K. Baedeker, Lipsk 1902; przewodnik po Europie Północnej; pierwotnie zawierał 36 map oraz 51 planów miast – tutaj brak map i planów z terenu Polski; XXX + 442 str., st. db., sklejenia taśmą klejącą, oprawa twarda, płócienna, z tłoczeniami i złoconym tyt., pęknięcie na grzbiecie; format 16d. **Cena: 80 zł**

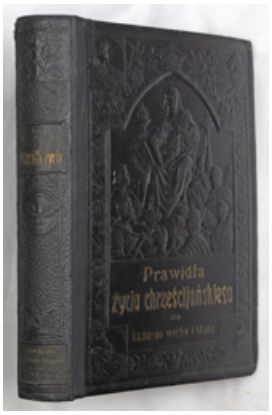
379. **BATOWSKI Zygmunt**. *Norblin*; Lwów, Skład główny w księgarni H. Altenberga, Warszawa E. Wende i Spółka, drukiem W.L. Anczyca i Spółki w Krakowie, 1911; bogato ilustrowana monografia Jana Piotra Norblina (1745–1830), XIII tom z cyklu *Nauka i Sztuka*; odręczna dedykacja z 1921 r.; 219 str., st. bdb./db., blok poluźniony, oprawa twarda, płócienna, ze złoceniami i zdobieniami; format 8o. **Cena: 120 zł**

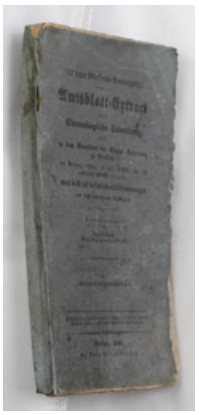
380

381

382

383

384

380. **BERZEVICZY Ezechiel**. *Wspomnienia podporucznika pułku jazdy wołyńskiej z pod komendy Karola Różyckiego*; nakładem Księgarni Wł. Bełzy, Lwów 1876; ekslibris dr. R. Milkiewicza, pieczęcie: *BIBLIOTHECA STUDIORUM MINORUM CONVENTUALIUM LEOPOLI*; 128 str., st. bdb., oprawa twarda, płócienna, na grzbiecie złocony tyt.; format 16d. **Cena: 100 zł**

381. **BERTRAM Agneta**. *Gimnastyka domowa*; pod. red. K. Muszałówny, nakładem Dwutygodnika „Start", Warszawa 1929; tłum. z jęz. duńskiego D. Rosenberg; załączone dwie rozkładane tablice przedstawiające dwie serie ćwiczeń; nieaktualny wpis własnościowy; 96 str. + 8 nlb. str. zestawienia rozkładu ćwiczeń z podziałem muzycznym, st. bdb./db., okładka miękka; format 8o. **Cena: 160 zł**

382. **BITSCHNAU VON TSCHAGGUNS Otto**. *Prawidła* życia chrześcijańskiego *dla każdego wieku i stanu*, tłum. na jęz. polski ks. Józef Janiszewski, wyd. Wydawnictwo Dzieł Ludowych Karola Miarki, Mikołów–Warszawa [1911]; luksusowe wydanie dzieła autorstwa prawdopodobnie austriackiego benedyktyna, profesora teologii i hagiografa Ottona Bitschnau von Tschagguns (1825–1905); polecany przez papieża Piusa X poradnik ze wskazówkami pomagającymi w życiu pobożnym katolikom, zarówno młodym, jak i starym, adresowany do wiernych różnego stanu, dedykowany *Jego Ekscelencyi Najprzewielebniejszemu Ks. Dr. Józefowi Bilczewskiemu Arcybiskupowi-Metropolicie lwowskiemu obrz. łac. Najtroskliwszemu Opiekunowi wszystkich stanów a zwłaszcza młodzieży itd. itd.*; zezwolenie na druk od Ordynariatu Biskupiego łacińskiego (biskupa sufragana wikariusza generalnego Karola Józefa) wydane w Przemyślu w dniu 17 VII 1911 r.; na Śląsku księga ta była często prezentem ślubnym; składa się z 17 rozdziałów: I *Chrześcijański stan małżeński*; II *Stan młodzieńczy*; III *Stan bezżenny (wolny)*; IV. *Stan zakonny*; V *Stan kapłański*; VI *Stan nauczycielski*; VII *Stan włościański*; VIII *Stan rzemieślników i robotników*; IX *Stan wojskowy*; X *Stan wdowi*; Xl *Stan ubogich*; XII *Stan służebny*; XIII *Stan zamożnych*; XIV *Stan przełożonych*; XV *Stan zadowolonych*; XVI *Stan chorych*; XVII *Stan umierających*; ponadto *Alfabetyczny spis Świętych Pańskich będących wzorami dla każdego stanu*; liczne cz.-b. ilustr., niektóre całostronicowe), na osobnych tablicach kolor. drzew. szt. (ryt. F. Haug według B. Lochena i Maxa Fuhrmanna); 624 str. + 36 nlb. tablic, st. db., zabrudzenia, w dole jednej z kart ubytek papieru, brzegi kart barwione, oprawa twarda, skórzana, z tłoczonymi wzorami o stylistyce secesyjnej na grzbiecie i licach, złocony tyt.; format 4o. **Cena: 800 zł**

383. **BRAND Theodor** (oprac.), **ŚLĄSK**. *Amtsblatt-Extract oder Chronologische Sammlung der in beim Amtsblatt der Königl. Regierung zu Breslau, von Gründung desselben, im Jahre 1811, an, bis einschließlich 1840 enthaltenen, noch in Kraft befindlichen Beftimmungen und font interessanten Nachrichten*, wyd. G.P. Aderholz, Wrocław 1841; tomy XV-XVI (współoprawne); dziennik urzędowy Prowincji Śląskiej; nierozcięte składki; 320 str., st. bdb., ślady wilgoci, rdzawe zaplamienia, okładka miękka, przybrudzona; format 8o. **Cena: 180 zł**

Wyciąg wybranych zarządzeń pruskiej rejencji z lat 1821–1822. Ten zbiór lokalnego prawa daje pogląd, jak funkcjonowała prowincjonalna administracja pruska. Uderza drobiazgowość i chęć ujęcia w sztywne regulaminy, prawie wojskowe, całych obszarów życia zbiorowego. Takie prawo lokalne było jedną z przyczyn powstania pruskiej mentalności i aprobaty dla autorytaryzmu. Dużo uwagi poświęcono armii, jej zaopatrzeniu i landwehrze, którą jako formację drugiego rzutu tworzono na Śląsku po wojnach napoleońskich. Można się też zorientować, z jaką brutalnością pruska administracja rządowa ingerowała w sprawy samorządu miejskiego Głogowa, Wrocławia etc., etc. Ten zbiór praw jest swoistą esencją pruskiej kameralistyki.

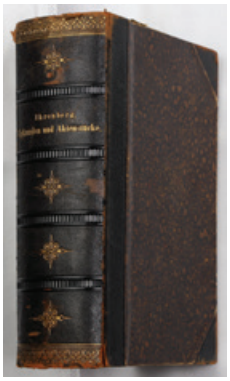
384. **BRÜCKNER Aleksander**. *Różnowiercy polscy. Szkice obyczajowe i literackie*; seria I, nakładem Księgarni Naukowej, Warszawa 1905; ilustrowana str. tyt.; ekslibrisy dr. R. Milkiewicza oraz Szeryńskich; III + 280 str., st. bdb., oprawa twarda, przetarcia, grzbiet z szyldzikiem; format 8o. **Cena: 120 zł**

385

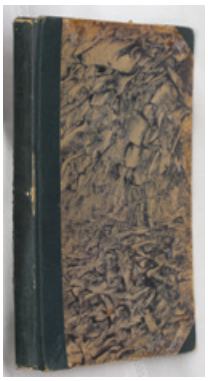
386

387

388

389

385. **BRYKCZYŃSKI Stefan, POWSTANIE STYCZNIOWE**. *Moje wspomnienia. Rok 1863. Z sześcioma rysunkami Konstantego Gorskiego*; wydanie czwarte, nakład Gebethnera i Wolffa, Warszawa 1936; ekslibris dr. R. Milkiewicza; odręczna dedykacja z 1950 r.; 194 str., st. db., zabrudzenia, oprawa twarda, ćwierćpłócienna, przetarcia, zabrudzenia; format 16d; **BARDZO RZADKIE**. **Cena: 80 zł**

386. DUNIN Marcin. *Książka do nabożeństwa dla wszystkich katolików ułożona podług książki wydanéj z polecenia najpszewielebniejszego arcy-biskupa Dunina. Wydanie nowe (dla kobiet)*, w drukarni Kohna i Oderfelda, Częstochowa 1891; ozdobny frontyspis, portret bpa M. Dunina (lit. tonow.), oprawa autorska, o czym świadczy pieczęć introligatorska (*Leopold Pawełkiewicz introligator w Częstochowie*); XVIII + 784 + VI str., st. sł., część kart osobno, ślady kornika (również na okładce), brzegi kart złocone, zabrudzenia, oprawa twarda, skórzana, z ozdobnym, lecz niekompletnym (brakuje klamry), kutym zapięciem, na tylnej części okładki cztery guzy; format 16d. **Cena: 280 zł**

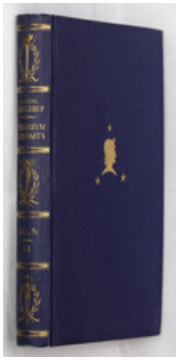
387. EHRENBERG Hermann (oprac.). *Urkunden und Aktenstücke zur Geschichte der in der heutigen Provinz Posen vereinigten ehemals Polnischen Landesteile […]*, wyd. Veit & Comp., Lipsk 1892; 700 str., st. bdb., ozdobne wyklejki, brzegi kart barwione, oprawa twarda, półskórek, lekkie przetarcia, grzbiet ze złoceniami i zdobieniami; format 4o. **Cena: 600 zł**

388. *EWANGELIE i EPISTOŁY NA NIEDZIELE, WIELKI POST I WSZYSTKIE ŚWIĘTA ROZŁOŻONE*. Warszawa, Drukarnia XX. Missyonarzy, 1832; odręczna dedykacja dla Augusty Michałowskiej, wychowanki Cesarsko Aleksandryjskiego Instytutu Wychowania Panien, 1842 r.; 387 + 8 nlb. str., st. bdb., brzegi kart złocone, oprawa twarda, skórzana, ze złoceniami i tłoczeniami, lekko poprzecierana; format 16d. **Cena: 480 zł**

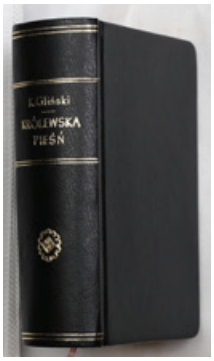
389. FISCHER Adam, ETNOGRAFIA. *Lud polski. Podręcznik etnografji Polski. Opracowany z zasiłku M.W.R.I.O.P. Z 3 mapami i 58 ilustracjami w tekście*; Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, Lwów-Warszawa-Kraków 1926; jeden z pierwszych podręczników etnografii; nieaktualne pieczęcie Muzeum Miasta Rzeszowa; IV + 240 str., st. bdb., oprawa twarda, półpłócienna, przetarcia; format 8o. **Cena: 100 zł**

390

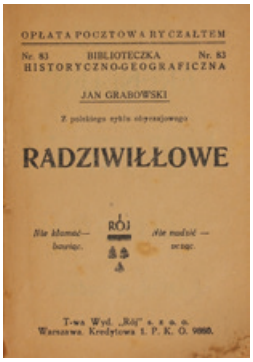
391

392

393

394

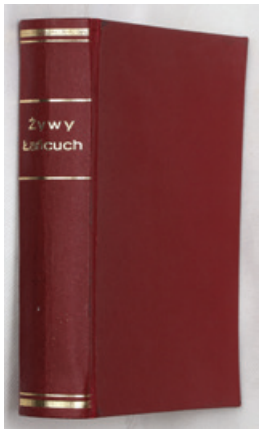
390. FRITSCH Johann Heinrich, KARKONOSZE. *Taschenbuch für Reisende ins Riesengebirge*; wyd. G. Fleischer, Lipsk 1816; zawiera dwa cz.-b. stal. autorstwa J.G.A. Frenzla: 1) *Ansicht des Riesengebirges von schlesischer Seite*, wym. 118x76 mm; 2) *Die Capelle auf de Schneekoppe*, wym. 55x47 mm; a także dwie rozkładane mapy z kolorem liniowym: 1) mapa Hrabstwa Kłodzkiego – *CHARTE von der GRAFSCHAFT GLAZ […]*, wym. 247x200 mm; 2) *CHARTE vom RIESENGEBIRGE […]*, wym. 455x360 mm; nieaktualny wpis własnościowy z epoki; 396 str., st. bdb., oprawa twarda, z przetarciami, na grzbiecie złocenia, brzegi kart barwione; format 16d. **Cena: 480 zł**

391. GJELLERUP Karol. *Pielgrzym Kamanita. Romans starohinduski*; przełożył F. Mirandola, *Bibljoteka Laureatów Nobla*, tom 14; nakładem Wydawnictwa Polskiego, Lwów–Poznań 1923; odbito na papierze bezdrzewnym, ilustrowana str. tyt.; 272 str., st. bdb., ozdobna oprawa, twarda, płócienna, ze złoceniami; format 16d. **Cena: 120 zł**

392. GLIŃSKI Kazimierz. *Królewska pieśń*; wyd. Gebethner i Wolff, Kraków, Warszawa 1907; 513 str., st. bdb., zabrudzenia, oprawa twarda, skórzana, na grzbiecie złocenia i tłoczenia; format 8o. **Cena: 200 zł**

393. GLOGER Zygmunt. *Geografia historyczna ziem dawnej Polski*; Spółka Wydawnicza Polska, Kraków 1900; ekslibrisy dr. R. Milkiewicza i znanego pisarza – K. Bunscha, pieczęcie biblioteki S.S. Urszulanek w Krakowie, nieaktualne wpisy własnościowe z epoki; 63 ryciny w tekście; 387 str., st. bdb., oprawa twarda, półpłócienna, na grzbiecie naklejony tyt.; format 8o. **Cena 190 zł**

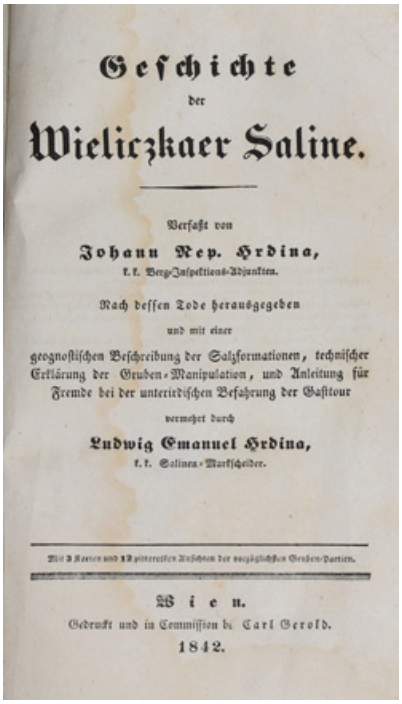
394. GRABOWSKI Jan. *Radziwiłłowie*; z serii: *Biblioteczka Historyczno-Geograficzna*, nr 83; Tow. Wydawnicze *Rój*, Warszawa [1927]; ekslibris Andrzeja Grabia Jałbrzykowskiego; 59 str., st. db., zabrudzenia, rozdarcia, oprawa twarda, płócienna; format 16d. **Cena: 100 zł**

395

396
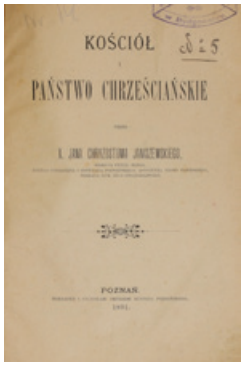

397

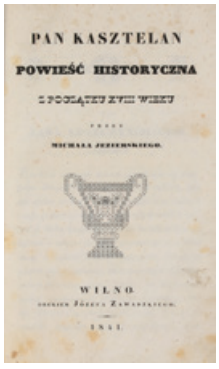
395. **GRAU-WANDMAYER Aleksander**. *Żywy łańcuch. Powieść*; Bibljoteka Kresowa, Lwów 1933; ekslibris dr. R. Milkiewicza; nieaktualne pieczęcie biblioteczne; 325 str., st. bdb., oprawa twarda, płócienna, na grzbiecie złocony tyt.; format 16d; **BARDZO RZADKIE**. **Cena: 100 zł**

396. **GRUNWALD, BRATKOWSKI Jan** (pseud. Jasław z Bratkowa). *Album Jubileuszowe Grunwald. Szkic historyczny*; nakładem Polsko-Katolickiej Księgarni Nakładowej Zdzisława Rzepeckiego i Ski, Poznań 1910; ekslibris dr. R. Milkiewicza; liczne cz.-b. ilustr. w tekście, osiem kolor. tablic (pierwotnie 11), ponadto rozkładana *MAPA ZAMKÓW I ZIEM KRZYŻACKICH* (chromolit., rys. Z. Rzepecki, lit. i druk. Pilczek i Putiatycki, wym. 431x436 mm); 344 str., st. db., oprawa twarda, płócienna, ozdobiona kolor. ilustr., złoceniami i tłoczeniami, przetarcia, zażółcenia, ozdobne wyklejki, blok poluźniony; format podłużny 16d. **Cena: 480 zł**

397. **HRDINA Johann Nep.** (Johann Nepomuk); **HRDINA Ludwig Emanuel, WIELICZKA**. *Geschichte der Wieliczkaer Saline*; wyd. C. Gerold, Wiedeń 1842; pierwotnie załączony zestaw 12 litografii – tutaj brak; wewnątrz trzy tablice w litografii, lit. H. Engel, rys. L. Hrdina: 1) przekrój geologiczny z widokiem miasta – *Geognostischer Durchsnitt der Wieliczkaer Saline zur allgemeinen Übersicht der Salzformationen*, wym. 480x286 mm; 2) przekrój geologiczny Karpat od Łomnicy do doliny Wisły – *Geognostischer Durchsnitt des Karpathen-Gebirges aus der Lomnitzer Spitze bis zu dem Weichsel Thal*, wym. 480x286 mm; 3) plan górnej części kopalni – *GRUBEN-KARTE von dem obern Theile der Wieliczkaer Saline […]*; wym. 640x342 mm; na okładce nieaktualna pieczęć własnościowa; 274 str., st. bdb., ślad wilgoci, okładka miękka; format 8o; **BARDZO RZADKIE**. **Cena: 4900 zł**

398

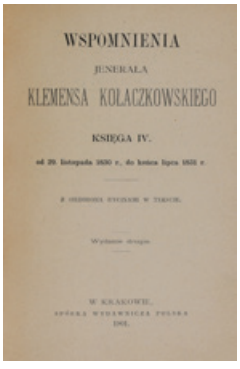
399

400

401

402

398. **JANISZEWSKI Jan Chryzostom ks.** *Kościół i państwo chrześcijańskie*; Nakładem i Czcionkami Drukarni Kuryera Poznańskiego, Poznań 1891; nieaktualne pieczecie własnościowe Sodalicji Pań Ziemianek w Bydgoszczy; 624 str., st. bdb., zabrudzenia, kilka str. z rozdarciami, oprawa twarda, płócienna; format 8o. **Cena: 80 zł**

399. **JEZIERSKI Michał**. *Pan Kasztelan. Powieść historyczna z początku XVIII wieku*; druk. J. Zawadzki, Wilno 1841; 164 str., st. bdb., zabrudzenia, oprawa miękka, współczesna; format 8o; **BARDZO RZADKIE**. **Cena: 280 zł**

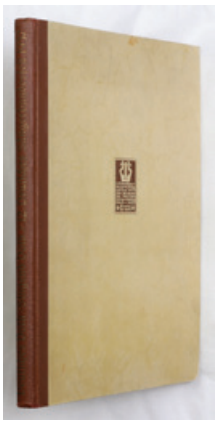
400. **KERN Elga**. *Marja Piłsudska, Matka Marszałka*; nakładem Głównej Księgarni Wojskowej w Warszawie, 1935; zawiera trzy cz.-b. portrety w akwaforcie; nieaktualne pieczęcie własnościowe (*Księgozbiór Wandy Pleszyńskiej*); 146 str., st. bdb., kilka kart osobno, oprawa twarda, płócienna, złocone litery, tłoczenia, lekkie przetarcia i zabrudzenia; format 8o. **Cena: 160 zł**

401. **KOCHANOWSKI Jan**. *Wszystkie dzieła polskie Jana Kochanowskiego*, tomy I-II współoprawne; Księgarnia F.H. Richtera (H. Altenberg), Lwów 1882; ekslibris dr. R. Milkiewicza, nieaktualna pieczęć własnościowa; XI + 344 + 298 str., st. bdb./db., oprawa twarda, ćwierćskórek, z przetarciami; format 16d. **Cena: 100 zł**

402. **KOŁACZKOWSKI Klemens, POWSTANIE LISTOPADOWE**. *Wspomnienie jenerała Klemensa Kołaczkowskiego. Księga IV. Od 29. Listopada 1830 r. do końca lipca 1831 r.*; wyd. drugie, Spółka Wydawnicza Polska w Krakowie, 1901; ekslibris dr. R. Milkiewicza, pieczęcie własnościowe X. Cezarego Pęcherskiego i Biblioteki OO. Franciszkanów w Krakowie; 7 rycin w tekście; 190 str., st. bdb., oprawa introligatorska, twarda, płócienna, złocony tyt. na grzbiecie; format 8o; **BARDZO RZADKIE**. **Cena: 150 zł**

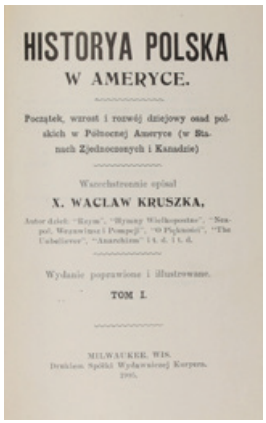
403

404

405

406

407

403. **KOMAR Stanisław, ŚLĄSK CIESZYŃSKI, ZIEMIE ODZYSKANE**. *Czesi i Niemcy na ziemiach odzyskanych Śląska Cieszyńskiego*, 46 tom serii *Polski Śląsk*, skład główny Nasza Księgarnia – Warszawa, Wydawnictwa Instytutu Śląskiego, Katowice 1939; wydawnictwo uzasadniające pretensje polskie do Śląska Cieszyńskiego; zaprezentowano dane statystyczne dotyczące stosunków narodowościowych na Śląsku Cieszyńskim; odręczne podkreślenia w tekście; 19 str., st. bdb., okładka broszurowa, zabrudzenia, przetarcia, zagięcia; format 8o. **Cena: 100 zł**

404. **KÖNITZER Willi Fr., WROCŁAW**. *Deutsches Volk – Singend Volk*; wyd. C.A. Weller, Berlin 1937; XII Ogólnoniemiecki Zjazd Śpiewaczy w Hali Stulecia, 75-lecie Niemieckiego Związku Śpiewaków; bogato ilustrowana książka obrazująca skrajny szowinizm mieszkańców Wrocławia podczas wizyty Hitlera, Goebbelsa i innych w mieście; 164 str., st. bdb., oprawa twarda, ćwierćpłócienna, na grzbiecie złocony tyt.; format 4o. **Cena: 180 zł**

405. **KRÓLESTWO POLSKIE, ZACHARSKI Ryszard**. *Dziennik praw* [*Królestwa Polskiego*], cztery współoprawne numery: 37-40, tom 9, Warszawa 1825; na przedniej wyklejce odręczna adnotacja z 1916 r. (wpis por. Ryszarda Zacharskiego, poświadczający, że niniejsza książka została kupiona w Kielcach 8 VIII 1916 r., w obecności ówczesnego płk. Sikorskiego, w czasie podróży po pocztę dla uwięzionych w Chęcinach); zawiera trzy rozkładane tablice: 1) faksymile listu zastawnego Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, ustanowionego w 1824 r, o czym informuje zamieszczony w książce tekst, wym. 360x345 mm; 2) wzory kuponów do listu zastawnego Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, wym. 325x535 mm; 3) *Wykaz w iakim sposobie, zaciągniony od Towarzystwa kredytowego dług złotych polskich dwieście wynoszący, w przeciągu lat 28. zaspokoionym będzie*, wym. 200x378 mm; 373 + 8 nlb. str., st. bdb., rdzawe zaplamienia, oprawa twarda, półskórek, przetarcia, na grzbiecie złocenia, brzegi kart barwione; format 16d; **BARDZO RZADKIE**. **Cena: 2500 zł**

Ryszard Zacharski (1886–1979) – doktor nauk medycznych, lekarz dermatolog, podpułkownik służby zdrowia Wojska Polskiego. W 1906 r. ukończył osiem klas w C. K. Gimnazjum Męskim w Sanoku. W 1913 r. został absolwentem studiów medycznych z tytułem doktora nauk medycznych Po wybuchu I wojny światowej wstąpił do Legionów Polskich. Wraz z tzw. kompanią wiedeńską przydzielony do 1 Pułku Piechoty w ramach III Brygady. Awansowany do stopnia podporucznika

lekarza. Do 1915 r. służył jako lekarz pułku w VI batalionie. Potem skierowany do szpitala w Kętach, następnie lekarz I batalionu 4 Pułku Piechoty. Awansowany do stopnia porucznika lekarza. Później pracował w szpitalu w Tarnowie i na stanowisku lekarza komisji poborowej Powiatowego Urzędu Ziemskiego w Sieradzu. Od 1917 r. ze stopniem kapitana. Po kryzysie przysięgowym wstąpił do Polskiego Korpusu Posiłkowego i był lekarzem w 2 Pułku Piechoty. Po odzyskaniu przez Polskę nieodległości wstąpił do Wojska Polskiego. Awansowany do stopnia majora lekarza, pełnił funkcję starszego lekarza pułku w 10 Pułku Saperów w garnizonie Przemyśl. W 1923 r. oficer nadetatowym 10 Batalionu Sanitarnego, następnie pracował w Szpitalu Okręgowym nr X w Przemyślu. Awansowany do stopnia podpułkownika lekarza. Następnie pracował w Szpitalu Okręgowym nr VI we Lwowie. W 1941 r. aresztowany przez Sowietów, zwolniony po zawarciu Układu Sikorski-Majski. Wstąpił do Polskich Sił Zbrojnych w ZSRR. Był szefem sanitarnym w 5 Kresowej Dywizji Piechoty. Po wojnie zdemobilizowany, pozostał na emigracji w Wielkiej Brytanii.

406. KRUSZKA Wacław ks. *Historya polska w Ameryce. Początek, wzrost i rozwój dziejowy osad polskich w Północnej Ameryce (w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie)*, tomy 1-13, drukiem Spółki Wydawniczej Kuryera Polskiego, Milwaukee, Wis. 1905–1908; w każdym tomie cz.-b. ilustr.:

1) m.in. portrety ks. Wacława Kruszki, George'a Washingtona, Tadeusza Kościuszki, Kazimierza Pułaskiego, Juliana Ursyna Niemcewicza, Leopolda Bonawentury Marii Moczygemby, a także mapa topograficzna Stanów Zjednoczonych, Polski Rynek w Stevens Point, rozkładana mapa obrazująca ilu Polaków mieszkało w poszczególnych stanach; 144 str.

2) portrety o. Stanisława Passyonisty, ks. E.J. Słowikowskiego, ks. Feliksa Ćwiardowskiego, ks. Ludwika Dąbrowskiego, Rowlanda B. Mahany'go, ks. Remigiusza Berendta, list H. Sienkiewicza do ks. W. Kruszki; 160 str.

3) śmierć Pułaskiego pod Savannah, Seminarium Polskie w Detroit, klasztor oo. Franciszkanów w Green Bay, Kolegium św. Stanisława Kostki w Chicago, Przeprowadzenie (mufowanie) domu, a także portrety o. Antoniego Wiśniewskiego, ks. Piotra Koncza; 158 str.

4) Dom Związkowy w Chicago, portrety m.in. Zbigniewa Brodowskiego, Fr. H. Jabłońskiego, Fr. J. Grutza, Ignacego Górskiego; 127 str.

5) biura (dawne i obecne) *Kuryera Polskiego*, linotyp, pomnik Pułaskiego w Savannah, portrety J.S. Kruszki, J.J. Chrzanowskiego, M.S. Cyborowskiego, Stefana K. Rachockiego, W. Maychrzyckiego, byłych współpracowników *Kuryera Polskiego*: K. Owockiego, L. Drweńskiego i kap. T. Wilda, a także Jana Kruszki, ks. S. Kruszki, Michała Kruszki, płk. Józefa Smolińskiego; 120 str.

6) portrety ks. Seweryna E. Niedbalskiego, ks. St. Przyborowskiego, ks. Bronisława Waltera; 159 str., 4 str. luźne;

7) kościół Matki Boskiej Szkaplerznej w Fancher, portrety ks. Władysława Grabowskiego, ks. Józafata Wałunia, ks. Bolesława W. Polaczyka, ks. Antoniego Bogackiego, ks. J.J. Zawistowskiego, ks. Józefa Chylewskiego, ks. Jana M. Pociechy, ks. Bronisława Celichowskiego, ks. R. Kiełpińskiego, ks. H. Gulskiego, ks. Michała Domachowskiego, ks. B. Buranta; 156 str.

8) pomnik Tadeusza Kościuszki, kościół św. Wojciecha w South Milwaukee, kościół św. Michała w Beaver Dam, kościół i szkoła śś. Piotra i Pawła w Independence, kościół i szkoła św. Wawrzyńca w Grand Rapids, portrety ks. Wilhelma Grutza, ks. Antoniego Prądzyńskiego, ks. Józefa Knittera, ks. Jana F. Szukalskiego, ks. Ludwika Jurasińskiego, ks. Zygmunta Woźnego, ks. Michała Wenty, ks. Bolesława E. Górala, ks. Andrzeja W. Gary, ks. Teofila Wojaka, ks. J.M. Korczyka, A.F. Piniachowskiego; 160 str.

9) szkoła w Independence, kościół św. Józafata w Milwaukee, portrety ks. Kwiryna Zielińskiego, ks. Wincentego Barzyńskiego, ks. Jana Kasprzyckiego, ks. Władysława Mścisza; 280 str.

10) kościół w Tamaroa, kościół w Thorp, portrety ks. Wojciecha Mielcusznego, prof. dr. W.A. Kuflewskiego, ks. Franciszka X. Pudło; 202 str.

11) kościół Niepokalanego Poczęcia w Brighton, kościół Naszej Pani z Góry Karmelu w Gaylord, portrety ks. Apoloniusza Tyszki, G.I. Idziorka; 273 str.

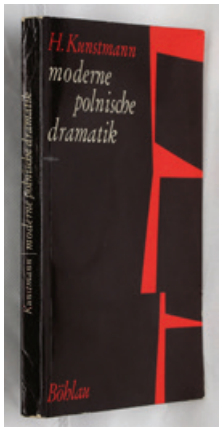
12) pierwsza polska Sokolnia w Ameryce, portrety zbiorowe założycieli i kierowników budowy Sokolni Polskiej im. Zygmunta Balickiego, a także członków Towarzystwa gimnastycznego i bratniej pomocy Sokołów Polskich im. Zygmunta Balickiego No. I w South Bend, portrety ks. dr. Pawła Ćwiąkały, ks. Józefa Dudkiewicza; 205 str.

13) portrety Antoniego Schreibera, ks. J. Ceranskiego, ks. Józefa H. Culkowskiego; 203 str.

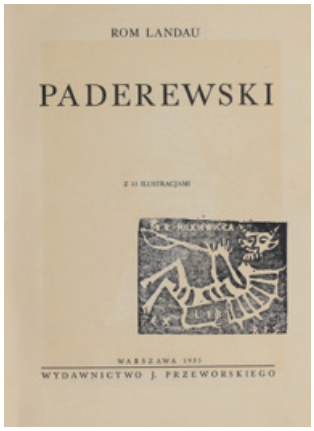
Kapitalne opracowanie dotyczące ogólnej historii wychodźstwa Polaków w Ameryce, polskiego kościoła, szkolnictwa, organizacji, prasy; wszystkie tomy w twardych, płóciennych oprawach z nieznacznymi przetarciami, st. bdb., we wszystkich tomach na wyklejkach pionowe brunatne zabrudzenia; format 16d; **W KOMPLECIE NIEZWYKŁA RZADKOŚĆ! Cena: 1200 zł**

Ks. Wacław Kruszka (1868–1937) – pierwszy kronikarz i dokumentalista losów Polaków w Ameryce, działacz polonijny, pisarz i publicysta. W 1893 r. wyjechał do Stanów Zjednoczonych, gdzie przebywał drugi jego brat Michał (1860–1918), działacz polonijny, wydawca *Kuriera Polskiego* – pierwszego dziennika w jęz. polskim w USA; wstąpił do Seminarium im. św. Franciszka w Milwaukee, gdzie 16 VI 1895 otrzymał święcenia prezbiteratu; potem przeniesiony do parafii w Ripon w archidiecezji Milwaukee, gdzie publikował w piśmie swojego brata – wówczas zainteresował się bliżej dziejami i upamiętnieniem historii polskich emigrantów w Ameryce Północnej; od 1909 r. dożywotnio pełnił funkcję proboszcza parafii św. Wojciecha w Milwaukee. Głównym celem jego działalności było rozbudzenie, pogłębienie i podtrzymanie świadomości narodowej polskiej emigracji w Stanach Zjednoczonych.

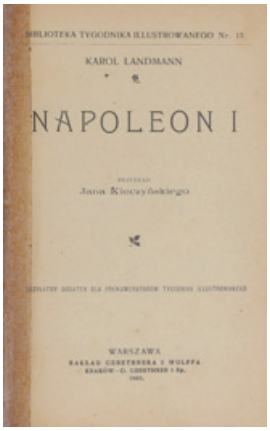
407. ***KSIĘGA RZEMIOSŁA POLSKIEGO***. Praca zbiorowa stanowiąca próbę zobrazowania stanu rzemiosła w Polsce Ludowej w pierwszych latach po zakończeniu II wojny światowej; komitet redakcyjny: J. Sadłowski (Prezes Związku Izb Rzemieślniczych RP w Warszawie, poseł na sejm), T. Roszkowski (Dyrektor Związku Izb Rzemieślniczych RP w Warszawie), W. Gawłowski (Członek Zarządu Związku Izb Rzemieślniczych RP w Warszawie), M. Kossowski (Wicedyrektor Związku Izb Rzemieślniczych RP w Warszawie), W.A. Zabęski (Konsultant Związku Izb Rzemieślniczych RP), wyd. Informacja Gospodarcza *INGOS* Spółdzielnia Wydawnicza, 1949, druk Zakłady Wydawnictw Spółdzielczych w Łodzi; praca podzielona na 4 części: 1) rys historyczny – mowa m.in. o wkładzie rzemiosła w walkę o niepodległość, na koniec zamieszczono szereg cz.-b. fot. z lat 1947–1948; 2) artykuły i wypowiedzi, w których przedstawiono osiągnięcia i problemy poszczególnych działów rzemiosła; 3) tu opisano ówczesny Rzemieślniczy Samorząd Gospodarczy, Cechy i Okręgowe Związki Cechów, Spółdzielczość Rzemieślniczą; 4) charakterystyka rzemiosła na całym obszarze powojennej Polski przy uwzględnieniu podziału na ówczesne województwa i powiaty – co niezwykle cenne w tej części, to podanie danych osobowych (imiona, nazwiska, adresy) działających w tych latach rzemieślników; nieaktualne pieczęcie własnościowe; 184 + 712 str., st. db., blok poluźniony, oprawa twarda, półpłócienna, nieznaczne przetarcia; format 4o. **Cena: 150 zł**

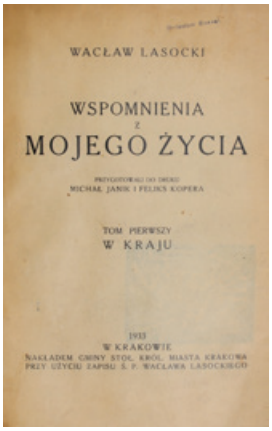
408

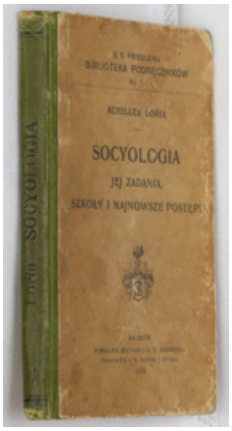
409

410

411

412

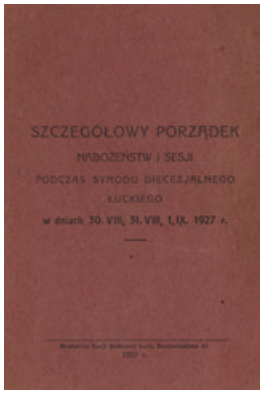
408. **KUNSTMANN Heinrich**. *Moderne polnische Dramatik*; na przedniej wyklejce dedykacja autora dla Jarosława Iwaszkiewicza; Böhlau Verlag, Kolonia, Graz 1965; 138 str., st. bdb., okładka miękka; format 8o. **Cena: 100 zł**

409. **LANDAU Rom**. *Paderewski*; wyd. J. Przeworskiego, Warszawa 1935; z jęz. angielskiego przełożył J.B. Rychliński; 15 cz.-b. ilustr.; nieaktualny wpis własnościowy, ekslibris dr. R. Milkiewicza; 377 str., st. bdb., blok poluźniony, kilka kart osobno, oprawa twarda, płócienna, na okładce tłoczony autograf Paderewskiego; format 8o; **RZADKIE**. **Cena: 100 zł**

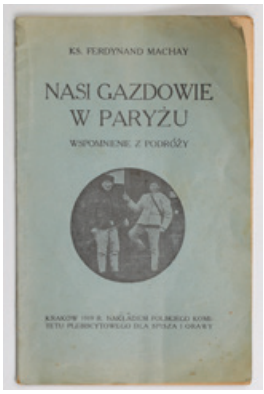
410. **LANDMANN Karol**. *Napoleon I*; przekład Jana Kleczyńskiego; *Biblioteka Tygodnika Ilustrowanego, nr 13*; Warszawa – nakład Gebethnera i Wolffa, Kraków – G. Gebethner i Spółka, 1905; ekslibris dr. R. Milkiewicza; 159 str., st. db., zabrudzenia, podklejenia, oprawa twarda, płócienna, złocenia i tłoczenia, przetarcia; format 16d. **Cena: 90 zł**

411. **LASOCKI Wacław**. *Wspomnienia z mojego życia*; przygotowali do druku M. Janik i F. Kopera, tom I: *W kraju*; nakładem Gminy Stoł. Król. Miasta Krakowa przy użyciu zapisu ś.p. Wacława Lasockiego, Kraków 1933; 101 cz.-b. ilustr.; nieaktualna pieczęć własnościowa; ekslibris dr. R. Milkiewicza; XVIII + 495 str., st. bdb., miejscami zabrudzenia, oprawa twarda, współczesna, na grzbiecie złocony tyt.; format 8o. **Cena: 100 zł**

412. **LORIA Achilles, SOCJOLOGIA**. *Socyologia. Jej zadania, szkoły i najnowsze postępy. Wykłady wygłoszone w uniwersytecie w Padwie w r. 1900 przez Achillesa Loria*; Kraków, Nakładem Księgarni D.E. Friedleina, Warszawa – E. Wende i Spółka 1904; jedno z pierwszych opracowań socjologicznych w jęz. polskim; nieaktualne wpisy własnościowe; V + 160 str., st. db., blok poluźniony, lekkie uszkodzenia krawędzi, oprawa twarda, półpłócienna, z przetarciami; format 16d; **RZADKIE**. **Cena: 90 zł**

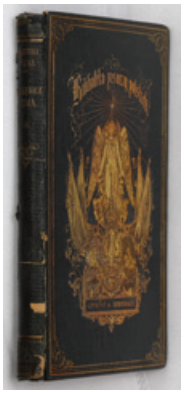
413

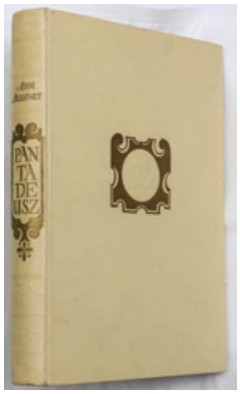
414

415

416

418

413. **ŁUCK, SYNOD**. *Szczegółowy porządek nabożeństw i sesji podczas synodu diecezjalnego łuckiego w dniach 30. VIII, 31. VIII, 1 IX. 1927 r.*; Drukarnia Kurji Biskupiej Łuck, 1927; broszura, 15 str., st. bdb.; format 16d. **Cena: 100 zł**

414. **MACHAY Ferdynand ks, GRANICE II RP**. *Nasi gazdowie w Paryżu. Wspomnienie z podróży*; nakładem Polskiego Komitetu Plebiscytowego dla Spisza i Orawy, Kraków 1919; 79 str., st. db., zabrudzenia, zagięcia, część str. osobno, okładka miękka; format 8o. **Cena: 100 zł**

415. ***MADONNA POLSKA***. *Ilustrowana Encyklopedja Katolicka*, zeszyt 2., nakładem Wydawnictwa „Wiek", 1929; liczne cz.-b. ilustr. w tekście; 60 str., st. bdb./db., okładka miękka, zabrudzenia, rozdarcia; format 8o. **Cena: 100 zł**

416. **MICKIEWICZ Adam**. *Pisma Adama Mickiewicza. Nowe wydanie zupełne. Tom trzeci. Biblioteka pisarzy polskich. Tom X*, F.A. Brockhaus, Lipsk 1876; nieaktualne wpisy własnościowe, m.in. Zygmunta Kretschmera (również jego pieczęć: *Biblioteka domowa ZYGMUNTA KRETSCHMERA*); 254 str., st. bdb., bardzo ozdobna oprawa, twarda, płócienna, z tłoczonymi i złoconymi wzorami, pęknięcia grzbietu, brzegi kart marmoryzowane; format 16d. **Cena: 80 zł**

417. **MICKIEWICZ Adam**. *Pan Tadeusz*; wyd. Książka i Wiedza, Warszawa 1950; liczne kolor. ilustr. T. Gronowskiego (niektóre rozkładane); ekslibris dr. R. Milkiewicza; odręczna dedykacja; 405 str., st. bdb., oprawa twarda, płócienna, złocenia i tłoczenia, zabrudzenia, blok poluźniony, ozdobne wyklejki; format 4o. **Cena 100 zł**

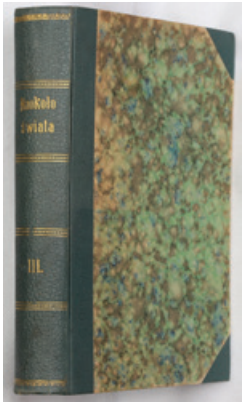
418

419

420

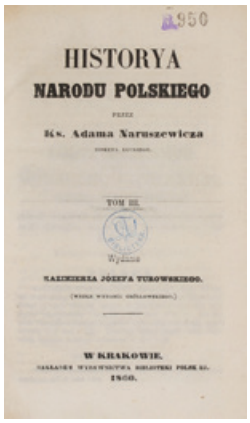
421

418. **MINARSKI Karl, BYDGOSZCZ**. *Weichsel-Mährchen für die Jugend, nach bisher unbenutzten Quellen […]*; [pol. *Bajki nadwiślańskie dla młodzieży, oparte na dotychczas niewykorzystanych źródłach*], Selbstverlage des Verfassers, Bydgoszcz 1855; wewnątrz dwie litografie (brakuje jednej wraz z dwiema kartami tekstu); 228 str., st. db., ślad wilgoci, oprawa twarda, ćwierćpłócienna z zabrudzeniami i lekkimi uszkodzeniami; format 16d. **Cena: 90 zł**

419. **[MORZYCKI Antoni Robert]**. *Polska jako naród i jako państwo. Jéj posłannictwo w organizmie świata ludzkości. Wyjątek z fundamentów budowy społecznéj*, wydanie drugie, czcionkami M. Zoerna, nakładem Księgarni Jana Konstantego Żupańskiego, Poznań 1859; nieaktualne pieczęcie i noty własnościowe; 153 str., st. bdb., zażółcenia, oprawa twarda, płócienna z tłoczeniami, na grzbiecie złocony tyt., ozdobne wyklejki, lekkie przetarcia; format 8o. **Cena: 120 zł**

420. ***MYŚL NIEPODLEGŁA*, ZAREMBA Piotr**. Nr 495. pisma, 17 kwietnia 1920; egzemplarz pochodzi z prywatnych zbiorów Piotra Zaremby, pierwszego polskiego prezydenta Szczecina (w latach 1945–1950), sygn. Zaremby; zawiera tekst *Reprezentacja polska w Gdańsku*; str. 372–394, st. bdb.; format 8o. **Cena: 60 zł**

421. ***NAOKOŁO ŚWIATA***. Tom III, współoprawnie numery 18, 27, 29-32; ilustrowanego miesięcznika pod red. F. Goetla; Wydawnictwo Księgarni Gebethnera i Wolffa, lata 20. XX w.; bogato ilustrowane; st. bdb., oprawa twarda, półpłócienna, lekkie przetarcia, na grzbiecie złocenia, brzegi kart marmoryzowane, jedna karta częściowo oddarta; format 8o. **Cena: 120 zł**

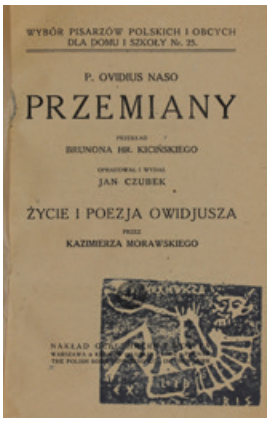
422

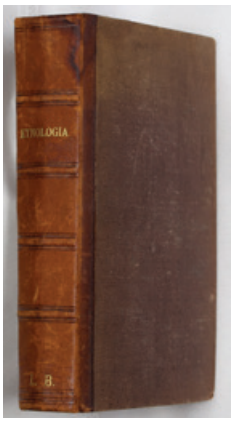
423

424

425

426

422. **NARUSZEWICZ Adam**. *Historya narodu polskiego*, tom III – IV (współoprawne); wydanie K.J. Turkowskiego, nakładem Wydawnictwa Biblioteki Polskiej, Kraków 1860; nieaktualne pieczęcie biblioteczne; XVI + 305 str. oraz XXXIV + 396 str., st. bdb., oprawa twarda, ćwierćskórek, przetarcia, na grzbiecie złocony tyt.; format 8o. **Cena: 140 zł**

423. **NIEMCEWICZ Julian Ursyn** (1758–1841), **WAGNERÓWNA Józefa** (wyd. i oprac.). *O wolnem mularstwie w Polszcze*; Prace Historyczno-Literackie, nr 36, Kraków 1930, skład główny w Kasie im. J. Mianowskiego, Warszawa; druk W.L. Anczyca i Spółki; 54 str., st. bdb., nierozcięte składki, okładka broszurowa; format 8o. **Cena: 180 zł**

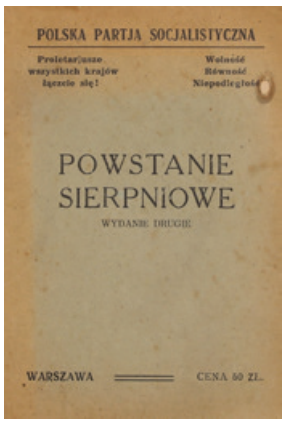
424. **ORSKA Maria, PIOTRKÓW TRYBUNALSKI, POZNAŃ**. *100 praktycznych rad dla pani domu*; Komunalna Kasa Oszczędności Powiatu Piotrkowskiego w Piotrkowie Trybunalskim, nakładem Wydawnictwa Propagandowego J. Kraśnego, Poznań 1936; 20 str., st. sł., zabrudzenia, ślady wilgoci, rozdarcia, oprawa broszurowa; format 8o. **Cena: 90 zł**

425. **OWIDIUSZ**. *Przemiany*; przekład B. hr. Kicińskiego, oprac. i wyd. J. Czubek, Życie i poezje Owidjusza przez K. Morawskiego; nakład Gebethnera i Wolffa, Warszawa, Kraków, Lublin, Łódź, Poznań [ok. 1920]; *Wybór pisarzów polskich i obcych dla domu i szkoły Nr. 25*; ekslibris dr. R. Milkiewicza; XXI + 285 str., nierozcięte składki, st. db., oryginalna oprawa w st. sł.; format 16d; **BARDZO RZADKIE**. **Cena: 100 zł**

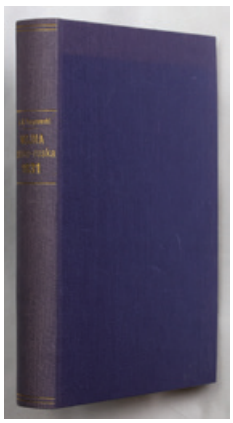
426. **PESCHEL Oskar**. *Nauka o ludach (Ethnologia)*; nakład Spółki Wydawniczej Księgarzy, Warszawa 1876; przekład: dr T. Wisłocki; adnotacja z epoki; 643 + VIII str., st. bdb., lekkie zabrudzenia, oprawa twarda, ćwierćskórek, na grzbiecie złocony tyt. i inicjały introligatora L.B., przetarcia; format 8o; **BARDZO RZADKIE**. **Cena: 250 zł**

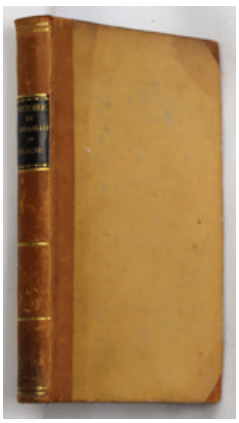
427

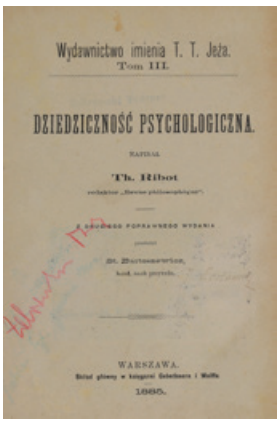
428

429

430

431

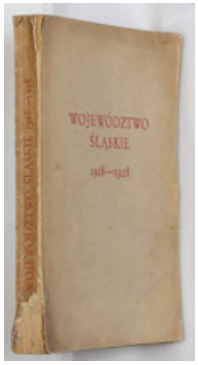
427. **POL Wincenty**. *Volkslieder der Polen*; Weidmannsche Buchhandlung, Lipsk 1833; zbiór polskich pieśni ludowych, zebranych przez W. Pola (kryjącego się za monogramem W.P.); napisany w 1832 r. w czasie pobytu Pola w Lipsku, na podstawie materiałów etnograficznych zebranych przez niego podczas przedpowstaniowych wędrówek; XXII + 93 str., st. bdb., oprawa miękka, współczesna; format 16d; [Estr. tom 3, 444]; **WYJĄTKOWA RZADKOŚĆ**. **Cena: 260 zł**

428. **POWSTANIE WARSZAWSKIE, PPS, WRN**. *Powstanie Sierpniowe*; wyd. drugie, Polska Partja Socjalistyczna, Warszawa 1945; 40 str., oprawa broszurowa, podniszczona; format 16d; **RZADKIE**. **Cena: 150 zł**

429. **PUZYREWSKI Aleksandr Kazemirovich, POWSTANIE LISTOPADOWE**. *Wojna polsko-ruska 1831 r.*; nakład M. Orgelbranda, Warszawa 1899; wydanie przerobione, poprawione i uzupełnione; 6 planów bitew (komplet): pod Wawrem, Grochowem, Dębem Wielkim, Ostrołęką (rozkładany) i Warszawą (dzień pierwszy i drugi); 474 + VI str., st. bdb., lekkie zabrudzenia i naddarcia, oprawa twarda, płócienna, na grzbiecie złocony tyt.; format 4o. **Cena: 220 zł**

430. **PRADT Dominique de, KSIĘSTWO WARSZAWSKIE**. *Histoire de L'Ambassade dans le Grand Duché de Varsovie en 1812*; wyd. Pillet, Paryż, Berthold i Weathley, Londyn, 1815; nieaktualny wpis własnościowy i ekslibris Stockmara; XXII + 239 str., st. bdb., oprawa twarda, półskórek, grzbiet z szyldzikiem, przetarcia; format 8o. **Cena: 250 zł**

431. **RIBOT Théodule**. *Dziedziczność psychologiczna*; przełożył S. Bartoszewicz, Wydawnictwo imienia T.T. Jeża, tom III, skład główny w księgarni Gebethnera i Wolffa, Warszawa 1885; ekslibris dr. R. Milkiewicza; adnotacje; III + II + 340 str., st. bdb., oprawa twarda, płócienna, z lekkimi uszkodzeniami; format 8o. **Cena: 90 zł**

432

433

434

435

436

432. **RĘGOROWICZ Ludwik, DWORZAŃSKI Marian, TUŁACZ Marian Władysław, GÓRNY ŚLĄSK**. *Województwo śląskie 1918–1928. Rozwój administracji samorządowej województwa śląskiego w zarysie. Informator i przewodnik po wystawie województwa śląskiego na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu*, wyd. nakładem Śląskiej Rady Wojewódzkiej w Katowicach, 1929, odbito w Zakładach Graficznych Drukarni Śląskiej w Katowicach; zawiera następujące artykuły: Michał Grażyński: *Województwo śląskie*; Ludwik Ręgorowicz: *Rozwój szkolnictwa*; Zygmunt Żurawski: *Opieka społeczna w Województwie Śląskim*; Marian Dworzański: *Uwagi o ustroju Województwa Śląskiego jako jednostki autonomicznej i samorządowej*; Henryk Zawadowski: *Roboty Publiczne*; Edmund Nowakiewicz: *Drogi kołowe w Województwie Śląskim*; Roman

Maryniarczyk: *Roboty Wodne i Regulacyjne na terenie Województwa Śląskiego*; Witold Banaszkiewicz: *Budowa kolei lokalnych*; Marian Władysław Tułacz: *Rozwój administracji skarbowej i finansów Województwa Śląskiego*; Szymon Rudowski: *Przemysł Górnośląski*; Alfred Patryn: *Rolnictwo śląskie w ostatnich latach*; Tadeusz Dobrowolski: *Muzeum Śląskie*; Władysław Miedniak: *Województwo Śląskie jako teren turystyczny*; ponadto liczne cz.-b. ilustr. przedstawiające widoki miast górnośląskich oraz rozkładana mapa woj. śląskiego (druk kolor., wymiary: 210x366 mm) oraz obszerny dział ogłoszeniowy; 460 str., st. bdb., okładka miękka, ze śladami zagięć, uszkodzenia grzbietu, przybrudzona; format 8o. **Cena: 150 zł**

433. **SAMCZUK Ułas**. *Wołyń*; Towarzystwo Wydawnicze *Rój*, Warszawa 1938; przedmowa K. Pruszyńskiego, przełożył z jęz. ukraińskiego T. Hollender; przykład ukraińskiej literatury, przedstawiający życie chłopów ukraińskich w okresie wielkich przemian politycznych i społecznych na przełomie lat 20. i 30. XX w.; egzemplarz numerowany – 567; 331 str., st. bdb., naddarcia, oprawa twarda, płócienna, przetarcia; format 8o; **BARDZO RZADKIE**. **Cena: 150 zł**

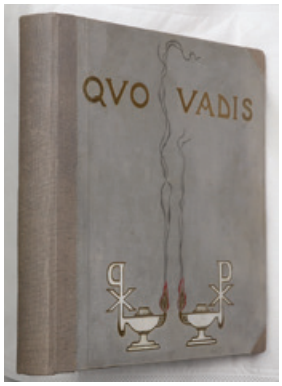
434. **SCHMITT Friedrich, POWSTANIE LISTOPADOWE**. *Geschichte des Polnischen Aufstandes und Krieges in den Jahren 1830 und 1831*, t. 1-3, wyd. Duncker und Humblot 1839 i 1848; rozkładane tabele; nieaktualne pieczęcie biblioteczne; 418 + 384 + 627 str., st. bdb., oprawa twarda, półskórek, grzbiet z szyldzikami, brzegi kart barwione, przetarcia; format 8o. **Cena: 400 zł**

435. **SCHMITT Friedrich**. *Suworow und Polens Untergang […]*, t. 1-2, wyd. C.F. Winter'sche Verlagshandlung, Lipsk, Heidelberg 1858; tom 1) dwa rozkładane, częściowo kolor. plany (*III Plan des Gefechts bei Zielince […]* oraz *IV PLAN des Gefechts bei DUBIENKA ODER UCHANKA […]*) i rozpiska dot. liczebności wojsk ros. w czasie bitwy pod od Dubienką (*C. Stand der Russischen Truppen unter General Kachowski […]*), 534 str.; tom 2) dwa rozkładane, częściowo kolor. plany (*1 PLAN DER SCHLACHT AM RYMNIK […]* oraz *II PLAN DER ERSTÜRMUNG VON ISMAIL […]*), 559 str., st. bdb., oprawa twarda, ćwierćpłócienna; format 8o. **Cena: 190 zł**

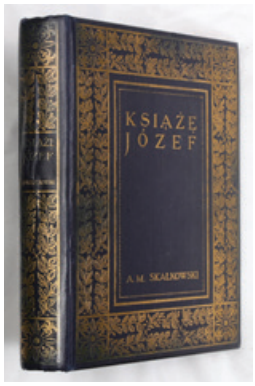
436. **SCHMIDT Josef, KŁODZKO**. *Die Entdeckung von Glatzer Land und Glatzer Volk durch die älteren schlesischen Reiseschriftsteller*, Verlag des Glatzer Gebirgavereins, Kłodzko 1914; omówienie literatury dotyczącej Ziemi Kłodzkiej i jej mieszkańców na przestrzeni wieków; 26 str., st. bdb., okładka miękka, lekko przebarwiona przy krawędziach; format 8o. **Cena: 80 zł**

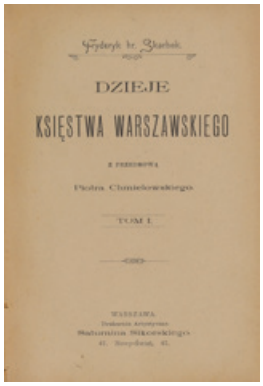
437

438

439

440

441

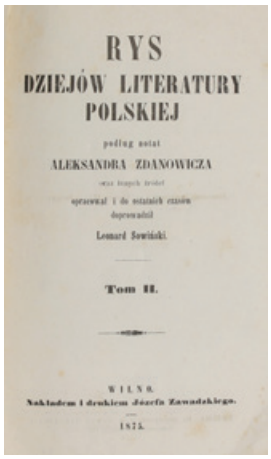
437. **SEPPELT Franciszek Ksawery, LÖFFLER Klemens**. *Dzieje papieży od początków Kościoła do czasów dzisiejszych*; Wydawnictwo Polskie R. Wegnera, Poznań 1936; uzupełnienie T. Silnicki; 968 ilustr., w tym 21 kolor.; VII + 707 str., st. db., zabrudzenia, naddarcia, blok poluźniony, oprawa twarda, płócienna, ozdobny grzbiet, złocenia i tłoczenia; format 8o. **Cena: 250 zł**

438. **SIENKIEWICZ Henryk**. *Quo vadis. Z dwudziestoma heliograwurami według obrazów Piotra Stachiewicza*; wyd. drugie, Warszawa – nakład Gebethnera i Wolffa, Kraków – G. Gebethner i Spółka, 1910; 20 tablic z ilustr. Stachiewicza w heliograwiurze; na str. tyt. dedykacja z epoki; 218 str., st. bdb., lekkie zabrudzenia, ozdobna oprawa, twarda, półpłócienna, złocenia i tłoczenia; format 4o. **Cena: 300 zł**

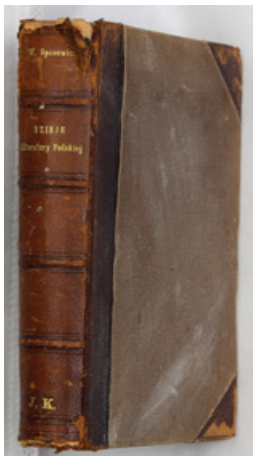
439. **SKAŁKOWSKI Adam Mieczysław**. *Książę Józef. Ilustracye kolorowe podług obrazów Br. Gembarzewskiego*; nakładem i czcionkami *Katolika*, Spółki Wydawniczej z Ograniczoną Odpowiedzialnością, Bytom 1913; 10 całostronicowych, kolor. ilustr., poza tym 39 rycin cz.-b.; 479 str., st. bdb., lekkie zabrudzenia, miejscami podklejenia, ozdobne wyklejki, brzegi kart barwione, ozdobna oprawa, twarda, płócienna, z tłoczeniami i złoceniami – sygnowana na tylnej okładzinie J.B[ukowski], blok lekko poluźniony, całość umieszczona w tekturowym etui; format 4o. **Cena: 170 zł**

440. **SKARBEK Fryderyk hr**. *Dzieje Księstwa Warszawskiego*, tomy 1-3; przedmowa Piotra Chmielowskiego, nr 8-10 z *Biblioteki Dzieł Wyborowych*, Drukarnia Artystyczna Saturnina Sikorskiego, Warszawa 1897; na str. tyt. nieaktualne wpisy własnościowe; 158 + II str. (tom 1), 174 + II (tom 2), 148 + II (tom 3), st. bdb., w tomach 1-2 między 2 a 3 str. pęknięcie papieru na łączeniu, oprawa twarda, płócienna, z lekkimi przetarciami; format 16d. **Cena: 100 zł**

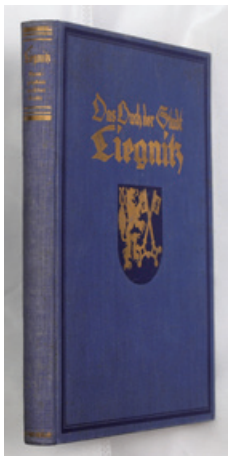
441. **SKARBEK-KRUSZEWSKI Ignacy**. *Pamiętniki z roku 1830–1831 ś. p. Generała Ignacego Skarbka-Kruszewskiego (herbu Habdank), byłego dowódzcy 5-go pułku ułanów polskich, podczas emigracji dowódzcy dywizji lekkiej kawalerii w wojsku Belgijskiem*, wydane przez córkę Karolinę z Kruszewskich Grabiańską (z portretem Autora i planami strategicznymi z r. 1830–1831) w Krakowie 1890; wydanie drugie przez wnuka, Kazimierza Skarbka-Kruszewskiego (z portretami Autora, planami strategicznymi, oraz ilustracjami), w Warszawie Czcionkami Zakł. Graf. P. Szewede, 1930; ekslibris dr. R. Milkiewicza, pieczęcie własnościowe Zientalak & Co.; XVI + 205 str., st. bdb., oprawa twarda, płócienna, na grzbiecie złocony tyt.; format 8o. **Cena: 100 zł**

442

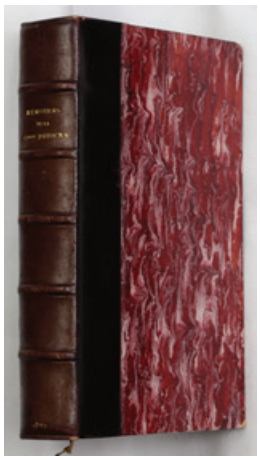
443

444

445

446

442. **SOWIŃSKI Leonard**. *Rys dziejów literatury polskiej podług notat Aleksandra Zdanowicza oraz innych źródeł*; tom II, nakładem i drukiem J. Zawadzkiego, Wilno 1875; nierozcięte składki; 501 str., st. db./sł., blok przełamany na dwie osobne części, oprawa broszurowa, osobno; format 8o. **Cena: 100 zł**

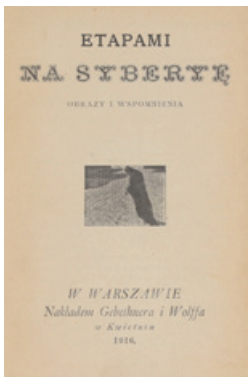
443. **SPASOWICZ Włodzimierz**. *Dzieje literatury polskiej*; opracowanie dotyczące historii polskiego piśmiennictwa, drugie wyd., przełożone z jęz. ros., z poprawkami A.G. Bema, wyd. G. Gebethner i Wolff, Kraków 1885; ślad pieczęci i nieaktualny wpis własnościowy z epoki; XII + 528 str., st. bdb./db., oprawa twarda, półskórek, przybrudzenia i przetarcia; format 8o. **Cena: 90 zł**

444. **STEIN Erwin** (oprac.), **LEGNICA**. *Das Buch der Stadt Liegnitz*, XXII tom cyklu *Monographien deutscher Städte […]*, Deutscher Kommunal-Verlag, Berlin-Friedenau 1927; 312 str., st. bdb., oprawa twarda, płócienna, złocenia i tłoczenia; format 4o. **Cena: 480 zł**

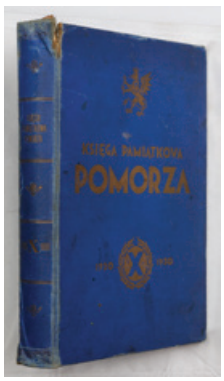
445. **STELLER Walther, ŚLĄSK, ETNOGRAFIA**. *Schlesische Volkstrachten*, tom I cyklu *Großschlesien Volkskunde des gesamtschlesischen Stammesraumes*; Ostdeutsche Verlagsanstalt, Wrocław 1938; 108 ilustr. (głównie cz.-b); 205 str., st. bdb., oprawa półtwarda, obwoluta (rozdarta, postrzępione krawędzie); format 4o. **Cena: 100 zł**

446. **STRYJEŃSKI Kazimierz, POTOCKA Anna Maria Ewa Apolonia z Tyszkiewiczów herbu Leliwa** (1779–1867). *Mémoires de la Comtesse Potocka (1794–1820)*, Paryż 1897, wznowienie z 1949 r.; portret księżnej (heliograwiura, Dujardin i Eudes, rozkładane faksymile listu oraz drzewo genealogiczne Potockich); ekslibris Armanda Clerca; XXXI + 424 str., st. bdb., oprawa twarda, ćwierćskórek, na grzbiecie złocony tyt., ozdobne wyklejki, przetarcia; format 8o. **Cena: 160 zł**

447. **SYBERIA, 3 MAJA**. *Etapami na Syberię. Obrazy i wspomnienia*; współoprawne z: *Trzeci maj. Z dodatkiem „Katechizmu Narodowego" (1791)*; praca zbiorowa, nakład Gebethnera i Wolffa, Warszawa 1916; odbito w tłoczno W. Łazarskiego w Warszawie za zezwoleniem Cenzury Niemieckiej; 147 + 142 str., st. db., blok poluźniony, lekkie zabrudzenia, oprawa twarda, półpłócienna, przetarcia, na grzbiecie złocony tyt.; format 16d. **Cena: 80 zł**

447

448

449

450

451

448. SYDOW Marian (red. naczelny), **POMORZE**. *Księga Pamiątkowa Dziesięciolecia Pomorza*; wydana staraniem Pomorskiego Związku Podoficerów Rezerwy, czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S.A. z Toruniu, 1930; liczne cz.-b. ilustr.; ekslibris dr. R. Milkiewicza; 544 str., st. db., pęknięcia wyklejek, rozdarcia, oprawa twarda, płócienna ze złoceniami i tłoczeniami, przetarcia, na grzbiecie złocony tyt.; format 4o. **Cena: 150 zł**

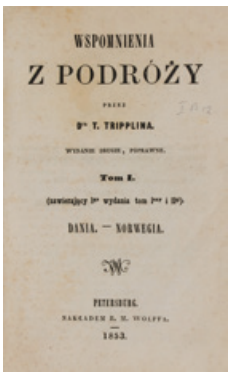
Rozdziały: 1) *Walka Pomorza o polskość*; 2) *Udział Pomorza w walkach o wolność*; 3) *10 lat dziejów Pomorza*; 4) *Wojsko i Marynarka Wojenna na Pomorzu*; 5) *10 lat pracy polskiej na Pomorzu*; 6) *Historja Powiatów i Miast Pomorskich w dziesięcioleciu 1920–30*; 7) *Organizacje, Instytucje finansowe i handlowe*.

449. SYROKOMLA Władysław. *Margier. Poemat z dziejów Litwy*; nr 438 z serii *Biblioteka Powszechna*; nakład i druk księgarni W. Zukerkandla, Lwów–Złoczów [ok. 1900]; 120 str., st. db., zabrudzenia, podklejenia, oprawa twarda, ćwierćpłócienna; format 16o. **Cena: 90 zł**

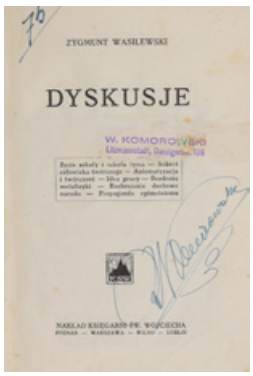
450. *SZKOŁA NARODOWA POLSKA*. *Sprawozdanie naukowe z roku 1850 oraz program nauk; École Nationale Polonaise. Compte rendu de l'année scolaire 1850 suivi du programme des études*; Księgarnia Polska, Paryż [1850]; nieaktualne pieczęcie własnościowe i biblioteczne; 76 + 6 nlb. str., st. db., brak jednej karty, rozdarcia, zabrudzenia, oprawa broszurowa; format 8o. **Cena: 190 zł**

Szkoła Narodowa Polska była polską szkołą emigracyjną w Paryżu, działającą po upadku powstania listopadowego. Utworzono ją, aby zachować polską tożsamość narodową na emigracji, zapewnić wykształcenie w jęz. polskim, wychowywać w duchu patriotycznym i obywatelskim, a także przygotować młodzież do przyszłej pracy dla niepodległej Polski.

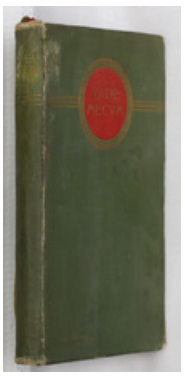
451. ŚLIWIŃSKI Artur. *Maurycy Mochnacki. Żywot i Dzieła. Z wizerunkiem Mochnackiego według rzeźby Wł. Oleszczyńskiego*; Nakładem Księgarni Polskiej Bernarda Połonieckiego, Lwów 1910; odbito w Drukarni Narodowej w Krakowie; 400 str., st. bdb., oprawa twarda, płócienna, na grzbiecie złocony tyt.; format 16d. **Cena: 150 zł**

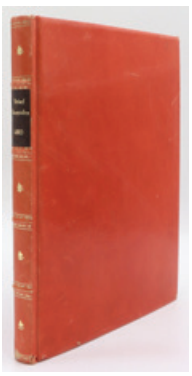
452

453

454

455

456

452. TRIPPLIN Teodor. *Wspomnienia z podróży*; wydanie drugie, tom I, nakładem B.M. Wolffa, Petersburg 1853; oświadczenie cenzora, F. Sobieszczańskiego, o dopuszczeniu do druku; ekslibris dr. R. Milkiewicza, pieczęcie: *BIBLJOTEKA OO. Franciszkanów ŁAGIEWNIKI*; XXII + 231 str., st. db., oprawa twarda, płócienna, przetarcia, zabrudzenia, na grzbiecie tłoczenia; format 16d. **Cena: 100 zł**

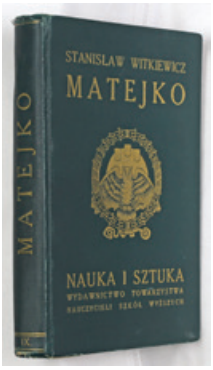
453. WASILEWSKI Zygmunt. *Dyskusje*; nakład Księgarni św. Wojciecha, Poznań, Warszawa, Wilno, Lublin [ok. 1926]; ekslibris dr. R. Milkiewicza; nieaktualne wpisy i pieczęcie własnościowe (*W. KOMOROWSKI Litzmanstadt*); 232 str., st. bdb., lekkie zabrudzenia, podklejenie, oprawa twarda, półpłócienna, przetarcia; format 16d. **Cena: 90 zł**

Zygmunt Wasilewski (1865–1948) senator III kadencji ze Stronnictwa Narodowego, publicysta, krytyk literacki, pisarz, eseista, działacz polityczny obozu narodowego.

454. **WIERZBOWSKI Teodor** (wyd.). *Vademecum. Podręcznik do studyów archiwalnych dla historyków i prawników polskich*, wyd. T. Wierzbowski, druk P. Laskauer i S-ka, Warszawa 1908; zawiera *Alfabetyczny spis świętych, świąt, niedziel i dni uroczystych, 35 tablic kalendarzowych według dni Wielkiej Nocy*, wykazy: papieży, królów, książąt, sułtanów, wojewodów, zjazdów, sejmów, synodów, skrótów używanych w rękopisach pol.-łac., wzornictwo liter ruskich używanych w XVI-XVII w. w kancelariach Wielkiego Księstwa Litewskiego, słowniczek pol.-łac. z niezbędnym zasobem terminów do tłumaczenia dodatków łac., etc., etc.; na str. tyt. nieaktualny wpis własnościowy ks. Gepperta, w kilku miejscach nieaktualne pieczęcie własnościowe; VIII + 188 str., st. db., blok poluźniony, część kart osobno, brzegi kart barwione, oprawa półtwarda, płócienna, ze złoceniami, lekko poprzecierana; format 8o. **Cena: 80 zł**

455. **WILSON Robert sir, PUŁTUSK**. *Brief remarks of the character and composition of the Russian Army, and a sketch of the campaigns in Poland in the years 1806 and 1807*; druk. C. Roworth, Londyn 1810; rozkładane plany: 1) *A map of the theatre of war between the Niemen or Memel R. and the Vistula*; 2) *Plan of the battle of Pultusk*; 3) *Battle of Pultusk*; 4) *Sketch of the position of Eylau on the Morning of the 8th. Feby. 1807*; 5) *Position of the Combined Army […]*; 6) *Sketch of the position of Heilsberg*; 7) *Sketch of the position of Friedland*; liczne adnotacje z epoki; XXIX + 276 str., st. bdb., oprawa twarda, skórzana, grzbiet z szyldzikiem; format 4o. **Cena: 480 zł**

456. **WISZNIEWSKI Michał**. *Charaktery rozumów ludzkich*; wyd. drugie; w Krakowie w Drukarni Uniwersyteckiej, 1842; ekslibris dr. R. Milkiewicza, pieczęcie własnościowe X. Żórawskiego i Biblioteki OO. Franciszkanów we Lwowie; 303 str., st. bdb., oprawa twarda, płócienna, grzbiet z szyldzikiem, przetarcia; format 16d. **Cena 130 zł**

457

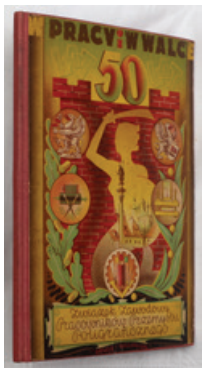
458

459

460

461

457. **WITKIEWICZ Stanisław**. *Matejko*, tom IX cyklu *Nauka i Sztuka*, wyd. drugie, powiększone z 300 ilustracjami, Lwów, Skład główny w księgarni Gubrynowicza i Syna, Warszawa Gebethner i Wolff, 1912; 301 str., st. bdb., oprawa twarda, płócienna, złocone litery, lekkie przetarcia; format 4o. **Cena: 190 zł**

458. **WOHNOUT Wiesław, EMIGRACJA**. *Rząd. Rada Narodowa. Skarb Narodowy. Uwagi i wyjaśnienia*; broszura objaśniająca działania władz państwowych na obczyźnie; nr 1. cyklu: *Biblioteczka polityczna „Spraw Polskich"*, Londyn 1952; 32 str., st. bdb., wewnątrz w kilku miejscach odręczne podkreślenia i zaznaczenia długopisem, okładka półtwarda, zeszytowa, niewielkie brunatne plamki; format 8o. **Cena: 90 zł**

459. **WOJSKOWOŚĆ**. *Krótki podręcznik topografii wojskowej*; Wojskowy Instytut Naukowo-Wydawniczy 1945; nieaktualny wpis własnościowy; 160 str., st. bdb., oprawa miękka, lekko przybrudzona; format 16o. **Cena: 110 zł**

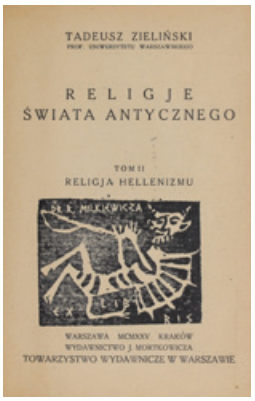
460. **WROCŁAW, POKRZYWNO, BYSTRZYCA, NIEZGODA, SIEDLISKO k. NOWEJ SOLI, ŻMIGRÓD, LEŚNICTWO, MYŚLISTWO**. *Verhandlungen des Schlesischen Forstvereins*, wyd. Grass, Barth & Comp., Wrocław 1857; **rzadki periodyk** dotyczący tematyki leśnej i myśliwskiej – liczne art. dotyczące gospodarki leśnej na Dolnym i Górnym Śląsku; trzy cz.-b. ilustracje w litografii przedstawiające zdeformowane szyszki znalezione w lesie k. Pokrzywna i Bystrzycy – *Abnormer Fichtenzapfen [...]* oraz narzędzia leśne z Siedliska k. Nowej Soli – *Zeichnung von einem Pflanzsparten [...]*, poza tym dwie rozkładane tablice przedstawiające: 1) korzeń modrzewia – *Wurzelstock von Proto Larix aus dem Braunkohlenlager bei Laasan*, 237x196 mm; 2) gałąź sosny ze żmigrodzkiego lasu – *Kiefer 12 Jahr alt [...]*,

325x442 mm; 284 str., st. bdb., dolne krawędzie kilkunastu tylnych str. lekko poszarpane, zażółcenia, nieaktualne pieczęcie własnościowe, oprawa twarda, grzbiet z szyldzikiem; format 16d. **Cena: 380 zł**

461. ***Z DZIEJÓW PRACY I WALKI***. *Księga pamiątkowa dla uczczenia półwiekowych zmagań pracowników poligraficznych o wolność, niepodległość i organizację zawodową oraz dla uczczenia działaczy ruchu zawodowego i weteranów długoletniej pracy w zawodzie poligraficznym 1892–1947*; praca zbiorowa, wyd. Związek Zawodowy Pracowników Przemysłu Poligraficznego Okręg Warszawa [1948]; projekt okładki – W. Bielawski, cz.-b. ilustr. w tekście; 64 str., st. db., zabrudzenia, oprawa twarda, płócienna z naklejoną oryginalną okładką; format 4o; **BARDZO RZADKIE**. **Cena: 200 zł**

462

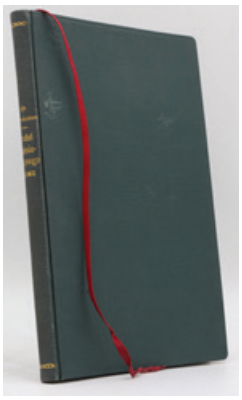
463

464

465

466

462. ***ZABORY, WIELKIE KSIĘSTWO POZNAŃSKIE, KULTURKAMPF***. *Śpiewak. Ulubione piosenki narodowe i inne*; wznowienie z 1925 r. przez F. Załachowskiego z Bydgoszczy śpiewnika, wydanego w 1908 r. z fałszywą notą wydawniczą o *Drukarni Narodowej* w Krakowie – był to częsty wybieg, stosowany przez Polaków w zaborze pruskim w okresie Kulturkampfu; pieczęcie Towarzystwa *Lech* w Bydgoszczy, nieaktualny wpis własnościowy; 100 str., st. db., brak str. przedtytułowej, rozdarcia, przetarcia, zabrudzenia, oprawa twarda, ćwierćpłócienna; format 16o. **Cena: 80 zł**

463. ***ZIELIŃSKI Tadeusz***. *Religje świata antycznego. Tom II. Religja hellenizmu*; Wydawnictwo J. Mortkowicza, Towarzystwo Wydawnicze w Warszawie, Warszawa, Kraków 1925; ekslibris dr. R. Milkiewicza; 254 str., st. bdb./db., odręczne podkreślenia w tekście, oprawa twarda, półpłócienna, przetarcia; format 16d. **Cena: 80 zł**

464. ***ZJEDNOCZENIE EMIGRACJI POLSKIEJ*** *(1866–1870). LEWICA NA EMIGRACJI*. Praca zbiorowa, Zakład Narodowy Imienia Ossolińskich, Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk, Wrocław, Warszawa, Kraków, Gdańsk 1972; ekslibris Wacława Wybrańca; dwie rozkładane mapy; LIV + 397 str., oprawa twarda, płócienna z tłoczeniem, obwoluta (z przetarciami i rozdarciami); format 8o. **Cena: 140 zł**

Unikalna biblioteka kresowa Aleksandra Czołowskiego (1865–1944)

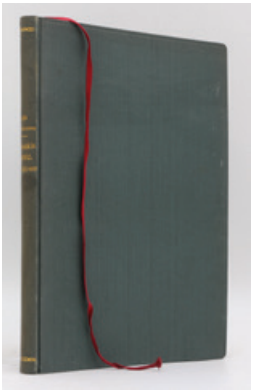
Aleksander Czołowski (1865–1944) był wybitnym polskim historykiem, archiwistą i muzealnikiem, zasłużonym dla ochrony polskiego dziedzictwa kulturowego we Lwowie i Galicji. Urodził się 25 lutego 1865 roku w Kamionce Strumiłowej. Studiował historię na Uniwersytecie Lwowskim, a jego kariera zawodowa na stałe związała się z tym miastem. Od 1891 roku pracował w Archiwum Miejskim we Lwowie, gdzie przez lata piastował stanowisko dyrektora. Dzięki jego działalności archiwum to stało się jedną z najważniejszych placówek dokumentujących historię Lwowa i regionu. Był także współzałożycielem i wieloletnim dyrektorem Muzeum Historycznego Miasta Lwowa. Czołowski zasłynął jako autor licznych prac naukowych, poświęconych historii Lwowa, obronie polskiego dziedzictwa w Galicji oraz ochronie zabytków. W okresie II Rzeczypospolitej pełnił funkcje doradcze w zakresie ochrony dóbr kultury. Brał udział w rewindykacji dóbr polskiej kultury z rąk Sowietów po wojnie polsko-bolszewickiej. Zmarł w 1944 roku we Lwowie. Jego dorobek naukowy i zaangażowanie w ochronę polskiego dziedzictwa uczyniły go jedną z kluczowych postaci w dziejach polskiej historiografii regionalnej. **Oferowany przez nas zbiór zawiera wiele unikalnych, niespotykanych na aukcjach antykwarycznych pozycji. Książki posiadają wyjątkowo atrakcyjne oprawy, będące często dziełem introligatorów lwowskich.** Kilka egzemplarzy z licytowanej biblioteki pochodzi również od córki Czołowskiego.

465. BORKOWSKI Jerzy Sewer Hr. Dunin. *Austryaccy radcy tajni w Galicyi*, nakładem Księgarni Seyfartha i Czajkowskiego, Lwów 1901; 16 nlb. + 173 str., st. bdb., oprawa twarda, półpłócienna, *złocony tyt.*; format 16o. **Cena: 600 zł**

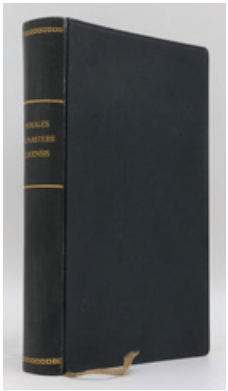
Jerzy Seweryn Borkowski (1856–1908) był politykiem, heraldykiem, literatem i działaczem społecznym. Pochodził z rodu Borkowskich h. Łabędź. Ukończył studia prawnicze w Wiedniu, a następnie objął majątek rodzinny. Był posłem do wiedeńskiej Rady Państwa, działał w organizacjach heraldycznych i genealogicznych, publikował artykuły oraz pisał wiersze i nowele. Aktywnie angażował się w działalność społeczną, finansując szkoły, kaplicę na cmentarzu łyczakowskim i kościół w Szczutkowie. Jego prace dotyczyły heraldyki i genealogii. Zmarł w 1908 r. w Myńsku, pochowany został we Lwowie. [PSB]

466. CHAREWICZOWA Łucja dr. *Handel średniowiecznego Lwowa*, wyd. Zakład Narodowy imienia Ossolińskich, Lwów 1925; odręczna notka; rozkładana mapa szlaku czarnomorsko-bałtyckiego w XV w.; XI + 156 str., st. bdb., ślady wilgoci; oprawa twarda, płócienna, na grzbiecie złocony tyt., ozdobna wyklejka; format 8o. **Cena: 120 zł**

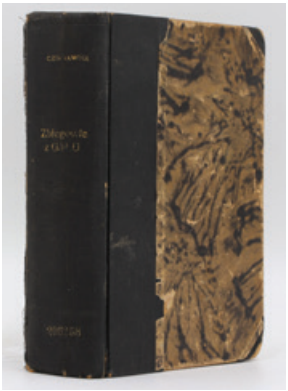
Łucja Charewiczowa (1885–1943) była polską historyczką, mediewistką i nauczycielką akademicką związaną ze Lwowem. Ukończyła studia historyczne na Uniwersytecie Lwowskim, gdzie później wykładała. Specjalizowała się w badaniach nad średniowieczną historią miast, szczególnie Lwowa oraz nad zagadnieniami handlu i szlaków handlowych w Europie. Oferowana praca „Handel średniowiecznego Lwowa" analizuje znaczenie Lwowa jako centrum handlowego na szlaku czarnomorsko-bałtyckim w XV wieku.

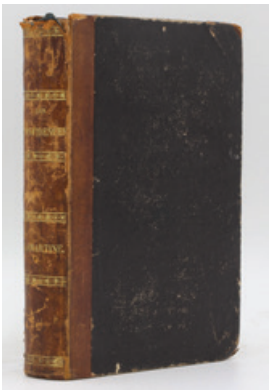
467

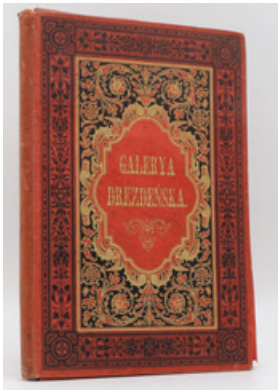
468

469

470

471

467. CHAREWICZOWA Łucja dr. *Lwowskie organizacje zawodowe za czasów Polski przedrozbiorowej*, wyd. Zakład Narodowy imienia Ossolińskich, Lwów 1929; odręczna notka; 10 cz.-b. fot. (pierwotnie 17); egzemplarz numerowany – 224 z 700 wydrukowanych; 190 str., st. bdb., oprawa twarda, płócienna, na grzbiecie złocony tyt., ozdobna wyklejka; format 8o. **Cena: 120 zł**

468. CZAPLEWSKI Paweł. *Annales Monasterii Olivensis Ord. Cist. Aetate posteriores*, wyd. S. Buszczyński, Toruń 1916–1919; 672 str., st. bdb., oprawa twarda, płócienna, na grzbiecie złocony tyt., ozdobna wyklejka; format 8o; **BARDZO RZADKIE**. **Cena: 360 zł**

Paweł Antoni Czaplewski (1877–1963) był duchownym, historykiem i posłem III kadencji (1930–1935), jednak w 1931 r. zrzekł się mandatu na żądanie kard. A. Hlonda. Studiował teologię w Pelplinie, pełnił funkcje proboszcza i dziekana. Był aktywnym członkiem Towarzystwa Naukowego w Toruniu, pełniąc funkcje prezesa i redaktora. W czasie II wojny światowej trafił do obozu Stutthof, skąd zwolniono go po powołaniu się na znajomość z Hitlerem. Po wojnie został profesorem seminarium w Pelplinie. Opublikował ponad 140 prac z historii Kościoła. Odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi (1928).

469. CZERNAWINA Tatiana. *Zbiegowie z G. P. U. Autoryzowany przekład z rosyjskiego Marii Czapskiej*, Inst. Wydawn. „Biblioteka Polska" Warszawa 1937; pieczęć; 374 str., st. db., oprawa twarda, półpłócienna, na grzbiecie złocony tyt., przetarcia i pęknięcie, część str. luźna, lekkie zabrudzenia; format 16d. **Niespotykane. Cena: 240 zł**

Tatiana Czernawina – rosyjska pisarka, pamiętnikarka i świadek wielkich przemian XX wieku. Znana przede wszystkim z poruszających wspomnień dokumentujących codzienne życie w Związku Radzieckim, zwłaszcza w czasach stalinowskich represji. W swoich zapiskach ukazywała dramatyczne losy zwykłych ludzi, opisywała trudności życia w systemie totalitarnym oraz walkę o godność i przetrwanie. Jej pamiętniki stanowią cenny dokument epoki, łącząc osobistą perspektywę z głębokim historycznym kontekstem.

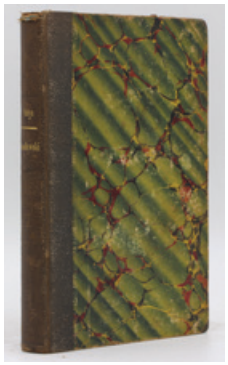
Maria Czapska (1894–1981) – polska arystokratka z Przyłuk pod Mińskiem, pisarka, eseistka, historyczka i działaczka emigracyjna. Siostra Józefa Czapskiego. Studiowała historię w Krakowie i Paryżu. Autorka m.in. „Ludwiki Śniadeckiej" oraz wspomnień „Europa w rodzinie". W czasie II wojny światowej działała w konspiracji, a po wojnie osiedliła się w Paryżu, współpracując z „Kulturą" Jerzego Giedroycia. Jej twórczość łączyła pasję historyczną z literackim talentem i głębokim humanizmem.

470. DE Lamartine A. *Les confidences*, wyd. Michel Lévy frères, Paryż 1860; wklejka – *Verein junger Kaufleute in Stettin*; 391 str., st. bdb., oprawa twarda, półskórek, przetarcia, zabrudzenia, na grzbiecie złocony tyt.; format 16d. **Cena: 120 zł**

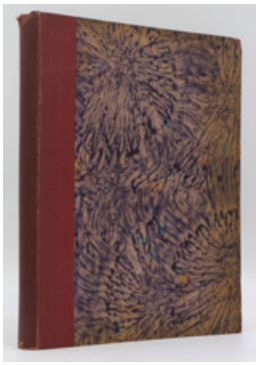
Alphonse de Lamartine (1790–1869) – francuski poeta, pisarz, polityk i dyplomata, jeden z czołowych przedstawicieli francuskiego romantyzmu. Zasłynął przede wszystkim jako autor lirycznych poematów, takich jak „Medytacje poetyckie" (1820), które wprowadziły nowy, osobisty ton do literatury francuskiej. Był także zaangażowany w życie publiczne – w 1848 roku odegrał ważną rolę w okresie rewolucji lutowej i powstaniu II Republiki Francuskiej.

471. GALERIA Drezdeńska. Album 27 reprodukcji: 1) *Abra. Angelica Kauffmann*; 2) *Guido Reni: Bacchus als Kind […]*; 3) *Paul Veronese: Leda*; 4) *Palma Vecchio: Venus*; 5) *Titian: Ruhende Venus […]*; 6) *Titian: Venus schlafend […]*; 7) *Van der Werff: Die Busse der Heil. Magdalena […]*; 8) *Brouwer: Bauer mit einem Kinde […]*; 9) *The Head of Venus by Titian […]*; 10) *Kauffmann: Ariadne*; 11) *Maria Viani: Venus auf einem Ruhebett […]*; 12) *Giordano: Die Schlafende Ariadne […]*; 13) *Cupido von Euphrosine entwaffnet […] Angelica Kauffmann*; 14) *Cupido fesselt Aglaia an einen Lorbeer […] Angelica Kauffmann*; 15) *Etiam Amor Criminibus Plectitur. Angelica Kauffmann*; 16) *Angel. Kauffmann. Die Vestalin […]*; 17) *Titian: Venuskopf […]*; 18) *Cignani. Potiophar's Weib […]*; 19) *P.P. Rubens: Das Urtheil des Paris […]*; 20) *Van Dyck: Der Goldregen […]*; 21) *Vautier: Tanzpause […]*; 22) *Kurzbauer: Spinnstube […]*; 23) *Luca Giordano: Lucretia und Tarquinius […]*; 24) *Battoni: Büssende Magdalena […]*; 25) *Defregger: Jäger – Abschied […]*; 26) *Giordano: Der Raub der Sabinerinnen […]*; 27) *Michelangelo: Leda mit dem Schwan […]*; II połowa XIX w.; bardzo ozdobna płócienna teka, tłoczenia i złocenia, st. bdb., lekkie przetarcia, ślady wilgoci; format 4o. **Cena: 240 zł**

Galeria Drezdeńska – jedno z najważniejszych muzeów sztuki w Europie. Powstała w XVIII wieku z inicjatywy elektorów saskich i królów polskich, zwłaszcza Augusta II Mocnego i Augusta III. Kolekcja obejmuje arcydzieła malarstwa europejskiego od renesansu po barok, w tym słynną Madonnę Sykstyńską Rafaela, dzieła Rembrandta, Vermeera, Tycjana czy Rubensa. Galeria mieści się w kompleksie Zwinger, będąc perłą drezdeńskiego dziedzictwa kulturowego i ważnym ośrodkiem dla miłośników sztuki dawnej.

472

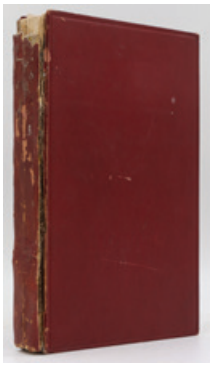
473

474

475

476

472. GOSŁAWSKI Maurycy. *Poezye Maurycego Gosławskiego z przedmową przez Leona Zienkowicza. Pierwsze wydanie zbiorowe i zupełne*, wyd. F.A. Brockhaus, Lipsk 1864; pieczęć własnościowa Czołowskiego, XXIII + 311 str., st. bdb., uszkodzenia wyklejek, oprawa twarda, półpłócienna, na grzbiecie złocony tyt., przetarcia; format 16d. **Cena: 120 zł**

Maurycy Gosławski (1802–1834) – poeta, uczestnik powstania listopadowego i więzień polityczny. Urodził się we Frampolu, pochodził z ubogiej szlachty. Uczył się w Kamieńcu Podolskim i Liceum Krzemienieckim. Tworzył poezję inspirowaną folklorem i historią. W 1831 r. dołączył do Legii Litewsko-Ruskiej, brał udział w obronie Zamościa. Po kapitulacji ukrywał się w Galicji, aresztowany w 1833 r., zmarł na tyfus w więzieniu. W jego twórczości dominował liryzm, ironia i idealizacja Podola. Pośmiertnie wydano jego zbiory poezji, m.in. *Poezje ułana polskiego*. [PSB]

Leon Zienkowicz (1808–1870) był polskim publicystą, wydawcą i działaczem emigracyjnym epoki romantyzmu. Jako student Uniwersytetu Warszawskiego współredagował „Pamiętnik dla Płci Pięknej". Po powstaniu listopadowym działał na emigracji, redagując m.in. czasopismo „Pszonka". W 1841 roku opublikował w Paryżu ilustrowany album „Les Costumes du peuple polonais". W 1864 roku wydał tom poezji Maurycego Gosławskiego w serii „Biblioteka Pisarzy Polskich". Był także autorem biografii Emilii Plater.

473. GRABIEC J. [DĄBROWSKI Józef]. *Rok 1863. Wydanie drugie*, Wielkopolska Księgarnia Nakładowa Karola Rzepeckiego, Poznań 1922; liczne cz.-b. ilustr., ozdobna str. tyt.; 357 str., st. bdb., oprawa twarda, półpłócienna, lekkie przetarcia; format 4o. **Cena: 150 zł**

Józef Dąbrowski, ps. Grabiec (1876–1926), był polskim działaczem społecznym, publicystą i historykiem. Urodził się w Radomiu, pochodził z rodziny szlacheckiej. Studiował prawo, historię i literaturę w Warszawie. Angażował się w działalność społeczną i niepodległościową, uczestnicząc w tajnych organizacjach PPS oraz redagując pisma, takie jak „Przedświt"

i „Robotnik". Był zwolennikiem radykalnej demokracji i walki z uciskiem społecznym. W czasie I wojny światowej działał w niepodległościowych organizacjach wojskowych. Po odzyskaniu niepodległości kontynuował działalność publicystyczną i polityczną. Zmarł w 1926 roku. [PSB]

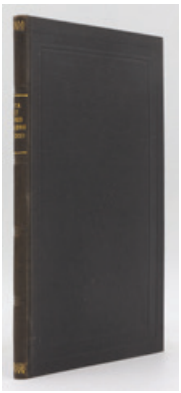
474. **GRZEGORZEWSKI Jan, JABŁONOWSKI Aleksander, WALISZEWSKI Kazimierz**. *Podole starożytne przed wcieleniem onego do byłej Rzeczypospolitej*; pieczęć własnościowa Czołowskiego, notatki i podkreślenia ołówkiem; 496-513, 125-154 str., st. db., oprawa twarda, półpłócienna, przetarcia, brak jednej karty (str. 498); format 8o; **BARDZO RZADKIE**. **Cena: 360 zł**

475. ***HERODOTI*** *Halicarnassei Historiae Libri IX. et de vita Homeri Libellus […]*, in Officina Danielis ac Dauidis Aubriorum, & Clementis Schleichij, Frankfurt 1620; na str. tyt. wpisy własnościowe, w tekście podkreślenia i adnotacje, st., bdb., 696 str. + 86 nlb. (indeks), oprawa twarda, pergaminowa; format 16d. **Cena: 480 zł**

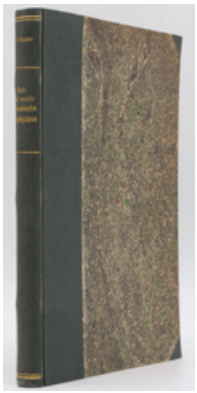
Herodot z Halikarnasu (ok. 484–425 p.n.e.) to jeden z najsłynniejszych starożytnych historyków, często nazywany „ojcem historii". Pochodził z greckiego miasta Halikarnas w Azji Mniejszej (dzisiejszy Bodrum w Turcji). Oferowane dzieło, czyli „Dzieje", to obszerna relacja opisująca historię wojen grecko-perskich, ale także bogate źródło wiedzy o kulturach, obyczajach i geografii starożytnego świata. Herodot łączył elementy faktograficzne z barwnymi anegdotami i osobistymi refleksjami. Choć czasem zarzucano mu łatwowierność, jego praca stanowi fundament europejskiej historiografii, łącząc historię polityczną z opisem społeczeństw i przyrody.

476. **JAWORSKI Franciszek**. *O szarym Lwowie*, Lwów, H. Altenberg, G. Seyfarth, E. Wende i Sp., Warszawa, E. Wende i Sp., przedmowa Ludwika Finkla; ołówkiem wpis własnościowy Czołowskiego; zawiera 12 cz.-b. ilustr. (pierwotnie 18); 245 str., st. db., oprawa twarda, płócienna, grzbiet popękany, zabrudzenia, blok poluźniony, część kart osobno; format 8o. **Cena: 160 zł**

Franciszek Jaworski (1873–1914) był historykiem-popularyzatorem i felietonistą. Urodzony w Gródku Jagiellońskim, ukończył studia prawnicze we Lwowie. Pracował w magistracie lwowskim i od 1911 r. był sekretarzem miasta. Był związany ze Stronnictwem Ludowym i redagował *Kurier Lwowski*. Pisał felietony, publikował popularne broszury historyczne, m.in. *Obrona Lwowa 1655 r.* (1905) i *Uniwersytet lwowski* (1912). Interesował się ekslibrisem i bibliofilstwem. Miał lekki, ironiczny styl. Jego książki były bogato ilustrowane. Współtworzył Towarzystwo Miłośników Przeszłości Lwowa. Zmarł na gruźlicę w 1914 r. [PSB]

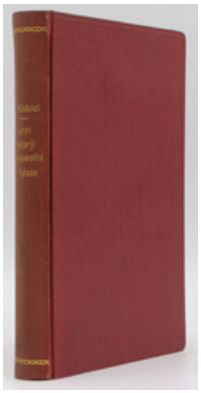
477

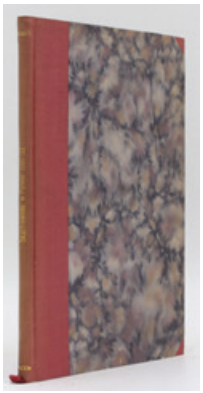
478

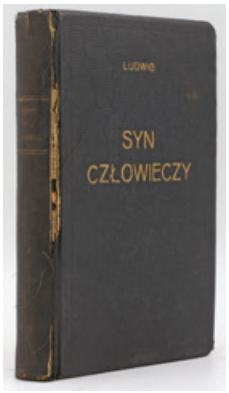
479

480

481

482

477. **KALLIMACH Filip**. *Vita et mores Gregorii Sanocei Archiepiscopi Leopoliensis. Recensuit Adam Steph. Miodoński*, Kraków 1900; XXXI kart, st. bdb., oprawa twarda, płócienna, z tłoczeniami, na grzbiecie złocony tyt., ozdobne wyklejki, brzegi kart marmoryzowane; format 8o. **Cena: 60 zł**

Filip Buonaccorsi, znany jako Kallimach (1437–1496), był włoskim humanistą, poetą i dyplomatą. Urodził się w San Gimignano w Toskanii, w rodzinie kupieckiej. Był związany z polskim dworem królewskim, gdzie pełnił funkcję doradcy i polityka. Był zwolennikiem humanizmu renesansowego, a jego działalność miała wpływ na rozwój kultury i polityki w Polsce. Jako pisarz historyczny propagował idee polityczne i reformy. Jego dorobek obejmuje liczne dzieła, w których analizował kwestie władzy i rządów. Odegrał istotną rolę w polskim środowisku intelektualnym XV wieku. [PSB]

478. **KEYSER Erich, PRUSY**. *Verzeichnis der ost- und westpreussischen Stadtplaene*, Królewiec 1929; XIX + 230 str., oprawa twarda, półpłócienna, na grzbiecie złocony tyt.; format 8o. **Cena: 600 zł**

Erich Keyser był nazistowskim aktywistą i historykiem związanym z antypolską ideologią Ostforschung oraz volkizmem. Wspierał niemiecką ekspansję w Europie Środkowej i Wschodniej i był zaangażowany w planowanie czystek etnicznych przez III Rzeszę podczas II wojny światowej. Po 1945 roku wykorzystywał zimną wojnę do promowania interesów niemieckiego nacjonalizmu i szowinizmu w swoich pracach historycznych.

479. KRASIŃSKI Zygmunt. *Poezye. Tom I. Biblioteka pisarzy polskich. Tom XXIII*, F.A. Brockhaus, Lipsk 1863; współoprawne z tomem III i niewielką częścią tomu II; 263 + 321 + 16 str., st. sł., oprawa twarda, płócienna, z tłoczonymi wzorami, przetarcia, blok przełamany, zagniecenia, część kart osobno, książka niekompletna; format 16d. **Cena: 120 zł**

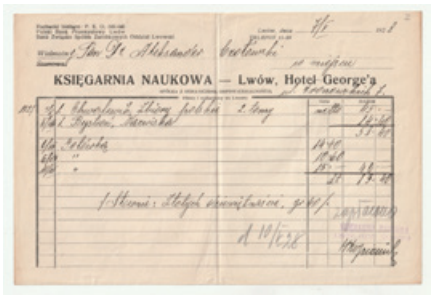
480. KUKIEL Marian dr. *Zarys historji wojskowości w Polsce. Wydanie trzecie, zmienione i powiększone*, nakładem Krakowskiej Spółki Wydawniczej, Kraków 1929, druk W.L. Anczyca i Spółki; cz.-b. mapy i plany; VIII + 351 str., st. bdb., oprawa twarda, płócienna, na grzbiecie złocony tyt., ozdobne wyklejki; format 8o. **Cena: 100 zł**

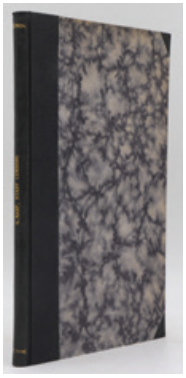
481. [LUBOMIRSKI Jan Tadeusz]. *Trzy rozdziały z historyi skarbowości w Polsce. 1507–1532*, w drukarni Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 1868; 104 str., st. bdb., jedna karta osobno, oprawa twarda, półpłócienna, przetarcia, na grzbiecie złocony tyt., ozdobne wyklejki; format 8o. **Nieczęste. Cena: 240 zł**

Jan Tadeusz Lubomirski (1826–1908) – historyk, encyklopedysta i działacz społeczny. Kształcił się w Petersburgu, Francji i Anglii. Po powrocie do Polski osiadł w Warszawie, gdzie angażował się w działalność charytatywną i oświatową. Podczas powstania styczniowego pracował w Wydziale Spraw Zagranicznych Rządu Narodowego. Był współwydawcą „Encyklopedii Wychowawczej" i „Encyklopedii Rolniczej". Opublikował m.in. „Kodeks dyplomatyczny Księstwa Mazowieckiego" i „Trzy rozdziały z dziejów skarbowości". Mąż Marii Zamoyskiej, ojciec Zdzisława Lubomirskiego.

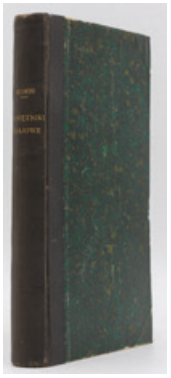
482. LUDWIG Emil. *Syn człowieczy. Powieść*, z upoważnienia autora przeł. i wstępem opatrzył Paweł Hulka-Laskowski, Warszawa [1930], Instytut Wydawniczy „Renaissence"; 240 str., st. db., oprawa twarda, płócienna na grzbiecie złocony tyt. i pęknięcie, przetarcia, zabrudzenia, ozdobne wyklejki; format 16d. **Cena: 60 zł**

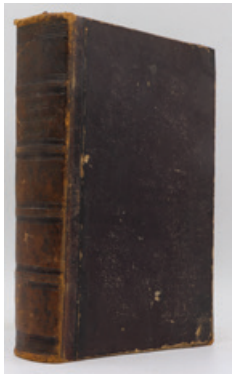
Emil Ludwig (1881–1948) – niemiecki pisarz, dziennikarz i biograf żydowskiego pochodzenia. Urodził się we Wrocławiu. Zasłynął jako autor popularnych biografii historycznych, w których łączył fakty z literacką narracją. Pisał m.in. o Napoleonie, Bismarcku, Goethem czy Lincolnie. Jego styl, czasem krytykowany za brak ścisłości naukowej, uczynił go niezwykle popularnym w okresie międzywojennym. Po dojściu Hitlera do władzy wyemigrował do Szwajcarii, a później do USA. Po wojnie wrócił do Europy. Zmarł w Szwajcarii.

483 *484* *485* *486* *487*

483. LWÓW. Rachunek wystawiony dla Czołowskiego przez Księgarnię Naukową – Lwów, Hotel George'a za zakup książek J. Bystronia i E. Chwalewika; 7 V 1928; wym. 233x155 mm. **Cena: 80 zł**

484. [LWÓW], RASP Carl Wilhelm. *Beitraege zur Geschichte der Stadt Lemberg von Carl Wilhelm Rasp*, Wiedeń 1870; ślad pieczęci; 132 str., st. bdb., lekkie zabrudzenia, oprawa twarda, półpłócienna, na grzbiecie złocony tyt., ozdobna wyklejka; format 8o. **Cena: 240 zł**

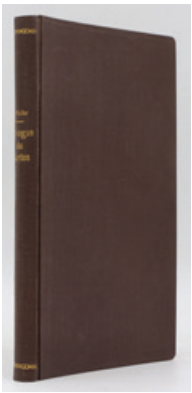
485. ŁUKASZEWSKI Ksawery F.A.E. *Słownik Podręczny wyrazów obcych i rzadkich w języku polskim używanych*, Królewiec 1847, nakładem Braci Borntregerów, w Krakowie u Gieszkowskiego, we Lwowie u Milikowskiego, w Poznaniu u E.S. Mittlera, w Warszawie u S.H. Merzbacha, w Wilnie u J. Zawadzkiego; wpis własnościowy Honory Hreczańskiej; 14 + 311 str., st. db., oprawa twarda, płócienna, uszkodzona, zabrudzenia, ślady wilgoci i kornika, na grzbiecie szyldzik z tyt.; format 8o; **RZADKIE**. **Cena: 360 zł**

Ksawery F.A.E. Łukaszewski (zm. 1850) – polski pedagog, tłumacz i autor publikacji edukacyjnych. Zasłynął przede wszystkim jako twórca słowników polsko-niemieckich i niemiecko-polskich, które cieszyły się dużą popularnością w XIX wieku, szczególnie w środowiskach szkolnych. Współpracował m.in. z Augustem Mosbachem przy tworzeniu praktycznych słowników kieszonkowych. Był także autorem „Elementarza polskiego dla katolickich szkół wiejskich i miejskich" (1847), który odegrał istotną rolę w nauczaniu języka polskiego. Jego dorobek przyczynił się do rozwoju edukacji językowej na ziemiach polskich w okresie zaborów. Zmarł w 1850 roku.

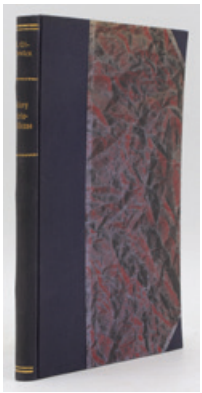
486. MILEWSKI Karol. *Pamiątki historyczne krajowe*, nakład i druk S. Orgelbranda, Warszawa 1848; 8 nlb. + 369 str., st. bdb., oprawa twarda, półpłócienna, z przetarciami, na grzbiecie złocony tyt., brzegi kart marmoryzowane; format 8o. **Cena: 700 zł**

487. MRONGOWIUSZ Krzysztof Celestyn, WYSZOMIERSKI Wilibald (oprac.). *Dokładny Niemiecko-Polski Słownik […]*, Królewiec 1854; pieczęć własnościowa Czołowskiego; VIII + 966 str., st. db., oprawa twarda, półskórek, przetarcia i zabrudzenia, brzegi kart marmoryzowane; format 4o. **Cena: 600 zł**

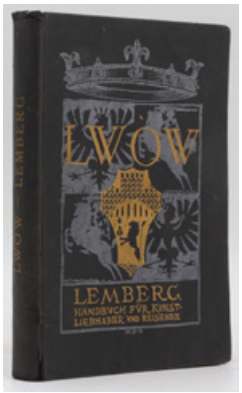
Krzysztof Celestyn Mrongowiusz (1764–1855) – polski duchowny ewangelicki, kaznodzieja, nauczyciel, językoznawca i działacz narodowy. Urodził się w Olsztynku, a większość życia spędził w Gdańsku, gdzie działał na rzecz obrony języka polskiego w szkołach i kościołach pod zaborem pruskim. Był autorem podręczników, słowników i rozpraw językoznawczych, propagował poprawną polszczyznę wśród ludności Pomorza. Znany z tłumaczeń dzieł religijnych i opracowań gramatycznych. Jego działalność przyczyniła się do zachowania polskiej tożsamości w Prusach. Zmarł w Gdańsku, pozostawiając po sobie cenny dorobek naukowy i patriotyczny. Na jego cześć nazwano miasto Mrągowo.

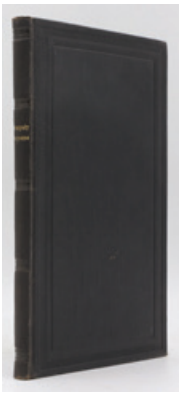
488

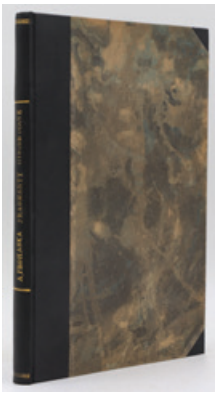
489

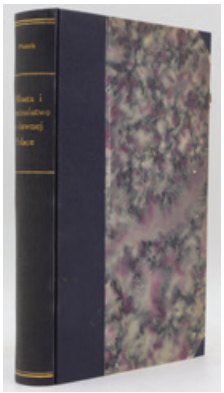
490

491

492

493

488. MULLER Frederik. *Essai d'une bibliographie neerlando-russe: catalogue d'une collection remarquable de livres, atlas, cartes, portraits, planches, manuscrits, hollandais, et de plusieurs livres étrangers, tous concernant la Russie et la Pologne*, Amsterdam 1859; załączona oryginalna okładka z wpisem własnościowym Czołowskiego i adnotacją: *Katalog b. ważny i rzadki*; VII + 174 str., st. bdb., oprawa twarda, płócienna, na grzbiecie złocony tyt., ozdobne wyklejki, brzegi kart nakrapiane; format 8o. **Cena: 400 zł**

Frederik Muller (1817–1881) – holenderski bibliofil, księgarz i kolekcjoner. W 1843 roku założył w Amsterdamie antykwariat specjalizujący się w rzadkich książkach, mapach i rycinach. Był znany z gromadzenia i katalogowania cennych zbiorów, zwłaszcza dotyczących historii Niderlandów i Ameryki. Współzałożyciel domu aukcyjnego Frederik Muller & Co., który zdobył międzynarodową renomę.

489. OLSZEWICZ Bolesław. *Polskie zbiory kartograficzne*, Towarzystwo Bibljofilów Polskich, Warszawa 1926; egzemplarz ręcznie numerowany – 234 z 414; 118 str., st. bdb., oprawa twarda, półpłócienna, na grzbiecie złocony tyt., brzegi kart nakrapiane; format 16d; **RZADKIE**. **Cena: 400 zł**

490. PIOTROWSKI Józef. *Lemberg und Umgebung (Żółkiew, Podhorce, Brzeżany und and.). Handbuch für Kunstliebhaber und Reisende*; H. Altenberg, G. Seyfarth, E. Wende & Co., Lipsk F.A. Brockhaus, Wiedeń Moritz Perles [1917]; zawiera 130 ilustr.; ekslibris Czołowskiego; 266 str., st. bdb., oprawa półtwarda, lekko uszkodzona, ze złoceniami, blok przełamany, zabrudzenia; format 16d. **Cena: 180 zł**

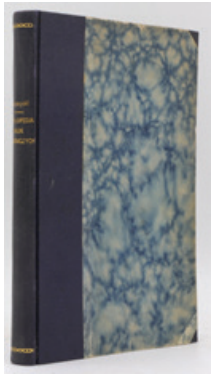
491. PIRAWSKI Tomasz. *MATERYAŁY historyczne. Wydawnictwo Towarzystwa Historycznego we Lwowie. Tom II Tomasza Pirawskiego. Relatio status almae Archidioecesis Leopoliensis*, nakładem Towarzystwa Historycznego, z drukarni Wł. Łozińskiego, wyd. K.J. Heck, Lwów 1893; załączony odręczny wykaz: *Księgi i akta szpitala św. Ducha*; VII + 206 str., st. bdb., oprawa twarda, płócienna, z tłoczeniami, na grzbiecie złocony tyt., brzegi kart marmoryzowane; format 8o. **Cena: 180 zł**

492. PROCHASKA Antoni. *Fragmenty historyczne*, [ok. 1918], autor i tyt. wpisane ołówkiem przez Czołowskiego; ss. 126, st. db., oprawa twarda, półpłócienna, na grzbiecie złocony tyt., blok poluźniony; format 8o; **RZADKIE**. **Cena: 200 zł**

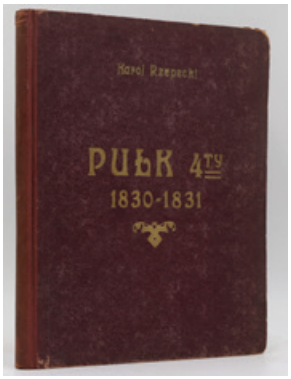
Antoni Prochaska (1852–1930) był historykiem i archiwistą, urodzonym w Zaleszczykach Małych. Uczył się w Buczaczu, następnie w gimnazjum we Lwowie, a później studiował w Wiedniu. Specjalizował się w badaniach nad średniowieczną historią Polski, zwłaszcza okresem Jagiellonów. Pracował w Archiwum Akt Grodzkich i Ziemskich we Lwowie, a także prowadził badania w Moskwie i Petersburgu. Opublikował liczne prace, w tym edycje źródeł i syntezy historyczne. Był członkiem wielu towarzystw naukowych. Otrzymał doktorat honoris causa Uniwersytetu Lwowskiego. W 1930 roku zmarł we Lwowie i został pochowany na cmentarzu Łyczakowskim. [PSB]

493. **PTAŚNIK Jan**. *Miasta i mieszczaństwo w dawnej Polsce*, Kraków 1934, nakładem Polskiej Akademji Umiejętności, skład główny w Księgarniach Gebethnera i Wolffa, Warszawa-Kraków-Lublin-Łódź-Poznań-Wilno-Zakopane; VIII + 511 str., st. bdb., oprawa twarda, półpłócienna, lekkie przetarcia, na grzbiecie złocony tyt., brzegi kart nakrapiane; format 8o. **Cena: 160 zł**

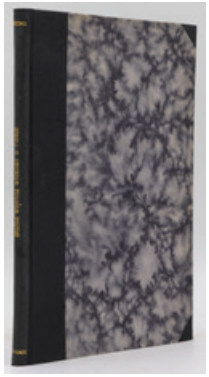
Jan Ptaśnik (1876–1930) był historykiem, profesorem Uniwersytetu Jagiellońskiego i Uniwersytetu Lwowskiego. Urodził się w Mikluszowicach w rodzinie chłopskiej. Początkowo przeznaczony do stanu duchownego, ukończył gimnazjum w Bochni, a następnie studiował historię i geografię na UJ. Pracował jako nauczyciel, a później został profesorem. Interesował się historią Krakowa, szczególnie epoką humanizmu oraz dziejami drukarstwa. Prowadził badania archiwalne i publikował liczne prace naukowe. Był członkiem wielu towarzystw naukowych. Zmarł w 1930 roku na skutek komplikacji po operacji nowotworowej. [PSB]

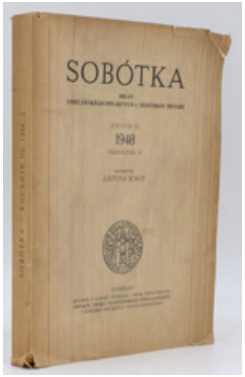
494

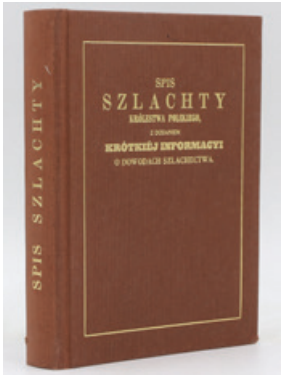
495

496

497

498

494. **PTASZYCKI Stanisław**. *Encyklopedia nauk pomocniczych historji i literatury polskiej*, Lublin 1921, nakładem Uniwersytetu Lubelskiego; odręczna dedykacja autora dla Czołowskiego; 283 + V str., st. bdb., oprawa twarda, półpłócienna, na grzbiecie złocony tyt., lekkie przetarcia; format 8o. **Cena: 180 zł**

Stanisław Ptaszycki (1853–1933) był historykiem, archiwistą i profesorem uniwersyteckim. Studiował w Petersburgu, gdzie pracował w archiwach i uczestniczył w działalności naukowej. Pełnił funkcję dyrektora Archiwum Państwowego w Lublinie i wykładał na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Prowadził badania nad historią Litwy i Polski, szczególnie nad archiwaliami Wielkiego Księstwa Litewskiego. Uczestniczył w organizacji wystaw bibliograficznych i konserwatorskich. Był członkiem licznych towarzystw naukowych, m.in. w Krakowie, Wilnie i Petersburgu. Odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Polonia Restituta. Zmarł w Warszawie w 1933 roku. [PSB]

495. **RZEPECKI Karol**. *Pułk Czwarty 1830–1831. Szkic historyczny według relacji ustnej i pamiętnikarskich notatek Kajetana Władysława Rzepeckiego*, Wielkopolska Księgarnia Nakładowa Karola Rzepeckiego, Poznań 1923; cz.-b. ilustr.; 144 str., st. bdb., oprawa twarda, płócienna, złocony i tłoczony tyt., ozdobne wyklejki, lekkie zabrudzenia; format 4o. **Cena: 120 zł**

Karol Rzepecki (1865–1931) – bibliotekarz, księgarz, wydawca i działacz społeczny. Urodził się w Poznaniu i przez całe życie angażował się w działalność patriotyczną na terenie Wielkopolski. Prowadził księgarnię i wydawnictwo, popularyzując literaturę patriotyczną i naukową. Aktywnie uczestniczył w życiu kulturalnym Poznania, był członkiem wielu towarzystw naukowych i społecznych. Zasłużył się w dokumentowaniu historii regionu oraz w upowszechnianiu polskiego słowa drukowanego w czasach zaborów.

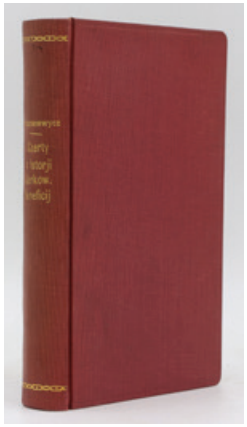
496. ***SŁUŻBA wojenna włościan w Polsce***; [*Przegląd Poznański*, tom III, 1846]; brak str. tyt. – tyt. wpisany ołówkiem; 150 str., st. bdb., oprawa twarda, półpłócienna, na grzbiecie złocony tyt., ozdobne wyklejki; format 8o. **Cena: 280 zł**

497. ***SOBÓTKA***. *Organ Wrocławskiego Towarzystwa Miłośników Historii. Rocznik III. 1948. Półrocznik II*, red. Antoni Knot, Wrocław; VIII + 265-609 str., st. db., oprawa miękka, naddarcia, zagniecenia, część kart osobno; format 8o. **Cena: 60 zł**

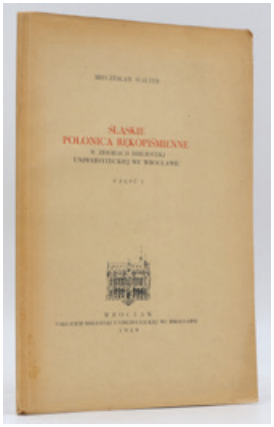
498. ***SPIS szlachty Królestwa Polskiego*** *z dodaniem krótkiej informacyi o dowodach szlachectwa*, w drukarni Stanisława Strąbskiego, Warszawa 1851 – **reprint** wykonany z egzemplarza ze zbiorów prywatnych w drukarni Interdruck GMBH w Lipsku**,** Warszawa 1991; XVII + 326 + V + 56 str., st. bdb., oprawa twarda, płócienna, złocony tyt.; format 16d. **Cena: 150 zł**

499. **SZARANEWYCZ Izydor**. *Czerty z istorji Cerkowych Beneficij […], / Изъ общественной исторіи Галицкой Руси. Черты изъ исторіи церковныхъ бенефицій и мірского духовенства въ Галицкой Руси*, Lwów 1897; XXVIII + 392 + 12 str., st. bdb., kilka str. osobno, oprawa twarda, płócienna, na grzbiecie złocony tyt., ozdobne wyklejki; format 16d; **RZADKIE**. **Cena: 360 zł**

Izydor Szaranewycz (1829–1901) – historyk, duchowny greckokatolicki i działacz społeczny. Urodził się w rodzinie ruskiej we wsi Serafynce w Galicji. Studiował teologię i historię we Lwowie, gdzie później został profesorem Uniwersytetu Lwowskiego. Specjalizował się w historii Galicji i ziem ruskich, a jego najważniejsze prace dotyczyły dziejów Rusi Czerwonej i Lwowa. Był jednym z pierwszych badaczy dziejów prawa i administracji w Galicji. Pełnił funkcję dyrektora Archiwum Krajowego Akt Grodzkich i Ziemskich we Lwowie. Aktywny działacz społeczny, łączył działalność naukową z pracą duszpasterską.

499

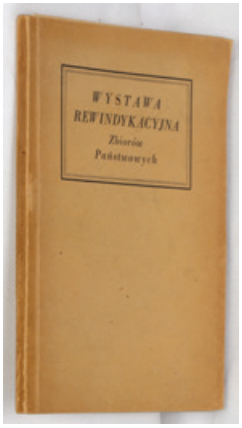
500

501

502

503

500. **WALTER Mieczysław**. *Śląskie polonica rękopiśmienne w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu*, część I, nakładem Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu (1949); 11 tablic z ilustr.; 31 str., st. bdb., oprawa broszurowa, naddarcia; format 8o. **Cena: 80 zł**

501. **WILATOWSKI Janusz**. *Koń w życiu polskiem. Rys historyczno-obyczajowy*, Wydawnictwo Bibljoteki Dzieł Wyborowych, Warszawa [1927]; 125 str., oprawa twarda, płócienna, z tłoczeniem, przetarcia, blok przełamany, brak grzbietu; st. sł.; format 16d. **Cena: 40 zł**

502. **WORONCZAK Jerzy**. *Skarga umierającego. Ze studiów nad rękopisem nr 2 Biblioteki Kapitulnej we Wrocławiu*, nakładem Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu, Wrocław 1949; zawiera 3 tablice z cz.-b. fot. rękopisu; 44 str., st. db., oprawa broszurowa, oddarty narożnik, zagniecenia; format 8o. **Cena: 80 zł**

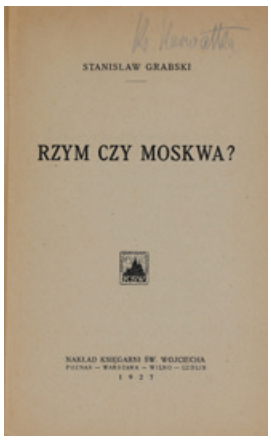
503. ***WYSTAWA rewindykacyjna Zbiorów Państwowych***. *Wybór dzieł sztuki i pamiątek narodowych, odzyskanych z Rosji na podstawie traktatu pokojowego w Rydze*, nakładem Towarzystwa Opieki nad Zabytkami Przeszłości, z zasiłku Delegacji Polskiej w Komisjach Reewakuacyjnej i Specjalnej w Moskwie, Warszawa 1929; 96 str., oprawa miękka, blok przełamany, część kart osobno; format 16d. **Cena: 160 zł**

504

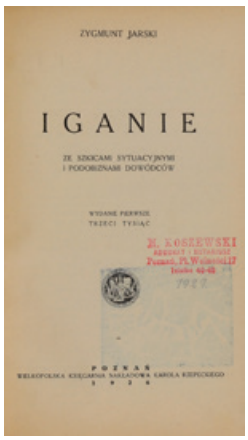
505

506

507

508

504. **ZAMOYSKI Jan**. *Le deffaicte des Tartares et Turcs faicte en MDLXXXIX […]*, Paryż 1859; XVIII + 73 str., st. bdb., oprawa twarda, płócienna, na grzbiecie złocony tyt. i wzory, ozdobne wyklejki, załączona oryginalna okładka; format 16d. **Niespotykane.** **Cena: 480 zł**

505. **ZIMA Iwona**. *Aleksander Czołowski 1865–1944. Luminarz lwowskiej kultury*, wyd. Novae Res, Gdynia 2011; zawiera 31 cz.-b. fot.; 357 str., oprawa twarda; format 8o. **Cena: 80 zł**

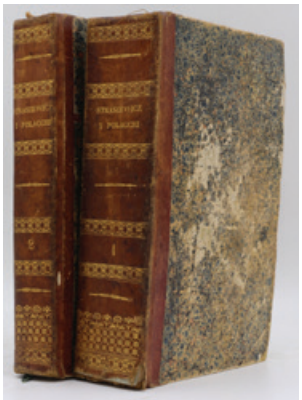
Z dziejów myśli geopolitycznej w Polsce

506. **GRABSKI Stanisław**. *Rzym czy Moskwa?* Druk i nakład Księgarnia Św. Wojciecha, Poznań-Warszawa-Wilno-Lublin, 1927; przykład publicystyki politycznej autorstwa znanego przedwojennego polityka i ekonomisty, Stanisława Grabskiego (1871–1949); autor charakteryzował konflikt między II RP a bolszewicką Rosją jako starcie dwóch różnych cywilizacji; dzieli się na rozdziały pt.: 1) *Trzecia międzynarodówka moskiewska*; 2) *Leninizm*; 3) *S. S. S. R.*; 4) *Partja czy sekta?* 5) *Dwa światy*; 6) *Forpoczty bolszewizmu*; 7) *Obrona*; wpis własnościowy ks. Karwatki – najprawdopodobniej chodzi o ks. Edwarda Karwatkę (1892–1971); książka stanowiła nagrodę *Przewodnika Katolickiego* (na wewnętrznej str. okładki wklejka: *W UZNANIU ZA GORLIWE KRZEWIENIE PRZEWODNIKA KATOLICKIEGO*); 144 str., st. db., okładka miękka, z postrzępionymi brzegami i zabrudzeniami; format 16d. **Cena: 100 zł**

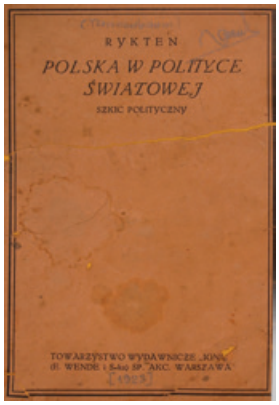
Stanisław Grabski (1871–1949), polityk, ekonomista, publicysta, profesor Uniwersytetu Lwowskiego i SGGW w Warszawie, działacz Narodowej Demokracji, poseł na Sejm Ustawodawczy, dwukrotnie minister wyznań religijnych i oświecenia publicznego (1923, 1925–1926), uczestnik rokowań pokojowych w Rydze (1921). Autor prac z zakresu ekonomii, historii społecznej i polityki narodowej (*Historia Towarzystwa Rolniczego 1858–1861, U podstaw odrodzenia narodowego* i in.). Brat premiera Władysława Grabskiego. Po II wojnie światowej pozostał w kraju, współpracując z władzami jako działacz społeczny i oświatowy.

507. **GRZEGORZEWSKI Jan**. *Ku Czarnomorzu. Zarys Bałtycko-Czarnomorskiej dynamiki ludów. Biuletyn pracy akademickiej dla kongresu pokojowego*, wyd. i druk *Ilustrowany Kuryer Codzienny*, Kraków 1919; broszura autorstwa polskiego etnografa, slawisty, literata i krajoznawcy, Jana Grzegorzewskiego (1849–1922), dowodząca słuszności polskich aspiracji terytorialnych w okresie Konferencji Pokojowej w Paryżu (18 I 1919 – 21 I 1920 r.); pochodzi ze zbiorów Piotra Zaremby (1910–1993), pierwszego polskiego prezydenta Szczecina – na okładce odręczna adnotacja i podpis prezydenta; wewnątrz rozkładana mapka; 20 str., st. db./sł., naddarcia, okładka broszurowa z odręcznymi dopiskami, zabrudzenia, miejscami podklejenia; format 8o. **Cena: 50 zł**

508. **JARSKI Zygmunt, POWSTANIE LISTOPADOWE**. *Iganie. Ze szkicami sytuacyjnymi i podobiznami dowódców*; wydanie pierwsze, Wielkopolska Księgarnia Nakładowa Karola Rzepeckiego, Poznań 1926; tom IX cyklu *Boje Polskie. Ilustrowane epizody, obrazy, portrety historyczne z dziejów naszych wojen narodowych*; nieaktualna pieczęć własnościowa M. Koszewskiego, ekslibris dr. R. Milkiewicza; 71 str., st. bdb., oprawa twarda, półpłócienna; format 8o. **Cena: 60 zł**

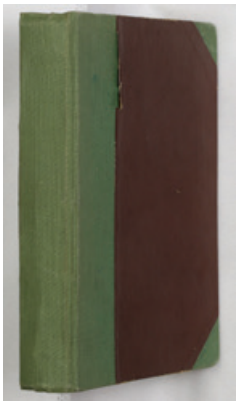
509

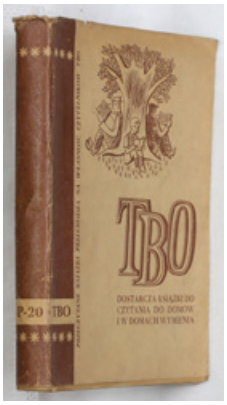
510

511

512

513

509. **STRASZEWICZ Jan, POWSTANIE LISTOPADOWE**. *I Polacchi della rivoluzione del 29 novembre 1830 ossia ritratti […]*; t. 1-2; wyd. pierwsze, Tipografia e Libreria Elvetica, Capolago 1833–1834; biografie uczestników i uczestniczek powstania listopadowego; jęz. włoski; łącznie 95 portretów w litografii (57 w pierwszym tomie, 38 w drugim), niektóre przedstawiają dwie lub więcej osób, kilka z nich sygn.: Devegni i A. Bozza; 546 + 387 str., st. bdb., oprawa twarda, pierwotnie półskórek, na grzbiecie złocony tyt. i wzory, przetarcia; format 8o. **Cena: 2000 zł**

510. **[TENNENBAUM Henryk], RYKTEN** [pseud.]. *Polska w polityce światowej. Szkic polityczny*; Towarzystwo Wydawnicze „Ignis" (E.Wende i S-ka) Sp. Akc, Warszawa [1923]; z biblioteki Piotra Zaremby, pierwszego polskiego prezydenta Szczecina (sygn. na okładce); 70 str., st. db., okładka miękka, późniejsza, zabrudzenia; format 16d. **Cena: 50 zł**

511. **TRESKOW A. von, WIELKOPOLSKA, WARSZAWA**. *Beitrag zur Geschichte des Polnischen Revolutions--Krieges i. J. 1794. Feldzug der Preußen*, pierwsze wyd., druk. Wedelschen Hofbuchdruckerei, Gdańsk 1836; XIX + 352 str., st. bdb., oprawa twarda, półskórek z lekkimi przetarciami, grzbiet z szyldzikiem i złoceniami, brzegi kart barwione; format 16d. **Cena: 1450 zł**

Treskow napisał tę książkę w niedługi czas po upadku powstania kościuszkowskiego, kiedy żyli jeszcze uczestnicy tych wydarzeń, korzystał z autentycznych źródeł; opracowanie jest szczególnie ważne dla historii Wielkopolski ostatnich lat I RP, pozwala poznać dzieje powstania kościuszkowskiego, a zwłaszcza udział wojsk pruskich w oblężeniu Warszawy i ich działania przeciwko powstańcom na terenie Wielkopolski; narracja rozpoczyna się w III 1794 r., mowa o wkroczeniu wojsk pruskich na teren I Rzeczypospolitej i oblężeniu Warszawy (13 VII do 6 IX 1794); wycofanie się wojsk pruskich spod stolicy Polski było wywołane wybuchem powstania na terenie Wielkopolski; omówiono pruskie działania stanowiące odpowiedź na wyprawę korpusu Dąbrowskiego wysłanego w celu wsparcia i utrzymania wielkopolskiej insurekcji; pracę uzupełniają dodatki w formie rozkładanych tablic, podających szereg szczegółów interesujących dla badacza historii wojskowości m.in.: *ORDRE DE BATAILLE der Preußischen Armee während der Belagerung von Warschau vom 27. Juli bis 6. September 1794* oraz rozkładane cz.-b. plany bitew: 1) bitwa pod Rawką (Szczekocinami) – *Schlacht bey Rawka am 6ten Juny 1794*; 2) walka pod Dębnikami – *Gefecht bei Demnicki am 18ten July 1794*; 3) oblężenie Warszawy – *Plan der Belagerung von Warschau […]*.

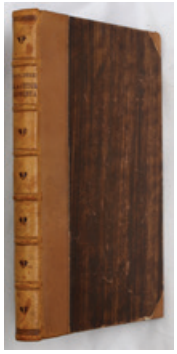
Pierwsze wydania

512. **ANDRZEJEWSKI Jerzy**. *Popiół i diament*; Klub Dobrej Książki, wydanie pierwsze, 1948; nieaktualne pieczęcie własnościowe; 334 str., st. bdb., na kilku początkowych str. ślady wilgoci, oprawa twarda, półpłócienna, introligatorska; format 8o. **Cena: 140 zł**

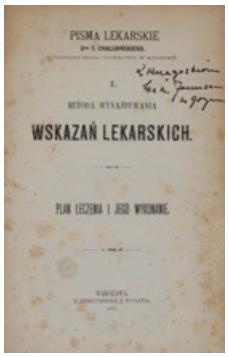
513. **POLEWOJ Borys**. *Opowieść o prawdziwym człowieku*; Książka i Wiedza, pierwsze polskie wydanie, Warszawa 1949; Tygodniowa Biblioteka Obiegowa (TBO); projekt okładki: Z. Rychlicki; odręczny wpis; 336 str., st. db., okładka miękka, obwoluta (z przetarciami i rozdarciami), blok poluźniony, kilka kart osobno; format 8o. **Cena: 100 zł**

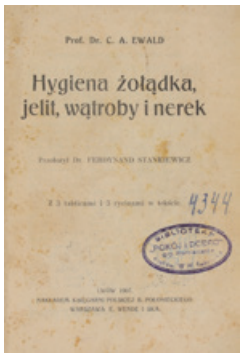
514

515

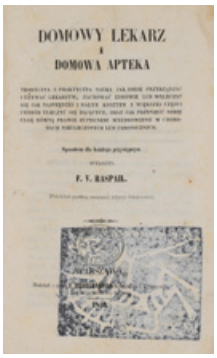
516

517

518

519

514. **TIMOFIEJEW Grzegorz, SZANCER Jan Marcin**. *Wiersze dla dzieci*; Biuro Wydawnicze *Ruch*, wydanie pierwsze, Warszawa 1957; ilustr. J.M. Szancer; odręczna dedykacja i wpis własnościowy, nieaktualne pieczęcie i oznaczenia biblioteczne; [32] str., st. bdb./db., oprawa twarda, ćwierćpłócienna, przetarcia, zabrudzenia, blok pęknięty; format 4o. **Cena: 120 zł**

515. **WASYLEWSKI Stanisław, SKOCZYLAS Władysław**. *Klasztor i kobieta. Studjum z dziejów kultury polskiej w średniowieczu. 10 drzeworytów – 8 inicjałów Władysława Skoczylasa*, Nakładem Wydawnictwa Polskiego, Lwów–Poznań 1923, wyd. R. Wegner, czcionkami Spółki Zjednoczenia Młodzieży w Poznaniu, pierwsze wyd.; zawiera 10 cz.-b. drzew. autorstwa W. Skoczylasa, dodatkowo inicjały (łącznie 18, część powtórzona); pierwsza książka ilustr. drzeworytami W. Skoczylasa; 18 nlb. + 138 str., st. bdb., oprawa twarda, półskórek, lekkie przetarcia; format 4o. **Cena: 450 zł**

Literatura medyczna

516. **CHAŁUBIŃSKI Tytus**. *Pisma lekarskie Dra T. Chałubińskiego, b. profesora Kliniki Terapeutycz. W Warszawie. I. Metoda wynajdywania wskazań lekarskich. Plan leczenia i jego wykonanie*; Warszawa u Gebethnera i Wolffa, 1874; na str. tyt. odręczny wpis; ekslibris dr. R. Milkiewicza; 162 + III str., st. bdb., oprawa twarda, półpłócienna, przetarcia, brzegi kart marmoryzowane, jedna karta osobno, kilka kart poluzowanych, zażółcenia; format 8o; **BARDZO RZADKIE**. **Cena: 180 zł**

517. **EWALD Carl Anton dr**. *Hygiena żołądka, jelit, wątroby i nerek*; przełożył dr F. Stankiewicz; nakładem Księgarni Polskiej B. Połonieckiego, Warszawa E. Wende i Ska, Lwów 1907; trzy tablice (w tym dwie kolor.), poza tym ryciny w tekście; ekslibris dr. R. Milkiewicza, pieczęcie biblioteki oo. Franciszkanów w Krakowie; 136 str., st. db., zabrudzenia, rozdarcia, oprawa twarda, półpłócienna; format 16d. **Cena: 120 zł**

518. **MEDYCYNA, POŁOŻNICTWO, ZABÓR PRUSKI**. *Preußisches Hebammen-Buch*, tom I, *Lehrbuch der Geburtskunde für die Hebammen in den Königl. Preußischen Staaten*, wyd. A. Hirschwald, Berlin 1850; podręcznik dla położnych; wewnątrz 29 tablic anatomicznych (komplet) w stalorycie autorstwa E. Webera i Haasa; XVI + 400 str., st. bdb./db., oprawa twarda, ćwierćpłócienna, przetarcia; format 8o. **Cena: 1200 zł**

Pruscy wojskowi szczególnie cenili dwie gałęzie medycyny. Pierwszą była chirurgia, na którą patrzono pod kątem sprawności w składaniu połamanych kończyn żołnierzy w rozmaitych bitwach, choć nie tylko. Szkoły chirurgów zakładała głównie armia – jak tę we Wrocławiu po przejęciu go od Austriaków. Nie miały charakteru uniwersyteckiego. Szukano do nich ludzi „z talentem w rękach", wyczuwających przez skórę złamania, zwichnięcia, etc., etc. i potrafiących je „nastawiać". Chirurg jeszcze długo w XIX w. był traktowany jak rzemieślnik, a nie uczony w piśmie lekarz.

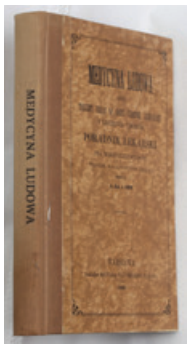
Położnictwo stanowiło drugie oczko w głowie pruskich wojskowych, a co za tym idzie podporządkowanej im administracji cywilnej. Nieważne czy przyszły żołnierz króla pruskiego był z lewego, czy prawego łoża. Nieważne też, jaki był jego „muttersprache". Miał się urodzić i koniec. W jednym kawałku i bez żadnych okołoporodowych uszczerbków. Aborcja była wrogiem numer jeden dla pruskiej armii. W Wielkim Księstwie Poznańskim z samego początku lat 20. XIX w. powołano „policję ciążową". W tej nazwie nie ma żadnej przesady. Taką funkcję pełniły akuszerki – wyśmienicie wynagradzane i wyszkolone. Władze stworzyły całą sieć, która obejmowała najmniejsze przysiółki, kolonie itd. W tych latach powstała w Poznaniu specjalna szkoła akuszerek. Do ich podstawowych zadań należało wyśledzenie każdej kobiety w ciąży, przypilnowanie, żeby ciążę donosiła i pomoc przy porodzie. Plaga aborcji w Wielkim Księstwie Poznańskim w zasadzie została zlikwidowana. Żeby usunąć ciążę uprawiano ówczesną „turystykę aborcyjną". W największej tajemnicy udawano się do Królestwa Kongresowego, gdzie w takich zabiegach pomagały bardzo wyspecjalizowane „babki", rzecz ową robiąc przy zakrzywionego drutu. Szacuje się, że w zaborze rosyjskim co piąta ciąża była zakańczana w ten sposób.

Ten podręcznik był skierowany przede wszystkim do akuszerek, które „obsługiwały" lud, ale korzystali z niego też lekarze zajmujący się połogami – dotyczyło to jednak tylko ekskluzywnych grup społecznych.

519. **RASPAIL François-Vincent**. *Domowy lekarz i domowa apteka. Teoretyczna i praktyczna nauka jak sobie przyrządzać i używać lekarstw, zachować zdrowie […]*; nakład i druk S. Orgelbranda, Warszawa 1851; ekslibris dr. R. Milkiewicza; 334 + 8 + XII str., st. bdb., oprawa twarda, imitacja skóry, na grzbiecie złocony tyt.; format 16d. **Cena: 500 zł**

520

521

522

523

524

520. **REVEILLÉ-PARISE Joseph-Henri**. *Starość. Popularny wykład fizjologji, psychologji, medycyny i higieny względnie do wieku starego*; przełożył dr F. Olszewski; nakład Księgarni Polskiej, Lwów 1877; pierwsze polskojęzyczne opracowanie na temat starości; ekslibris dr. R. Milkiewicza, pieczęcie własnościowe X. Żórawskiego i Biblioteki OO. Franciszkanów we Lwowie; 379 str., st. bdb., zabrudzenia, oprawa twarda, płócienna, na grzbiecie naklejony tyt., przetarcia; format 16d; **BARDZO RZADKIE**. **Cena 150 zł**

521. **SIMON Antoni Arnold**. *Medycyna ludowa, czyli treściwy pogląd na środki ochronne, poznawanie i leczenie chorób. Poradnik lekarski dla wszystkich stanów według najnowszych źródeł*; nakład M. Glücksberga, Warszawa 1860; reprint Wydawnictwo Buwamat Ltd. Gliwice [1996]; ekslibris dr. R. Milkiewicza; 355 + XVII str., st. bdb., oprawa twarda, półpłócienna, minimalne przetarcia; format 16d. **Cena 100 zł**

Przewodniki po Karkonoszach

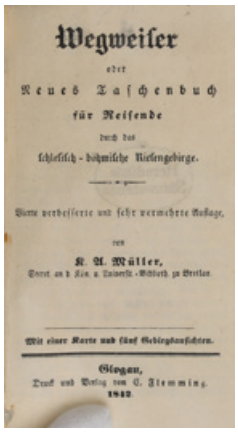
522. **HOFER Karl F.** *Das Riesengebirge und seine Bewohner*, wyd. F. Ehrlich, Praga 1841; trzy ilustr. w tekście oraz dwie całostronicowe (rys. z natury Hoser, ryt. M. Hofmann): 1) ilustr. bez tyt. na str. tyt.; 2) *Aussicht von der Kuppe des Ziegenrückens in den Teufelsgrund*; 3) bez tyt.; 4) *Bauden-ansiedlungen auf den Bergen des obern Aupenthals*; 5) bez tyt.; wpis własnościowy z 1883 r., nieaktualne pieczęcie własnościowe; 292 + XXXIV str., st. bdb., oprawa twarda, płócienna, lekkie przetarcia i zabrudzenia, na grzbiecie złocenia; format 8o; **RZADKIE PRASKIE WYDANIE**. **Cena: 340 zł**

523. **KARKONOSZE**. *Wanderung durch das Riesengebirge. (Album vom Riesengebirge.)*, wyd. C.A. Haendel, 1856; przewodnik po Karkonoszach, zawiera 13 (pierwotnie 20) cz.-b. stal., ryt. I.J. Hinchliff, Grünewald & Cooke, W.C. Wrankmore, A.H. Payne, W. Witthöft, rys. A.L. Richter; widoki przedstawiają: 1) Wodospad Szklarki – *DER KOCHELFALL*; 2) Wodospad Kamieńczyka – *DER ZACKENFALL*; 3) Wodospad Łaby – *DER ELBFALL*; 4) Śnieżne Kotły – *DIE SCHNEEGRUBEN*; 5) kaplicę św. Anny na Grabowcu w Sosnówce – *ANNAKAPELLE BEI SEIDORF*; 6) zamek Chojnik – *DER KYNAST*; 7) grupę granitowych skałek Konie Apokalipsy – *DIE FRIESENSTEINE*; 8) czeskie miasto Náchod – *NACHOD*; 9) wodospad w Adršpach – *WASSERFALL IN ADRESBACH*; 10) ruiny zamku Rogowiec – *DAS HORNSCHLOSS*; 11) zamek Grodno – *DIE KIENSBURG*; 12) zamek Książ – *FÜRSTENSTEIN*; 13) kaplicę Trójcy Świętej na Wzgórzu Rozalii niedaleko Dusznik-Zdroju – *EINSIEDELEI BEI REINERZ*; 44 str., st. sł., blok poluźniony, jedna z tablic luzem, ślady wilgoci, oprawa twarda, płócienna, ze złoconym napisem *Riesengebirge*, grzbiet uszkodzony; format 16d. **Cena: 600 zł**

524. **KARPACZ**. *Kurze Geschichte der Bergkirche unsers Erlösers zu Wang bei Brückenberg im schlesischen Riesengebirge*; druk. C.W.J. Krahn, Jelenia Góra, bez daty [1846]; jeden z pierwszych przewodników po Świątyni Wang w Karpaczu; na str. przedtytułowej cz.-b. lit. przedstawiająca Świątynię Wang; 16 str., st. bdb., okładka miękka, lekko zabrudzona; format 16d. **Cena: 300 zł**

Handbuch
für Reisende
nach dem
Schlesischen Riesengebirge
und
der Grafschaft Glaz
oder
Wegweiser durch die interessantesten Partheien
dieser Gegenden.
Bearbeitet
von
Friedrich Wilhelm Martiny.
Dritte vermehrte Auflage.
Breslau und Leipzig,
bei Wilhelm Gottlieb Korn.

525

Wegweiser
oder
Neues Taschenbuch
für Reisende
durch das
schlesisch-böhmische Riesengebirge.
Vierte verbesserte und sehr vermehrte Auflage,
von
K. A. Müller,
Mit einer Karte und fünf Gebirgsansichten.
Glogau,
Druck und Verlag von C. Flemming.
1842.

526

Das
Riesengebirge
Ein Taschenbuch für Reisende und Badegäste
W. L. Schmidt

527

528

525. **MARTINY Friedrich Wilhelm, KARKONOSZE**. *Handbuch für Reisende nach dem Schlesischen Riesengebirge und der Grafschaft Glaz oder Wegweiser durch die interessantesten Parthieen dieser Gegenden*; wyd. trzecie, wyd. W.G. Korn, Wrocław, Lipsk 1827; pieczęć własnościowa E.W. Loose z Bad Charlottenburg (dzisiejsza Jedlina-Zdrój); 10 miedziorytów (komplet) – w tym część niespotykanych – autorstwa F. Rossmäslera i Moscha, a także rozkładana tabela dotycząca źródeł mineralnych: 1. *Die Burg Kynast bey Warmbrun*, 2. *Die Bolkenburg*, 3. *Der Kÿnast*, 4. *Kloster Haindorf*, 5. *Fürstenstein*, 6. *Die Burg Königsberg*, 7. *Neues Bad bei Landeck*, 8. *Johannisberg*, 9. *Das Hummelschloss*, 10. *Cudowa*, 11. *Namen der festen Bestandtheile der Schlesischen und Gläzischen Mineralquellen […]*; 467 str., st. bdb., oprawa twarda, przetarcia, grzbiet z szyldzikiem i złoceniami, brzegi kart barwione; format 16d. **Cena: 1500 zł**

526. **MÜLLER K.A, KARKONOSZE, ŚLĄSK**. *Wegweiser oder Neues Taschenbuch für Reisende durch das schlesisch-böhmische Riesengebirge*, druk. i wyd. C. Flemming, Głogów 1842; jeden z pierwszych przewodników po Karkonoszach, powstały na fali mody na Karkonosze w Prusach od lat 20. XIX w.; komplet ilustracji w litografii: 1) *Kynast*; 2) *Das Schweizerhaus auf dem Falkenberge*; 3) *Die Hampelbaude*; 4) *Schneekoppe*; 5) *Die Wiesenbaude*; 6) mapa pocztowa Śląska – *Post Charte von Schlesien* (zaznaczone trasy, na których funkcjonowały poczty); pieczęć: *Ex Hereditae Steinwehriana*; 135 str., st. bdb., brzegi kart barwione, oprawa twarda; format 16d; **BARDZO RZADKIE**. **Cena: 750 zł**

527. **SCHMIDT Wilhelm Ludwig, KARKONOSZE**. *Das Riesengebirge. Ein Taschenbuch für Reisende und Badegäste*; druk. C. Krahn jun., wyd. C.H. Thomas, Jelenia Góra, bez daty [1817]; jeden z pierwszych przewodników po Karkonoszach, który spotęgował w XIX w. modę na ten region; dedykacja dla Leopolda von Schaffgotscha, współfinansującego to wydawnictwo; na str. tyt. cz.-b. alegoryczna ilustr. oraz adnotacja z epoki; XII + 332 str., st. bdb./db., kilka początkowych kart częściowo luźne (rozerwane szycie), brzegi kart barwione, oprawa twarda, grzbiet z szyldzikiem, przetarcia; format 16d. **Cena: 480 zł**

Albumy, teki graficzne

528. **KARKONOSZE**. *ALBUM VOM RIESENGEBIRGE*; album 18 widoków Karkonoszy w formie leporello, lit. i druk. L. Glasser, Lipsk, wyd. Eigenth. v. Hermann Liedl (dawniej C.J. Liedl), Cieplice, ok. 1870; lit. tonow., st. bdb./db., na niektórych drobne przetarcia, oprawa twarda, pięknie zdobiona, z tłoczeniami i złoceniami, ćwierćpłócienna z drobnymi uszkodzeniami; format podłużny 16o. **Cena: 400 zł**

Zawiera następujące widoki: 1) widok obecnego Placu Piastowskiego w Cieplicach Śląskich-Zdroju – *WARMBRUNN, Schlosstrasse*; 2) zamek Chojnik – *RUINE KYNAST*; 3) Bobrowe Skały – *BIEBERSTEINE*; 4) Grzybowiec – *BISMARKSHÖHE*; 5) Wodospad Szklarki – *KOCHELFALL*; 6) Huta Józefina w Szklarskiej Porębie – *SCHREIBERHAU, Josephinehütte*; 7) Wodospad Kamieńczyka – *DER ZACKENFALL*; 8) Wodospad Łaby – *DER ELBFALL*; 9) schronisko nad Śnieżnymi Kotłami – *SCHNEEGRUBENBAUDE*; 10) schronisko Petrova bouda – *PETERSBAUDE*; 11) Wielki Staw – *DER GROSSE TEICH, OSTSEITE*; 12) Śnieżka – *SCHNEEKOPPE*; 13) świątynia Wang – *PFARREY WANG*; 14) kaplica św. Anny na Grabowcu – *ST. ANNA-KAPELLE*; 15) Wodospad Podgórnej – *HAINFALL*; 16) zamek w Staniszowie znany też jako Zamek Księcia Henryka, albo Zamek w Marczycach – *HEINRICHSBURG*; 17) pałac w Mysłakowicach – *SCHLOSS ERDMANNSDORF*; 18) zamek w Karpnikach – *SCHLOSS FISCHBACH*.

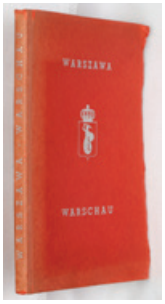
529

530

531

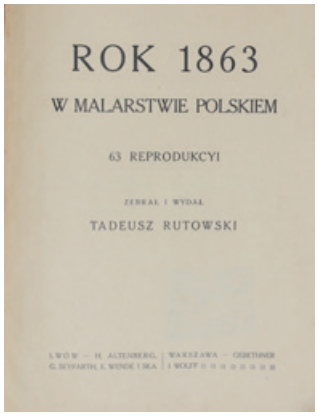
532

529. **KOSIANOWSKI Władysław** komandor por. (oprac.), **POLSKA MARYNARKA WOJENNA**. *POLSKA MARYNARKA WOJENNA OD PIERWSZEJ DO OSTATNIEJ SALWY W DRUGIEJ WOJNIE ŚWIATOWEJ. ALBUM PAMIĄTKOWY*; nakładem Samopomocy Marynarki Wojennej, wyd. Instytut Literacki w Rzymie, 1947; rys. na okładce – T. Podjazd Morgenstern; **reprint** Krajowa Agencja Wydawnicza, Wrocław 1990; załączona broszura w jęz. angielskim; 523 cz.-b. ilustr.; 98 nlb. str. + XXXI, oprawa miękka; format podłużny 8o. **Cena: 90 zł**

530. **LINDER Karol**. *Dawne wojsko polskie. Ubiór i uzbrojenie*; Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej, 1960; ekslibris dr. R. Milkiewicza; 10 str. + 72 barwne tablice, st. bdb., oprawa twarda, płócienna, lekkie przetarcia; format podłużny 8o. **Cena: 90 zł**

531. **PETERSEN Wilhelm**. *Totentanz in Polen*; Küsten-Verlag, Hamburg 1940; bogato ilustrowane zapiski pamiętnikarskie z okresu kampanii wrześniowej, o wyjątkowo antypolskiej wymowie, autorstwa żołnierza Wehrmachtu, W. Petersena; ilustr. w tekście oraz na XX tablicach, niektóre w kolorze; posłowie autorstwa Waldemara Hartmanna; 12 nlb. str. + XX tablic, st. bdb., oprawa twarda, ćwierćpłócienna z obwolutą (obwoluta z naddarciami i zabrudzeniami); format podłużny 4o. **Cena: 150 zł**

532. **PRZYPKOWSKI Tadeusz, [STEFAN STARZYŃSKI], [ALBERT DAECKE]**. *WARSZAWA. WARSCHAU*; Zakłady Drukarskie Galewski i Dau, Warszawa 1936; tłum. G. Birnbaum; album fotografii miasta przed wybuchem II wojny światowej, autorstwa T. Przypkowskiego (1905–1977), historyka sztuki, muzealnika, wybitnego znawcy zegarów słonecznych; na str. przedtyt. odręczna dedykacja prezydenta Warszawy Stefana Starzyńskiego dla Alberta Daecke, szefa wydziału w Państwowej Izbie Handlu Drzewem – był on członkiem 16-osobowej delegacji podczas uroczystej wizyty kombatantów niemieckich w 1938 r. w Polsce – podkreślano wówczas przyjaźń panującą między Niemcami a Polską; 19 str. + 40 nlb. kart z cz.-b. fot. w formie wklejek, st. bdb., oprawa miękka, na okładce srebrzony tyt. i herb miasta, lekkie zagięcia; format 8o. **Cena: 180 zł**

533

534

535

536

533. **RUTOWSKI Tadeusz** (zebrał i wyd.), **POWSTANIE STYCZNIOWE**. *Rok 1863 w malarstwie polskiem. 63 reprodukcyi*; Lwów, H. Altenberg, G. Seyfarth, E. Wende i Ska, Warszawa Gebethner i Wolf [ok. 1918]; wyd. z okazji pięćdziesiątej rocznicy śmierci Grottgera; zawiera cz.-b. reprodukcje obrazów Grottgera, Matejki, Malczewskiego, Gierymskiego, Kossaka, Rosena, Sochaczewskiego i in. (63 na 62 tablicach); ekslibris dr. R. Milkiewicza; VII str. + 62 tablice, st. db., oprawa twarda, płócienna, na grzbiecie złocony tyt., zabrudzenia; format 4o. **Cena: 120 zł**

534. **SZCZAWNO-ZDRÓJ, WAŁBRZYCH**. *ALBUM VON SALZBRUNN, ADRESBACH UND WECKELSDORF*; album 20 widoków Karkonoszy i kraju hradeckiego w formie leporello, lit. i druk. L. Glasser, Lipsk, wyd. Kunst-Verlag v. Hermann Liedl (dawniej C.J. Liedl), Cieplice, ok. 1870; lit. tonow., st. bdb., oprawa twarda, pięknie zdobiona, z tłoczeniami i złoceniami, ćwierćpłócienna; format podłużny 16o. **Cena: 450 zł**

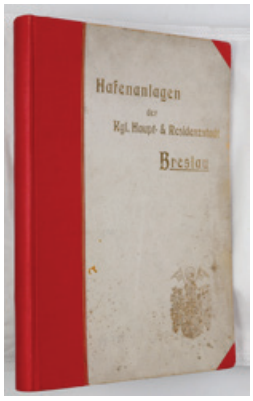
Zawiera następujące widoki: 1) Szczawno-Zdrój widziane z gospody Friedrichsruh – *SALZBRUNN, VON FRIEDRICHSRUH*; 2) Hala Elizy w Szczawnie-Zdroju – *SALZBRUNN, ELISENHALLE*; 3) Góra Parkowa znana też jako Wzgórze Gedymina – *SALZBRUNN, WILHELMSHÖHE*; 4) zamek Książ – *SCHLOSS FÜRSTENSTEIN*; 5) Stary Książ – *SCHLOSS FÜRSTENSTEIN, ALTE BURG*; 6) obecnie Stary Zdrój, dzielnica mieszkaniowa Wałbrzycha – *ALTWASSER*; 7) Jedlina-Zdrój – *CHARLOTTENBRUNN*; 8) ogrody w zamku Grodno – *KYNSBURG, VOM BURGGARTEN*; 9) Skalne Miasto – *ADRESBACHER FELSENSTADT, VOM NEUEN ECHO*; 10) Skalne Miasto, Głowa Cukru – *ADRESBACH, DIE ZUCKERHUT*; 11) brama wejściowa do Skalnego Miasta – *ADRESBACH, EINGANG IN DIE FELSENSTADT*; 12) przejażdżka łódką w Skalnym Mieście – *ADRESBACH, DIE WASSERFAHRT*; 13) wodospad w Skalnym Mieście – *ADRESBACH, WASSERFALL*; 14) Teplice nad Metují – *WECKELSDORF, DIE SCHWEIZERKÄSE*; 15) Teplice nad Metují, Harfa Karkonosza – *WECKELSDORF, DIE RIESENHARFE*; 16) Teplice nad Metují, chatka – *WECKELSDORF, DIE BUDE U. SENNERHÜTTE*; 17) Teplice nad Metují, krajobraz przypominający wnętrze katedry – *WECKELSDORF, DAS INNERE D. DOMES*; 18) Teplice nad Metují, Skalna Korona *WECKELSDORF, DIE FELSENKRONE*; 19) Teplice nad Metují, ściana skalna *WECKELSDORF, DIE MARTINSWAND*; 20) Teplice nad Metují, Amfiteatr – *WECKELSDORF, AMPHITHEATER*.

535. **SIENKIEWICZ Henryk**. *Album Jubileuszowe Henryka Sienkiewicza. Główniejsze sceny i postacie z powieści i nowel Sienkiewicza w dwudziestu ilustracyach: Józefa Brandta, Józefa Chełmońskiego, Antoniego Kamieńskiego, Juliusza Kossaka, Wilhelma Kotarbińskiego, Kazimierza Pochwalskiego, Jana Rosena, Henryka Siemiradzkiego, Piotra Stachiewicza i Wincentego Wodzinowskiego*; wstęp S. hr. Tarnowskiego, nakład Księgarni Gebethnera i Wolffa, Kraków, Warszawa 1898; 20 tablic w heliograwiurze, druk. Melsenbach Riffarth & Co.; ekslibris dr. R. Milkiewicza; na str. tyt. odręczna dedykacja z epoki; 103 str. + 20 tablic, st. db., ozdobne wyklejki, brzegi kart złocone, oprawa twarda, płócienna, ozdobiona portretem Sienkiewicza i motywem roślinnym, blok przełamany, przetarcia, zabrudzenia, rozdarcia; format 4o. **Cena: 150 zł**

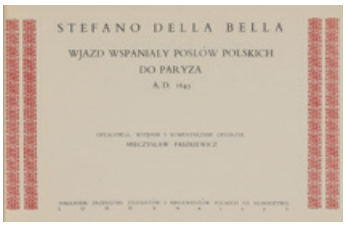
536. **SZTUKA POLSKA**. *Sztuka 1897–1922*; wyd. Towarzystwo Artystów Polskich „Sztuka", Kraków [1922], nakład i własność H. Altenberga & Gubrynowicza i Syna we Lwowie; luźne karty z tekstem i 64 tablice (brak jednej) w rotograwiurze, całość umieszczona w oryginalnej płóciennej, sztywnej tece z tłoczeniami i złoceniami; XXIX + 34 str. + 64 tablice, st. bdb./db., str. tyt. z rozdarciami i zagięciami, teka zaplamiona; format 4o. **Cena: 200 zł**

537. **WROCŁAW, PORT**. *Hafen-Anlagen zu Breslau. Denkschrift zur eröffnung des städtischen Hafens am 3. September 1901*; Magistrat der Königlichen Haupt- und Residenz-stadt Breslau, druk. C.T. Wiskott, Wrocław 1901; album wydany z okazji otwarcia nowego portu rzecznego na Odrze; nieaktualna pieczęć własnościowa Biblioteki Uniwersytetu Technicznego w Dreźnie; 97 str. + 44 tablice (niektóre w heliograwiurze), st. bdb., miejscowo podklejenia, ozdobne wyklejki, oprawa twarda, półpłócienna, złocony tyt. i herb, przybrudzona; format folio; **UNIKAT**. **Cena: 1200 zł**

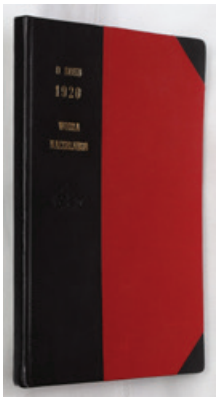
Tytuły tablic według wykazu: 1) *Alter Stadtplan von Breslau […]*; 2) *Früherer Liegehafen unterhalb des Strauchwehres*; 3) *Plan der Wasserstrassen in Breslau*; 4) *Zusammenstellung des Güterverkehrs zu Wasser in verschiedenen deutschen Hafenstädten*; 5) *Uebersicht über den Güterverkehr in Breslau und Kosel O.-S.*; 6) *Perspektivische Ansicht des neuen Hafens*; 7) *Lageplan des städtischen Hafens*; 8) *Fundamente der Kohlenkippe*; 9) *Hinterfüllungsarbeiten am Kornspeicher (Universaldampfkrahn)*; 10) *Ansicht der Hafenbaustelle Anfang Juli 1901 vom Verwaltungsgebäude aus gesehen*; 11) *Üfermauer*; 12) *Üferböschungen*; 13) *Ansicht der Hafeneinfahrt*; 14) *Lageplan der Hafeneinfahrt*; 15) *Lageplan der Be- und Entwässerungsanlagen*; 16) *Zuckerspeicher: Grundriss und Ansichten*; 17) *desgl.: Querschnitt und Giebelansicht*; 18) *Dachboden des Zuckerspeichers*; 19) *Anordnung der Wandkrähne*; 20) *Zuckerspeicheransicht von der Landseite*; 21) *desgl. von der Wasserseite*; 22) *Keller im Zuckerspeicher*; 23) *Werfthalle, Grundriss und Ansichten*; 24) *Werfthalle, Querschnitt und Giebelansicht*; 25) *Werftboden in der Werfthalle*; 26) *Werfthalle von Osten aus gesehen*; 27) *Getreidelagerhaus, Grundriss und Ansicht*; 28) *desgl. Querschnitt und Schnitt durch das Hafenbecken*; 29) *Maschinelle Einrichtungen im Getreidelagerhaus*; 30) *Düngemittelschuppen, Grundriss und Ansichten*; 31) *Düngemittelschuppen, Ansicht von der Wasserseite*; 32) *Verwaltungsgebäude, Grundriss und Ansicht*; 33) *Verwaltungsgebäude*; 34) *Tender-Locomotive für den Hafenbetrieb*; 35) *Feststehender Drehkrahn (Tragkraft 5000 kg)*; 36) *Elektrisches Spill*; 37) *Lagepläne des Hafens der Frankfurter Güter-Eisenbahn-Gesellschaft in Breslau-Pöpelwitz; / Lagepläne der Werft von Caesar Wollheim in Cosel bei Breslau* [zamieszczone na tablicy 38.]; 38) *Ansicht der Hafenanlage der Frankfurter Güter-Eisenbahn-Gesellschaft* [zamieszczony na tablicy 37.]; 39) *Ansicht der Werftanlage von Caesar Wollheim*; 40) *Ansicht der Fürstenbrücke über Alte Oder in Breslau*; 41) *Ansicht der Passbrücke über die Alte Oder*; 42) *Ansicht der Gröschelbrücke über die Alte Oder*; 43) *Längen- und Querschnitte der vorgenannten drei Brücken*; 44) *Entwickelung der Stromlage der Oder bei Breslau*.

537

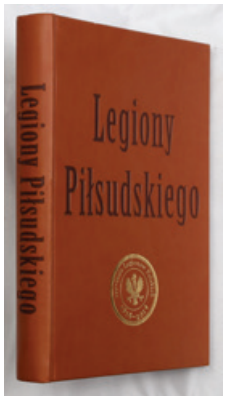
538

539

540

541

Wydania bibliofilskie

538. **DELLA BELLA Stefano, PASZKIEWICZ Mieczysław**. *Wjazd wspaniały posłów polskich do Paryża a. d. 1645*, Mieczysław Paszkiewicz (oprac., wstęp, komentarze), nakładem Zrzeszenia Studentów i Absolwentów Polskich na Uchodźstwie, Londyn 1956; egz. bibliofilski nr 175 z 200 ręcznie numerowanych; 23 luźne tablice z 27. reprodukcjami prac wykonanych ołówkiem, piórkiem i akwarelą, autorstwa Stefano Della Belli (1610–1664), włoskiego rytownika, znanego szczególnie z rycin o tematyce militarnej; ilustr. przedstawiają kolejno skład poselstwa polskiego w czasie wjazdu do Paryża w 1645 r., w sprawie zaślubin króla Władysława IV z Marią Ludwiką Gonzaga; na str. przedtytułowej wklejony portret Della Belli; odręczna dedykacja Ireny i Andrzeja Stypułkowskich dla Wojciecha Natansona, Londyn 23 IV 1957; 32 str. + 23 nlb. tablice (umieszczone w specjalnej, przyklejonej do tylnej okładki kopercie), oprawa twarda, płócienna, całość umieszczona w miękkiej, tekturowej tece; format podłużny 8o. **Cena: 280 zł**

Andrzej Stypułkowski (1929–1981) – polski wydawca i działacz emigracyjny, powstaniec warszawski. W czasie II wojny światowej wstąpił do Szarych Szeregów, przetrzymywany jako zakładnik na Pawiaku w związku z konspiracyjną działalnością ojca. W 1945 r. razem z ojcem wyjechał potajemnie z Polski. Od 1946 r. przebywał w Palestynie, od 1947 r. w Wielkiej Brytanii, gdzie ukończył studia techniczne (1947–1953) i humanistyczne (rozpoczęte 1954, ukończone dopiero w 1964). Był działaczem Zrzeszenia Studentów i Absolwentów Polskich w Wielkiej Brytanii. Założył wydawnictwa *Polonia Book Fund, Ltd* i *Overseas Publications Interchange Ltd*. Wydawał kwartalnik historyczny *Polemiki* (1963–1971), publikował w prasie emigracyjnej. W 1980 r. był jednym z założycieli wspierającego opozycję w Polsce Studium Spraw Polskich w Wielkiej Brytanii. W 2010 r. pośmiertnie odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski *za wybitne zasługi w działalności na rzecz wspierania przemian demokratycznych w Polsce, za niesienie pomocy humanitarnej Polakom w czasie stanu wojennego, za działalność społeczną*.

Wojciech Natanson (1904–1996) – polski pisarz, krytyk teatralny, tłumacz. Syn Władysława, polskiego fizyka. Był autorem recenzji i felietonów między innymi o twórczości Stefana Żeromskiego, Stanisława Wyspiańskiego i Karola Wojtyły. Przed wojną współpracował z wychodzącą w Krakowie *Gazetą Literacką*. W czasie okupacji działał w podziemiu, był żołnierzem Armii Krajowej. Po wojnie pisał recenzje między innymi do czasopism *Teatr*, *Słowo Powszechne*, *Kierunki* i Życie Warszawy.

539. **PIŁSUDSKI Józef**. *O roku 1920 Józefa Piłsudskiego, Wodza Naczelnego*; wyd. Renoma Bis, Bydgoszcz 2006; wydawnictwo kolekcjonerskie, powstało dzięki osobistym staraniem Jarosława Lewandowskiego; ręcznie oprawione i numerowane (egzemplarz nr 58 ze 110); ekslibris dr. R. Milkiewicza; 38 str., st. bdb., papier czerpany, ozdobne wyklejki, oprawa twarda, imitacja skóry, złocenia i tłoczenia; format 4o; **BARDZO RZADKIE**. **Cena: 180 zł**

540. **POTOCKI Jan, FINI Leonor**. *Manuscript trouvé* à *Saragosse*, wyd. Compagnie des bibliophiles du livre d'art et de l'Amérique latine, Paryż 1961; franc. wydanie powieści *Rękopis znaleziony w Saragossie*, klasyka literatury polskiej, najsłynniejsza powieść hr. Potockiego; przedmowa autorstwa Rogera Caillois, 20 cz.-b. ilustr. autorstwa Leonor Fini; łączny nakład 180 sztuk – ten egzemplarz z numerem 64; 182 str., st. bdb., wydawnictwo ma formę luźnych kart umieszczonych wspólnie w twardej oprawie, grzbiet ze złoconym tyt., lekkie uszkodzenia, całość dodatkowo umieszczona w tekturowym etui; format folio. **Cena: 2950 zł**

Rękopis znaleziony w Saragossie to najsłynniejsze dzieło Jana Potockiego, herbu Pilawa (1761–1815) – powieść łotrzykowska o kompozycji szkatułkowej, której głównym bohaterem jest kapitan gwardii króla Hiszpanii. Akcja rozgrywała się na przełomie XVIII i XIX w. Wartość paryskiego wydania podnoszą ilustracje malarki surrealistycznej Leonor Fini (1907–1996), związanej z polskim pisarzem i publicystą Konstantym Jeleńskim, jednocześnie pozostającej w związku z włoskim arystokratą i konsulem w Monako, Stanislao Leprim. Mieszkali przez wiele lat we troje w Paryżu, gdzie utrzymywali kontakty z przedstawicielami tamtejszej bohemy artystycznej. Ilustracje do wydanej w Paryżu powieści Potockiego to pamiątka po burzliwym paryskim etapie życia artystki.

541. **SIENKIEWICZ Witold** (red.), **LEGIONY POLSKIE**. *Legiony Piłsudskiego*; bogato ilustrowane wydawnictwo z okazji 100-lecia Legionów Polskich 1914–2014, Warszawa 2013; 520 str., st. bdb., ozdobne wyklejki, oprawa twarda, skórzana, z tłoczeniami i złoceniami, na grzbiecie tłoczony tyt.; format 4o. **Cena: 1200 zł**

PODRÓŻE I PRZEWODNIKI

Przewodniki

542

543

544

545

542. **LONDYN.** Kochański Tomasz Wilhelm. *Obrazy Londynu*, Paryża, Wiednia, Petersburga, Berlina i Rzymu, czyli Opisanie osobliwości, zwyczaiów i obyczaiów mieszkańców sześciu głównych stolic Europy. T. 1 z. 1, Londyn, wyd. Lwów 1829, druk. P. i A. Pillerowie, str. 100; opis Londynu autorstwa polskiego podróżnika na podstawie wrażeń z podróży, m. in. giełda, pałace, muzea (np. Museum of Great Britain), galerie, Bank of England, kościoły, szpitale, sądy, więzienia, place, mosty, teatry oraz obyczaje mieszkańców z podziałem na pospólstwo, kupców i rzemieślników; oprawa twarda, podniszczona, grzbiet podniszczony, wewnątrz oprawa miękka broszurowa z epoki, drobne zabrudzenia i plamki, st. db.; wym. 115x180 mm. **Cena: 650 zł**

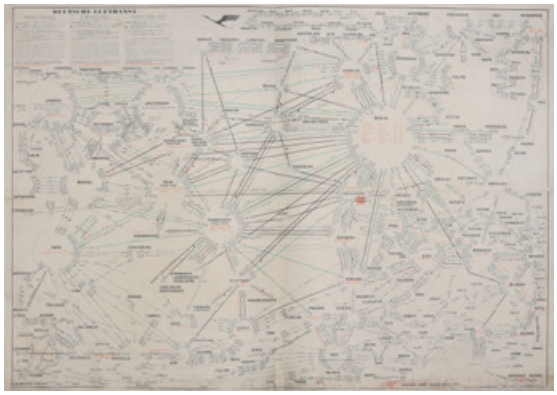
543. **POZNAŃ, GORZÓW WIELKOPOLSKI, PIŁA, WSCHOWA.** Mapa pogranicza polsko-niemieckiego w latach 30-tych, wyd. Bruckmann Verlag, Deutsch-Amerikanische Petroleum-Gesellschaft, około 1937; ukazuje tereny Wielkopolski i Ziemi Lubuskiej, na północy Piła, na południu Wschowa; druk. kolor., skala 1:500 000, na verso plany miast: Frankfurt nad Odrą, Piła, Poznań, Gorzów Wielkopolski

oraz 2 mapki: 1) korytarzy Trzciel-Gdańsk, Piła-Gdańsk, Chojnice-Gdańsk, 2) połączeń z Berlinem; ślady złożeń, drobna perforacja w miejscu złożenia; wymiary arkusza: ok. 450x478 mm. *Standard Luftbildkarte Grenzmark Plan 24*. **Cena: 120 zł**

544. WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE. BEREZOWSKI Stanisław. *Turystyczno-krajoznawczy przewodnik po Województwie Śląskim. Z 144 ilustracjami, 29 mapami i planami miast oraz z mapą podręczną Województwa Śląskiego i ziem sąsiednich,* Katowice 1937, str. 446, komplet mapek, przewodnik autorstwa geografa i redaktora naczelnego miesięcznika „Poznaj Świat", Stanisława Berezowskiego (1910-1986); oprawa twarda, płócienna ze złotym napisem, podniszczona i zabrudzona, st. całości bdb.; wym. 120x178 mm. **Cena: 150 zł**

545. ZWIĄZEK SOWIECKI. *ZWIEDZAJCIE ZSRR*, str. 24, folder reklamujący wycieczki do ZSRR w 1936 r., organizowane przez „Intourist"; przedstawiono w nim programy wycieczkowe (pobyt m.in. w miastach: Moskwa, Leningrad, Kijów, Charków, Odessa, Dnieprogres, Sewastopol, Jałta, Chersoń) oraz zachęcano do udziału w czwartym festiwalu teatralnym, na końcu reklama podróży tranzytowych przez ZSRR do Palestyny oraz na Daleki i Bliski Wschód, obsługiwanych przez „Intourista", fot. cz.-b.; oprawa miękka, zabrudzona, ślady zalania; wym. ok. 100x228 mm. **Cena: 240 zł**

Podróże

546

547

548

546. DEUTSCHE LUFTHANSA. Letni plan lotów niemieckich linii lotniczych obowiązujący od 27.03. do 1.10.1938 – graficzne przedstawienie sieci połączeń lotniczych (bezpośrednich oraz wymagających przesiadki, bądź skorzystania z usług zagranicznego przewoźnika) pomiędzy Berlinem a miastami położonymi wówczas na terenie Niemiec, m.in.: Świnoujście, Szczecin, Wrocław, Jelenia Góra, Gliwice, Królewiec oraz poza granicami III Rzeszy, m.in.: Paryż, Bruksela, Londyn, Gdańsk, Gdynia, Poznań, Katowice, Warszawa, Lwów, Wilno; drobne zabrudzenia, arkusz klejony na verso, st. db.; wym. arkusza: ok. 578x405 mm. **Cena: 600 zł**

547. KRAKÓW. Mapa turystyczna okolic Krakowa, wyd. Atlas Verlags- und Vertriebsgesellschaft m.b.H., Warszawa 1943, druk kolor., legenda, skala 1 : 100 000, na północy Olkusz, na południu Myślenice, na verso w jęz. niem. krótka charakterystyka okolic Krakowa, wykaz szlaków turystycznych i indeks nazw geograficznych; składana, drobne rozdarcia lewego brzegu arkusza (bez szkody dla mapy); wym. mapy po rozłożeniu: ok. 600x575 mm, wym. arkusza po rozłożeniu: ok. 740x630 mm; Wanderkarte der Umgebung von Krakau. **Cena: 140 zł**

548. WISŁA, PRUSY WSCHODNIE, WOLNE MIASTO GDAŃSK. Mapa turystyczna położonych nad Wisłą terenów Prus Wschodnich, z mini przewodnikiem w jęz. niem. na verso, z ok. 1936 r., druk kolor., na mapie zaznaczono Malbork, Białą Górę, Sztum, Kwidzyn, Prabuty, Kisielice i Gardeja, wały przeciwpowodziowe, śluzy, oraz enklawę po niemieckiej stronie Wisły z 5 polskimi wsiami, w tekście na verso charakteryzowano ten obszar jako pogranicze z Polską i Wolnym Miastem Gdańskiem, odwoływano się do niemieckiego nacjonalizmu, wspominając o „wersalskim dyktacie" i uznając tereny Prus Wschodnich leżące nad Wisłą, za „ziemię świętą" (*heiliges Land*) dla Niemców ze względu na znaczenie Malborka i Kwidzyna; drobne zagięcia narożników, poza tym st. bdb.; wym. ok. 110x160 mm; Die Grenzziehung an der Weichsel. **Rzadkie**. **Cena: 200 zł**

PLAKATY

– Niewybuchy –

549. NIEWYBUCHY – ZABEZPIECZ – ZAWIADOM. Plakat z hasłem: „Zauważysz niewybuch – zabezpiecz – zawiadom Milicję Obywatelską, jednostkę wojskową, urząd, szkołę, rodziców”. Druk kolor.; zagniecenia, zagięcie prawego dolnego narożnika, drobne rozdarcia górnego i dolnego brzegu arkusza; wym. ok. 580 × 840 mm. **Cena: 90 zł**

550. TERECHOWICZ Włodzimierz – NIEWYBUCHY. Plakat przedstawiający dłoń pozbawioną palców, z napisem „Niewybuchy”. Druk W. Z. Graf., cz.-b.; drobne rozdarcia brzegów arkusza, nieznaczny ubytek papieru i drobne zagniecenia; wym. ok. 585 × 830 mm. **Cena: 150 zł**

549

550

Włodzimierz Terechowicz (1933–2021) – malarz, grafik, plakacista, projektant znaczków pocztowych i kopert FDC, wykładowca na Wydziale Grafiki i Fotografii ASP w Warszawie.

– Propaganda w PRL –

551

552

553

551. FOTO-GAZETA 5 1951 ZARZĄDU GŁÓWNEGO TOWARZYSTWA PRZYJAŹNI POLSKO-RADZIECKIEJ. Plakat propagujący pomoc ZSRS dla Polski Ludowej w postaci dostaw urządzeń (np. kombajnów węglowych Donbas dla polskich kopalń) oraz wzorców organizacyjnych i kulturalnych (np. ludowych zespołów pieśni i tańca tworzonych na wzór sowiecki). 13 dużych fot. cz.-b., w tym portrety Stalina i Bieruta; zabrudzenia i zagniecenia, st. db.; wym. ok. 970 × 670 mm. **Cena: 300 zł**

552. MALINOWSKI Lucjan (1933–2009) – PODANIE. CYK, ZAŁATWI SIĘ. Plakat z 1956 r., krytyka biurokracji; drobne rozdarcia brzegów arkusza, ubytki papieru w okolicy górnej i prawej krawędzi; wym. ok. 495 × 670 mm. **Cena: 200 zł**

553. OLSZAK Eugeniusz – NA URZĘDOWE DROGI TRZEBA MIEĆ ZDROWE NOGI. Plakat z 1956 r., krytyka biurokracji; nieznaczne rozdarcia i niewielkie ślady zalania w dolnej części arkusza, st. db.; wym. ok. 680 × 485 mm. **Cena: 200 zł**

– III wojna światowa w propagandzie PRL –

554. DZIAŁANIE PATROLU ROZPOZNANIA SKAŻEŃ. Plakat przedstawiający osiem kolorowych grafik na jednym arkuszu wraz z opisem działań patrolu. Wyd. Inspektorat Obrony Cywilnej Kraju, do 1989 r., druk W. Z. Graf.; rozdarcia brzegów arkusza (w tym kilkucentymetrowe rozdarcie prawego brzegu), zagniecenia; wym. ok. 980 × 690 mm. **Cena: 120 zł**

554

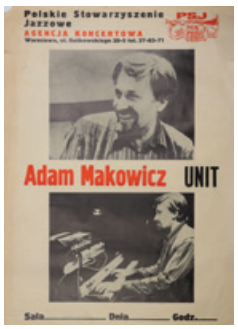
555

556

555. UDZIAŁ KOBIET W POWSZECHNEJ SAMOOBRONIE. Plakat zawierający apel do kobiet o udział w powszechnej samoobronie. Wyd. Inspektorat Powszechnej Samoobrony, po 1967 r., druk W. Z. Graf., 14 fot. cz.-b. J. Paraszczaka; kilkucentymetrowe rozdarcie prawego brzegu arkusza (w tej okolicy także nieznaczny ubytek papieru), inne drobne rozdarcia i zagniecenia, verso miejscami pożółkłe; wym. ok. 970 × 660 mm. **Cena: 180 zł**

556. UDZIAŁ MŁODZIEŻY W POWSZECHNEJ SAMOOBRONIE. Plakat zawierający 16 dużych fot. kolor. Mariana Szczęśniaka, przedstawiających zajęcia z przysposobienia obronnego (posługiwanie się maskami gazowymi, opatrywanie rannych i nauka strzelania), oraz streszczenie przepisów ustawy z 21.11.1967 r. „O powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej". Wyd. Inspektorat Powszechnej Samoobrony, po 1967 r.; kilkucentymetrowe rozdarcie prawego brzegu arkusza, inne drobne rozdarcia i zagniecenia; wym. ok. 970 × 690 mm. **Cena: 180 zł**

557

558

559

560

557. ZABEZPIECZENIA ŻYWNOŚCI, WODY I PASZY PRZED SKAŻENIAMI. Plakat zawierający sześć dużych kolorowych grafik oraz tekst instruktażowy. Wyd. do 1989 r., oprac. graficzne M. Kidawski; zagięcia narożników i zagniecenia, rozdarcie lewego brzegu arkusza oraz inne drobne rozdarcia; wym. ok. 985 × 690 mm. **Cena: 120 zł**

– Jazz –

558. MAKOWICZ Adam. Plakat Agencji Koncertowej Polskiego Stowarzyszenia Jazzowego, reklamujący koncert polskiego pianisty jazzowego Adama Makowicza (ur. 1940 jako Adam Matyszkowicz). Fotografie artysty; miejsce (sala inż. Kobyłki) i termin występu (8.IV) wpisane odręcznie; nieznaczne rozdarcia brzegów arkusza, ubytki papieru w lewym górnym i prawym dolnym narożniku; wym. ok. 610 × 860 mm. **Cena: 120 zł**

REKLAMY

559. CHYRÓW. Reklama Zakładu Naukowo-Wychowawczego OO. Jezuitów im. św. Józefa w Bąkowicach pod Chyrowem, wyd. Dom Prasy S.A., Warszawa, przed 1939 r., składana, obok miejsca na korespondencję fot.: 1) *widok ogólny*, 2) *Uczelnia*, 3) *Zbiory*, 4) *Obserwatorium astronomiczno-przyrodnicze*, 5) *Jadalnia*, 6) *Sport letni*, 7) *Sport zimowy*, oraz tekst zachwalający Zakład Chyrowski; drobne zabrudzenia, wym. złożonej 150x98 mm, wym. rozłożonej: ok. 298x150 mm. **Cena: 160 zł**

560. GALICJA. Reklama *Kaisera Karmelki piersiowe – cukierki uśmierzające kaszel* z ok. 1900 r., druk dwustronny, drobne zabrudzenia; wym. ok. 70x100 mm. **Cena: 80 zł**

561

562

563

564

561. **JELENIA GÓRA – KARKONOSZE**. Wielkoniemiecki dzień wędrówki: 13–16.07.1939, zorganizowany przez Der Verband Deutscher Gebirgs- und Wandervereine – nalepka reklamowa; wym.: ok. 48x50 mm; *Großdeutscher Wandertag*… **Cena: 100 zł**

562. **KARKONOSZE**. Zawody narciarskie – nalepka reklamowa, sprzed 1945 r.; wym.: ok. 48x63 mm. **Cena: 120 zł**

563. **KRÓLEWIEC**. 7 reklamowych nalepek – wystawy sportów konnych i samochodowych z 29.05.–20.06.1909; wymiary: ok. 55x35 mm. **Cena: 210 zł**

564. **KRÓLEWIEC**. 8 nalepek reklamowych wystawy rzemiosła i zawodów rolniczych z okresu maj–sierpień 1908 r.; wymiary: ok. 35x60 mm; razem 8 sztuk. **Cena: 160 zł**

565

566

567

568

569

565. **KRÓLEWIEC**. Bloczek 4 nalepek reklamowych – 23. Niemieckie Targi Wschodnie – wzorowe targi techniki i rolnictwa 18–21.08.1935; wymiary: ok. 140x50 mm; *23. Deutsche Ostmesse*. **Cena: 80 zł**

566. **KRÓLEWIEC**. Targi Wschodnie (Ostmesse) – nalepka reklamowa, 1928 r. (?); wym.: ok. 33x50 mm. **Cena: 60 zł**

567. **KWIDZYN**. 700-lecie Kwidzyna, najstarszego z miast Prus Wschodnich, sprzed 1933 r. – nalepka reklamowa, wym. ok. 38x55 mm. **Cena: 100 zł**

568. **LEGNICA**. 2 nalepki reklamowe – wystawa ogrodnictwa i przemysłu; wym.: ok. 40x58 mm; Liegnitz 1927; razem 2 sztuki. **Cena: 100 zł**

569. **LEGNICA**. 5 nalepek reklamowych – wystawa niemieckiego ogrodnictwa i śląskiego przemysłu z 1927 r.; wymiary: ok. 43x55 mm; *Gugali*; razem 5 sztuk. **Cena: 150 zł**

570

571

572

573

570. LWÓW. Druk sprzed 1918 r., zawierający reklamy lwowskich firm i fotografie cz.-b. wnętrz lwowskiego Variété, str. 20; oprawa miękka ze złotym napisem: *Variété Bristol Lwów–Lemberg. Pierwszorzędne Etablissement dla rodzin Program Cena 20. Halerzy*, żółte plamki, st. db.; wym. ok. 135x213 mm. **Cena: 240 zł**

571. MALBORK. Gry na świeżym powietrzu w Malborku 12–15.08.1939 pod antypolskim hasłem: *Prusy żądają posłuszeństwa* (*Preußen fordert Gehorsam*) – znaczek reklamowy, wym. ok. 33x45 mm. **Cena: 120 zł**

572. SŁUBICE – FRANKFURT NAD ODRĄ. 3 znaczki z reklamą firmy *TITANIA*, producenta wirówek do mleka, sprzed 1939 r., widoki: 1) fabryki, 2) Ratusz, 3) most na Odrze; wym. ok. 55x40 mm; „Titania", Königin der Milchschleudern… **Cena: 180 zł**

573. SZCZECIN. 3 reklamy szczecińskie, st. db. i bdb.: 1) nalepka reklamowa wystawy budowlanej BAFA, 26 czerwca – 12 lipca, sprzed 1939 roku, wym.: ok. 50x73 mm; 2) nalepka reklamowa wystawy: Pommern wie es strebt und schafft 25.08–4.10.1936, wym.: ok 45x60 mm; 3) znaczek reklamowy Szczecińskich Targów 14–18 września, sprzed 1939 roku, wym.: ok. 43x60 mm; razem 3 sztuki. **Cena: 180 zł**

574

575

576

577

574. SZCZECIN. Miasto handlu i przemysłu – brama na Bałtyk – nalepka reklamowa sprzed 1939 roku; wymiary: ok. 45x50 mm; *STETTIN die Handels und Industriestadt das Tor der Ostsee*. **Cena: 100 zł**

575. SZCZECIN. Wystawa produktów żywnościowych, 1898 r. – nalepka reklamowa; drobne uszkodzenia ząbków; wymiary: ok. 38x50 mm. **Cena: 400 zł**

576. TCZEW. Rachunek Wytwórni wódek i likierów Hermanna Heina (Destillation u. Cognac-Brennerei mit Dampfbetrieb), Tczew 1910; ozdobna winieta przedstawiająca zabudowania zakładu, lit. Julius Sauer; pieczęć: *KÖNIGL. AMTSGERICHT DIRSCHAU* i data 30 VI 1910; lit. jednobarwna, rękopis, st. db., złożenia, lekkie uszkodzenia krawędzi; wym.: 225x292 mm. **Cena: 150 zł**

577. WARSZAWA – ŁÓDŹ. Nalepka reklamowa z 1915 r. – Fabryki Tektury Smołowcowej i Asfaltu oraz Fabryki Mechanicznej Wyrobów Korkowo-Izolacyjnych A. TAHN & Co.; druk jednostronny, st. bdb.; wym. ok. 273x193 mm. **Cena: 100 zł**

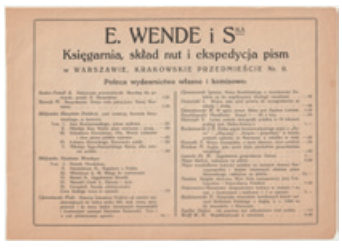
578

579

580

581

578. WARSZAWA. BRANŻA KOMUNIKACYJNA. 2 naklejki reklamowe, Warszawa 1915 (przed wkroczeniem Niemców), st. bdb.: 1) *Fabryka Powozów Fijałkowski i Kowalczyk* (wym. ok. 123x193 mm); 2) *Auto-Garaż… wynajem i reparacje…* (wym. ok. 123x193 mm); razem 2 sztuki. **Cena: 100 zł**

579. WARSZAWA. BRANŻA ODZIEŻOWA. 3 naklejki reklamowe, Warszawa 1915 (przed wkroczeniem Niemców), st. bdb.: 1) *Chrześcijański magazyn tanich okryć damskich Antonina Goebel i Ska* (wym. ok. 68x190 mm, odręczny dopisek na verso); 2) *Fabryka Trykotaży i Pończoch Zygmunt Chyliński* (wym. ok. 113x193 mm); 3) *Józef Serafin Pracownia i Magazyn Obuwia…* (wym. ok. 125x193 mm); razem 3 sztuki. **Cena: 120 zł**

580. **WARSZAWA**. Nalepka reklamowa z 1915 r. – Księgarnia E. Wende i S-ka, Krakowskie Przedmieście Nr 9, zawiera cennik wydawnictw; druk jednostronny, arkusz klejony; wym. ok. 273x193 mm. **Cena: 100 zł**

581. **WARSZAWA**. Nalepka reklamowa z 1915 r. – E. Wende i S-ka Księgarnia, skład nut i ekspedycja pism, Krakowskie Przedmieście Nr 9, zawiera cennik wydawnictw; druk jednostronny, st. bdb.; wym. ok. 273x193 mm. **Cena: 100 zł**

582

583

584

582. **WARSZAWA**. Nalepka reklamowa z 1915 r. – Fabryka Wyrobów Metalowych i Emaljernia E. Krzemiński, ulica Moniuszki 5; druk jednostronny, st. bdb.; wym. ok. 273x193 mm. **Cena: 100 zł**

583. **WARSZAWA**. Nalepka reklamowa z 1915 r. – Garaż Centralny Leona Maya, *Jeneralne Przedstawicielstwo Samochodów OPEL*, na Nowym Świecie 40; druk jednostronny, st. bdb.; wym. ok. 273x193 mm. **Cena: 100 zł**

584. **WARSZAWA**. Nalepka reklamowa z 1915 r. – J. Zabokrzecki i S-ka, Włodzimierska 9, producent maszyn do produkcji z piasku i cementu; druk jednostronny, st. bdb.; wym. ok. 273x193 mm. **Cena: 100 zł**

585

586

587

588

585. **WARSZAWA**. Nalepka reklamowa z 1915 r. – Józef Rentel i Ska, przy ulicy Leszno 25; druk jednostronny, st. bdb.; wym. ok. 273x193 mm. **Cena: 100 zł**

586. **WROCŁAW**. VII Niemieckie Święto Śpiewacze 27–31.07.1907 – nalepka reklamowa; wym. ok. 68x38 mm; *VII Deutsches Sängerbundesfest*. **Cena: 60 zł**

587. **WROCŁAW**. 2 reklamy: 1) 32. rolnicza objazdowa wystawa 31.05.–6.06.1926 – znaczek reklamowy; wym. ok. 38x50 mm; 2) wystawa Południowego Wschodu (*SÜDOST – AUSSTELLUNG BRESLAU*…) – rolnicza, 16–19.05.1935 – nalepka reklamowa; wymiary: ok. 40x60 mm; razem 2 sztuki. **Cena: 90 zł**

588. **WROCŁAW**. 3. Niemieckie Igrzyska Walki 26-29.06.1930 – nalepka reklamowa; wymiary: ok. 48x58 mm; 3. Deutsche Kampfspiele Breslau. **Cena: 90 zł**

590

591

592

593

589. **WROCŁAW**. Druk fabryki likierów Louis Guttmann, sprzed 1918 r., str. 8, zawiera przepisy na produkcję napojów alkoholowych; ślady złożeń i nadpalenia, rdzawe plamki, zagięcie górnego narożnika i rozdarcia, blok luźny; wym. ok. 225x285 mm. **Cena: 120 zł**

590. **WROCŁAW**. *Schlesische Spezialitäten*, wyd. do 1945, str. 16 + 1 luźna karta, broszura z dołączonym drukiem ulotnym, reklamującym wódki wrocławskiej firmy Emil Fache A.-G.; oprawa miękka z widokiem podpisanym: *Breslau*; st. bdb.; wym. ok. 103x148 mm. **Cena: 90 zł**

591. **WROCŁAW**. Wystawa krajowa towarów kolonialnych i delikatesów, 30.05–7.06.1931 – nalepka reklamowa; drobne uszkodzenia ząbków; wym. ok. 35x53 mm. **Cena: 100 zł**

592. **ZGORZELEC, LASOWICE (KOŹLICE)**. Wystawa – *Gelandina*, sprzed 1939 r., nalepka reklamowa; wym. ok. 50x50 mm. **Cena: 100 zł**

593. **ZGORZELEC**. 4 nalepki reklamujące wystawę budownictwa, artykułów gospodarstwa domowego i żywnościowych w „Tivoli" 1–12.07.1909; wym.: ok. 50x40 mm; razem 4 sztuki. **Cena: 120 zł**

Afisze reklamowe

– Z archiwum legnickiego Wydawnictwa Hilscherów i Paula Barona –

Już w I. poł. XIX w. w Legnicy funkcjonowała drukarnia i wydawnictwo rodziny Hilscherów. Stały się one głośne za sprawą Adolfa Hilschera, który do produkcji litograficznej dołączył fotografię. W ostatniej ćwiartce XIX w. wydawnictwo zyskało swój profil. Obok druków akcydensowych firma zajęła się także drukiem etykiet na towary, widokówek, a przede wszystkim map, głównie powiatów leżących na terenie Śląska i Wielkopolski. Zazwyczaj wydawano je w porozumieniu z miejscowymi księgarniami, m.in. z leszczyńską firmą Ebbeckego, a następnie jego następcy, Eulitza, której udało się mocno wejść na rynek map powiatów wielkopolskich. Firma Hilschera mieściła się w Legnicy przy ul. Najświętszej Marii Panny (wówczas Frauenstrasse). Około 1890 r. wspólnikiem Hilscherów został Paul Baron, który ostatecznie ok. 1910 r. stał się jedynym właścicielem. Siedzibę przeniesiono wówczas na ul. Henryka Jordana (Haagstrasse), a nazwę zmieniono na Geographisches Institut Paul Baron. Firma działała jeszcze w 1939 r.

W archiwum znalazło się wiele druków odbitych w tej drukarni. Na szczególną uwagę zasługują oferowane reklamy. W większości są to pierwsze próbne wydruki, dlatego też często znajdują się na nich adnotacje niebieską kredką na temat ich dalszego losu, np. skierowania do druku całego nakładu. Na części widać na marginesach ślady po farbie drukarskiej. Na verso mogą znajdować się różne druki próbne. **Charakter zbioru czyni oferowane reklamy unikatami.**

594

595

596

597

594. **BYDGOSZCZ – Paul Baron**. Afisz firmy Marty Bieschke, z ul. Gdańskiej 150, druk Paul Baron Legnica, z ok. 1910; zabrudzenia marginesów, zamazany odręczny dopisek na prawym marginesie; wym. arkusza: 425x338 mm; *Modes Martha Bieschke Bromberg Danzigerstr. 150*. **Cena: 390 zł**

595. **KACZORÓW** (pow. Jawor) – **Paul Baron**. Afisz reklamujący sprzedaż przez H. Linkego lemoniady i wody sodowej ze źródła Selters, Paul Baron Legnica, z ok. 1910; zabrudzenia, odręczny dopisek na prawym marginesie; wym. ok. 425x335 mm. Selterswasser sowie diverse Limonaden empfiehlt Hl. Linke, Ketschdorf; **bardzo rzadkie**. **Cena: 400 zł**

596. **KRÓLEWIEC – Paul Baron**. Afisz sklepu z bielizną i pościelą Berding & Kühn, Paul Baron Legnica, z ok. 1910; zabrudzenia, odręczny dopisek na lewym marginesie; wym. arkusza: ok. 428x340; mm; *Berding & Kühn Königsberg i/Pr.* **Cena: 300 zł**

597. **LEGNICA – Paul Baron**. Afisz sklepu artykułów do czyszczenia i mody, D. Buchholza przy Rynku 16, druk Paul Baron Legnica, z ok. 1910; zabrudzenia, odręczny dopisek na lewym marginesie; wym. arkusza: ok. 428x323 mm; *Putz u. Modewaren-Handlung D. Buchholz Liegnitz 16. Ring 16.* **Cena: 350 zł**

598

599

600

598. **LEGNICA – Paul Baron**. Afisz sklepu artykułów do czyszczenia L. Siegert, na rogu ul. Środkowej i Zamkowej, druk Paul Baron Legnica, z ok. 1910; zabrudzenia, odręczny dopisek na lewym marginesie; wym. arkusza: ok. 425x320 mm; *L. Siegert. Putzgeschäft. Liegnitz 45 Mittelstr. 45 Ecke Schlossstr. S.A. Klein. Liegnitz*. **Cena: 350 zł**

599. **LEGNICA – Paul Baron**. Afisz sklepu obuwniczego Paul Sprotte, przy ul. Najświętszej Marii Panny, Paul Baron Legnica, z ok. 1910; nierówno przycięte krawędzie arkusza; wym. ok. 305x98 mm; *Schuhwaren-Haus Paul Sprotte Frauenstrass*. **Cena: 120 zł**

600. **OSTRÓW WIELKOPOLSKI – Paul Baron**. Afisz firmy zajmującej się tynkowaniem i tapetowaniem, M. Retzlaff, druk Paul Baron Legnica, z ok. 1910; zabrudzenia marginesów, odręczne dopiski na górnym i prawym marginesie; wym. arkusza: 428x323 mm; *M. Retzlaff Putz =und Tapisserie =Handlung Ostrowo.* **Cena: 390 zł**

601

602

603

604

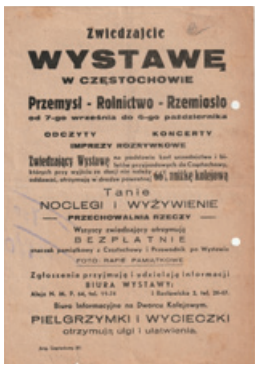
601. **STARA ŁOMNICA** (pow. Kłodzko) – **Paul Baron**. Afisz firmy Augusta Knauera, druk Paul Baron Legnica, z ok. 1910; zabrudzenia marginesów, odręczny dopisek na lewym marginesie, na verso odręczne notatki z epoki; wym. arkusza: 428x330 mm; *August Knauer Alt-Lomnitz Grafschaft Glatz*; **bardzo rzadkie**. **Cena: 390 zł**

– Teatr Polski w Łodzi –

602. **ŁÓDŹ**. Teatr Polski w Łodzi – program wodewilu *Warszawiacy w Ameryce* Adolfa Philippa, w reżyserii Józefa Zaremby; druk St. Książka, Łódź, przed 1915; na verso tekst w jęz. rosyjskim; druk cz.-b., st. bdb., ślady złożeń i zagniecenia, kilka naddarć; wymiary arkusza: 122x326 mm; *Teatr Polski. Pod kierunkiem artystycznym Czesława Janowskiego. Warszawiacy w Ameryce. Wodewil z tańcami i śpiewami...*; **Cena: 120 zł**

PRZEMYSŁ

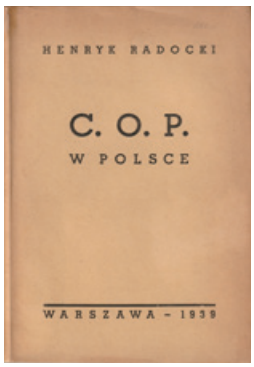
603. **BYTOM.** Wydawnictwo kolegium nauczycielskiego miejskiej katolickiej szkoły w Bytomiu, 1905, str. 155; 3 cz. poświęcone kopalniom, m.in. Rozbark (niem. Heinitzgrube), Łagiewniki (niem. Florentinengrube), Hohenzollerngrube w Szombierkach, KWK Centrum (niem. Karsten-Centrum Grube) oraz hutom, m.in. Hucie Pokój (niem. Friedenshütte); rdzawe plamki, uszkodzenie dolnej części grzbietu; wym. ok. 128×203 mm. **Cena: 120 zł**

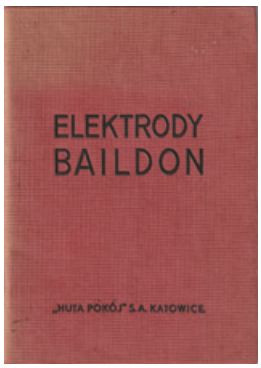
605

606

607

609

604. CZĘSTOCHOWA. Pocztówka z okazji Wystawy Przemysłu i Rolnictwa, 08–09.1909, nakł. Braci Rzepkowicz, Warszawa, bez obiegu; zabrudzenia verso, st. bdb.; wym. ok. 90×140 mm. **Cena: 200 zł**

605. CZĘSTOCHOWA. *Zwiedzajcie wystawę w Częstochowie. Przemysł – Rolnictwo – Rzemiosło*, sprzed 1939 r. (?), druk jednostronny; na verso liczne odręczne dopiski; zażółcenia, drobne rozdarcie dolnego brzegu; wym. 150×213 mm. **Cena: 90 zł**

606. GÓRNY ŚLĄSK, KATOWICE. *Hauptbericht der Oberschlesischen Grubenbrand-Kommission, „Zeitschrift des Oberschlesischen Berg- und Hüttenmännischen Vereins"*, wyd. Verlag der Expedition, Katowice 1910, str. 81; sprawozdanie Głównej Górnośląskiej Komisji Przeciwpożarowej w Kopalniach; na str. 54–56 tabela z zestawieniem stacji ratunkowych w górnośląskich kopalniach węgla: Andalusien, Anna, Beatensglück, Bielschowitz, Böerschächte, Brade, Brandenburg, Carlssegen, Castellengo, Charlotte u. Leo, Chassee-Fanny, Cleophas, Concordia, Deutschland, Donnersmarck, Donnersmarckhütte, Dubensko, Emanuelssegen, Eminenz, Emma u. Römer, Ferdinand, Florentine, Friedensgrube, Friedrich-Orzesche, Georg, Giesche, Gottessegen, Gottmituns, Gräfin Laura, Hedwigswunsch, Heinitz, Heinrichsfreude, Heinrichsglück, Hildebrandschacht, Hohenlohe, Hoym-Laura, Hugo u. Zwang, Hultschiner Gruben, Karsten-Zentrum, König, Laurahüttegrube, Königin Luise, Ludwigsglück, Lithandra, Mathilde, Max, Myslowitz, Neu-Przemsa, Oheim, Paulus-Hohenzollern, Preußen, Radzionkau, Richterschächte, Schlesien, Trautscholdsegen, v. Velsen-Schächte, Wolfgang; plany kopalń: str. 59: Cleophasgrube, 61: Steinkohlengrube Laurahütte, 63: Ostfeld II des Steinkohlenbergwerks König, 65: Myslowitzgrube, 67: Steinkohlenbergwerks König, 69: Florentine-Grube, 70: Hedwigswunschgrube, 71–72: Ludwigsglückgrube, 74–75: Königin Luise-Grube, 76: Hohenzollerngrube; oprawa miękka, st. bdb. **Rzadkość**. **Cena: 400 zł**

607. HENRYK RADOCKI – COP. *Centralny Okręg Przemysłowy w Polsce*, nakł. „Myśli Polskiej", Warszawa 1939, str. 148; monografia dotycząca m.in. genezy, terytorium i ludności COP, zawiera mapy i tablice; oprawa miękka, pożółkła; wym. ok. 153×223 mm. **Cena: 200 zł**

608. JAWORZNO. Karta obywatelstwa, czyli karta mieszkańca, wystawiona 31.03.1925 dla Wandy Zapelskiej, wnuczki Ludwika (patrz pozycja „WIELICZKA" w niniejszym dziale) i córki Stanisława, dyrektora w kopalni węgla kamiennego; pieczęć miejska, podpis burmistrza i 2 znaczki opłaty stemplowej; ślady złożeń, drobne rozdarcie, st. db.; wym. ok. 208×330 mm; *Karta przynależności*. **Cena: 80 zł**

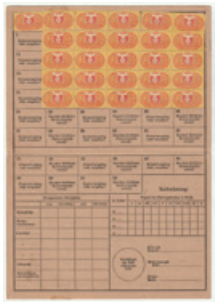
609. KATOWICE – HUTA POKÓJ – ELEKTRODY. *Elektrody Baildon. Huta Pokój S.A. w Katowicach 1 marca 1937*, str. 70 + 6 na notatki; zawiera opisy rodzajów elektrod, certyfikat Lloyda z Londynu oraz zdjęcia, m.in. ogólnego widoku huty Baildon, spawalni dla uczniów, hali targowej w Katowicach (w budowie) i wagonu motorowego *Lux Torpeda*; nieaktualna pieczątka własnościowa, st. bdb.; wym. 150×213 mm. **Cena: 150 zł**

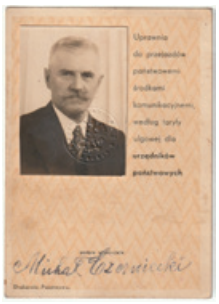
610. WIELICZKA. Świadectwo ukończenia szkoły górniczej (*Bergschule*) w Wieliczce przez Ludwika Zapelskiego, dziadka Wandy (patrz pozycja „JAWORZNO" w niniejszym dziale), z okresu, gdy Zapelscy mieszkali w Jaworznie; 6 semestrów w latach 1885–1888, Wieliczka 4.10.1888, pieczęć szkoły (bardzo rzadka), znaczek opłaty skarbowej, str. 4 (3 zapisane); ślady złożeń, rozdarcia, drobne zabrudzenia; wym. ok. 205×338 mm; *Zeugniss der k.k. Bergschule zu Wieliczka*. **Cena: 250 zł**

DOKUMENTY OSOBISTE

611

612

613

614

611. BYDGOSZCZ. Dowód robotnika przymusowego, krawca Franciszka Budzyńskiego z Kołybek (pow. Wągrowiec) z 29.05.1941, zatrudnionego w fabryce mundurów Edwina Hannemanna, stemple (w tym Milicji Obywatelskiej), str. 4; brak fot., rozdarcia i zagniecenia; wym. ok. 78x113 mm. **Cena: 120 zł**

612. LUBLIN. *Ausweis* – Legitymacja wystawiona przez Polską Publiczną Szkołę Zawodową dla Zygmunta Kowalskiego, str. 7 (łącznie z oprawą), druk dwujęzyczny (pol. i niem.), stemple szkoły i niemieckiej instytucji nadzorczej, poświadczenia udziału w zajęciach pomiędzy 23.11.1940 a 15.05.1941; rozdarcia na górze i na dole grzbietu, plamy, zabrudzenia, ślad po wydarciu zdjęcia; wym. ok. 98x143 mm. **Cena: 50 zł**

613. LUBUSZ. *Quittungskarte nr 13* Johanny Wittchen (urodzonej w **Nowym Dworze,** pow. **Skwierzyna**) wystawiona 25.04.1943 przez Zakład Ubezpieczeniowy *Grenzmark-Posen-Westpr.* (*Marchia Graniczna Poznańskie-Prusy Zachodnie*), w okręgu Lubusz, karta świadcząca o wpłatach na ubezpieczenie od wypadku, stempel: Der *Amtsvorsteher*…, na verso naklejone znaczki; złożona na pół, na górze ślad zalania, st. db.; wym. po rozłożeniu ok. 148x210 mm. **Cena: 90 zł**

614. LWÓW. Legitymacja aspiranta Policji Państwowej Michała Czernieckiego, z 31.5.1935, stemple: Izba Skarbowa we Lwowie, odręczny podpis dyrektora Izby Skarbowej i właściciela, fot. cz.-b.; zażółcenia, poza tym st. bdb.; wym.: ok. 73x103 mm. **Cena: 200 zł**

615

617

618

619

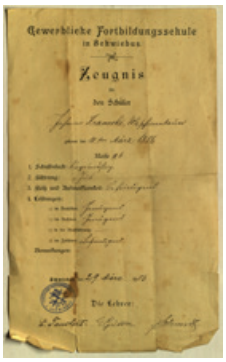
615. NIEWIERZ (pow. Brodnica). Karta pracy z 05.04.1944 Józefa Przewoznego urodzonego w Niewierzu, zatrudnionego jako przymusowy robotnik rolny w majątku ziemskim Söderhof, stempel niemieckiego urzędu pracy, odciski palców; 2 kartki sklejone na górze, na górze arkusza drobny ubytek papieru, na dole uszkodzenia narożników; wym. ok. 105x148 mm. **Cena: 120 zł**

616. POLSKA OSTRAWA (ŚLĄSK CIESZYŃSKI). Świadectwo ukończenia przez Stefana Słupa z Polskiej Ostrawy 11.12.1913: kursu samorodnego spajania metali w Orłowie, zorganizowanego przez Miejskie Muzeum techniczno-przemysłowe, Krajowy Instytut popierania rękodzieł i przemysłu w Krakowie 23.12.1913, na dole odręczne podpisy i stemple organizatora oraz Gimnazjum Realnego im. Juliusza Słowackiego w Orłowie / Macierz Szkolna dla Ks. Cieszyńskiego Towarzystwo Szkoły Ludowej; 4 kartki (1 zapisana); ślady złożeń, zabrudzenia, drobne rozdarcia; wym. ok. 220x350 mm. **Cena: 120 zł**

617. PRZEMYŚL. POLSKI MONOPOL TYTONIOWY. Dowód służbowy Romana Piórka, pracownika magazynu wyrobów tytoniowych, str. 22, z fot. cz.-b., stemple: Zakład Sprzedaży Wyrobów Tytoniowych Polskiego Monopolu Tytoniowego w Przemyślu i Magazyn Wyrobów Tytoniowych Przemyśl, odnotowano odręcznymi wpisami przyjęcie do pracy, zmiany w pracy i płacy, czasowe przerwy w pracy, urlopy wypoczynkowe, przeniesienia i delegacje służbowe; oprawa miękka zabrudzona z odręcznym dopiskiem, rozdarty grzbiet, zabrudzenia stron, wym. ok. 103x158 mm. **Bardzo rzadkie**. **Cena: 150 zł**

618. SIERADZ. Karta Obrachunkowa Towarzystwa Wzajemnego Kredytu w Sieradzu, str. 8, druk i rękopis, wpłaty i wypłaty z lat 1913-1917; drobne zabrudzenia, st. db.; wym. ok. 105x165 mm. **Cena: 90 zł**

619. STAROGARD GDAŃSKI. Dowód ubezpieczenia zdrowotnego dla Franza (Franciszka) Bielickiego ze stycznia 1920 zamieszkałego w Starogardzie Gdańskim, a pochodzącego z Gogolewa, dokument spisany w jęz. niem. i poświadczony pieczęcią policyjną w tym języku, 46 znaczków składki zdrowotnej z polskim nadrukiem: 50 f. V Poznań. Kuriozalny przykład używania dokumentów w języku niemieckim jeszcze w 1920 roku; str. 4, drobne plamki; wym. ok. 105x145 mm; *Quittungskarte*. **Cena: 120 zł**

620

621

622

623

620. ŚWIEBODZIN. Świadectwo Szkoły Dokształcającej dla J. Kramskiego (?) ucznia klasy III b z 29.03.1903 z ocenami uczestnictwa, prowadzenia, pilności i uwagi oraz osiągnięć z niemieckiego, rachunków, prowadzenia ksiąg, rysunków, na dole stempel szkoły i podpisy nauczycieli; plamy, ślady złożeń, rozdarcia brzegów; wym. ok. 208x340 mm. Gewerbliche Fortbildungsschule in Schwiebus. Zeugnis. **Cena: 100 zł**

621. TORUŃ. Nichtdeutscher Dienstausweis – legitymacja służbowa dla nie-Niemca wystawiona 23.06.1941 dla Leszka Skoniecznego jako pracownika fabryki amunicji dla wojska; str. 4, fot. cz.-b., stemple: Heeres-Munitionsanstalt Thorn, odręczny podpis Oberleutnanta; zabrudzenia, zarysowania fot., wym. ok. 103x73 mm. **Cena: 100 zł**

622. TORUŃ. *Sondereinsatzbefehl!* – rozkaz w związku z operacją specjalną z 1944 (?), dla pracownika fabryki amunicji dla wojska Leszka Skoniecznego, zobowiązujący go w czasie trwania operacji specjalnej pozostawać w miejscu pracy do jej zakończenia, samowolne jej opuszczenie podlegało prawu wojennemu, stempel: Heeres-Munitionsanstalt Thorn i odręczny podpis Hauptmanna; ślady złożeń, st. db.; wym. ok. 210x150 mm. **Cena: 100 zł**

623. WARSZAWA. Legitymacja, wystawiona przez Odlewnię Wytwórnię Herbów i Godeł Państwowych Art. Mal. i Rzeźb. Piotra Szymańskiego, upoważniająca do przyjmowania zamówień na Herby, Godła Państwowe i znaki monopolowe; verso zabrudzone i z odręcznymi dopiskami, ślady złożeń, wym. ok. 275x150 mm. **Cena: 140 zł**

– Śląskie dokumenty osobiste –

624. GLIWICE, RYBNIK (dzielnica PARUSZOWIEC). Książeczka, str. 16, z zebranymi zaświadczeniami o numerach końcowych z rozliczenia kart paragonowych (*Sammelbuch der Bescheinigungen über die Endzahlen aus der Aufrechnung der Quittunkskarten*), druk i rękopis, zawiera wpisy niemieckie (1919-1920 i 1940) i polskie (z lat 20-tych i 30-tych), stemple: 1) *Betriebs-Krankenkasse* (…) *Gleiwitz*; 2) *Przemysłowa Kasa Chorych huty żelaza Silesia w Paruszowcu*; oprawa miękka zabrudzona, st. db.; wym. ok. 105x160 mm; **rzadki dokument – świadectwo historii Śląska**. **Cena: 100 zł**

625. GLIWICE. Książka Studiów (Indeks) Przybylskiego Romana Tadeusza, studenta Politechniki Śląskiej, wydział chemiczny, oddział nieorganiczny, wpisanego w poczet studentów 2.12.1946, str. 40, druk i rękopis – zaliczenia przedmiotów i egzaminy państwowe z lat 1946-1952 (**dużo wpisów dokonywanych przez wcześniejszych pracowników Politechniki Lwowskiej**), fot. cz.-b., stemple politechniki; oprawa miękka, pożółkła, zabrudzenia stron; wym. ok. 103x145 mm; **rzadkie**. **Cena: 140 zł**

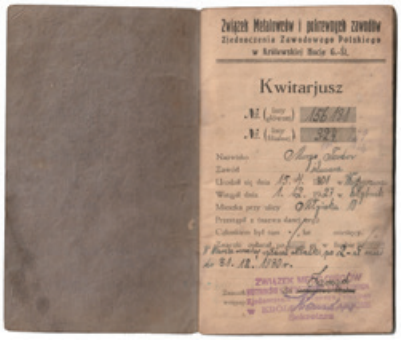
624

625

626

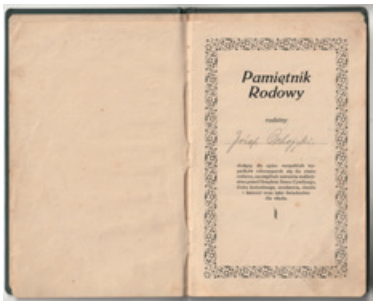
627

626. KATOWICE. Zestaw trzech dokumentów urzędnika kolejowego Alojzego Zająca i jego żony Gertrudy, oprawy miękkie, st. db.: 1) Legitymacja członkowska Związku Urzędników Kolejowych Rzeczypospolitej Polskiej (ZUK), str. 16, Alojzego Zająca członka rzeczywistego Koła Wodzisław przyjętego 1.05.1933, której posiadanie wraz z regularnym płaceniem składek członkowskich dawało prawo do odprawy z Funduszu Odpraw Związkowych, prawo do zapomóg pośmiertnych, prawnych oraz zwrotnej pożyczki, stempel Związku, wym. ok. 93x135 mm; 2-3) Statuty Kasy Zasiłków Pośmiertnych dla urzędników i robotników Okręgu Dyrekcji Kolei Państwowych w Katowicach Alojzego Zająca od 1.11.1928 i Gertrudy Zając od 1.09.1936 ubezpieczonych w kwocie 1 000 zł, str. 18 i str. 20, wym. ok. 128x200 mm; razem 3 sztuki. **Cena: 150 zł**

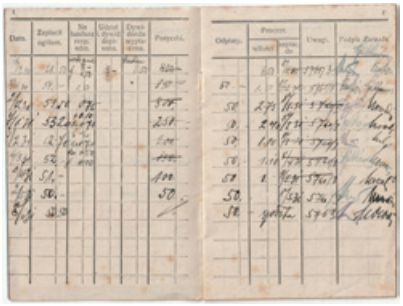
627. KRÓLEWSKA HUTA (CHORZÓW), RYBNIK. Kwitariusz członka Związku Metalowców i pokrewnych zawodów Zjednoczenia Zawodowego Polskiego w Królewskiej Hucie Morysa Teodora, str. 32, stempel sekretarza Związku Metalowców, Hutników i Robotników Fabrycznych Zjednoczenia Zawodowego Polskiego, książeczka służyła do wklejania znaczków poświadczających opłacanie składek związkowych za lata 1931-1939; oprawa miękka zabrudzona, zabrudzenia stron, znaczki odklejają się, część włożona luzem, poza tym st. db.; wym. ok. 90x155 mm. **Cena: 120 zł**

628

629

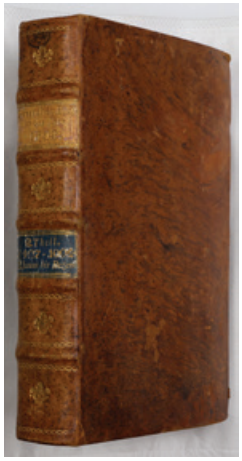
630

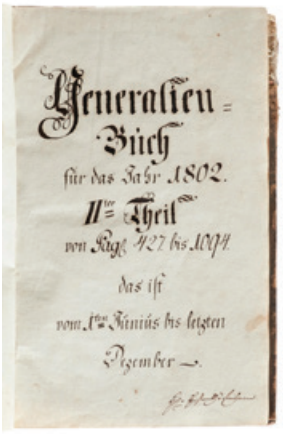
628. PIEKARY ŚLĄSKIE (dzielnica KAMIEŃ), **KATOWICE**. Książeczka wkładowa Brunona Tomala, str. 16, druk z rękopisem, na przedniej okładce informacja o wypowiedzeniu 14.09.1939, stempel: *Bank Ludowy spółdzielnia z odpowiedzialnością nieograniczoną w Katowicach*, wpisy z 1938, w 1939 r. się urywają (zapisane pierwsze 3 str.); okładki miękkie, luzem, zagięcia narożników, st. db.; wym. ok. 100x160 mm. **Cena: 130 zł**

629. RYBNIK (dzielnice: Niewiadom, Niedobczyce). *Pamiętnik rodowy* Józefa Ochojskiego, str. 32, druk i rękopis zawiera wpisy z lat 30-tych i powojenne odnoszące się do stanu rodziny (śluby, urodzenia, chrzty i zgony); to świadectwo dla władz, znaczek opłaty stemplowej, stemple: 1) *Rzeczpospolita Polska Urząd Stanu Cywilnego Niewiadom*; 2) *Rzymsko-katolicki kościół parafjalny Niedobczyce*; oprawa twarda, blok w stosunku do oprawy luzem, zażółcenia stron, st. db.; wym. ok. 125x198 mm. **Cena: 140 zł**

630. WODZISŁAW ŚLĄSKI, RYDUŁTOWY. Książeczka oszczędnościowa kolejarza Alojzego Zająca wystawiona 16.09.1930, kartek numerowanych 7, stempel: *Bank Ludowy spółdzielnia z odpowiedzialnością nieograniczoną*, odręczne wpisy na kartce 1 z lat 1930-1931; oprawa miękka, rdzawe plamki; wym. ok. 103x155 mm. **Cena: 120 zł**

PRAWO. PARLAMENTARYZM

631

631. GALICJA, KRAKÓW. *Generalien-Buch für das Jahr 1802. IIter Theil von Pag 427. bis 1094. das ist vom Iten Junius bis letzten Dezember*; rękopisy współoprawne z drukami; ok. 350 kart, st. bdb., oprawa twarda, skórzana, w tylnej części uszkodzona, przetarcia, grzbiet z szyldzikami, złocenia; format 4o. **Cena: 4000 zł**

Zbiór dokumentów datowanych na okres od 1 czerwca do 31 grudnia 1802 r., opatrzonych kaligrafowanym tytułem. Zawiera łącznie 140 drukowanych (25) oraz rękopiśmiennych (115) dekretów i obwieszczeń – są to głównie profesjonalnie sporządzone dokumenty pisane starannym pismem kursywnym, a także 7 dekretów w imieniu cesarza Franciszka II, 17 rozporządzeń Cesarsko-Królewskiego Gubernium Galicji Zachodniej, każdy z nich wydrukowany równolegle w jęz. niemieckim i polskim. Przepisy dotyczą wszystkich dziedzin administracji, w tym spraw monetarnych, handlu, ceł, opłat i podatków, dokumentacji, sądownictwa, wojska i policji, a także Żydów, na przykład „opłacenia podatku od mięsiwa koszernego", „przepis o chrzczeniu żydowskich dzieci". Ponadto m.in. zarządzenia dotyczące zmniejszenia szkodliwości palenia węglem kamiennym, „wygubienia szarańczy" etc., etc.

632

633

635

636

637

632. SEJM – Królestwo Polskie. Uniwersał zwołujący Sejm, wydany przez Aleksandra I jako króla polskiego w lutym 1825 r. Dokument zawiera ponadto artykuł dodatkowy do Konstytucji Królestwa Polskiego, wprowadzający tajność obrad, z wyłączeniem posiedzeń otwierających i zamykających Sejm. Jeden arkusz; rdzawe plamki i ślady złożenia, st. bdb.; wym. 225x400 mm. **Cena: 350 zł**

633. RADOM. *Dodatek I. do Numeru 2 Dziennika Urzędowego Guberni Radomskiej* 26.12 (7.01) 1859/60 r., str. 21–28 (8 stron). Zawiera ogłoszenia: Rządu Gubernialnego Radomskiego i Rady Administracyjnej Królestwa Polskiego odnośnie do uprawnień drobnych rolników; obwieszczenia naczelników powiatów radomskiego i opoczyńskiego, asesora ekonomicznego okręgu olkuskiego i Magistratu Miasta Gubernialnego Radomia; ponadto obwieszczenia spadkowe i listy gończe; ślady zalania na marginesie; wym. ok. 205x255 mm. **Cena: 150 zł**

634. WARSZAWA – WYBORY DO DUMY 1906. *Do Prawyborców 9-go okręgu miasta Warszawy*, druk ulotny wzywający do udziału w prawyborach w ramach dwustopniowych wyborów do Dumy Państwowej oraz do głosowania na 7 wybitnych Polaków, w tym literatów Henryka Sienkiewicza i Aleksandra Głowackiego (Bolesława Prusa) oraz redaktora Konrada Prószyńskiego; druk dwustronny, pożółkły ślad złożenia arkusza, rozdarcie w miejscu złożenia i drobne rozdarcia brzegów; wymiary ok. 223x313 mm. **Cena: 240 zł**

635. BARTOSIEWICZ Kazimierz. *Kościuszko kandyduje! (żarcik satyryczny)*, nakł. i druk A. Koziańskiego, 1908, str. 13, broszura; oprawa miękka, blok luzem, strony rozdarte; wym. ok. 155x230 mm. **Cena: 120 zł**

636. KIELCE, LUBLIN, PIOTRKÓW, RADOM – nowe prawo samorządowe. *Samorząd miejski dla obszarów Polski podlegających administracji wojskowej austrjacko-węgierskiej…*, 1916, str. 64 + 8 nlb.; zbiór przepisów

obowiązujących w miastach Królestwa Polskiego znajdujących się w 1916 r. pod okupacją austro-węgierską; brak przedniej okładki, zachowana tylna broszurowa, zniszczony grzbiet, rdzawe plamki, na ostatnich, niezadrukowanych stronach odręczne notatki; wym. ok. 115x190 mm. **Cena: 300 zł**

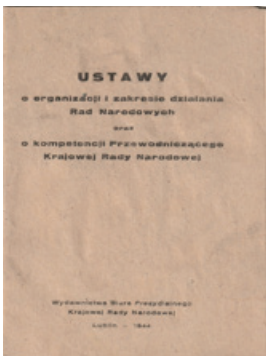
637. WARSZAWA – SEJM. Wybory do Sejmu Ustawodawczego 26.01.1919. Odezwa wzywająca warszawiaków do głosowania na narodową listę nr 10, na której znaleźli się m.in. Ignacy Jan Paderewski i Roman Dmowski, druk dwustronny; ślad złożenia, rozdarcia w miejscach złożenia; wym. ok. 198x278 mm. *Rodacy! Obywatele!* **Cena: 150 zł**

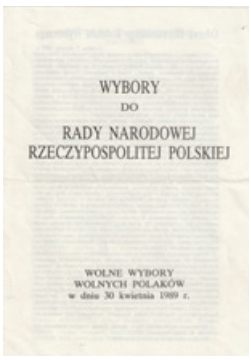
638

639

640

641

642

638. BITNER Wacław – SEJM – TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY. Tekst wystąpienia Wacława Bitnera (1893–1981), posła na Sejm z ramienia Chrześcijańskiej Demokracji w latach 1922–1935, pt. „W obronie prawa i konstytucji", wygłoszonego podczas dyskusji nad budżetem Ministerstwa Sprawiedliwości; druk stanowi dodatek do nr 14 »Hasła«. W wystąpieniu Bitner postulował powołanie w II RP Trybunału Konstytucyjnego jako instytucji stojącej na straży praworządności; str. 4, ślad złożenia i zagniecenia, drobne zabrudzenia i nieznaczne rozdarcie; wym. ok. 213x305 mm. **Cena: 100 zł**

639. NOWAK Julien. *Le Voyage des Parlamentaires Polonais en France (Fevrier–Mars 1927)*, Paryż 1929, str. VIII+190, fot. cz.-b.; książka w jęz. franc. poświęcona wizycie parlamentarzystów polskich we Francji (w lutym i marcu 1927 r.); miękka oprawa z rdzawymi plamkami; niewielkie rozdarcie górnej części tylnej okładki, uszkodzenia grzbietu u góry i u dołu, część kartek nieporozcinana; wym. ok. 140x220 mm. **Cena: 150 zł**

640. KRAJOWA RADA NARODOWA – PRL. *USTAWY o organizacji i zakresie działania Rad Narodowych oraz o kompetencji Przewodniczącego Krajowej Rady Narodowej*, Wydawnictwa Biura Prezydialnego Krajowej Rady Narodowej, Lublin 1944, str. 23; oprawa broszurowa, odręczne dopiski ołówkiem na tylnej okładce; wym. ok. 105x140 mm. **Cena: 100 zł**

641. WYBORY do Rady Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej. *Wolne wybory wolnych Polaków w dniu 30 kwietnia 1989 r.* – ulotka wzywająca Polaków zamieszkałych w Wielkiej Brytanii, Skandynawii, krajach Beneluksu, Austrii, Włoszech i Szwajcarii do udziału w wyborach do emigracyjnego parlamentu; str. 4, ślad złożenia, st. db., wym. ok. 148x208 mm. **Cena: 250 zł**

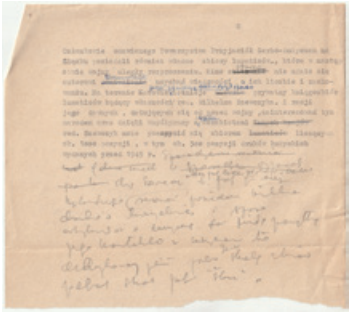
– Biblioteka Sejmu Śląskiego –

642. ŚLĄSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA IMIENIA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO. Trzy sprawozdania dyrektora Tadeusza Przypkowskiego z lat 1936–1938, maszynopisy powielone, stanowiące wyczerpujący przegląd działalności biblioteki w tym okresie. Obejmują m.in. pełny wykaz personelu wraz z zakresami obowiązków poszczególnych pracowników, publikacje biblioteki, gromadzenie zbiorów (zakupy i dary, wśród których na uwagę zasługują silesiana, polonika oraz publikacje dotyczące Łużyc), strukturę organizacyjną i kierunki prac na kolejny rok: **1) Sprawozdanie za rok 1936** – 18 kart numerowanych + 11 kart nieliczbowanych z tabelami; przednia okładka zabrudzona, z rozdarciami, oderwane dolne narożniki okładki i pierwszej karty, rozdarcie ostatniej karty; wym. ok. 213 × 300 mm; **2) Sprawozdanie za rok 1937** – 17 stron numerowanych + 11 kart nieliczbowanych z tabelami; przednia okładka zabrudzona; wym. ok. 210 × 298 mm; **3) Sprawozdanie za rok 1938** – egzemplarz niekompletny (6 kart numerowanych, luzem), brak tabel; wym. ok. 205 × 290 mm. **Rzadkie**; razem 3 sztuki. **Cena: 180 zł**

Biblioteka została powołana na przełomie 1922 i 1923 r. jako Biblioteka Sejmu Śląskiego. Była ważnym ośrodkiem kulturalnym w regionie. W latach 30. XX w. przekształcono ją w bibliotekę publiczną o profilu naukowym, nadając jej nazwę Śląskiej Biblioteki Publicznej imienia Józefa Piłsudskiego. Obecnie funkcjonuje jako Biblioteka Śląska w Katowicach.

643

644

645

647

643. **BIBLIOTEKA ŁUŻYCKA W BIBLIOTECE SEJMU ŚLĄSKIEGO.** Karty biblioteczne publikacji wchodzących w skład zasobu Biblioteki Łużyckiej, w tym wydawnictw Macierzy Łużyckiej publikowanych w Budziszynie, pojedynczych druków z kręgu przedwojennej myśli zachodniej oraz druków emigracyjnych z okresu od lat 60. XIX w. do 1939 r., w zdecydowanej większości w językach łużyckich. Różne wymiary, najczęściej ok. 225 × 110 mm; st. bdb. i db., niekiedy odręczne dopiski na verso. W skład kompletu wchodzą: **1–2)** Niewypełnione blankiety zamówień do wypożyczalni; **3–7)** Niewypełnione blankiety kart bibliotecznych Biblioteki Sejmu Śląskiego; **8–30)** Karty ewidencji bibliotecznej Biblioteki Sejmu Śląskiego; **31)** Niewypełniony blankiet karty bibliotecznej Śląskiej Biblioteki Publicznej im. J. Piłsudskiego; **32–47)** Karty ewidencji bibliotecznej druków Śląskiej Biblioteki Publicznej im. J. Piłsudskiego; **48–56)** Karty ewidencji bibliotecznej druków Biblioteki Śląskiej. Razem 56 sztuk. **Cena: 250 zł**

644. **ZE ZWIĄZKÓW KULTURALNYCH I BIBLIOTECZNYCH ŁUŻYC ZE ŚLĄSKIEM.** Anonimowy maszynopis powielony, powstały po 1921 r., poświęcony znaczeniu problematyki łużyckiej w działalności Biblioteki Sejmu Śląskiego. Prawdopodobnie autorstwa pracownika Działu Łużyckiego biblioteki. 9 stron maszynopisu i 2 strony notatek (maszynopis z odręcznymi dopiskami); zagięcia narożników, ślady po spinaczu i złożeniach, nierówno przycięta dolna krawędź jednego z arkuszy; wym. ok. 210 × 295 mm, jeden z arkuszy o wym. ok. 210 × 180 mm. **Cena: 100 zł**

NAPOLEONICA

645. **CHOJNÓW** (pow. Legnica). Plan bitwy z 26.05.1813 (prusko-rosyjska kawaleria zwycięża Francuzów), poniżej na tym samym arkuszu plan bitwy pod Großbeeren z 23.08.1813, F. G. von Kausler, J.E. Woerl, B. Herder, około 1835 r., staloryt cz.-b.; miejscami zażółcenia marginesów; wym. arkusza: ok. 183x265 mm; *Plan zum Treffen bei Haynau…* **Cena: 120 zł**

646. **CIESZYN – KAMPANIA 1809 ROKU.** Armee-Befehl, Wiedeń, 6 kwietnia 1809 r. Rozkaz wydany armii austriackiej przez Karola Ludwika Habsburga (1771–1847), arcyksięcia austriackiego, księcia cieszyńskiego i dowódcę wojsk cesarskich, który pokonał Napoleona pod Aspern-Essling, a następnie poniósł klęskę pod Wagram. W rozkazie arcyksiążę wzywał do obrony ojczyzny, przypominał o bitwach pod Ulm i Marengo oraz zaznaczał, że jego brat, cesarz, przyznał mu pełnię władzy w zakresie nagradzania i karania; druk w językach niemieckim i czeskim, 4 s. (3 s. zadrukowane); miejscowe zażółcenia papieru, zagięcia brzegów arkusza, ślady złożeń, st. db.; wym.: ok. 215 × 345 mm. **Cena: 120 zł**.

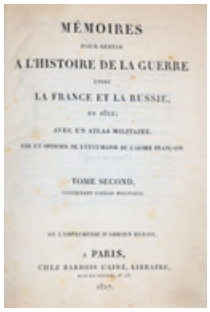
647. **KĄTY WROCŁAWSKIE**. Plan bitwy stoczonej przez wojska pruskie z napoleońskimi 14 V 1807 r.; stal. cz.-b., częściowo kolor., 1856; st. bdb., drobne zażółcenia, ubytek papieru w lewym dolnym narożniku, ślady złożeń; wym. arkusza: ok. 280x215 mm. *Gefecht bei Kanth am 14 Mai 1807.* **Cena: 120 zł**

648. **KŁODZKO**. Plan nocnego szturmu wojsk napoleońskich na obóz pruski 23 / 24 VI 1807; stal. cz.-b., częściowo kolor., Monachium 1856; st. db.; wym. arkusza ok. 310x215 mm; *Plan der Umgegend der Festung Glatz...* **Cena: 120 zł**

648 *649* *650* *652*

649. **LEGNICA**. Plan bitwy nad Kaczawą 26.08.1813, F. G. von Kausler, J.E. Woerl, B. Herder z około 1840 r., staloryt cz.-b.; na dole arkusza żółte plamki; wym. grafiki: ok. 143x178 mm, arkusza: ok. 185x265 mm; *Schlacht an der Katzbach…* **Rzadkie**. **Cena: 240 zł**

650. **NAPOLEON BONAPARTE**. Defilada wojskowa przed pałacem Tuileries; rys. Martinet, lit. C.E.P. Motte, Paryż 1822-1826; lit. kolor.; arkusz po renowacji; st. bdb; wym. arkusza: ok. 625x470 mm; *Revie aux Tuilleries*. **Cena: 240 zł**

651. **WOJNA 1812 ROKU – SMOLEŃSK**. Napoleon na czele Wielkiej Armii pod Smoleńskiem; lit. L. B. Erdmann (1808-1899), ok. 1850; rama i szkło, na verso naklejony maszynopis z 1983 r., opisujący okoliczności wejścia dawnego właściciela w posiadanie litografii przedstawiających Smoleńsk i Wilno; drobne uszkodzenia verso, st. bdb.; wym. całości: ok. 520x425 mm; *Smolensk 1812*. **Cena: 300 zł**

652. **WOJNA 1812 ROKU**. *Mémoires pour servir à l'histoire de la guerre entre la France et la Russie, en 1812*, t. II, wyd. Barrois, Paryż 1817 – atlas historyczny przedstawiający przebieg kampanii rosyjskiej 1812 r.; mapy i plany składane, miedzioryty cz.-b.: 1) Litwy (Carte de la Lithuanie), 2) obozu rosyjskiego, 3) okolic Witebska (Carte des environs de Witebsk), 4) bitwy pod Mohylewem (Plan de la bataille de Mohilow), 5) okolic Połocka (Carte des environs de Polotzk), 6) Kurlandii (Carte d'une partie de la Courlande), 7) bitwy pod Horodeczną (Plan de la Bataille de Gorodeczna), 8) bitew pod Smoleńskiem i Walutyną Górą (Plan des batailles de Smolensk et de Walutina-Gora), 9) okolic Moskwy (Carte des Gouvernements de Moskou…), 10) bitwy pod Borodino (Plan de la Bataille de la Moskwa autrement dite de Borodino), 11) bitwy pod Małojarosławcem (Plan de la Bataille de Malo-Iaroslawetz), 12) okolic Wiaźmy (Carte des environs de Wiazma), 13) okolic Krasnego (Carte des environs de Krasnoi), 14) przeprawy przez Berezynę (Carte du passage de la Berezina), 15) teatru działań wojennych w Rosji (Carte générale du théâtre de la guerre en Russie l'an 1812); oprawa twarda, st. bdb.; wym.: 205 × 255 mm. **Cena: 2 000 zł**.

653 *654* *655* *656*

653. **WROCŁAW**. Plan oblężenia Wrocławia 1806/1807; pochodzi z *Geschichte der Belagerung von Breslau…*, Wrocław 1808; ślady złożeń, przycięty odcisk płyty, st. db.; wym. ok.: 345x230 mm. *Situations-Plan der Stadt Breslau und ihrer Environs…* **Cena: 250 zł**

654. **ZŁOTORYJA**. 10 kolorowych przedstawień Złotoryi w formie znaczków pamiątkowych, wydanych z okazji 100-lecia bitwy nad Kaczawą (1813 r.), m.in: 1) Górny Rynek z Ratuszem, 2) Góra Mieszczańska, 3) Baszta Kowalska, 4) szkoła ufundowana przez małżeństwo Schwabe-Priesemuth, 5) Środkowy Rynek, 6) Dolny Rynek, 7) most, 8) ulica przy katedrze; nieznaczne uszkodzenie ząbków; wym. ok. 133x233 mm. **Cena: 300 zł**

POWSTANIA POLSKIE I WIELKA EMIGRACJA

Powstanie Kościuszkowskie

655. **MOŚCICKI HENRYK.** *Tadeusz Kościuszko 1746–1946*, Kraków 1946, str. 24; broszura wydana na dwusetną rocznicę urodzin Kościuszki; oprawa miękka, zabrudzona, na tylnej okładce odręczne dopiski, rdzawe plamki na stronach; wym. ok. 150×223 mm. **Cena: 100 zł**

656. **ORŁOWSKI JÓZEF – KOŚCIUSZKO Tadeusz.** *ROZKAZY Kościuszki do generała Orłowskiego w roku 1794 skierowane*. Poznań 1925, str. 104; oprawa miękka, kartki ze stronami 3–14, 19–28, 35–46, 51–62 luzem; wym. ok. 160×243 mm. **Cena: 100 zł**

Józef Orłowski (1742–1807), generał lejtnant wojsk koronnych. Zaprzyjaźnił się z Tadeuszem Kościuszką w Szkole Rycerskiej. Uczestnik powstania kościuszkowskiego. Od czerwca 1794 r. komendant miasta Warszawy i siły zbrojnej Księstwa Mazowieckiego – z tego względu otrzymywał rozkazy od samego Kościuszki.

657

658

659

660

657. **POWSTANIE KOŚCIUSZKOWSKIE – RAWKA, SZCZEKOCINY, NAREW, DĘBNIKI.** Treskow, A. v., *Der Feldzug der Preussen im Jahre 1794. Beitrag zur Geschichte des Polnischen Revolutions-Krieges*, wyd. Schlesinger'sche Buch- und Musikhandlung, Berlin 1837; str. 352; oprawa twarda, półskórek z lekkimi przetarciami, nieznaczne ślady kornika, pęknięcie przedniej wyklejki w miejscu złożenia, na okładce naklejka z odręcznymi dopiskami, na grzbiecie złocony napis, na kartkach drobne rdzawe plamki, st. db.; format 8o. **Cena: 580 zł**

Książka powstała na zlecenie Sztabu Generalnego Armii Pruskiej. Jej autor, Treskow, napisał ją niedługo po upadku powstania kościuszkowskiego, kiedy żyli jeszcze uczestnicy tych wydarzeń, korzystając z autentycznych źródeł. Opracowanie jest szczególnie ważne dla historii Wielkopolski w ostatnich latach I Rzeczypospolitej. Pozwala poznać dzieje powstania kościuszkowskiego, zwłaszcza udział wojsk pruskich w oblężeniu Warszawy i ich działania przeciwko powstańcom na terenie Wielkopolski. Narracja rozpoczyna się w III 1794 r.; omówiono wkroczenie wojsk pruskich na teren I Rzeczypospolitej i oblężenie Warszawy (13 VII–6 IX 1794). Wycofanie się wojsk pruskich spod stolicy Polski było spowodowane wybuchem powstania w Wielkopolsce. Przedstawiono również pruskie działania w odpowiedzi na wyprawę korpusu Dąbrowskiego, wysłanego w celu wsparcia i utrzymania wielkopolskiej insurekcji.

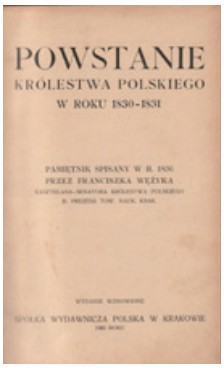
Szczególnie cenne dla historyka wojskowości są dodatki w formie rozkładanych tablic: I – dyslokacja pruskich oddziałów na południu Prus 1 marca 1794; II (sklejona w sposób uniemożliwiający rozłożenie) – położenie oddziałów pruskich, rosyjskich i polskich w czerwcu 1794; III – *ORDRE DE BATAILLE* połączonych wojsk rosyjskich i pruskich w bitwie pod Rawką (Szczekocinami) 6 czerwca 1794; IV – *ORDRE DE BATAILLE* wojsk pruskich w obozie pod Nadarzynem 9 lipca 1794; V – *ORDRE DE BATAILLE* wojsk pruskich i *ORDRE DE BATAILLE* wojsk rosyjskich w czasie oblężenia Warszawy od 27 lipca do 6 września 1794; VI a) – charakterystyka sił pruskich 13 września i 23 października 1794; VI b) – charakterystyka sił polskich 13 września, 19 października, 4 listopada i 11 listopada 1794; VI c) – dyslokacja sił pruskich nad Narwią w październiku 1794. Ponadto dwa plany: bitwa pod Rawką (Szczekocinami) – *Schlacht bey Rawka am 6ten Juny 1794*; potyczka pod Dębnikami – *Gefecht bei Demnicki am 18ten July 1794*.

658. **PRÓCHNIK ADAM.** *Demokracja kościuszkowska z wstępem Bolesława Limanowskiego*, Ludowe Towarzystwo Wydawnicze, Lwów 1920, str. 160; oprawa twarda; wym. ok. 160×225 mm; **rzadkie**. **Cena: 100 zł**

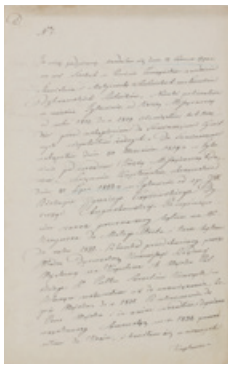
659. PRZERWA-TETMAJER WŁODZIMIERZ – KOŚCIUSZKO. *O Naczelniku Kościuszce i o polskim chłopie*, wydanie nowe, nakł. Gebethner i Wolff, przed 1914, str. 56; oprawa miękka, pożółkła na brzegach, drobne rozdarcie na górze przedniej okładki, niewielki ślad zalania w górnym narożniku tylnej okładki, rozdarcie górnej części grzbietu; wym. ok. 128×188 mm. **Cena: 100 zł**

Powstanie Listopadowe

660. GOLLENHOFER Józef – Maurycy Mochnacki. *Polityczna strona działalności Maurycego Mochnackiego (1803–1830). Próba zarysu*, Kraków 1910, str. 103; oprawa miękka, rozdarcie górnej części grzbietu, plamka na przedniej okładce i drobny ślad zalania w górnej części tylnej okładki; wym. ok. 140×215 mm; **rzadkie**. **Cena: 140 zł**

661

662

663

664

665

661. ***POWSTANIE* Królestwa Polskiego w roku 1830–1831.** *Pamiętnik spisany w r. 1836 przez Franciszka Wężyka Kasztelana-Senatora Królestwa Polskiego, b. Prezesa Tow. Krak.*, Spółka Wydawnicza Polska, Kraków 1905, str. 283; oprawa twarda, podniszczona; wym. ok. 130×210 mm. **Cena: 140 zł**

662. SZCZUCZYN (pow. Grajewo), **AUGUSTÓW, SEJNY.** *Życiorys księdza Antoniego Dąbrowskiego, komendarza kościoła popijarskiego w Szczuczynie, byłego kapelana 1 Pułku Strzelców Konnych Królestwa Kongresowego, spisany 1.05.1840*, 2 str.; drobne zażółcenia brzegów arkusza i nieznaczne zagięcia narożników; wym. ok. 213×340 mm. **Cena: 400 zł**

663. SZPOTAŃSKI STANISŁAW. *Maurycy Mochnacki*, Kraków 1910, str. X + 255; biografia Maurycego Mochnackiego (1803–1834) – publicysty, teoretyka polskiego romantyzmu, uczestnika powstania listopadowego; oprawa miękka, rozdarcia górnej i dolnej części grzbietu; wym. ok. 145×210 mm. **Cena: 160 zł**

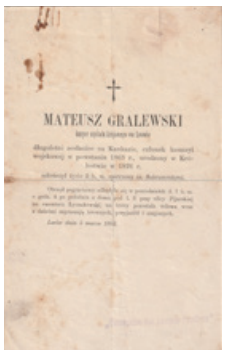
Wielka Emigracja

664. LEGION Mickiewicza. *Polnischer Legionär im türkischen Dienste* – polski legionista w stroju tureckim z formacji tworzonej w czasie wojny krymskiej przez Adama Mickiewicza, drzew. kolor. z ok. 1855 r., naklejony na sztywny papier; st. bdb.; wym. grafiki: ok. 83×238 mm, wym. całości: ok. 165×320 mm. **Cena: 480 zł**

665. CHRZANOWSKI Wojciech (1793–1861). Portret, ok. 1840, drzew. kolor., naklejony na sztywny papier, podpisany jako *Alberto Chrzanowski…*; st. bdb.; wym. grafiki: ok. 140×163 mm. **W. Chrzanowski:** kartograf, autor mapy ziem polskich w skali 1 : 300 000, uczestnik wojny 1812 r. i powstania listopadowego, od 1831 r. na emigracji; w 1848 r. dowodził armią Piemontu. **Cena: 360 zł**

Powstanie Styczniowe

666. GRALEWSKI Mateusz – Lwów – powstanie styczniowe. 1) Nekrolog Mateusza Gralewskiego, zesłańca na Kaukaz, etnografa, publicysty i uczestnika powstania 1863 r. (członka Komisji Wykonawczej Rządu Narodowego), a także kasjera Szpitala Krajowego we Lwowie, z informacją o pogrzebie na cmentarzu Łyczakowskim 7.03.1892; rdzawe plamy, dokument rozdarty na pół, na dole stempel; wym. przed rozdarciem: ok. 208×138 mm; 2) zawiadomienie o ślubie wnuka M. Gralewskiego, Zbigniewa, z Janiną Marią z Bireckich na Jasnej Górze w Częstochowie, 11.06.1939; st. bdb.; wym. ok. 168×110 mm; razem 2 sztuki. **Cena: 190 zł**

666

667

668

669

670

667. **HISZPAŃSKI Stanisław Eugeniusz – powstanie styczniowe.** Portret S.E. Hiszpańskiego (1815–1890) – szewca warszawskiego, członka Delegacji Miejskiej, 1863, drzew. szt. kolor., podklejony sztywnym papierem; st. bdb.; wym. 83×110 mm. *Stanislas Hiszpanski, maitre cordonnier...* **Cena: 250 zł**

I WOJNA ŚWIATOWA

Prusy Wschodnie 1914–1915

668. **MAZURY**. *Sondern-Ausgabe zum Witzenhauser Kreisblatt und Tageblatt*, afisz z 13.09.1914 r., obwieszczający całkowite rozbicie wojsk rosyjskich w Prusach Wschodnich; ukazał się w związku ze zwycięstwami wojsk Paula von Hindenburga pod Tannenbergiem (26–30.08.1914) i nad jeziorami mazurskimi (8–15.09.1914); ślad złożenia, drobne zagięcia narożników; wym. ok. 290 × 455 mm. **Cena: 240 zł**

669. **PRUSY WSCHODNIE. SZCZYTNO**. *Ostpreussenhilfe. Die zerstörte kath. Kirche in Ortelsburg*; cegiełka na odbudowę Prus Wschodnich po rosyjskiej ofensywie z 1914 roku, fotografia cz.-b. zniszczonego katolickiego kościoła; st. db.; wym. ok. 70 × 108 mm. **Cena: 120 zł**

670. **PRUSY WSCHODNIE. OLSZTYNEK, NIDZICA, ALEMBORK, WELAWA, GIERDAWY**. *Ostpreußennot und Bruderhilfe. Kriegs-Gedenkblätter*, 1915, 64 s.; relacja z podróży Monachijskiej Komisji Pomocy dla Prus Wschodnich po miastach i wsiach (Uderwangen, Abschwang, Allmenhausen, Domnowo, Frydland, Gierdawy, Alembork, Wehlau, Tapiewo, Olsztynek, Nidzica, Działdowo), ukazująca skalę zniszczeń; na uwagę zasługują fotografie cz.-b. Domnowa, Alemborka, Olsztynka, Działdowa i Nidzicy; oprawa miękka z odręcznym dopiskiem; na wewnętrznej stronie okładki naklejka: *Münchener Ostpreußen-Hilfe Eintrittskarte…*, drobne rozdarcie w górnej części grzbietu, st. db.; wym. ok. 140 × 218 mm; **rzadkie**. **Cena: 180 zł**

Wydawnictwa albumowe

671. **STRUCK Hermann – Królestwo Polskie**. *In Russisch Polen. Ein Kriegstagebuch von Hermann Struck. 23 Originallitographen*, Berlin 1915. Nakład 300 egzemplarzy, egzemplarz nr 110; wpis własnościowy: *Carltbenneberg Posen, den 25 November 1915 r.* – W tece znajdują się m.in. przejmujące portrety Żydów łódzkich (łącznie 10), widok willi przy ul. Piotrkowskiej 7 w Łodzi oraz widok Nowosolnej. Przedstawiono także tereny walk: Pilica (2 grafiki), Tomaszów (1), Rzgów (1), Lutomiersk (2), Kiernozia (1), Brzozów (1), Kamionka k. Łowicza (2). Wszystkie grafiki sygnowane, z opisami na kamieniu; st. bdb.; oprawa sztywna, płócienna; wym. 260 × 225 mm. **Cena: 600 zł**

Hermann Struck (1876–1944) był autorem podręcznika sztuki litograficznej i nauczycielem Chagalla. Początkowo niemiecki nacjonalista, zgłosił się na ochotnika do wojska podczas I wojny światowej. Służył jako tłumacz, oficer łącznikowy i referen-

darz ds. żydowskich w strukturach Ober Ostu. Za odwagę został odznaczony Krzyżem Żelaznym i awansowany na oficera. Brał udział w bitwie pod Łodzią w 1914 r. Po zajęciu miasta przez wojska niemieckie stacjonował w Łodzi, gdzie po raz pierwszy zetknął się z Żydami ze wschodu. Po wojnie został zadeklarowanym syjonistą. Był związany z ruchem Mizrachi. Wyemigrował do Palestyny; zmarł w Hajfie.

671

672

673

674

672. **STRUCK Hermann. OBOZY JENIECKIE. JUDAICA**. *Kriegsgefangene. Hundert Steinzeichnungen von Hermann Struck. Mit Begleitworten von F. von Luschan. Ein Beitrag zur Völkerkunde im Weltkriege*. Berlin 1916. Zawartość teki w st. bdb.; twarda oprawa ze złoconym tytułem w stanie średnim (pęknięcia wzdłuż przegubów, przetarcia, przybrudzenia); folio. **Cena: 600 zł**

Teka zawiera 100 litografii Hermanna Strucka wykonanych na podstawie rysunków sporządzonych w niemieckich obozach jenieckich podczas I wojny światowej. Powstał w ten sposób zbiór portretów o charakterze artystycznym i etnograficznym. Przedstawiono w nim jeńców pochodzących z różnych krajów i regionów, w tym z posiadłości kolonialnych w Afryce i Azji oraz z Imperium Rosyjskiego, od Syberii po Kaukaz.

Przedmowę do dzieła napisał Felix von Luschan (1854–1924), lekarz i antropolog związany z uniwersytetem w Berlinie. Odbywał podróże badawcze, m.in. do Polinezji. Jego 27-stronicowy tekst wstępny zawiera 60 fotografii przedstawiających m.in. Aborygenów australijskich i Berberów z Maroka. W czasie wojny działała też specjalna jednostka zajmująca się artystycznym dokumentowaniem jej przebiegu.

Struck znany jest m.in. z przejmujących portretów Żydów łódzkich. W tej tece znajdują się również wizerunki Żydów służących w armii rosyjskiej. Litografie nr 35 i 36 przedstawiają Davida Bomblatta, Żyda z Warszawy, urzędnika świątynnego (*Tempelbeamter*): na portrecie en face oraz podczas czytania Talmudu. Ukazano także Isaaka Chotorana z Kijowa, żołnierza 79. regimentu artylerii, oraz Chajusa Krasikowa z Lubina w guberni połtawskiej, żołnierza 39. regimentu syberyjskiego. Na litografii nr 13 przedstawiono Polaka z Łomży, 12-letniego ochotnika z 233. regimentu piechoty. Wśród portretowanych są ponadto Anglicy, Szkoci, Francuzi, Tatarzy, Ormianie, Czuwasze, Gruzini, Gurkowie, Kabylowie i Beduini. Przy każdej postaci podano imię, nazwisko i kraj pochodzenia.

673. **VOGELER Heinrich – I WOJNA ŚWIATOWA – GALICJA**. *Aus dem Osten. 60 Kriegs-Zeichnungen aus dem Kriegsgebiet Karpathen Galizien-Polen, Russland von Heinrich Vogeler, Worpswede*, wyd. Nationalen Verlag, Charlottenburg-Berlin, 1916; ryt. Otto Felsing, egzemplarz nr 19 z limitowanego nakładu 100 ręcznie numerowanych i sygnowanych przez artystę egzemplarzy; artystyczny zapis działań wojennych w Galicji i na terenie zaboru rosyjskiego na przełomie 1914 i 1915 r.; zawiera 60 cz.-b. grafik wykonanych techniką wgłębną. Prace umieszczono w sztywnej tece ze złoconym tytułem; wymiary grafik: od ok. 83 × 192 do 201 × 122 mm; grafiki w st. bdb., teka w st. db. (przednia część okładki luźna, uszkodzenia grzbietu, przetarcia). **Cena: 900 zł**

Teka została zadedykowana generałowi piechoty Friedrichowi von Gerokowi, dowódcy XXIV Korpusu Rezerwowego armii niemieckiej, działającego m.in. w Galicji. Drogi artysty często przecinały się z drogami oddziałów legionowych: przebywał w tych samych miejscowościach, m.in. w Wołowym Polu, Sołotwinie, Rokitnej i Kostiuchnówce.

Johann Heinrich Vogeler (1872–1942) był niemieckim malarzem, pisarzem i myślicielem; z czasem związał się z komunizmem. Jego żoną była Zofia Marchlewska, córka Juliana Marchlewskiego. Po dojściu Adolfa Hitlera do władzy wyjechał do ZSRR i działał w środowisku niemieckich komunistów skupionych wokół Wilhelma Piecka. Przetrwał okres wielkiej czystki, podobno dzięki związkom rodzinnym z Marchlewskim. Po rozpoczęciu wojny niemiecko-sowieckiej w 1941 r. został ewakuowany do Kazachstanu, gdzie pracował przy budowie tamy. Zmarł z wycieńczenia.

Teka zawiera m.in.: stajnia dla chorych zwierząt pociągowych w Oekörmezzö (Wołowe Pole) – *Stall für erkrankte Tragtiere in Oekörmezzö*; miejscowość Oekörmezzö (Wołowe Pole) w Karpatach węgierskich (dziś Ukraina) – *Oekörmezzö in den ungarischen Karpathen*; na linii Oekörmezzö – Zugo przez miesiąc walczyły oddziały II Brygady Legionowej pod dowództwem płk. Durskiego, później przesunięte do walk na Bukowinie; kwatera brygady zniszczona przez Rosjan w Różance Wyżnej – *Von den Russen zusammengeseschossenes Brigadequartier in Rozankawyzna*; Różanka Wyżna leży na terenie dzisiejszej Ukrainy,

65 km na południowy zachód od Stryja, nieopodal szczytu Czyrak, zwanego też *Magej*, o wysokości 1283 m (patrz ilustr. 12–14); niemiecka piechota na pozycjach pod Czyrakiem – *Deutsche Infanterie hinter den Stellungen am Czyrak*; rosyjski okop pod Czyrakiem ze schronem antybombowym – *Russischer Graben am Czyrak mit bombensicherem Unterstand*; austriackie umocnienia w przełęczy wyszkowskiej – *Österreichische Unterstände am Viscow-Paß*; przełęcz Wyszkowska: las całkowicie zniszczony przez ogień maszynowy i piechoty – *Der Viscow-Paß, ein von Maschinen- und Infanteriegewehrfeuer völlig zersplitterter Wald*; w okolicy rzeki Mizuńka (oznaczona przez artystę); wyjście z Karpat (Maksymówka) – *Am Ausgange der Karpathen (Maxymowka)*; wieś Maksymówka – *Dorf Maxymowka*; niemiecka kawaleria w rezerwie w czasie bitwy pod Doliną – *Deutsche Kavallerie in Reserve während der Schlacht vor Dolina*; miejscowość dokładniej oznaczona przez artystę jako Wygoda (10 km od Doliny); główna ulica w Kałuszu – *Hauptstraße in Kalusz*; ulica żydowska w Kałuszu – *Judenstraße in Kalusz*; cmentarz galicyjski w Kałuszu – *Galizischer Friedhof in Kalusz*; Żydzi z Kałusza – *Juden aus Kalusz*; uchodźcy pod Brześciem Litewskim – *Flüchtlinge vor Brest-Litowsk*; miejscowość oznaczona przez artystę dokładniej jako Adampol; kwatera letnia w Trzeszczanach – *Sommerquartier in Polen*; Trzeszczany – *Russisches Dorf*; Czerniejów podczas przemarszu w stronę Chełma – *Czerniejow auf dem Vormarsche nach Cholm*; letnia kwatera w Łowczy – *Sommerquartier auf dem Vormarsche in Rußland*; domy żydowskie w Chełmie – *Judenhäuser in Cholm*; Łuck: groby żydowskie użyte przez Rosjan jako umocnienia – *Judengräber als russische Schützenstellungen ausgehoben in Luck*; stanowisko kawalerii na bagnach w Rokitnie – *Kavallerieunterestand in den Rokitnosümpfen*; 13 VI 1915 r. doszło pod Rokitną do szarży 60 ułanów z 2. szwadronu 2. pułku Legionów Polskich pod dowództwem rtm. Zbigniewa Dunina-Wąsowicza; nad Turią w Kowlu – *An der Turya in Kowel*; groby polskich bohaterów przy wejściu do wioski (nad brzegami Styru) – *Polnische Heldengräber an einem Dorfeingange (Styrbogen)*; są to najprawdopodobniej groby żołnierzy Legionów Polskich, które w dniach 4–6 VII 1916 r. stoczyły bitwę pod położoną niedaleko Styru Kostiuchnówką; podejście do miejscowości Budka po bitwie (nad brzegami Styru) – *Zugang zu dem Sumpfdorfe Budka nach dem Kampfe (Styrbogen)*; okopy w Czartorysku – *Vorgeschobenes Werk vor Tschartorysk*; zima w Lisowie (nad brzegami Styru) – *Winter in Lissowo (Styrbogen)*; od strony Lisowa Legiony Polskie były podczas bitwy pod Kostiuchnówką osłaniane przez wojska węgierskie; umocnienia 8. pułku ułanów austro-węgierskich w Lisowie – *Unterstände der 8. Ulanen in Lissowo*.

674. WROCŁAW, SZADEK, ZDUŃSKA WOLA, HORODENKA, JUTROSZÓW-SROCK, TOMASZÓW, HARASYMÓW, STANISŁAWÓW, JEZUPOL, MARIAMPOL, KONIN. *F. von Heydebrand und der Lasa, Leib-Kürassier-Regiment Großer Kurfürst (Schlesisches) Nr. 1*, t. 1, 1934, 464 s.; dzieje udziału w I wojnie światowej regimentu kirasjerów stacjonującego we Wrocławiu. Tom obejmuje okres do lipca 1915 r. Regiment walczył wówczas na froncie wschodnim. Część II (Der Feldzug in Polen) opisuje m.in. potyczkę koło Konina, bitwę pod Łodzią i marsz w kierunku Pilicy. Część III (Galizien) dotyczy m.in. wkroczenia na Podole, potyczki koło Stanisławowa i oblężenia Halicza. Dołączono składane mapy cz.-b.: 1) na jednym arkuszu mapy: Królestwa Polskiego (*Übersichtskarte von Polen* 1 : 300 000), Galicji (*Übersichtskarte von Galizien* 1 : 600 000) i Rosji (*Übersichtskarte von Rußland* 1 : 3 000 000), na verso mapa Francji, 2) na jednym arkuszu plany potyczek pod: a) **Szadkiem**, b) **Zduńską Wolą**, c) **Horodenką**, d) **Jutroszewem-Srockiem**, e) **Tomaszowem**, f) **Harasymowem**, g) **Stanisławowem**, h) **Jezupolem i Mariampolem**, i) **Jeziorkiem**, na verso plany walk na froncie zachodnim oraz potyczki pod **Koninem**; bardzo efektowna twarda oprawa płócienna z wytłoczoną złotą koroną i motywem roślinnym; skórzany grzbiet ze złotym napisem; na stronie przedtytułowej kolorowa rycina ze sztandarem regimentu, st. bdb.; wym. 160 × 230 mm. **Cena: 580 zł**

Austro-węgierskie i niemieckie szarfy zwycięstwa

675

676

677

678

679

680

675. **PRUSY WSCHODNIE. KRÓLEWIEC**. Trzy szarfy (zielona, biała i różowa) zespolone z kotylionem i tarczą herbową. Kotylion z dwiema wstążkami w barwach czarno-biało-czerwonych i napisami:) *D. D. f. Armenpflege*, 2) *Königsberg i. Pr., 15./16. 9. 1910*; szarfy upamiętniają postacie pruskie: Fryderyka Wilhelma, Wilhelma (władcy), Yorka (pruskiego feldmarszałka), Heidemanna (znawcę prawa i burmistrz Królewca) i Dohna; st. db.; wym. szarf ok. 53 × 270 mm, średnica kotyliona: ok. 60 mm. **Cena: 150 zł**

676. **GALICJA**. Szarfa upamiętniająca sukcesy 28. Pułku Armat Polowych (austro-węgierskiego) w Galicji Wschodniej od maja 1915 do września 1916 r.; napis: *Vivat Batterie* (…) *Ostgalizien Mai 1915 -September 1916*; st. bdb.; wym. 65 × 385 mm. **Cena: 130 zł**

677. **WILNO**. Szarfa na cześć niemieckiej 10. Armii Hermanna von Eichhorna i jej marszu na Wilno, napis: *Vivat die 10* Armee..; st. bdb.; wym. 63 × 313 mm. **Cena: 180 zł**

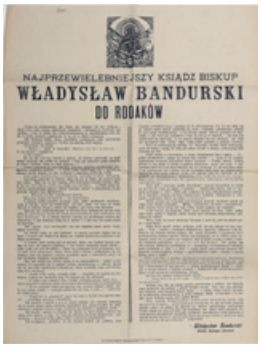
678. **CZĘSTOCHOWA, JANÓW LUBELSKI, PABIANICE, MICHAŁOWO**. Szarfa upamiętniająca zwycięstwa 51. pułku piechoty Landwehry z lat 1914–1916; wymieniono na niej m.in. Częstochowę (*Czenstochau*), Janów Lubelski (*Janow*), Pabianice (*Pabjanice*), Michałowo (*Michalowo*); st. bdb.; wym. 75 × 470 mm. **Cena: 220 zł**

679. **RYGA**. Szarfa upamiętniająca niemieckie zwycięstwa na wschodzie we wrześniu i październiku 1917 r., w tym zajęcie Rygi; napis: *Vivat! Riga genommen! (…) Sept.- Oct. 1917. Deutschland in der Welt voran!...*; st. bdb.; wym. 55 × 378 mm. **Cena: 150 zł**

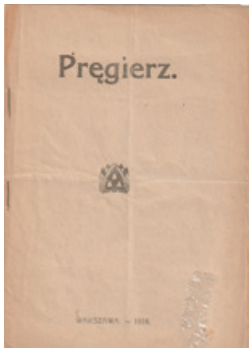
680. **ŚLĄSK**. Szarfa upamiętniająca zwycięstwa śląskich regimentów na froncie zachodnim we wrześniu i październiku 1915 r.; napis: *Vivat die tapferen schlesischen Regimenter* (…) *25.9.-13.10.1915*…; st. bdb.; wym. 65 × 380 mm. **Cena: 130 zł**

Sprawa polska w czasie I wojny światowej

Rodacy!

NAJPRZEWIELEBNIEJSZY KSIĄDZ BISKUP
WŁADYSŁAW BANDURSKI
DO RODAKÓW

L'AIGLE BLANC
REVUE DES QUESTIONS POLONAISES
LAUSANNE MCMXVII

Pręgierz.

681 *682* *683* *684* *685*

681. **KLUB PAŃSTWOWCÓW POLSKICH**. Odezwa na 5 sierpnia 1916 r., wydana w rocznicę egzekucji Romualda Traugutta oraz w pierwszą rocznicę opuszczenia Warszawy przez Rosjan; ma wymowę antyrosyjską: *Polska tylko bez Moskala żyć i rozwijać się może*; druk jednostronny; ubytek papieru na górnym marginesie (bez szkody dla tekstu); arkusz podklejony na verso; wym. arkusza: ok. 163 × 203 mm. **Cena: 80 zł**

682. **LWÓW**. Najprzewielebniejszy Ksiądz biskup Władysław Bandurski do rodaków. – Afisz z tekstem listu pasterskiego (Wiedeń, 3.06.1915) autorstwa W. Bandurskiego, biskupa sufragana lwowskiego i kapelana Legionów Polskich, wzywającego do walki o niepodległość. Przywoływał konfederatów barskich oraz powstańców z 1831 i 1863 roku, którzy nie pytali *po co? na co? dla kogo?*, podobnie jak: *Nie pytały i, mimo dziesięciomiesięcznego, bohaterskiego zmagania się z okrutnym ciemięzcą północy, nie pytają, tak tysięczne rzesze Legionów polskich, idących ochotnie i dobrowolnie w bój krwawy z myślą wydźwignięcia Matki – Ojczyzny z grobu niewoli, z kajdan sromoty i wiodących cały naród ku wyzwoleniu z pod przemocy największego wroga*; ślady złożeń, st. db.; wym. 470 × 630 mm; **bardzo rzadkie**. **Cena: 800 zł**

683. **ORZEŁ BIAŁY – WILNO**. *L'Aigle Blanc : Revue des Questions Polonaises*. Wyd. La Pologne et la Guerre, Lozanna. Trzy tomy francuskojęzycznego czasopisma „Orzeł Biały", poświęconego sprawom polskim. Z pismem związany był **Jan Kucharzewski** (1876–1952), historyk, prawnik i polityk. Podczas I wojny światowej przebywał w Szwajcarii, gdzie jako publicysta działał na rzecz sprawy polskiej. W czerwcu 1917 r. wrócił do Warszawy; współpracował z Radą Regencyjną i był premierem w latach 1917–1918. Był założycielem i redaktorem naczelnym pisma. Tomy nierozcięte, w miękkich oprawach; drobne zabrudzenia i uszkodzenia grzbietów, st. db.; wym. 175 × 250 mm. W zestawie: 1) z maja 1916, 190 s., w numerze m.in. *WILNO, par Louis Janowski*, z ilustracjami cz.-b. na nienumerowanych tablicach: *Mosquée tartare à Wilno, Intérieur de l'église Sts. Pierre et Paul à Wilno, Eglise Ste-Anne et église des des frères Bernardin à Wilno, Le roi Sigismond Auguste (1548-1572)* (na wewnętrznej stronie tylnej okładki naklejka: *Dom Książki*); 2) ze stycznia 1917, 237 s., w numerze m.in. *L'Europe et le problème russo-polonais, par Jan Kucharzewski*; 3) z marca 1918, 264 s., w numerze m.in. *Une leçon du passé. Le royaume constitutionel de Pologne (1815-1830), par Jan Kucharzewski* (tylna okładka odrywa się od bloku). **Cena: 400 zł**

684. ***PRĘGIERZ***, Warszawa 1916, 16 s.; pismo ulotne anonimowego autora związanego z endecją, krytykującego środowiska orientujące się podczas wojny na państwa centralne; brak oprawy, drobne zabrudzenia i nieznaczne rozdarcia brzegów kartek; wym. ok. 145 × 203 mm. **Cena: 100 zł**

685. **STRZELEC** z czerwonym sztandarem i orłem białym; na verso zatarty wiersz: *Naprzód drużyno strzelecka…*; Wydawnictwo kart artystycznych D. G. Lwów, pocztówka kolorowa, bez obiegu; zabrudzone verso; wym. ok. 88 × 138 mm. **Cena: 120 zł**

POCZĄTKI II RP. POWSTANIE WIELKOPOLSKIE

Początki II RP

686

687

688

689

690

686. **POLACY W ARMII AUSTRO-WĘGIERSKIEJ.** Pocztówka przedstawiająca grupę oficerów austriackich z biało-czerwonymi opaskami, nadana 23 XII 1920 r.; podpis: „*Sztab jeneralny*", na verso stempel: „*D-two Grupy Południe*"; st. db.; wym. ok. 90×138 mm. **Cena: 150 zł**

687. **WIARUS.** Pismo dla żołnierzy polskich wydawane przez Komisyę Wojskową. **Rzadki**, kompletny rocznik 1918, obejmujący 36 numerów od 1 I do 20 XII, oprawionych w jednym tomie; na końcu: „*Spis rzeczy w »Wiarusie«* w roku 1918" (str. I–XI); oprawa twarda, płócienna, zabrudzona, z przyklejoną biało-czerwoną wstęgą, plamki na niektórych stronach, st. db.; wym. 135×200 mm. **Cena: 600 zł**

Pismo dla żołnierzy polskich, redagowane przez Wacława Tokarza, założone w czasach Rady Regencyjnej (w z. 6 zamieszczono odezwę regentów do żołnierzy Polskiej Siły Zbrojnej). W 1918 r. publikowano na jego łamach artykuły o tematyce ogólnej i historyczno-wojskowej, z zakresu wiedzy wojskowej, geografii wojskowej i higieny, a ponadto wiersze, opowiadania, wspomnienia pośmiertne itp. Ukazywało się do 9 II 1921 r., kiedy zostało połączone z „Żołnierzem Polskim".

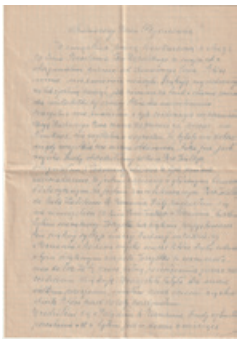
688. **SUWAŁKI.** *Extrablatt des „Nachrichtenblattes" Suwalki*. Dodatek do gazety wydawanej przez Niemców w Suwałkach, z 19 VIII 1919 r.; jednostronny druk w jęz. niem., w formie plakatu, informujący o wycofaniu wojsk niemieckich z Suwałk oraz zakończeniu wydawania miejscowego niemieckiego czasopisma. Oddziały niemieckie miały zostać zastąpione przez wojska litewskie (w rzeczywistości 24 sierpnia miasto zajęli Polacy). W tekście podkreślano, że wojska niemieckie broniły regionu przed bolszewizmem i polskością (sic!), oraz dziękowano ludności za przychylny stosunek do żołnierzy; ślad złożenia, zażółcenie, plamki, zabrudzenia, ubytki papieru bez szkody dla tekstu, nieznaczne rozdarcia brzegów, zagniecenia, st. db.; wym. 270×408 mm. **Bardzo rzadkie**. **Cena: 450 zł**

689. **KOMITET NARODOWY POLSKI – WERSAL.** Konopczyński Władysław. *A Brief Outline of Polish History*, Genewa 1919, str. 140; na końcu wklejona składana mapa trzech rozbiorów Rzeczypospolitej: „*Partitions of Poland*". Historia Polski w jęz. ang., ze szczególnym uwzględnieniem okresu zaborów, stanowiąca część polskich działań propagandowych w okresie walki o granice po zakończeniu I wojny światowej. Stempel Komitetu Narodowego Polskiego: „*Polish National Committee*" (Komitet, założony w 1917 r. w Lozannie przez Romana Dmowskiego, reprezentował polskie interesy w Paryżu); oprawa miękka, pożółkła i zabrudzona, z nieczytelnym śladem stempla, st. db.; wym. ok. 150×208 mm. **Cena: 250 zł**

690. **KRAKÓW.** *Katalog Galeryi Współczesnej Muzeum Narodowego w Krakowie*, nakładem Muzeum Narodowego w Krakowie, 1919, str. 31; oprawa papierowa, oderwana od bloku, luźne karty ze str. 3–4 i 29–30, rdzawa plamka w miejscu zszycia bloku; wym. ok. 108×145 mm. **Cena: 120 zł**

691

692

Der Arbeiter-Rat
Neutomischel
heute abend 7 Uhr, im Toeffling'schen Saale
Der Einberufer. Der Arbeiter- und Soldatenrat.

693

691. **LWÓW.** *Semper Fidelis. Obrona Lwowa w obrazach współczesnych*. Album przedstawiający osoby, widoki i przedmioty związane z obroną Lwowa, ze wstępem Stanisława Łempickiego, wyd. nakładem Towarzystwa Straż Mogił Polskich Bohaterów, Lwów 1930; na 236 tablicach zamieszczono ok. 700 cz.-b. fotografii, każdą opatrzono opisem w jęz. pol., franc. i ang.; str. tyt. ozdobiona kolor. grafiką autorstwa L. Gyurkovicha, przedstawiającą herb Lwowa z dwoma lwami po bokach; dawny wpis własnościowy; str. X + 240; kilka stron luźnych, w tylnej części ślad wilgoci, oprawa twarda, ze złoconym wzorem i tytułem, rozdarcie grzbietu, przednia okładzina oderwana od bloku, st. db.; wym. 345×245 mm. **Cena: 280 zł**

Powstanie Wielkopolskie

692. **BRZEŹNO STARE** (pow. wągrowiecki). List uczestnika powstania wielkopolskiego, datowany na styczeń 1970 r., dotyczący konkursu historycznego z okazji 50-lecia powstania. Autor opisuje swój udział w działaniach powstańczych i wspomina o zachowanych oryginalnych zdjęciach z tego okresu. List w kopercie z napisem: „*autentyczne zdjęcia z Powst. Wlkp.*"; 4 str., ślady dwukrotnego złożenia, drobna perforacja; wym. listu po rozłożeniu ok. 210×295 mm, koperty ok. 160×120 mm. **Cena: 120 zł**

693. **NOWY TOMYŚL.** *Der Arbeiter-Rat Neutomischel…* Obwieszczenie Rady Robotniczej i Żołnierskiej z 3 XII 1918 r. o jej samorozwiązaniu i organizacji nowych wyborów do rady; druk jednostronny; drobne zabrudzenia i zażółcenia, naklejony pasek papieru, na verso ślad złożenia, st. db.; wym. 235×200 mm. **Ogromna rzadkość**. **Cena: 900 zł**

Powstańcy wielkopolscy w PRL

694

695

696

697

694. JAROCIN. Powstaniec wielkopolski, fot. cz.-b., wykonana w latach 50. XX w.; zabrudzenia verso, poza tym st. bdb.; wym. ok. 125×180 mm. **Cena: 70 zł**

695. LESZNO. Portret Ignacego Lewandowskiego, fot. cz.-b. z lat 80. XX w., autorstwa Stanisława Wiktora z *„Gazety Zachodniej"* (stempel na verso); odręczne dopiski na verso, poza tym st. bdb.; wym. ok. 98×178 mm. **Cena: 80 zł**

696. POZNAŃ. Portret Aleksandra Karlińskiego, fot. cz.-b. z lat 80. XX w., autorstwa Kazimierza Przychodzkiego (stempel na verso); odręczne dopiski na verso, poza tym st. bdb.; wym. ok. 110×173 mm. **Cena: 70 zł**

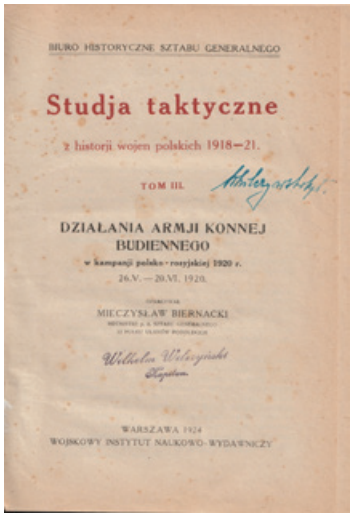
697. POZNAŃ. Portret Jana Antoszewskiego, fot. cz.-b. z lat 80. XX w., autorstwa Kazimierza Przychodzkiego (stempel na verso); odręczne dopiski na verso, poza tym st. bdb.; wym. ok. 80×130 mm. **Cena: 80 zł**

II RZECZPOSPOLITA

– Wojna polsko-bolszewicka –

698. BIERNACKI Mieczysław. *Studja taktyczne z historii wojen polskich 1918–21. T. III: Działania Armji Konnej Budiennego w kampanii polsko-rosyjskiej 1920 r. 26.V. – 20.VI.1920*, Wojskowy Instytut Naukowo-Wydawniczy, Warszawa 1924, str. 170; oprawa twarda (efektowna imitacja skóry ze złotym herbem Poraj), złoty napis na grzbiecie, rdzawe plamki na str. tyt.; st. db., wym. ok. 165x245 mm. Egzemplarz należał do biblioteki W. O. Biernackiego-Poraja (na wewnętrznej stronie okładki jego ekslibris) oraz do kpt. Wilhelma Wilczyńskiego z Poznania (stemple i wpis własnościowy na str. tyt.). **Cena: 300 zł**

Dołączone luzem 11 map: 1) *Działania Arm. Kon., oraz jednostek sąsiednich od chwili przybycia jej do rejonu Humania, aż do zetknięcia się z frontem polskim*; 2) *Pierwsze natarcia A. K. w dniu 29.V.1920 r.*; 3) *Walki odwrotowe 6 Dwy. J. oraz przerwanie się 11 Dyw. J. do rejonu Starościniec w dniu 31.V.1920*; 4) Wycofanie się 11 dyw. J. z rejonu Starościniec oraz walki jazdy nad Bereźnianką w dniu 1.VI.1920 r.; 5) Ostateczne przerwanie polskiej linii obronnej w dniu 5.VI.1920; 6) *Położenie 6 i 7.VI*; 7) *Położenie 8, 9 i 10.VI*; 8) *Położenie 11, 12.VI i 13.VI.*; 9) *Położenie 14 i 15 VI.*; 10) *Położenie 16, 17 i 18.VI.*; 11) *Działania armji polskich i rosyjskich w czasie pierwszej fazy operacji Armji Konnej*; **oraz arkusz 12:** *Skład bojowy jednostek walczących A. K.*

698

– Szkolnictwo wojskowe –

699

700

701

702

699. **POZNAŃ.** Fotografia zbiorowa z podpisem *7. Sam. Dyon Art. Pl. Szkoła podofic., Poznań dn. 23 IV 1927*, na verso odręczny dopisek: *Jasiu na szkole podoficerskiej 1927*; fot. cz.-b., drobne zabrudzenia i plamki na verso, część odręcznych dopisków zamazana; wym. ok. 138x88 mm. **Cena: 320 zł**

– Mniejszość niemiecka –

700. **GDYNIA (Orłowo), LANDWARÓW, TROKI.** Korespondencja architekta i poety Maksymiliana Zuskego z Władysławem hr. Tyszkiewiczem (1865–1936), ziemianinem z Wileńszczyzny, właścicielem majątku w Landwarowie pod Trokami. 1) Koperta zaadresowana do M. Zuskego w Orłowie (rozdarcia, zaplamienia, wym. ok. 120x98 mm); 2) list od M. Zuskego z 29 IV 20 oraz koperta zaadresowana do Władysława hr. Tyszkiewicza w Warszawie; razem 2 sztuki. **Cena: 150 zł**

Maksymilian Zuske-Zdzierz (1890–1939), architekt, członek SARP O. Wybrzeże, współzałożyciel Spółdzielni Budowlano-Mieszkaniowej Oficerów Rezerwy (1929), prezes Generalnej Federacji Pracy oraz Spółdzielni Budowy Mieszkań Ekonomicznych (1931), a także założyciel spółki Woda-Siła-Światło inż. Zuske & inż. Berent (1932).

701. **MNIEJSZOŚĆ niemiecka.** Mapa zasiedlenia mniejszości niemieckiej w środkowej Polsce A. Breyera, dodatek do: Viktor Kauder, *Das Deutschtum in Polen*, 1938; skala 1 : 500 000, druk cz.-b.; kolorem zielonym zaznaczono ośrodki m.in. Pomorzan i Meklemburczyków, a czerwonym – katolików, Ślązaków i ewangelików z południowego Zachodu Niemiec; mapa składana i klejona, st. db.; wym. ok. 710x640 mm; *Karte der deutschen Siedlungen in Mittelpolen*. **Cena: 240 zł**

702. ***NIEMCY kraj cudnych podróży.*** Nakł. Reichsbahnzentrale für den Deutschen Reiseverkehr, wyd. w latach 1934–1938; mapa Rzeszy (jeszcze bez Austrii i Kraju Sudeckiego), stanowiąca rodzaj reklamy turystycznej; druk kolor.; miasta zaznaczono charakterystycznymi dla nich budowlami (dotyczy to także Wolnego Miasta Gdańska); na verso teksty w jęz. pol.: *Niemcy kraj pięknych podróży* i *Jak podróżować w Niemczech*, nadto dwie mapki: drogowa i linii lotniczych; mapa składana, z rozdarciami w miejscach złożeń, st. db.; wym. ok. 820x590 mm. **Ciekawy przykład przejściowego odprężenia w stosunkach polsko-niemieckich po upadku Republiki Weimarskiej.** **Cena: 480 zł**

703

704

705

706

703. **PKP – Warszawa, Kraków, Gdynia.** *Na pamiątkę podróży po Polsce* – album pamiątkowy z wizyty delegacji Niemieckich Kolei Rzeszy w Polsce w dniach 30.09–7.10.1935 **(podarowany Niemcom przez Polaków)**; 20 fotografii, część podpisana po polsku i po niemiecku: **1)** *Pomnik Poniatowskiego Warszawa…*,

2) *Złożenie wieńca na grobie Nieznanego Żołnierza…*, **3)** *W drodze na Wawel…*, **4)** zdjęcie grupowe (niemiecka delegacja), **5)** zdjęcie grupowe na tle fragmentu zabytkowej budowli, **6–7)** zwiedzanie (Wawelu?), **8)** *Sypanie kopca…*, **9)** *Zwiedzanie robót w Porąbce…* (zapora wodna), **10)** podróż samochodem – *Zakopane Morskie Oko*, **11)** *W drodze do Morskiego Oka…*, **12–14)** fotografia grupowa w górach, **15)** *Muzeum Narodowe…*, **16)** w drodze do bliżej nieokreślonego budynku, **17)** delegaci siedzą i rozmawiają, **18)** zdjęcie grupowe, **19)** *Żubry w Białowieży…*, **20)** *Na dworcu morskim w Gdyni…*; oprawa twarda, płócienna, ze złotym symbolem i napisem *DRB PKP 30 IV 7 X 35 POLSKA*, zabrudzona i podniszczona, stan fotografii bdb.; wym. ok. 250x320 mm. **Cena: 1200 zł**

704. **TADEUSZ OSIŃSKI, DR.** *Geografia gospodarcza Powiatu Starogardzkiego*, 1929, str. 45, ilustrowana mapką powiatu oraz wykresami dotyczącymi ukształtowania powierzchni, gleb, narodowości, stosunku ludności polskiej i ludności czynnej zawodowo; oprawa miękka, klejona i poplamiona, z ubytkiem górnego narożnika przedniej okładki; wym. ok. 210x285 mm. **Cena: 150 zł**

705. ***UNTERGANG oder Rettung des Deutschtums in Polen?*** Druk ulotny z ok. 1932 r., wyd. przez Stowarzyszenie na Rzecz Niemczyzny za Granicą (*Verein für das Deutschtum im Ausland*); przykład antypolskiej propagandy – oskarżano Polaków o to, że kłamstwem, groźbą i gwałtem zmuszali niemieckich rodziców do posyłania dzieci do polskiej szkoły oraz wzywano do wspierania niemieckiej oświaty w Polsce w celu ratowania niemieckich dzieci przed wynarodowieniem; ślad złożenia, rozdarcie w miejscu złożenia, bez szkody dla tekstu, st. db.; wym. ok. 193x233 mm. **Cena: 120 zł**

– Arystokracja –

706. **KRAKÓW.** Zaproszenie dla por. B. Barabaszowa na Piknik Rolników, organizowany przez Młodych Rolników Wszechnicy Jagiellońskiej (organizację arystokracji galicyjskiej), 1.02.1934 w salach Towarzystwa Ubezpieczeń „Florjanka", str. 4; na str. 2–3 lista członków (m.in. nazwiska: Axentowicz, Bniński, Gawroński, Potocki, Tyszkiewicz, Wielohorski); plamki, drobny ślad zalania; wym. ok. 183x110 mm. **Cena: 90 zł**
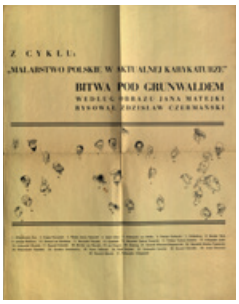

707

708

709

710

– Z historii feminizmu –

707. **KRAKÓW.** Pocztówka wydana z okazji VII Międzynarodowego Kongresu Kobiet z wykształceniem uniwersyteckim, który odbył się w 1936 r. (informuje o tym francuski napis na verso); wyd. Uniwersytet Jagielloński, Kraków 1936, fot. cz.-b.: *Collegium Maius – Biblioteka Jagiellońska, Dziedziniec*, fot. St. Mucha, bez obiegu, z opisem na verso; drobne zagięcie prawego dolnego narożnika, poza tym st. bdb.; wym. ok. 148x103 mm. **Cena: 120 zł**

– Satyra polityczna –

708. **WARSZAWA.** *Bon na miłość* (satyra na reglamentację okresu I wojny światowej), zatwierdzony przez cenzurę niemieckiego okupanta w 1917 r.; pocztówka cz.-b., bez obiegu; drobne zabrudzenia verso, st. bdb.; wym. ok. 88x135 mm. **Cena: 150 zł**
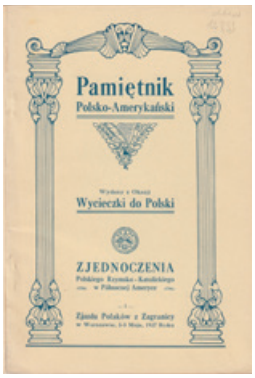
709. **POCZTA POLSKA.** *Dojna krowa Min. Skarbu*, nakł. Zarządu Głównego Zw. Prac. Poczty, lit. R. Kucharski, 1923; pocztówka z obiegiem; zabrudzenia, na verso zdarty jeden ze znaczków, st. db.; wym. ok. 135x90 mm. **Cena: 150 zł**

710. CZERMAŃSKI Zdzisław. *Bitwa pod Grunwaldem według obrazu Jana Matejki…*, z cyklu: *Malarstwo polskie w aktualnej karykaturze*, Wiadomości Literackie, 1934; barwna plansza, druk dwustronny; karykatura ukazująca 31 postaci odgrywających znaczącą rolę w polskim i niemieckim życiu politycznym i kulturalnym, m.in. Hitlera, Piłsudskiego, gen. Sikorskiego, Hindenburga, Goeringa, Goebbelsa i Becka; arkusz składany, rozdarcia w miejscu złożenia, plamki, st. db.; wym. po rozłożeniu: ok. 795x498 mm. **Cena: 300 zł**

– Radio –

711

712

713

714

711. *X LAT POLSKIEGO RADIA*. Polskie Radio, Warszawa 1935, str. 48 (nienumerowanych); album wydany z okazji 10-lecia Polskiego Radia, opracowany przez Biuro Prasy i Propagandy Polskiego Radia pod red. W. Kłyszywskiego, fot. cz.-b.; oprawa miękka z drobnymi rozdarciami brzegów i zarysowaniami powierzchni; wym. ok. 225x298 mm. **Cena: 280 zł**

– Polonia amerykańska –

712. POLONIA AMERYKAŃSKA. *Pamiętnik polsko-amerykański wydany z okazji wycieczki do Polski Zjednoczenia Polskiego Rzymsko-Katolickiego w Północnej Ameryce i Zjazdu Polaków z Zagranicy 3-5 maja 1927*, zawiera rys historyczny dotyczący dziejów USA i Polonii w USA oraz charakterystykę działalności Zjednoczenia Polskiego Rzymsko-Katolickiego; oprawa miękka; wym. ok. 130x190 mm. **Cena: 150 zł**

– Wielkopolska –

713. POZNAŃ. *Chóry ogólne! XI Zjazd Wielkop. Zwiazku Kół Śpiewack. i II Wszechpolski Zjazd Śpiewacki Poznań, 3., 4. i 5 Maja 1924*, nakładem „Lizy", str. 6, zapisy nutowe piosenek: *Hej żeglarze*, *Tam w ogródecku*, *Poszła pastereczka*, *Są na boru szyszki*, *Szła Kasieczka po wodę*, *U naszego młynarza*, na str. tyt. stempel: *Tow. Śpiew. Cecylia Studzienice*; ślady zalania, zagięcia narożników, zabrudzenia; 2 egzemplarze na różne głosy (komplet głosów); wym. ok. 230x295 mm; łącznie 2 sztuki. **Rzadkie**. **Cena: 200 zł**

714. LWÓW – WIELKOPOLSKA – SYJONIZM. *Chwila. Dziennik dla spraw politycznych, społecznych i kulturalnych*, 20.05.1926, nr 2574, str. 12, na str. 2: *Separatyzm poznański*, o sytuacji związanej z *zamachem majowym* 1926 r.; ślad złożenia, rozdarcia na grzbiecie; wym. ok. 285x420 mm. **Cena: 150 zł**

Chwila – polskojęzyczna gazeta narodowo-syjonistyczna, założona we Lwowie 10.03.1919 r. przez Henryka Heschelesa.

715

716

717

718

715. **WIELKOPOLSKA ILUSTRACJA.** Rocznik 2 (1928–29) – tygodnik ilustrowany; w nr 17 z 27.01.1929, na str. 6 i 10, zamieszczono ilustrowany cz.-b. fotografiami zbroi artykuł o wystawieniu przez rodzinę Radziwiłłów na aukcję dwóch cennych zbroi europejskich z XV–XVII w.; aukcję zorganizowało w Nowym Jorku *American Art Association*. Oprawa twarda ze złotymi napisami na przedniej okładce i grzbiecie; grzbiet i okładki podniszczone, niektóre karty luzem, miejscami postrzępienia i rozdarcia stron; wym. ok. 275x365 mm. **Cena: 250 zł**

Tom obejmuje nr 1–52: nr 1 niekompletny (luźne karty: str. 3–5 połączone ze str. 19–22, następnie z blokiem str. 7–18); numery 2–52 z okresu 14.10.1928–29.09.1929, po 24 str., z wyjątkiem nr 29 i 33, liczących po 32 str.; w numerach 23, 25 i 26 karty w niewłaściwej kolejności.

716. **POZNAŃ.** *Uroczystość pożegnania Insp. Wojew. P.Z.U.W. inż. E. Nowakowskiego z 24.X.1936*; fot. cz.-b., przecięta na dwie części i naklejona na drewnianą deskę; powierzchnia miejscami porysowana i zdarta, deska zabrudzona, z drobnymi śladami zalania; wym. fot. ok. 620x210 mm, deski: ok. 655x255 mm. **Cena: 450 zł**

717. **LESZNO.** *KALENDARZYK Szkolny 1938/1939*, wyd. Wydawnictwo Kalendarzyków Szkolnych, Warszawa–Kraków 1939, str. 68 (nlb.); ilustrowany cz.-b. reprodukcjami obrazów Jana Matejki oraz kolorową mapą *Rzeczpospolita Polska. Mapa polityczna z podziałem na województwa*; oprawa miękka z kolorową ilustracją oraz reklamą *Składu papieru przyborów kancel., Adam J. Misiak*, Leszno; st. bdb.; wym. 80x110 mm. **Cena: 200 zł**

– Śląsk –
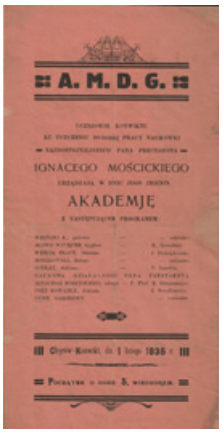
718. **GÓRNY ŚLĄSK, KATOWICE.** *V Walny Zjazd Śpiewaczy Związku Górnośląskiego 1925. Chóry ogólne*, nakł. Związku Śląskich Kół Śpiewaczych, Katowice 1925, str. 4; 3 zapisy nutowe pieśni: **1)** *Ach na polu*, **2)** *Oj i w polu jezioro*, **3)** *Są na boru szyszki*; zabrudzenia i drobne rozdarcia; wym. ok. 223x295 mm. **Cena: 120 zł**

719

720

721

722

719. **GÓRNY ŚLĄSK.** Antypolska ulotka przed wyborami do Sejmu Śląskiego; u góry napis: *„Sara" udziela błogosławieństwa Sanacje (albo Gorolom)* [postać „Sary" symbolizuje tu Żydów]; poniżej „1" (numer listy) oraz napisy: *Tak dzisiaj wyglądamy* i *Kultura na Górnym Śląsku*; tę ostatnią symbolizują postaci opisane jako Pan Kier. Leściński, Nowotna, Dziobek, na verso odręczna notatka: *P Dyż (…) do aktów Nacz. Gen. Fabjana…* (wydział bezpieczeństwa lub referat polityczny policji?); kredka, st. bdb., wym. ok. 550x695 mm. **Unikat**. **Cena: 900 zł**

720. ***WYKAZ** szkół średnich znajdujących się na terenie Województwa Śląskiego według stanu z dnia 15 marca 1933 r.* Obejmuje: **1)** szkoły średnie ogólnokształcące, **2)** seminaria nauczycielskie, **3)** szkoły zawodowe, **4)** szkoły dokształcające zawodowe, **5)** powiatowe urzędy szkolne i rady szkolne powiatowe, **6)** szkoły powszechne publiczne, **7)** szkoły powszechne prywatne, **8)** szkoły wydziałowe i specjalne; maszynopis powielony, 26 kart; oprawa miękka, rozdarcia grzbietu, odręczne dopiski; wym. ok. 213x295 mm. **Rzadkie**. **Cena: 180 zł**

– Kresy –

721. **CHYRÓW (w II RP: pow. Sambor), IGNACY MOŚCICKI.** Druk ulotny reklamujący akademię z okazji imienin prezydenta Ignacego Mościckiego, organizowaną 1.02.1935 przez uczniów Konwiktu w Chyrowie (rodzaju internatu), z programem uroczystości; druk jednostronny; zabrudzenia arkusza i zdarcia wierzchniej warstwy papieru; wym. ok. 150x313 mm. **Cena: 150 zł**

722. **LWÓW.** Trzy reklamy: **1)** Targi Wschodnie 1921 – znaczek reklamowy, w jęz. pol. i franc., wym. ok. 45x60 mm; **2)** Targi Wschodnie 5–17.09.1923 – znaczek reklamowy (uszkodzenia ząbków), wym. ok. 35x55 mm; **3)** Targi Wschodnie 5–15.09.1924 – nalepka reklamowa, wym. ok. 53x53 mm; łącznie 3 sztuki. **Cena: 150 zł**

723

724

725

726

727

723. **LWÓW – POLITECHNIKA LWOWSKA.** *Życie Technickie* 06.1922, nr 2, str. 16; organ Stowarzyszenia Asystentów Towarzystwa Bratniej Pomocy, Kół i Związków Naukowych Studentów Politechniki Lwowskiej; m.in. B. Kowalski, Politechnika w Gdańsku (*str. 13*); oprawa miękka, papierowa; na dole przedniej okładki drobne rozdarcie; wym. ok. 230x308 mm. **Cena: 120 zł**

724. **LWÓW – POLITECHNIKA LWOWSKA.** *Życie Technickie* 02.1928, nr 2, str. 17–36; luzem: *II-gi Krajowy Konkurs Awionetek*. Liga Obrony Powietrznej Kraju. *Dodatek do Nr 2 „Życia Technickiego"* – luty 1928; oprawa miękka, st. db.; wym. ok. 240x320 mm. **Cena: 120 zł**

725. **WILNO, BIAŁORUŚ – PROPAGANDA KOMUNISTYCZNA.** *Do robotników, chłopów i inteligencji pracującej Wilna i Ziemi Wileńskiej*, odezwa Wileńskiego Komitetu Okręgowego Komunistycznej Partii Białorusi Zachodniej z 12.1926; informowano w niej o głodówce *więźniów politycznych* w więzieniu na Łukiszkach, a także wzywano do walki z *faszystowską dyktaturą Piłsudskiego*, mającej na celu m.in. *samookreślenie narodów podbitych aż do oderwania*, druk dwustronny, nieaktualna pieczęć własnościowa; zagięcie lewego górnego narożnika, st. bdb.; wym. 158x228 mm. **Wyjątkowo rzadkie**. **Cena: 500 zł**

– Wolne Miasto Gdańsk –

726. **GDAŃSK.** Księga dokumentów dotyczących stosunków między władzami Wolnego Miasta Gdańska a rządem II RP w 1932 r.; kart 4 (nn) + 199 + 6 (nn); obejmuje dokumenty w języku niemieckim: **Odpowiedź Rządu Wolnego Miasta Gdańska z 28 września 1932 r. na polskie stanowisko z 6 września 1932 r. w sprawie wniosku Gdańska z 28 czerwca 1932 r. o zmianę Części VI „Sprawy celne" i Części VII „Import gospodarczy i eksport" Konwencji Warszawskiej z 24 października 1921 r.** (*Replik der Regierung der Freien Stadt Danzig vom 28. September 1932 auf die polnische Antwort vom 6. September 1932 in Sachen des Danziger Antrages von 28. Juni 1932 auf Abänderung des VI Teiles „Zollangelenheiten" und des VII. Teiles „Wirtschaftliche Ein- und Ausfuhr" des Warschauer Abkommens vom 24. Oktober 1921*) oraz **Odpowiedź Rządu Wolnego Miasta Gdańska na polską kontrpropozycyję z 6 września 1932 r. o zmianę wyżej wymienionych części Konwencji Warszawskiej** (*Antwort der Regierung der Freien Stadt Danzig auf den polnischen Gegen – (Widerlage-) Antrag vom 6. September 1932 auf Abänderung der vorgenannten Teile des Warschauer Abkommens*); oprawa miękka, z odręcznymi dopiskami, zabrudzeniami i śladem zalania; drobne uszkodzenia u dołu i góry grzbietu; obszerne odręczne dopiski na kartkach 24, 46–48, 51, 55, 60–61, 63, 78, 96–97, 109, 124–127, 131–133; wym. ok. 208x293 mm. **Cena: 200 zł**

II WOJNA ŚWIATOWA

– Kampania wrześniowa –

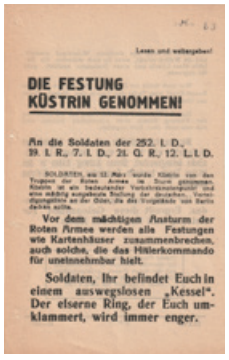
727. PROPAGANDA III RZESZY. *Zbrodniarze ludzkości. Wielka zdrada Anglii wobec narodów Europy*, Warszawa 1940, str. 104. T. 4 niemieckiego wydawnictwa propagandowego „Seria Warszawska". Publikacja przedstawia angielską politykę równowagi sił, prowadzoną od XVI w., jako przyczynę wojen w Europie; kończy się opisem rzekomej zdrady Francji przez Anglię w 1940 r. Cz.-b. rysunki ośmieszające politykę Wielkiej Brytanii i Polski; na str. 104 nieaktualna pieczątka własnościowa; oprawa miękka, kartki do str. 30 oderwane od bloku, st. db.; wym. ok. 143 × 200 mm. **Cena: 90 zł**

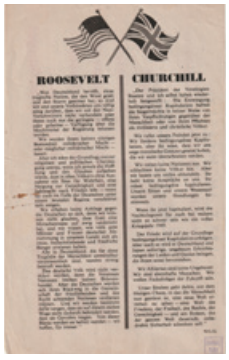
728

729

730

731

732

728. WARSZAWA. Niemiecka mapa teatru działań wojennych *Karte zu den Kämpfen in Polen*, z „*Holstein Courier*", nr 211 z 9.09.1939. Na verso m.in. *Einmarsch in Warschau – die Weltsensation*; odręczne dopiski na marginesach arkusza, rozdarcia brzegów, ślad złożenia; wym. ok. 315 × 470 mm. **Cena: 120 zł**

729. HITLER W POLSCE. *HITLER IN POLEN*, wyd. Zeitgeschichte-Verlag, 1940 (?), ze słowem wstępnym szefa OKW Wilhelma Keitla. Album z fotografiami cz.-b. z okresu kampanii wrześniowej i fragmentami przemówień A. Hitlera; okładka miękka, zabrudzona, wyrwana str. przedtyt., drobny ślad zalania na str. tyt.; poza tym st. bdb.; wym. ok. 190 × 263 mm. **Cena: 120 zł**

– Ulotki do żołnierzy niemieckich z 1945 roku –

730. KOSTRZYN. *Die Festung Küstrin genommen!* – sowiecka ulotka z 13.03.1945, skierowana do żołnierzy 252. i 7. Dywizji Piechoty oraz 19. Pułku Piechoty i 21. Pułku Grenadierów, broniących twierdzy Kostrzyn. Zapowiada bliski szturm; miała zarazem służyć jako przepustka przy poddaniu się do niewoli. Druk dwustronny; st. db.; wym. ok. 133 × 208 mm. Rzadkie. **Cena: 150 zł**

731. KRAKÓW, WROCŁAW, WARMIA I MAZURY. Alianckie ulotki z zimy 1945 r.: **1)** *Roosevelt / Churchill* – o załamaniu niemieckiej ofensywy w Ardenach i sukcesach Armii Czerwonej w Prusach i na Śląsku; zapowiedź humanitarnego traktowania narodu niemieckiego po wojnie; **2)** *Warnung!* – informacje o zajęciu przez wojska sowieckie Krakowa, Warszawy, Łodzi, Stębarku, Olsztyna, Iławy, Bydgoszczy, Ełku, Giżycka, Opola i Gliwic oraz o początku bitwy o Wrocław; st. db.; wym. ok. 213 × 133 mm; razem 2 sztuki. **Cena: 120 zł**

732. RZEPIN (pow. Słubice). *Deutsche Soldaten!* – sowiecka ulotka z 10.02.1945, wzywająca pozostałych żołnierzy oddziałów niemieckich do opuszczenia lasów i udania się *z białą flagą i tą ulotką w dłoni* do punktów zbornych jeńców w Rzepinie i Pinnow. Druk jednostronny; st. db.; wym. ok. 110 × 150 mm. **Cena: 150 zł**

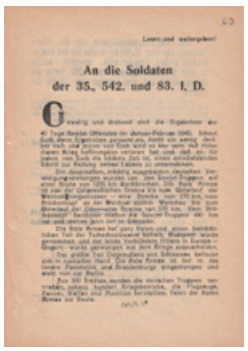
733. SŁUBICE, FRANKFURT NAD ODRĄ. *Soldaten! Volkssturmmänner! An die Garnison der Stadt Frankfurt a. d. Oder.* – sowiecka ulotka z 15.02.1945, przekonująca żołnierzy garnizonu Frankfurtu nad Odrą o beznadziejności ich położenia i wzywająca ich do poddania się. Druk dwustronny; st. db.; wym. ok. 108 × 153 mm. **Cena: 120 zł**

15 i
An die Garnison der Stadt Frankfurt a. d. Oder
Soldaten! Volkssturmmänner!
Aber am linken Ufer der Oder, zu beiden Seiten der Stadt stehen schon unsere Truppen.
Das ist eine falsche Rechnung!

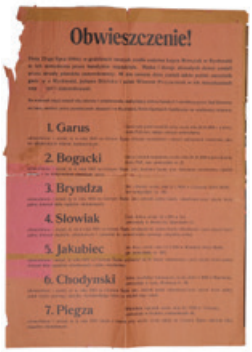
733

DIE LAGE ...
um 21. März 1945.
OSTFRONT
Die Reste der deutschen Kampfgruppe südwestlich KOENIGSBERG sind durch den russischen Vorstoss nach BRANDENBURG am Frischen Haff zersplittert worden. Die Russen haben dort in zwei Tagen über 40 Orte und 3.000 Kriegsgefangene genommen.
KOLBERG an der Ostsee ist gefallen. Deutsche Verluste betrugen 8.000 Tote und 6.000 Kriegsgefangene. Ausserdem haben die Russen beträchtliche Lager von Kriegsmaterial erbeutet.
Der deutsche Brückenkopf bei STETTIN am Ostufer der ODER ist in der Auflösung begriffen. Unter den 2.000 Kriegsgefangenen der letzten paar Tage befand sich Generalleutnant SCHLEINITZ, Kommandeur der 402. Inf. Div.
Am 18. März 1945 wurden in Luftkämpfen oder durch Flak 117 deutsche Flugzeuge über der Ostfront abgeschossen.

734

An die Soldaten der 35., 542. und 83. I. D.

735

Obwieszczenie!
1. Garus
2. Bogacki
3. Bryndza
4. Słowiak
5. Jakubiec
6. Chodyński
7. Piegza

736

DIE BURG
VIERTELJAHRESSCHRIFT DES INSTITUTS FÜR DEUTSCHE OSTARBEIT KRAKAU

737

734. STARGARD, SOPOT, BOBOLICE, MIASTKO, KOŁOBRZEG. Alianckie ulotki przedstawiające sytuację na froncie wschodnim i zachodnim: **1)** 4.03.1945 – o przełamaniu frontu na wschód od Stargardu, dotarciu wojsk sowieckich do Bałtyku w rejonie Kołobrzegu, zajęciu Bobolic i Miastka oraz szturmie na Koszalin; **2)** 12.03.1945 – o walkach w okolicach Gdańska i Tczewa, zbliżaniu się wojsk sowieckich do Nowego Dworu Gdańskiego i Kartuz oraz dotarciu do Zalewu Szczecińskiego; **3)** 21.03.1945 – o upadku Kołobrzegu; **4)** 24.03.1945 – o odwrocie Niemców w rejonie Gdańska, upadku Sopotu oraz zbliżaniu się wojsk sowieckich do Gdyni i dotarciu do Prudnika; na verso mapa Niemiec z zaznaczonym przebiegiem obu frontów; **5)** 28.03.1945 – o załamaniu niemieckiego oporu w rejonie Zalewu Wiślanego oraz zdobyciu Głubczyc i Nysy przez wojska sowieckie; na verso mapa Niemiec z zaznaczonym przebiegiem obu frontów. Plamy, rozdarcia; ulotki różnej wielkości; razem 5 sztuk. **Cena: 280 zł**

735. ŚLĄSK. *An die Soldaten der 35., 542. und 83. I. D.* – sowiecka ulotka z 27.02.1945, skierowana do żołnierzy 35., 542. i 83. Dywizji Piechoty. Informuje o „*wyzwoleniu*" całej Polski i znacznej części Czechosłowacji oraz wzywa do poddania się do niewoli; miała także służyć jako przepustka przy poddaniu się. Druk dwustronny; st. db.; wym. ok. 150 × 210 mm. **Cena: 120 zł**

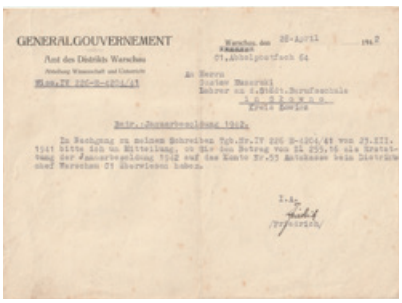
– Okupacja –

736. KATOWICE, RYCHWAŁD (pow. Żywiec). Obwieszczenie Gestapo z Katowic z sierpnia 1944 r. (w języku polskim), dotyczące zabójstwa kolaboranta, kupca Mieszaka, polskiego naczelnika gminy Rychwałd i Wincentego Przyworka. W odwecie sąd doraźny skazał na śmierć 15 osób określonych w obwieszczeniu jako „*bandyci*"; wyroki wykonano przez publiczne powieszenie. Arkusz wielokrotnie składany, rozdarcia i ubytki papieru (z uszkodzeniem tekstu); wym. ok. 880 × 625 mm. **Cena: 600 zł**

737. KRAKÓW. *Die Burg: Vierteljahresschrift des Instituts für Deutsche Ostarbeit Krakau*, z. 2 z kwietnia 1944 r., *Burgverlag Krakau*, s. 47–181. Niemiecki kwartalnik wydawany w Krakowie, służący naukowemu przygotowaniu terenów Generalnej Guberni do realizacji kolejnej fazy Generalnego Planu Wschodniego, przewidującego po pokonaniu ZSRR wysiedlenie Polaków na Syberię. Z tymi planami wiązał się artykuł prof. dr. R. Bräuninga *Bauerndorf und Bauernwirtschaft im Generalgouvernement* (s. 75–178), zawierający opisy polskich gospodarstw chłopskich oraz plany 14 wsi. Obrzydliwe pismo, o którym w Polsce warto pamiętać; oprawa miękka, dolny narożnik przedniej okładki oderwany, górny narożnik tylnej zagięty, grzbiet podniszczony. **Cena: 100 zł**

GAZETA LWOWSKA

738

GENERALGOUVERNEMENT

739

Kontrollschein Nr.

740

für Roggen

741
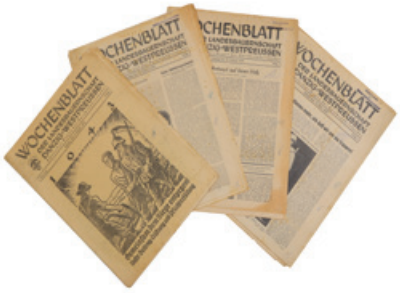
738. LWÓW. *GAZETA LWOWSKA…*, 6 numerów: **1)** 28–29.11.1943, karta tytułowa z artykułem *Pierwsze rewelacje o przeżyciach żołnierzy polskich w armii sowieckiej* (o byłych żołnierzach dywizji im. Tadeusza Kościuszki); ślad złożenia, st. db.; wym. ok. 310 × 415 mm; **2)** 30.11.1943, 4 s., m.in. *Lista naukowców polskich wywiezionych do ZSRR* (s. 1) i *Dalsze zeznania Polaków zbiegłych z szeregów armii bolszewickiej* (s. 2); ślad złożenia, st. db.; wym. ok. 318 × 418 mm; **3)** 3.12.1943, karta tytułowa z obszernym artykułem *„Obóz jeńców jest rajem w porównaniu z piekłem bolszewickim". Odwiedziny dziennikarzy polskich u żołnierzy b. dywizji im. Tadeusza Kościuszki*; drobne rozdarcia, plamy, ślad złożenia; wym. ok. 310 × 415 mm; **4)** 5–6.12.1943, 6 s., m.in. *„O co mieliśmy walczyć?" pytają żołnierze polscy zbiegli z czerwonej armii* (o 1. Dywizji Piechoty im. Tadeusza Kościuszki); żółte plamki, ślad złożenia, st. db.; wym. ok. 315 × 418 mm; **5)** 7.12.1943, 4 s., m.in. *Głos dnia* o konferencji w Teheranie (s. 1) i *Pierwsze pozdrowienia dla rodzin żołnierzy polskich* (s. 2); ślad złożenia, st. db.; wym. ok. 313 × 418 mm; **6)** 12–13.12.1943, 6 s., m.in. *Moskwa agituje przeciw emigracji polskiej* oraz 2 fotografie cz.-b. jeńców z dywizji im. Tadeusza Kościuszki (s. 1); ślad złożenia, st. db.; wym. ok. 315 × 420 mm; ślad złożenia, st. db.; wym. ok. 315 × 415 mm. **Cena: 240 zł**

739. ŁOWICZ, GŁOWNO. 5 dokumentów Gustawa Huzarskiego, nauczyciela szkoły zawodowej w Łowiczu: **1)** fragment koperty zaadresowanej przez władze okupacyjne do G. Huzarskiego jako nauczyciela szkoły zawodowej w Głownie; rdzawe plamki, postrzępione brzegi; wym. ok. 158 × 110 mm; **2)** pismo władz okupacyjnych powiatu łowickiego z 14.01.1942 r. do G. Huzarskiego w Głownie w sprawie jego urlopu; jednostronny druk i maszynopis, żółte plamki, ślady złożeń; wym. ok. 208 × 293 mm; **3)** wniosek G. Huzarskiego z 3.03.1942 r. do władz okupacyjnych o wydanie karty zapotrzebowania na materiały włókiennicze; dwustronny druk w języku polskim i niemieckim z odręcznymi wpisami, rdzawe plamki, ślady złożeń, drobne zagięcia narożników; wym. arkusza ok. 208 × 295 mm; **4)** pismo władz okupacyjnych powiatu łowickiego z 28.04.1942 r. do G. Huzarskiego w Głownie; rdzawe plamki; wym. ok. 208 × 148 mm; **5)** okólnik nr 4/44 powiatowego radcy szkolnego A. Klipperta z 11.09.1944 r. do polskich szkół powszechnych i zawodowych w powiecie łowickim, w sprawie przedłużenia ferii szkolnych oraz dostarczania ziół leczniczych i kokonów; dwustronny maszynopis w języku niemieckim, na verso polskie tłumaczenie z odręcznym dopiskiem w prawym górnym narożniku; arkusz pożółkły, ze śladami złożeń i rozdarciami w ich miejscach; wym. ok. 205 × 288 mm; razem 5 sztuk. **Cena: 200 zł**

740. PRZEMYŚL, ŻYWIEC, SUCHA BESKIDZKA. Zaświadczenie kontrolne wystawione 22.04.1940 r. dla Edmunda Solika urodzonego w Suchej (pow. Żywiec) przez niemiecki obóz przejściowy w Przemyślu dla uchodźców z Polski Zachodniej uciekających spod okupacji sowieckiej. Dwustronny druk z odręcznymi wpisami, stemple władz okupacyjnych; ślady złożeń arkusza, zażółcenia; wym. ok. 208 × 295 mm. **Bardzo rzadki dokument. Cena: 150 zł**

– Kraj Warty –

741. CHEŁMNO NAD NEREM (pow. Koło), LADORUDZ. 34 dokumenty ukazujące gospodarczą eksploatację polskiego rolnictwa w trakcie okupacji niemieckiej na przykładzie majątku ziemskiego Kazimierza Biskupskiego w Ladorudzu: **1)** adresowane do S. Biskupskiego pismo w języku niemieckim z 17.11.1939 r. o niemieckim zarządzie w gminie Chełmno; **2–6)** 5 dokumentów dotyczących dostaw jaj do spółdzielni mleczarskiej w Kole; **7–8)** 2 dokumenty dotyczące dostaw jaj do innego, nieznanego odbiorcy; **9–28)** 20 dowodów odstawienia zboża z lat 1940–1942; **29–34)** 6 dokumentów z lat 1940–1941 dotyczących wymiaru i wpłat podatków. Stan i wymiary różne; razem 34 sztuki. **Cena: 340 zł**

742

743

744

745

742. GDAŃSK, POMORZE. Sześć numerów *Wochenblatt der Landesbauernschaft Danzig-Westpreussen: Amtliches Organ des Reichsnährstandes*. Wycięte fragmenty kart ze s. 325–326 i 329–330; w numerze 21 także ze s. 317–318. Ślady kleju na ostatniej stronie; na stronie tytułowej stempel: *Bücherei der Deutschen Zentralgenossenschaftskasse*. We wszystkich numerach artykuły o życiu na wsi i pracy na roli oraz reklamy; wym. ok. 323 × 315 mm. **Cena: 240 zł**

1) nr 1 z 2.01.1943; **2)** nr 8 z 20.02.1943, m.in. *Totalna bitwa o dostawy*; **3)** nr 9 z 27.02.1943, m.in. *Duży wiec związku rolników okręgu Gdańsk*; **4)** nr 11 z 13.03.1943; **5)** nr 21 z 22.05.1943, m.in. *Wojna i Żydzi* (na str. tyt.), wycięty fragment karty ze s. 317–318; **6)** nr 22 z 29.05.1943.

Tygodniki *Wochenblatt der Landesbauernschaft Danzig-Westpreussen:* *Amtliches Organ des Reichsnährstandes* oraz *Wochenblatt der Landesbauernschaft Wartheland: Amtliches Organ des Reichsnährstandes* wydawano m.in. z myślą o integracji osadników niemieckich, którzy od jesieni 1939 r. masowo zajmowali gospodarstwa Polaków wypędzonych do Generalnej Guberni. Przybywali oni z krajów nadbałtyckich, Wołynia, Besarabii i znad Morza Czarnego. Organizatorzy akcji osiedleńczej obawiali się, że osadnicy nie odnajdą się w nowych warunkach. Gospodarstwa pozostawione przez nich na wschodzie były na ogół uboższe i mniej rozwinięte. Masowe wysiedlenia objęły najlepiej gospodarujących polskich chłopów. Pozostałych, zgodnie z założeniami Generalnego Planu Wschodniego, zamierzano deportować później – nie do Generalnej Guberni, lecz na Syberię.

743. GDAŃSK, POMORZE. Trzy numery *Wochenblatt der Landesbauernschaft Wartheland: Amtliches Organ des Reichsnährstandes*. Na niektórych stronach ślady kleju; we wszystkich numerach artykuły o życiu na wsi i pracy na roli oraz reklamy; wym. ok. 235 × 315 mm. **Cena: 120 zł**

1) nr 43 z 16.11.1940, m.in. odezwa *Do ludu Kraju Warty* (str. tyt.), przedstawiająca Kraj Warty jako spichlerz wielkich Niemiec (strona tytułowa luzem); **2)** nr 7 z 13.02.1943, m.in. artykuł o konferencji poświęconej rolnictwu w Poznańskiem (s. 114–115); **3)** nr 8 z 20.02.1943, m.in. *Struktura i funkcjonowanie gospodarki mleczno-tłuszczowej w Kraju Warty* (s. 130–131).

– Jak się wyżywić podczas okupacji? –

744. PIECHOWA, Z. *RADŹ SAM SOBIE. Biblioteczka Życia Praktycznego*, Kraków 1942. Dwie książeczki z poradami dotyczącymi wyżywienia na podstawie niemieckich kartek żywnościowych: **1)** *60 potraw z kapusty*, 30 str. (tylna okładka klejona); **2)** *Potrawy z jarzyn*, 64 str. Oprawy zabrudzone, rozdarcia grzbietów; wym. ok. 120 × 165 mm; razem 2 sztuki. **Cena: 80 zł**

– Robotnicy przymusowi –

745. OŚWIĘCIM, GÖSCHWITZ (Turyngia). Zestaw dokumentów po Tomaszu Wanacie, pochodzącym z Oświęcimia robotniku przymusowym wywiezionym do Göschwitz; maszynopisy z podpisami, wymiary różne. **Cena: 180 zł**

1) fotografia legitymacyjna z literą „P" na ubraniu; **2)** dokument z 17.06.1940 r. o przekazaniu robotnika, ze stemplem *Bahnmeisterei Auschwitz*; **3)** pismo landrata Stadtrody z 15.01.1942 r. dotyczące samowolnego opuszczenia Göschwitz przez T. Wanata; do pisma przypięty przekaz pieniężny z 8.04.1942 r.; **4)** pismo landrata Stadtrody z 15.01.1942 r. w sprawie potrącenia 2 marek; **5)** pismo dyrekcji Kolei Rzeszy w Erfurcie z 31.01.1942 r. o wyegzekwowaniu kary nałożonej przez landrata; **6)** przekaz ze stemplem z 6.02.1942 r.; **7)** dokument dotyczący wynagrodzenia T. Wanata, z podaną kwotą; **8)** odręczne pismo dotyczące T. Wanata; **9)** pismo z 4.03.1942 r. o przekazaniu T. Wanata gestapo w związku z podejrzeniem o kontakty z Niemką.

746

747

748

749

746. TORUŃ. *Urlaubsbescheinigung* – zgoda na urlop 25.04.1944 r. dla Leszka Skoniecznego, pracownika fabryki amunicji wojskowej; urlop spędzony w Inowrocławiu. Druk jednostronny, stempel *Heeres-Munitionsanstalt Thorn* i odręczny podpis porucznika (Oberleutnant); st. bdb.; wym. ok. 148 × 105 mm. **Cena: 60 zł**

747. TORUŃ. Zaświadczenie z 2.01.1945 r. uprawniające Leszka Skoniecznego do opuszczenia zakładu pracy. Na dole stempel *Heeres-Munitionsanstalt Thorn*; druk jednostronny, drobne zabrudzenia; st. db.; wym. ok. 100 × 70 mm. **Cena: 60 zł**

– Syberia –

748. SYBERIA. Dwie kartki pocztowe wysłane z zesłania na Syberii w lutym i marcu 1941 r. do Kazimierza Jaworka w Zbarażu (adres: „Zapadnaja Ukraina Obłast Tarnopol gorod Zbaraż"). W treści nadawca zwraca się do córki Jadwigi (żony Kazimierza Jaworka). Opisuje warunki życia, opóźnienia w doręczaniu korespondencji (2–3 miesiące) oraz otrzymane paczki: *paczki przyszły nie ruszane, w jednej mąka, w drugiej tytoń*, (…) *mydło, cukier, lekarstwa* (…), *słonina* (…) *zrobiłam smalec. Jadwiniu* (…) *swoich koszul nie mam nic* (…) *przyślij zelówki bo Zdzisio bosy*; razem 2 sztuki. **Cena: 240 zł**

– Obozy –

749. OBOZY JENIECKIE – RAWA RUSKA. *Le Camp de représailles des évadés Français par E. Vanderheyde dédicacé par le général Giraud*. Wyd. po 1947 r. Teka 9 prac E. Vanderheyde'a, jeńca niemieckiego obozu w Rawie Ruskiej, z odręczną dedykacją artysty z 1 lipca 1985 r. Wszystkie prace w idealnym stanie. Dodatkowo 4 strony z tytułem i odręcznym wstępem gen. H. Girauda. Okładka tekturowa w st. bdb.; wym. 355 × 195 mm. **Cena: 600 zł**

Po zajęciu Rawy Ruskiej przez Niemców w lipcu 1941 r. w koszarach Batalionu Podchorążych Rezerwy Piechoty utworzono obóz dla żołnierzy sowieckich, w którym przetrzymywano 18 tys. jeńców. Prawie wszyscy zmarli na tyfus, z głodu lub zimna. W marcu 1942 r. obóz przekształcono w Stalag 325 dla francuskich i belgijskich jeńców wojennych, którzy próbowali ucieczki lub odmawiali pracy. O całym kompleksie mówiono „trójkąt śmierci". Pierwszy konwój przybył do Rawy Ruskiej 13 kwietnia 1942 r. W styczniu 1943 r. jeńców przetransportowano do innych obozów, a Stalag 325 w Rawie Ruskiej zlikwidowano i przeniesiono do Lwowa. Obóz w Rawie Ruskiej zyskał szczególne miejsce w pamięci francuskich kombatantów; jego jeńcy cieszyli się dużym szacunkiem. We Francji działa stowarzyszenie byłych jeńców Rawy Ruskiej i ich rodzin *Ceux de Rawa Ruska – Union nationale des déportés de Rawa Ruska*.

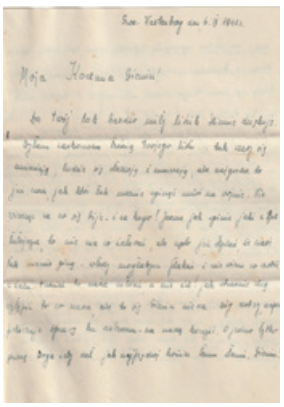
Jednym z jeńców Rawy Ruskiej był artysta E. Vanderheyde, który utrwalał sceny z życia obozowego, głównie w 1942 r. Teka zawiera 9 jego prac: *Dystrybucja zupy*, *Rewizja*, *Msza ekumeniczna*, *W kolejce po wodę*, *Brukowanie placu*, *Poczta*, *Przybycie nowych w konwoju*, *Wnętrze baraku* i *Obozowa restauracja*.

23 stycznia 1947 r. gen. H. Giraud (1879–1949) napisał odręcznie krótki wstęp do wydawnictwa. Wybór autora nie był przypadkowy: Giraud zasłynął ucieczką z niemieckiego obozu jenieckiego podczas II wojny światowej. Stał się ważną postacią francuskiego ruchu oporu i dowodził wojskami francuskimi w Afryce Północnej.

– Zniszczona Warszawa –

750

751

752

753

750. ANTONI SUCHANEK. *WARSZAWA 1945*, nakładem Ministerstwa Kultury i Sztuki. Album zawiera 20 plansz z reprodukcjami obrazów A. Suchanka, ukazujących rozmiar wojennych zniszczeń Warszawy, oraz ośmiostronicowe słowo wstępne prof. dr. Jana Zachwatowicza w języku polskim i angielskim; oprawa miękka, zabrudzenia tylnej okładki, uszkodzenia grzbietu; wym. ok. 193 × 285 mm. **Cena: 240 zł**

POLSKIE ARCHIWA RODZINNE

Prezentowane archiwa rodzinne układają się w wielowątkowy obraz polskiego XX wieku widzianego nie z perspektywy wielkiej polityki, lecz pojedynczych ludzi i ich codziennych doświadczeń. Listy, legitymacje, przepustki, fotografie, zaświadczenia i urzędowe formularze dokumentują przymusową pracę, wysiedlenia, deportacje, wojenną tułaczkę, służbę wojskową i powojenne próby układania życia od nowa. W losach Krzysztolików, Kościelskich, Dubińców, Mściwujewskich czy Józefa Skowrona odbijają się doświadczenia Górnego Śląska, Wielkopolski, Kresów, Kazachstanu, Armii Andersa i Ziem Zachodnich. Szczególną siłę mają tu pozornie zwyczajne przedmioty: karta rowerowa, dokument sanitarny, pocztówka z Indii czy list z zesłania, bo to one najpełniej pokazują, jak wielka historia wchodziła w codzienne życie człowieka. W niektórych zespołach, zwłaszcza w archiwum Skowrona, przez jedno życie przewijają się kolejne systemy polityczne, każdy pozostawiający po sobie własny język, pieczęcie, formularze i nakazy. Zebrane materiały nie są więc tylko pamiątkami rodzinnymi, lecz pełnoprawnymi źródłami do historii społecznej i obyczajowej XX wieku. Ich wartość polega właśnie na połączeniu dokumentalnej konkretności z bardzo osobistym, często dramatycznym wymiarem opowiadanych losów.

Krzysztolikowie — Ślązacy w machinie III Rzeszy

Krzysztolikowie w okresie II wojny światowej doświadczyli prześladowań jako mieszkańcy Górnego Śląska. Ominęło ich przymusowe wpisanie na volkslistę. Natomiast cała bez mała rodzina wprzęgnięta została w Niemczech w system pracy przymusowej. Jego skutki dokumentują listy kierowane do rodzinnego domu w Miedźnej (pow. pszczyński).

751. **MIEDŹNA (pow. Pszczyna) – KRZYSZTOLIKOWIE.** Zbiór 8 listów w kopertach adresowanych do Genowefy Krzysztolik: 1) sprzed 1939 z Gdyni; pozostałe – pisane przez rodzinę i przyjaciół wywiezionych na roboty przymusowe: 2) z Sycowa (Gross Wartenberg) – data na liście *6.IX.1941*, 3) z Waldsee – stempel na kopercie *30.10.41*, 4) z Nowego Bytomia (Friedenshütte), stempel na kopercie: *19.11.42*, 5) data na pocztówce *21.12.42*, 6) z Poznania – stempel na kopercie: *23.1.43*, 7) z Poznania – data na liście: *21-III/44*; 8) ze Strzelina (Strehlen) – data na liście: 17.7.44; rozdarcia, zagniecenia, zabrudzenia, żółte plamki; różne wymiary listów i kopert. **Cena: 240 zł**

Kościelscy – Wielkopolska i wysiedlenia do GG

Kościelscy pochodzili ze znanej wielkopolskiej rodziny o korzeniach ziemiańskich. Ten region Polski doświadczył wyjątkowo brutalnych wysiedleń do Generalnej Guberni. O tym właściwie jest ta korespondencja.

752. **POZNAŃ, SOCHACZEW.** Zbiór 19 kart pocztowych, zawierający korespondencję z lat okupacji pań Kościelskich – Salomei oraz jej córek: Stanisławy, Heleny, Franciszki (zamężnej Wachowicz). Jest też korespondencja do innych osób. Listy są świadectwem ciężkich warunków życia podczas okupacji (cały czas pojawia się problem paczek żywnościowych), chorób, przesiedleń (co widać po adresach). Szereg stempli poczty w Poznaniu, Sochaczewie i innych, w większości zatarte daty na stemplach (widoczne: *21.2.44*, *23.2.44*, *10.3.44*, *24,3.44*, *10.5.44*, *14.5.44*, *22.6.44*, *9.8.44*, *09.12.44*), na niektórych z kart daty pisane odręcznie (*23 IV.43*, *21/II 1944*, *25/II.44*, *01.3.44*, *27/III.44*, *28 III 44*, *13/4.44*, *9/5.44*, *14/5.44*, *22.6.44*, *9/8.44*, *24. IX. 44*, *8/12.44*); zabrudzenia, plamki, zagięcia, oderwany w jednej pocztówce prawy dolny narożnik, ogólnie st. db.; wym. ok. 148x103 mm. **Cenne źródło dokumentujące życie codzienne w Wielkopolsce w czasie okupacji.** **Cena: 380 zł**

Dubińcowie – Kresy, Kazachstan i Anders

Aleksander Dubiniec do 1940 r. mieszkał w Słonimiu. Żona była urzędniczką pocztową. Mieli m.in. córkę Reginę. Zostali deportowani do Kazachstanu. Aleksandrowi udało się wraz z Armią Andersa wydostać na Bliski Wschód. Przeszedł cały jej szlak bojowy. W 1946 r. wrócił do Polski z Wielkiej Brytanii. Duża część jego kolegów pozostała na emigracji.

W końcu jego rodzinie również udało się opuścić Kazachstan. Zamieszkali w Starogardzie nad Iną (dziś Stargard). Pozostawili po sobie niezwykle interesujące archiwum, będące egzemplifikacją dramatycznych losów Polaków podczas II wojny światowej.

753. **ZESTAW 2 widokówek** z życzeniami świątecznymi pisanymi do Dubińców, jeszcze do Słonimia oraz 1 zdjęcie z pogrzebu matki Aleksandra – razem 3 egzemplarze. **Cena: 120 zł**

754

755

756

757

754. II RP. POLESIE, KOP. Pocztówka: *Z życia Korpusu Ochrony Pogranicza na Polesiu. Patrol graniczny na łódce, w głębi żołnierz sowiecki*, zaadresowana do Aleksandra Dubińca, na stemplu data *3.IV.26*; zabrudzenia i zagięcia narożników, resztka po zdartym znaczku; wym. ok. 140x90 mm. **Niezwykła rzadkość**. **Cena: 240 zł**

755. KORESPONDENCJA ŻOŁNIERZY ANDERSA. STARGARD. 7 widokówek (niektóre z napisami na verso, inne bez nich) oraz życzenia przesłane z Anglii do Dubińców po powrocie Aleksandra z emigracji do kraju i osiedleniu się w Starogardzie nad Iną; razem 8 egz. **Cena: 210 zł**

756. ZESTAW obejmujący 12 zdjęć ze służby na Bliskim Wschodzie i z Włoch oraz 66 widokówek z Włoch, przedstawiających miejscowości ze szlaku bojowego A. Dubińca, m.in. Loreto z polską kaplicą, gdzie mieścił się *Sobieski pod Wiedniem* i *Cud nad Wisłą*, Neapolu, Rzymu, Bolonii i wielu innych miejscowości; różne wymiary, razem 78 obiektów. **Cena: 360 zł**

757. KSIĄŻECZKA oszczędnościowa żołnierza Polskiej Armii na Wschodzie (A. Dubińca?); drobne zabrudzenia, st. db.; wym. ok. 95x120 mm. **Wyjątkowa rzadkość**. **Cena: 180 zł**

758

759

760

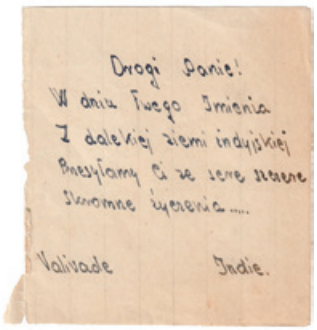

761

758. ŚRODKOWY WSCHÓD. Kartka świąteczna i noworoczna, wyd. przez Wydział Kultury i Prasy Jedn. Wojska na Śr. Wsch., na verso dopisek datowany na 25.XII.45; zagięcie lewego górnego narożnika, rdzawe plamki na verso, poza tym st. db.; wym. ok. 143x93 mm. **Cena: 150 zł**

759. POCZTÓWKA ŚWIĄTECZNA, wydana przez Polskie Siły Zbrojne na Bliskim Wschodzie, kolor.: stajenka z góralami, na verso życzenia pisane odręcznie; drobne zarysowania, poza tym st. bdb.; wym. ok. 140x88 mm. **Cena: 120 zł**

760. POCZTÓWKA z fot. sfinksa i motywami orientalnymi na oprawie, życzenia w jęz. ang.; sznurowana, rdzawe plamki; wym. ok. 83x120 mm. **Cena: 100 zł**

Drogi Danie!
W dniu Twego Imienia
Z dalekiej ziemi indyjskiej
Przesyłamy Ci ze serca szczere
Dwanne życzenia....
Valivade Jadie.

762

763

POLSKA ZJEDNOCZONA PARTIA ROBOTNICZA
KOMITET MIEJSKI KRAKÓW
WYDZIAŁ KADR
Do
Komitetu Dzielnicowego PZPR
Wydział Kadr KM PZPR w Krakowie kieruje do Was tow.
Politechnika Krak.
Wymieniony składki członkowskie ma opłacone do m-ca
Miejski
PZPR w

764

PRZEDSIĘBIORSTWO PAŃSTWOWE
ZARZĄD OŚRODKÓW AKADEMICKICH
LEGITYMACJA MIESZKAŃCA
Nr 193

765

761. INDIE. Pocztówka od dzieci polskich z Indii do Aleksandra Dubińca na Bliskim Wschodzie, świąteczna, kolor.; zagięcie lewego górnego narożnika, pożółkłe verso; wym. ok. 88x133 mm. **Cena: 150 zł**

762. INDIE. Rękopis z życzeniami zaadresowanymi do żołnierzy polskich na Bliskim Wschodzie, napisany w obozie Valivade; zażółcenia, nierówna lewa krawędź; wym. ok. 78x88 mm. **Rzadkie**. **Cena: 100 zł**

Valivade – osiedle w Indiach w stanie Maharasztra na przedmieściach Kolhapuru, gdzie w 1943 powstał obóz dla polskich uchodźców, przez który w latach 1943–1947 przeszło ok. 5 tys. Polaków.

763. POCZTA polowa Armii Andersa we Włoszech. Kartka świąteczna kolor., zaadresowana do obozu Armii Andersa we Włoszech *C.M.F. 557*, stempel *21.XII.45*; plamka i drobne zabrudzenia verso; wym. ok. 90x140 mm. **Cena: 120 zł**

– Regina Dubiniec, czyli życie studentki we wczesnym PRL –

764. KRAKÓW. Pismo KM PZPR Kraków do Komitetu Dzielnicowego PZPR Krowodrza, z 17.4.1951 ze skierowaniem tow. Reginy Dubiniec celem ujęcia w ewidencji i przesłania do POP Politechniki Krakowskiej; składany, poza tym st. db., wym. ok. 210x150 mm. **Cena: 80 zł**

765. WARSZAWA. Dwa dokumenty Przedsiębiorstwa Państwowego Zarządu Ośrodków Akademickich w Warszawie, wym. ok. 75x105 mm: 1) Legitymacja Mieszkańca na rok akademicki 1951/52 Reginy Dubiniec jako słuchaczki Politechniki (wewnątrz 2 dowody wpłaty, dowód nadania i Zaświadczenie Administracji Domu Studenckiego dla R. Dubiniec, różnej wielkości), 2) Karta Mieszkaniowa na rok 1952/53 Marii Panek, studentki Architektury. **Cena: 100 zł**

766

767

768

769

766. KRAKÓW. *Legitymacja odznaki Sprawny do Pracy i Obrony stopień I-szy kobiety od 19-25 lat*, Główny Komitet Kultury Fizycznej, Warszawa 1950, str. 16, wystawiona 7.11.1951 dla Reginy Dubiniec, studentki Politechniki Krakowskiej, stemple Akademickiego Zrzeszenia Sportowego; oprawa miękka, bardzo pognieciona; wym. ok. 103x150 mm. **Cena: 120 zł**

767. SZCZECIN. Legitymacja członkowska Związku Akademickiego Młodzieży Polskiej, Reginy Dubiniec, wystawiona 1948 r. na lata 1948–1949, jako słuchaczki Kursu Przygotowawczego na Wyższe Uczelnie; druk i rękopis, stempel: Zarządu Okręgowego w Szczecinie ZAMP, fot. cz.-b., znaczki poświadczające zapłatę składek członkowskich, 4 str.; drobne rozdarcia, niewielkie zabrudzenia; wym. ok. 75x105 mm. **Cena: 100 zł**

768. KRAKÓW. Wkładka do legitymacji członkowskiej Związku Młodzieży Polskiej Reginy Dubiniec, 1951–1952, druk i rękopis, stempel, na verso znaczki poświadczające zapłatę składek członkowskich; drobne zagięcia narożników arkusza; wym. ok. 75x108 mm. **Cena: 100 zł**

769. KRAKÓW. Legitymacja MZK w Krakowie Reginy Dubiniec, 1951, uprawniająca do zakupu ulgowych biletów na trasie Dworzec Osobowy Dębniki, druk i rękopis, stempel MZK i trzy stemple Dziekanatu Wydziału Architektury, naklejone znaczki, fot. cz.-b.; drobne zabrudzenia, st. db.; wym. ok. 85x120 mm. **Cena: 100 zł**

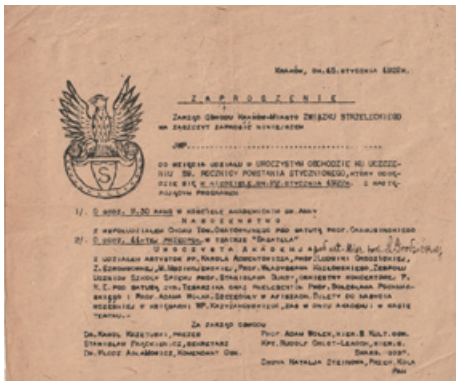
Mściwujewscy – między Lwowem a Krakowem

Prof. dr hab. inż. Adam Mściwujewski (1898, Lwów – 1965, Kraków), architekt, historyk architektury, wykładowca akademicki, opiekun koła naukowego studentów Politechniki Lwowskiej, członek Lwowskiego Oddziału SARP.

Po ukończeniu studiów kontynuował karierę naukową. W 1924 r. został asystentem, od 1927 r. był adiunktem, od 1938 r. docentem. Po wojnie był wykładowcą na Politechnice Krakowskiej oraz dyrektorem ds. architektonicznych Zamku na Wawelu (1945–1949), a także wykładowcą historii architektury na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Autor wielu zrealizowanych projektów architektonicznych. Brał udział w wielu konkursach, m.in. na rozbudowę portu w Gdyni oraz projekt neonowej reklamy w Polsce. Fotograf.

Maria Mściwujewska (często jako Mściwojska), była śpiewaczką operową. Po I wojnie światowej zamieszkała w Krakowie, gdzie prowadziła szkołę śpiewu. Organizatorka życia towarzyskiego. Fotografik.

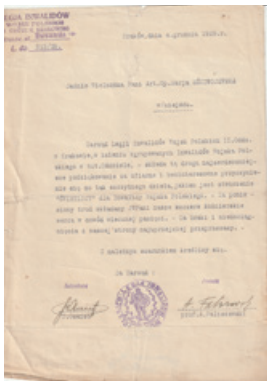
– Maria Mściwujewska –
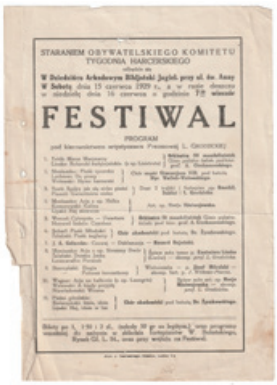

771

772

773

774

770. **KRAKÓW, POWSTANIE STYCZNIOWE, ZWIĄZEK STRZELECKI.** Afisz Teatru Bagatela zapowiadający uroczystą Akademię ku uczczeniu 59. rocznicy powstania styczniowego, urządzaną przez Związek Strzelecki, na dole program, m.in. arię z opery Halka miała odśpiewać Maria Mściwujewska; druk jednostronny, ślady złożeń, drobne rozdarcia brzegów arkusza; wym. ok. 220x443 mm. **Cena: 150 zł**

771. **KRAKÓW, POWSTANIE STYCZNIOWE.** Zaproszenie 15.01.1922 Zarządu Obwodu Kraków-Miasto Związku Strzeleckiego na obchody 59. rocznicy powstania styczniowego 22.01.1922, w tym na uroczystą akademię z udziałem artystów, m.in. Marii Mściwujewskiej; druk jednostronny z odręcznym dopiskiem, ślad złożenia, st. db.; wym. ok. 210x173 mm. **Cena: 50 zł**

772. **KRAKÓW, POWSTANIE STYCZNIOWE.** Pismo Zarządu Obwodu Kraków-Miasto Związku Strzeleckiego do Marii Mściwujewskiej z 29.01.1922, z podziękowaniem za jej udział w obchodach rocznicy Powstania Styczniowego z 22.01.1922, maszynopis z podpisami i stemplem: *Związek Strzelecki Zarząd Obwodu Kraków-Miasto*; ślady złożeń, zagięcie lewego dolnego narożnika; wym. ok. 210x275 mm. **Cena: 80 zł**

773. **KRAKÓW, INWALIDZI WOJENNI.** Pismo Zarządu Legji Inwalidów Wojsk Polskich II. Oddz. w Krakowie (stemple na górze i na dole) do Marii Mściwujewskiej z 4.12.1929, z podziękowaniami za pomoc w stworzeniu Świetlicy dla Inwalidy Wojska Polskiego, maszynopis z podpisami sekretarza, prezesa i wiceprezesa; ślady złożeń i rozdarcia brzegów arkusza, zagięcie dolnego marginesu; wym. ok. 210x338 mm. **Cena: 80 zł**

774. **KRAKÓW. HARCERSTWO.** 1) Podziękowanie od koła przyjaciół VIII drużyny harcerskiej dla Marii Mściwujewskiej z Krakowa za współudział w koncercie na rzecz kolonii dla ubogich harcerek, z czerwca 1925, napisane odręcznie, z podpisem prezesa i stemplem: *Z.H.P. Oddział Krakowski Koło Przyjaciół VIII Żeńskiej Drużyny Harcerskiej*, ślad złożenia, st. db., wym. ok. 150x168 mm; 2) Program festiwalu odbywającego się staraniem Obywatelskiego Komitetu Tygodnia Harcerskiego na Dziedzińcu Arkadowym Biblioteki Jagiellońskiej 15.06.1929, ślad złożenia, rozdarcie prawego brzegu arkusza bez szkody dla tekstu, drobne perforacje, rdzawe plamki, wym. ok. 163x228 mm; razem 2 sztuki. **Cena: 90 zł**

– Fotografia autorstwa Marii Mściwujewskiej –

775

776

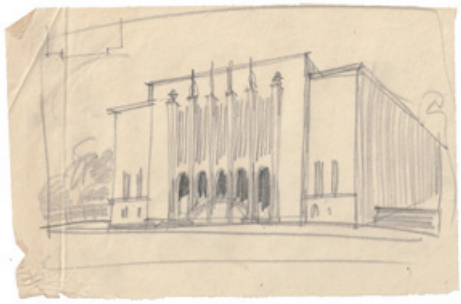
777

775. **ZAKOPANE (KOŚCIELISKO).** Boże Ciało w latach 30. XX w.; st. db.; wym. fot. ok. 160x115 mm, arkusza: ok. 220x175 mm. **Cena: 100 zł**

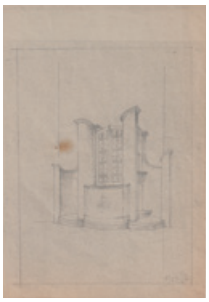
776. **ZAKOPANE (KOŚCIELISKO).** Procesja – Boże Ciało, fot. cz.-b., Marii Mściwujewskiej z okresu 20-lecia międzywojennego, opis ołówkiem na verso; zabrudzone marginesy arkusza; wym. fot. ok. 160x115 mm, wym. arkusza: ok. 220x173 mm. **Cena: 100 zł**

777. **ZAKOPANE (KOŚCIELISKO).** Procesja góralek – Boże Ciało, fot. cz.-b., Marii Mściwujewskiej z okresu 20-lecia międzywojennego, opis ołówkiem na verso; zabrudzone marginesy arkusza; wym. fot. ok. 160x115 mm, wym. arkusza: ok. 220x175 mm. **Cena: 100 zł**

– Projekty Adama Mściwujewskiego –

779

780

781

782

783

778. **GDYNIA.** Projekt Adama Mściwujewskiego zatytułowany: *Chłodnia i magazyn w Gdyni*, z okresu 20-lecia międzywojennego, na cienkim papierze, rozdarcia brzegów arkusza i ubytek papieru bez szkody dla rysunku; wym. arkusza ok. 328x195 mm. **Cena: 240 zł**

779. **LWÓW.** Projekty Pałacu Sportowego we Lwowie ze stycznia 1928, 1) z napisem: *Pałac sportowy Szkice ważne*, 15 arkuszy, na kalce architektonicznej, zagięcia marginesów i narożników, rozdarcia bez szkody dla szkicu, złożone na pół, wym. różne od 230x130 mm do 470x370 mm; w sumie 16 sztuk. **Cena: 480 zł**

780. **LWÓW.** Projekt Konfesjonału z 1944, 3 arkusze: 1) rodzaj wizytówki (str. 4, tylko na jednej druk), wym. 178x230 mm; 2) arkusz złożony na pół ze schematami, wym. po rozłożeniu ok. 338x275 mm; 3) rysunek konfesjonału, wym. 188x270 mm; rdzawe plamki, st. db. **Cena: 180 zł**

– Fotografia autorstwa Adama Mściwujewskiego –

A. Mściwujewski organizował dla swoich studentów obozy naukowe. Poniżej dokumenty opisujące organizację takiego obozu, oraz fotografie zabytków, głównie na Podkarpaciu, jakie wówczas wykonano.

781. **PODKARPACIE.** Zestaw 3 dokumentów związanych z wycieczką naukową studentów Wydziału Architektonicznego Politechniki Lwowskiej na Podkarpacie 21.06–1.07.1936: 1) *Legitymacja* – pismo Dziekanatu Wydziału Architektonicznego Politechniki Lwowskiej z 17.06.1936 uznające za kierow-

nika wycieczki naukowej na Podkarpacie i Podhale inż. arch. Adama Mściwujewskiego, adiunkta Politechniki; maszynopis jednostronny, odręczny podpis Dziekana Mariana Osińskiego, dwa stemple Wydziału Architektury Politechniki Lwowskiej (ślady złożeń, wym. ok. 210x295 mm); 2) Załącznik Nr 1. Zestawienie kosztów wycieczki naukowej z 4.07.1936, maszynopis jednostronny (drobne rozdarcia brzegów arkusza, wym. ok. 208x340 mm); 3) Załącznik Nr 2. Zestawienie diet i kosztów podróży z 4.07.1936, maszynopis jednostronny (drobne rozdarcia brzegów arkusza, wym. ok. 208x340 mm). **Cena: 100 zł**

782. BIECZ (pow. Gorlice). Kolegiata Bożego Ciała, fot. cz.-b., Adama Mściwujewskiego z 1936, opis ołówkiem na verso; fot. wygięta, poza tym st. db.; wym. ok. 173x230 mm. **Cena: 90 zł**

783. BIECZ (pow. Gorlice). Uliczka, fot. cz.-b., Adama Mściwujewskiego z 1936, opis ołówkiem na verso; fot. wygięta, poza tym st. db.; wym. ok. 170x230 mm. **Cena: 90 zł**

784

785

786

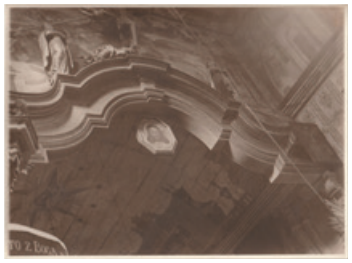
787

784. DĘBNO (pow. Brzesko). Wnętrze kościoła, fot. cz.-b., aut. Adama Mściwujewskiego z 1936, opis ołówkiem na verso; fot. wygięta, poza tym st. db.; wym. ok. 235x173 mm. **Cena: 90 zł**

785. KROSNO. Rynek, fot. cz.-b., Adama Mściwujewskiego z 1936, opis ołówkiem na verso; fot. wygięta, poza tym st. db.; wym. ok. 170x230 mm. **Cena: 90 zł**

786. LIBUSZA (pow. Gorlice). Wnętrze kościoła, fot. cz.-b., Adama Mściwujewskiego z 1936, opis ołówkiem na verso; fot. wygięta, poza tym st. db.; wym. ok. 128x178 mm. **Cena: 90 zł**

787. ŁĄCKO (pow. Nowy Sącz). Kościół, fot. cz.-b., Adama Mściwujewskiego z 1936, opis ołówkiem na verso; fot. wygięta, poza tym st. db.; wym. ok. 173x230 mm. **Cena: 90 zł**

788

789

790a

790b

788. SZALOWA (pow. Gorlice). Wnętrze kościoła pw. św. Michała Archanioła, fot. cz.-b., Adama Mściwujewskiego z 1936, opis ołówkiem na verso; fot. wygięta, poza tym st. db.; wym. ok. 233x173 mm. **Cena: 90 zł**

789. WIELOGŁOWY (pow. Nowy Sącz). Kościół, fotografia cz.-b., Adama Mściwujewskiego z 1936, opis ołówkiem na verso; fot. wygięta, na górze plama, poza tym st. db.; wym. ok. 173x230 mm. **Cena: 90 zł**

Józef Skowron – modelowy los wypędzonego Lwowiaka

790. BYTOM, LWÓW – JÓZEF SKOWRON. Józef Skowron urodził się w 1911 w Glinnej–Nawarii (10 km od Lwowa). Zmarł w 1962 w Bytomiu. W rodzinnej miejscowości podjął pracę w firmie Jakóba Gottlieba. Po przeprowadzce do Lwowa był w 1935 woźnym w magistracie lwowskim. W tym samym roku podjął pracę również jako woźny w Ośrodku Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego przy VI Okręgu Wojska Polskiego. Dzięki jego sumienności w dokumentowaniu własnego życia powstało niezwykłe archiwum. W pierwszym rzędzie dokumentuje pracę we wspomnianym ośrodku WFiPW. Ale też dokumentuje całą drogę życiową Lwowianina wypędzonego przez Sowiety z rodzinnych stron. Wielką wartością jest zbiór legitymacji i innych dokumentów osobistych, które musiał posiadać ze względu na liczne zmiany polityczne i prawne. Porażające są szczególnie te z okresu pierwszej (1939–1941) i drugiej (po 1944) okupacji sowieckiej. Razem z podobnymi dokumentami niemieckimi daje obraz życia we Lwowie we wszechkontrolujących ustrojach totalitarnych.

Skowron ostatecznie opuścił Lwów w 1946. **Curiosum samym w sobie jest akt zakupu przez niego w 1946 roku jednej morgi ziemi pod Lwowem.** Można zachodzić w głowę, dlaczego to zrobił. Wierzył, że *jedna bomba atomowa i wrócimy znowu do Lwowa*, czy chciał zostawić komuś meble, które wypędzonym i tak rekwirowano? Dokumenty podzielono na 4 części, zgodnie z chronologią: Lwów w okresie II RP, I i II okupacja sowiecka, okupacja niemiecka i czasy PRL-u.

I. **II RP:** 1-4) 4 zdjęcia (w tym unikalne zdjęcie przedstawiające ks. proboszcza Gabriela Trzebickiego, kościół i plebanię w Nawarii oraz 3 zdjęcia ze scenami rodzinnymi); 5) metryka kościelna ze stemplem sowieckim *wydano paszport*; 6) świadectwo ze szkoły w Glinnej z 1935 r.; 7) świadectwo pracy u Gottlieba; 8) *Świadectwo przynależności* do gminy Nawaria; 9) *Poświadczenie obywatelstwa* Lwowa; 10) Książeczka zakupów komisowych w firmie wełnianej S. Lublin i J. Volk (**unikat**); 11) odpis książeczki wojskowej; 12) zaświadczenie o zdolności do służby wojskowej (ocalała połowa dokumentu); 13) świadectwo moralności z 1935 r.

II. **Sowiecka okupacja Lwowa (1939–1941 i po 1944 r.):** 14) unikalna legitymacja poborowego do Armii Sowieckiej; 15) sowiecka książeczka pracy; 16) unikalna legitymacja Związku Zawodowego Pracowników Instytucji Państwowych (ros. *Профессиональный союз работников государственных учреждений*); 17–24) dokumenty i zaświadczenia sanitarne; 25) wyciąg z rozkazu naczelnika Lwowskiego Międzyobwodowego Zarządu Rezerw Pracy z 15.05.1946, zwalniającego Skowrona ze stanowiska dozorcy w związku z wyjazdem do Polski; 26) świadectwo ślubu; 27) pokwitowanie wystawione przez urząd celny w Rawie Ruskiej z 21.05.1946 r.; 28) dwa akty zakupu ziemi z 1931 i 1945.

III. **Niemiecka okupacja Lwowa:** 29–31) trzy dokumenty pracy (z miejskich zakładów wodociągowych, dozorcy na pływalni oraz *Arbeitsausweis*); 32) dokument zwolnienia z obozu jenieckiego dla żołnierzy polskich w Krakowie i zgoda na wyjazd do Lwowa z 4.10.1939; 33) zaświadczenie o pracy dla *Gesundheitspolizei* z 25.03.1944;

IV. **Wypędzenie – PRL – Bytom:** zestaw dokumentów osobistych, ciekawe zwłaszcza te z lat 40., pokazujące początki polskiej władzy w Bytomiu: 34) karta ewakuacyjna z 28.05.1946; 35) arkusz ewidencyjny mienia poniemieckiego z 28.02.1946; 36) karta rowerowa z 18.06.1947; 37–40) 4 poświadczenia wpłat na rzecz Okręgowego Urzędu Likwidacyjnego w Katowicach z 1948; 41) zaświadczenie o nabyciu ruchomości Okręgowego Urzędu Likwidacyjnego w Bytomiu z 9.03.1949 (**dokument typowy dla wypędzonych**); 42) potwierdzenie zameldowania z 4.04.1949; 43) zaświadczenie rejestracji przez Komendę Uzupełnień; 44) książeczka wojskowa z 31.12.1949; 45–46) legitymacja czeladnika w Spółdzielni Pracy mięsno-masarskiej 12.09.1949 oraz legitymacje służbowe z 1948 i 1951 r.; 47) legitymacje do biletu pracowniczego z 1953 r.; 48) legitymacja wstępu do Rzeźni Miejskiej w Bytomiu; 49–50) legitymacje ubezpieczeniowe z 16.07.1948 i 28.12.1959; 51) legitymacja słuchacza kursu samochodowego z 24.01.1962; 52–54) 2 dokumenty Izby Rzemieślniczej w Katowicach z 12.06.1947 i 1 odpis dokumentu; 55) karta rzemieślnicza z 9.02.1948; 56) skierowanie do pracy z 19.05.1949; 57) ankieta personalna z 13.01.1953 (informacja o ukaraniu przez Sąd Powiatowy w Bytomiu karą roku więzienia za szeptaną propagandę); 58) świadectwo pracy i rozwiązanie umowy o pracę z 14.12.1957 (2 dok.); 59) kontrola licznika; 60) zaświadczenie Miejskiej Komendy Straży Pożarnej z 19.05.1956; 61) skierowanie do badania lekarskiego; 62) zaświadczenie o przebadaniu na nosicielstwo duru brzusznego z 14.03.1958;

63) przepustka materiałowa; 64) zaświadczenie o ukończeniu kursu obrony przeciwlotniczej i przeciwatomowej z 14.12.1961; 65) zawiadomienie Wojskowej Komendy Rejonowej z 5.01.1962; 66) karta zgonu z 21.03.1962.

Dokumenty różnej wielkości i w różnym stanie. **Rzadki, wyjątkowo kompletny i fascynujący zbiór, bardzo dobrze dokumentujący los Kresowiaka w XX w. Cena: 1600 zł**

791a

791b

792

791. JÓZEF SKOWRON – LWÓW – SPORT. W 1935 r. Józef Skowron wyprowadził się z Glinnej–Nawarii do Lwowa. W rodzinnej miejscowości był członkiem Związku Strzeleckiego. Członkostwo zachował we Lwowie. Wstąpił dodatkowo do klubu sportowego Związku Strzeleckiego. Niewątpliwie ułatwiło mu to staranie się o pracę w Ośrodku Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego we Lwowie, podporządkowanym Dowództwu Okręgu Korpusu Nr VI. Został woźnym tego ośrodka. Mieścił się tam również Związek Strzelecki, także podporządkowany VI Okręgowi, oraz jego klub sportowy. Wykonywany przez niego zawód pozwolił mu na zgromadzenie bardzo wartościowego archiwum.

I. Dokumenty: 1) Deklaracja niekaralności z 24.05.1935 – napisana odręcznie i podpisana czytelnie, na dole adnotacje urzędowe i stemple: Dowództwo Okręgu Korpusu Nr VI Okręgowy Ośrodek Wych. Fiz. i Komendant Okręgowego Ośrodka Wych. Fiz. Wiśniewski; drobne zagięcia narożników i ślad złożenia arkusza, zapisana jednostronnie, wym. ok. 210x298 mm; 2) Świadectwo Lekarskie o uzdolnieniu fizycznem i umysłowem kandydata do służby państwowej…, maszynopis i rękopis, stempel: Dr. Ludwik Neugebauer Lekarz Grodzki (POW.); ślady złożeń, wym. arkusza: ok. 210x295 mm; 3) Zaświadczenie Związku Strzeleckiego Oddział w Glinnej z 15.08.1935, o tym, że J. Skowron był jego sumiennym członkiem, unikalna pieczęć: Związek Strzelecki Oddział w Glinnej; ślady złożeń, żółte plamki, wym. ok. 210x170 mm; 4) Zawiadomienie o przyjęciu w poczet członków Klubu Sportowego Związku Strzeleckiego z 20.10.1935, maszynopis i rękopis, podpisy, bardzo rzadki znaczek ZS oraz 3 stemple: Klub Sportowy Związku Strzeleckiego Lwów (2), Zarząd K. S. Z. S. Lwów; ślady złożeń, oderwany lewy górny narożnik arkusza (bez szkody dla dokumentu), wym. ok. 210x295 mm; 5) Legitymacja upoważniająca do ulgowych przejazdów państwowymi środkami komunikacyjnymi, wystawiona we Lwowie 15.06.1936, stemple: Dowództwo Okręgu Korpusu Nr VI i Z r. Szef Sztabu D. O. K. Nr. VI Szydłowski; oprawa skóropodobna, fot. cz.-b. podniszczona, plamki, zabrudzenia, wym. ok. 78x110 mm; 6) Zaświadczenie PKP uprawniające do nabycia biletu ulgowego na pociąg osobowy przy obozach i kursach instruktorskich WF lub PW od stacji Lwów do stacji Skole (tam organizowano obozy WF i PW) w okresie 31.07–31.08.1939, druk i rękopis, stemple: Dowództwo Okr. Korpusu Nr VI, Dowództwo Okręgu Korpusu Nr VI Okręgowy Ośrodek Wych. Fiz., Komendant Okręgowego Ośrodka WF…, Skole Kasa Biletowa P.K.P. 07.VIII.39; ślady złożeń, zabrudzenia, wym. ok. 145x210 mm.

II. Zdjęcia (cz.-b. i sepia, część z odręcznymi opisami ołówkiem na verso, w większości st. db.): 7–8) żywicielka z obozu w Skolem (2 fot., verso w formie pocztówki, wym. ok. 90x138 mm); 9–10) żywicielka z obozu w Skolem (2 fot., wym. ok. 88x60 mm); 11) zdjęcie grupowe z podziękowaniem dla żywicielki na verso, wym. ok. 83x60 mm; 12–13) zdjęcia grupowe uczestniczek obozu dziewczęcego WF i PW (2 fot., wym. ok. 120x83 mm i 115x153 mm); 14) dekoracja na trybunie honorowej zwycięzców w sportach zimowych WF i PW Lwów (nierówno przycięty górny brzeg i jego drobne rozdarcie, na verso stempel DOK NR VI, wym. ok. 128x90 mm); 15) uczestnicy zawodów narciarskich (wym. ok. 110x80 mm); 16) uczestniczki obozu na przeszkodzie treningowej (wym. ok. 85x133 mm); 17) zawody w bieganiu, w tle budynki WF i PW (wym. ok. 88x63 mm); 18) sekcja szermiercza Legii Akademickiej (z opi-

su na verso wynika, że fotografię wykonał lwowski fotograf Müller, wym. ok. 160x108 mm); 19) start do biegu WF i PW (zarysowania, zagięcia narożników, wym. ok. 175x120 mm); 20) zawodnik podczas biegu (wym. ok. 88x60 mm); 21) trybuna podczas zawodów (wym. ok. 55x40 mm); 22) zawodniczki w strojach sportowych (verso w formie pocztówki, wym. ok. 138x88 mm); 23) uczestnicy obozu sportowego – jeden w mundurze (verso w formie pocztówki, wym. ok. 138x88 mm); 24) wycinek z gazety z fot. zawodników I.K.P. Poznański Łódź i Elektrit Wilno (rozdarcia, ślad złożenia, wym. ok. 120x70 mm).

Razem 24 egzemplarze. **Niezwykle ciekawy zbiór dokumentujący sport na Kresach II RP.** **Cena: 1200 zł**

Los zesłańców kazachskich

792. **KAZACHSTAN, SYBERIA.** List w zachowanej kopercie, wysłany z fermy nr 2 w posiołku Szczasdułak, rejon Urdżarski, obwód semipałatyński w Kazachstanie. List opieczętowano stemplem poczty w Semipałatyńsku i stemplem we Lwowie. Nadawcą była Krystyna Kaczanowska, która użyczyła swojego zesłańczego adresu autorce listu Wiśniewskiej. Wiśniewska i Kaczanowska to ofiary zsyłek na Syberię i do Kazachstanu zarządzonych przez Sowietów w 1940 r. Wiśniewska trafiła tam z trojgiem dzieci. Jej list jest porażający w treści. Przebija z niego całe zadziwienie rasowej polskiej inteligentki, niepotrafiącej sobie poradzić z okrucieństwem losu, który ją dotknął. Pisze o pracy przy sianiu zboża na stepie, z temperaturą 38 st., w warunkach niegwarantujących przeżycia; list na 2 kartkach ze śladami złożeń, podniszczona i zabrudzona koperta; wym. kartek listu: 165x105 mm, koperty: ok. 158x113 mm. **Lektura wstrząsająca i przygnębiająca.** **Cena: 160 zł**

L. Kowalewski – wyjątkowy fotoreportaż

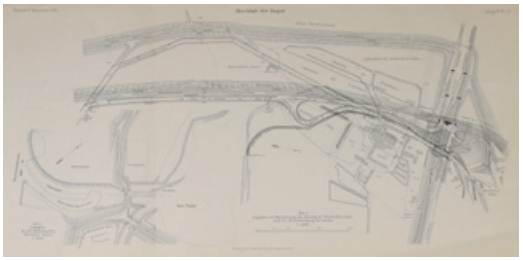
793

794

795

Z Monte Cassino

793. **MONTE CASSINO – KOWALEWSKI.** Po wyzwoleniu z obozu w Murnau L. Kowalewski zgłosił się pod koniec 1945 r. do stacjonującej we Włoszech Armii Andersa. Było to już po podjęciu przez gen. Władysława Andersa decyzji o budowie cmentarza-mauzoleum na Monte Cassino, którego budowę ukończono w 1945 r. Dla żołnierzy 2. Korpusu Polskiego pozostających jeszcze we Włoszech w 1946 r. miejsce to miało szczególne znaczenie. Zachowany fotoreportaż obejmuje 31 zdjęć należących do jednych z najwcześniejszych fotografii ukończonego cmentarza. Widoczne są na nich również ruiny klasztoru na Monte Cassino, którego odbudowę rozpoczęto w 1946 r. Kowalewski wszedł w posiadanie fotografii w 1946 r.; st. bdb., wym. ok. 88x63 mm. **Bardzo ciekawy i rzadki zbiór.** **Cena: 480 zł**

VARIA

794. **DEWOCJONALIA**. Matka Boża Różańcowa, otoczona owalnym wieńcem z paciorków różańca i medalionami z tajemnicami różańcowymi; anonim, 2 poł. XIX w.; chromolit. z wypukłymi aplikacjami, st. bdb., lekkie przetarcia i ślady zagięć, rama i szkło; wym. w świetle passe-partout 283x378 mm, wym. z ramą 420x518 mm; bez tyt. **Cena: 600 zł**

795. **GNIEW, ROZGARTY, BENOWO, BIAŁA GÓRA, MĄTOWY WIELKIE, TCZEW, LISEWO MALBORSKIE**. Plany regulacji biegu Wisły i Nogatu na dwóch arkuszach: 1) bieg Wisły na odcinkach Gniew – Rozgarty i Benowo oraz Biała Góra – Mątowy Wielkie z przekrojami, wym. arkusza 442x286 mm; 2) plany poszerzenia mostu na Wiśle z Tczewa do Lisewa Malborskiego oraz Cypel Mątowski, wym. arkusza 592x283 mm; zaznaczona cukrownia w Lisewie; pochodzi z: *Zeitschrift für Bauwesen*, 1919; druk cz.-b., st. bdb., minimalne naddarcie; *Abschluss der Nogat*. **Cena: 200 zł**

796

798

799

796. **HEYDEL Paul, KADYNY** (pow. elbląski). Cesarz Wilhelm II z małżonką w czasie przejażdżki aleją w Kadynach; pochodzi z: *Moderne Kunst*, wyd. R. Bong, 1908; druk kolor., st. bdb., lekkie zabrudzenia, naddarcie, perforacja; wym. 299x450 mm; *Paul Heydel: In der Allee von Cadinen*. **Cena: 240 zł**

797. **PARYŻ**. Cmentarz Père-Lachaise – miejsce pochówku ponad 60 Polaków, m.in. Fryderyka Chopina, Bonawentury Niemojowskiego, Marii Walewskiej; ryt. F. Salathé, rys. J.A. Testard, wyd. Fatout, Paryż 1837; akwatinta cz.-b., st. db., zagniecenia, zażółcenia; wym. 256x167 mm; *VUE DU PÈRE LACHAISE*. **Cena: 360 zł**

798. **ROGIŃSKI Łukasz** (ur. 1936). Kalendarz na rok 1987 – grafika stylizowana na wawelski arras; przedstawia orła w koronie, z literami *SV* na piersiach, trzymającego w szponach szarfę z napisem: *SOLIDARNOŚĆ NARODU POLSKIEGO*; niżej znak Solidarności Walczącej oraz daty 1980 i 1987; pod grafiką suchy tłok: *Solidarność'87* i sam kalendarz; sygn. ołówkiem przez autora *†††86 r.*, egzemplarz odręcznie numerowany 85/100; akwf. tonow., st. bdb., zabrudzenia; wym. płyty 235x268 mm, wym. arkusza 267x495 mm. **Cena: 800 zł**

799. **ROGIŃSKI Łukasz** (ur. 1936). Kalendarz na rok 1988 – grafika przedstawiająca dwóch satyrów podtrzymujących kartusz z literami *SV*, w dole herb Gdańska; pod grafiką suchy tłok: *Solidarność'88* i sam kalendarz; sygn. ołówkiem przez autora *†††87*; akwf. cz.-b., st. bdb., ślad wilgoci, zabrudzenia; wym. płyty 234x275 mm, wym. arkusza 275x515 mm. **Cena: 800 zł**

800

801

802

800. **ŚLĄSK, ETNOGRAFIA**. Wielkanoc na Śląsku; rys. K. Huth, ok. 1870; drzew. szt. kolor., podklejony sztywnym papierem, st. bdb.; wym. 318x225 mm; *Ostern in Schlesien*. **Cena: 120 zł**

801. **WARSZAWA**. Egzamin w Instytucie Głuchoniemych im. Jakuba Falkowskiego; rys. z natury W. Gerson, 1865; drzew. szt. kolor., podklejony sztywnym papierem, st. bdb.; wym. arkusza 182x155 mm; *EGZAMIN W WARSZAWSKIM INSTYTUCIE GŁUCHONIEMYCH*. **Cena: 180 zł**

802. **ŻMUDŹ, ETNOGRAFIA**. Scenki rodzajowe; ryt. S. Łukomski według rys. J. Kossaka, wyd. Księgarnia J.K. Żupańskiego w Poznaniu, ok. 1840; miedz. cz.-b., st. bdb., rdzawe plamki; wym. płyty 178x237 mm; *ŻMUDŹ*. **Cena: 400 zł**

Indeks ważniejszych nazw geograficznych

WEDŁUG NUMERÓW KATALOGOWYCH

Aleksandria: 297,
Alembork: 670,
Altentreptow: 66,
Augustów: 662,
Benowo: 795,
Berlin: 66, 366,
Biała Cerkiew: 297,
Biała Góra: 548, 795,
Białołówka: 298,
Białoruś: 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 725,
Biecz (pow. gorlicki): 782, 783,
Bielkowo (pow. gdański): 62,
Blizna: 359,
Bobolice: 734,
Bojadła (pow. zielonogórski): 97,
Bolechowice (pow. kielecki): 98,
Boszczynek (pow. kazimierski): 368,
Brandenburgia: 333,
Brodnica: 615,
Brody (pow. żarski): 205,
Bruksela: 546,
Brzeg: 373,
Brzesko: 784,
Brzeźno Stare: 692,
Brzeżany: 490,
Buk (pow. poznański): 84,
Bydgoszcz: 85, 418, 594, 611,
Bystrzyca: 460, 594,
Bytom: 603, 790,
Charków: 545,
Chełmno nad Nerem (pow. kolski): 741,
Chersoń: 545,
Chojnice: 543,
Chojnik: 185, 186,
Chojnów (pow. legnicki): 645,
Chorzów: 281, 627,
Chotel Czerwony (pow. buski): 368,
Chotynicze: 349,
Chyrów: 559, 721,
Cieplice Śląskie-Zdrój: 186,
Cieszyn: 646,
Czaplinek: 367,
Czarnocin (pow. kazimierski): 368,
Czarnowąsy: 218,
Czerniejów: 673,
Częstochowa: 3, 4, 282, 283, 604, 605, 678,
Dąbroszyn (pow. gorzowski): 206,
Deniskowicze: 350,
Dębniki: 657,
Dębno (pow. brzeski w woj. małopolskim): 86, 784,
Dębno Podhalańskie (pow. nowotarski): 87,
Długie (pow. strzelecko-drezdenecki): 99,
Dnieprogres: 545,
Dolina Kościeliska: 88, 89,
Dołki: 351,
Drożejowice (pow. kazimierski): 368,
Duszniki Zdrój: 183,
Działdowo: 286,
Działoszyce (pow. pińczowski): 368,
Elbląg: 287,
Frankfurt nad Odrą: 299, 572, 733,
Frombork: 100, 288,
Galicja: 73, 74, 160, 330, 560, 631, 673, 676,
Gardeja: 548,
Gąbin: 366,
Gdańsk: 50, 62, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 366, 543, 546, 742, 743,
Gdańsk (Wolne Miasto Gdańsk): 344, 548, 726,
Gdynia: 546, 700, 703, 778,
Gierdawy: 670,
Glinica (obecnie część miasta Jedlina-Zdrój, pow. wałbrzyski): 184,
Gliwice: 284, 546, 624, 625,
Głogówek (pow. prudnicki): 219,
Głowno: 739,
Gniew: 795,
Gniezno: 161,
Goniądz (pow. moniecki): 63,
Gorlice: 782, 783, 786, 788,
Gorzów Wielkopolski: 543,
Göschwitz (Turyngia): 745,
Grajewo: 662,
Grodno: 300, 301, 302,
Grunwald: 167, 396,
Hancewicze: 352, 357,
Harasymów: 674,
Henryków Lubański (pow. lubański): 326,
Hołowińce: 358,
Horodenka: 674,
Horodyszcze: 303,
Indie: 761, 762,
Jabłonka: 162,
Jałta: 545,
Janów Lubelski: 678,
Jarocin: 694,
Jaskowicze: 350,
Jawor: 64, 595,
Jaworzno: 608, 610,
Jedysan (Pole Oczakowskie): 363,
Jelenia Góra: 186, 546, 561,
Jelenia Góra-Sobieszów: 185,
Jezupol: 674,
Jundziłowicze: 351,
Jutroszów-Srock: 674,
Kaczorów (pow. jaworski): 595,
Kadyny (pow. elbląski): 796,
Kalisz: 372,
Kanał Ogińskiego: 353, 354,
Karkonosze (Riesengebirge): 94, 186, 187, 188, 390, 522, 523, 525, 526, 527, 528, 561, 562,
Karlino: 346,
Karniów (Krnov w Czechach): 327,
Karpacz: 186, 524,
Karpniki: 186,
Katowice: 90, 546, 606, 609, 626, 628, 718, 736,
Kazachstan: 792,
Kazimierza Wielka: 368,
Kąty Wrocławskie: 647,
Kędzierzyn-Koźle: 145,
Kielce: 2, 114, 115, 636,
Kijów: 304, 305, 306, 545,
Kisielice: 548,
Kłodzko: 53, 189, 601, 648,
Koło: 741,
Kołobrzeg: 161, 346, 734,
Kołomyja: 83,
Konin: 674,
Kostrzyn nad Odrą (pow. gorzowski): 207,
Kostrzyn: 730,
Koszalin: 366,
Kościelisko: 775, 776, 777,
Kovali: 351,
Kozienice: 116, 117,
Krajków (pow. wrocławski): 190,
Kraków: 4, 37, 59, 83, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 364, 547, 631, 690, 703, 706, 707, 731, 737, 764, 766, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774,
Krosno: 153, 156, 224, 785,
Królewiec: 162, 307, 366, 546, 563, 564, 565, 566, 596, 675,
Królestwo Polskie (Kongresowe): 405, 632, 671,
Królewska Huta: 627,
Kruhowicze Wielkie: 355,
Krynica Morska (pow. nowodworski): 271,
Krywka: 118,
Krywoszyn: 356,
Książ: 191,
Księstwo Pomorskie: 333, 335, 336,
Księstwo Warszawskie: 430,
Kunowice (pow. słubicki): 208,
Kwidzyn: 548, 567,
Ladorudz: 741,
Landwarów: 700,
Lasowice (Koźlice): 592,
Legnica: 346, 444, 568, 569, 597, 598, 599, 645, 649,
Leningrad: 545,
Leszno: 695, 717,
Libochora: 119,
Libusza (pow. gorlicki): 91, 786,
Lidzbark Warmiński: 289,
Lipsk: 362,
Lisewo Malborskie: 795,
Londyn: 542, 546,
Lubaszewo: 357,
Lubiejki: 358,
Lublin: 203, 612, 636,
Lubusz: 613,
Lwów (Lemberg): 5, 65, 78, 83, 118, 119, 160, 308, 364, 483, 484, 490, 546, 570, 614, 666, 682, 691, 714, 722, 723, 724, 738, 779, 780, 790, 791,

Łącko (pow. nowosądecki): 787,
Łoktysze: 355,
Łostowice: 62,
Łowicz: 739,
Łódź: 577, 602,
Maksymówka: 673,
Malbork: 120, 121, 122, 272, 273, 274, 275, 548, 571,
Mariampol: 674,
Mazury: 668, 731,
Mątowy Wielkie: 795,
Miastko: 734,
Michałowo: 678,
Miedźna (pow. pszczyński): 751,
Miejska Górka (pow. rawicki): 369,
Mielec: 154, 155,156,
Mielniki: 355,
Międzychód: 123,
Międzyrzecz: 124,
Milwaukee: 406,
Mizgiri: 351,
Monte Cassino: 793,
Morze Czarne: 323,
Moskwa: 506, 545,
Motowidłówka Wielka: 309,
Mysłakowice: 186,
Myślibórz: 125, 126,
Nałęczów (pow. puławski): 127,
Narew: 657,
Nidzica: 670,
Niemcy: 366, 702,
Niewierz (pow. brodnicki): 615,
Niezgoda: 460,
Nowa Słupia (pow. kielecki): 128, 129,
Nowa Sól: 146,
Nowy Sącz: 787, 789,
Nowy Tomyśl: 693,
Nowy Wiśnicz (pow. bocheński): 92,
Nysa: 220,
Obrowo: 361,
Odessa: 545,
Odolanów: 347,
Odra: 147, 148, 149,
Oekörmezzö (Wołowe Pole): 673,
Oharewicze: 352, 357,
Olesiów (dawne woj. stanisławowskie): 65,
Oliwa: 260, 261,
Olsztynek: 290, 670,
Opole: 130, 148, 218, 221,
Orawa: 376,
Orunia: 62,
Osieczna (pow. leszczyński): 369,
Ostrovo: 359,
Ostrów Wielkopolski: 347, 600,
Ostrów: 358,
Oświęcim: 745,
Otmuchów (pow. nyski): 222,
Ozarycze: 353,
Ozimek (pow. opolski): 131,
Pabianice: 678,
Paczków (pow. nyski): 132,
Paniowce: 310,
Paryż: 546, 797,
Pełczyce (pow. choszczeński): 133,
Perevoloka: 359,
Piekary Śląskie: 628,
Piła: 543,
Piława (obecnie Bałtijsk w Obwodzie Kaliningradzkim): 311,
Piotrków Trybunalski: 424,
Piotrków: 636,
Płock: 325,
Podhorce: 490,
Podkarpacie: 781,
Podole: 323,
Pogórze Karpackie: 285,
Pokrzywno: 460,
Polesie: 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 754,
Polska Ostrawa: 616,
Polska: 173, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 341, 365, 366, 370,
Pomorze Środkowe: 334,
Pomorze Zachodnie: 335,
Pomorze: 331, 332, 339, 448, 742, 743,
Poznań: 161, 291, 292, 424, 543, 546, 696, 697, 699, 713, 716, 752,
Prabuty: 548,
Prusy Królewskie i Książęce: 340,
Prusy Wschodnie: 548, 669, 670, 675,
Prusy Zachodnie: 342, 343, 344, 345,
Prusy: 337, 338, 339, 341, 478,
Pruszków (pow. opolski): 223,
Przemyśl: 617, 740,
Przywidz (pow. gdański): 276,
Psary-Kąty (pow. kielecki): 134,
Pszczyna: 751,
Pułtusk: 455,
Rabka-Zdrój: 65,
Radom: 633, 636,
Rawa Ruska: 749,
Rawicz: 72,
Rawka: 657,
Rozgarty: 795,
Różanka Wyżna: 673,
Rybnik: 624, 627, 629,
Rychwałd (pow. żywiecki): 736,
Rydułtowy: 630,
Ryga: 679,
Rzepin (pow. słubicki): 732,
Rzym: 202, 506,
Sambor: 721,
Sancygniów (pow. pińczowski): 368,
Sarby (pow. strzeliński): 373,
Sarmacja: 365,
Sejny: 662,
Sewastopol: 545,
Siedlisko k. Nowej Soli: 460,
Siegen: 66,
Sieradz: 618,
Skorzynice (pow. lwówecki): 64,
Skwierzyna (pow. międzyrzecki): 135, 613,
Sławuta: 312,
Słubice: 136, 299, 572, 732, 733,
Smoleniki: 356,
Smoleńsk: 651,
Sochaczew: 752,
Sokołów: 83,
Sokołówka: 353,
Solec-Zdrój (pow. buski): 137,
Sopot: 734,
Spisz: 376,
Stanisławów: 93, 674,
Staniszów: 186,
Stara Łomnica (pow. kłodzki): 601,
Stargard: 734, 752, 755,
Starogard Gdański: 619,
Stary Książ: 191, 192,
Steblów: 313,
Stegna: 62,
Strzelce Krajeńskie: 138,
Strzelce Wielkie (pow. gostyński): 293,
Sucha Beskidzka: 740,
Sudwa (pow. olsztyński): 290,
Sulechów (pow. zielonogórski): 66,
Suwałki: 688,
Syberia: 447, 748, 792,
Szadek: 674,
Szalowa (pow. gorlicki): 788,
Szczawno-Zdrój: 192, 534,
Szczecin: 294, 295, 366, 546, 573, 574, 575, 767,
Szczekociny: 657,
Szczuczyn (pow. grajewski): 662,
Szczytno: 669,
Szklarska Poręba: 186,
Szpanówka: 353,
Sztum: 548,
Szydłów (pow. staszowski): 139, 140,
Ścinawa (pow. lubiński): 193,
Śląsk Cieszyński: 403, 616,
Śląsk Górny: 432, 606, 718, 719,
Śląsk: 53, 60, 328, 373, 383, 445, 526, 680, 735, 800,
Śląskie Województwo: 544,
Śnieżka: 94, 188,
Środkowy Wschód: 758
Świebodzice: 194,
Świebodzin: 620,
Świeradów Zdrój: 186,
Święcica: 362,
Święta Katarzyna (pow. kielecki): 141, 142,
Świnice Warckie (pow. łęczycki): 209,
Świnoujście: 546,
Tajkury: 314,
Tannenberg: 290,
Tarnopol: 748,
Tatry: 143,
Tczew: 277, 278, 279, 280, 576, 795,
Telechany: 354,
Teplice nad Metují: 534,
Tomaszów: 674,
Topola (pow. kazimierski): 368,
Toruń: 57, 67, 95, 150, 162, 201, 202, 343, 621, 622, 746, 747,
Troki: 700,
Trzciel: 543,
Trzeszczany: 673,
Tuchowicze: 360,
Tybinga: 66,
Tylża: 63,
Ukraina: 316, 317,
Uniejowice: (pow. złotoryjski): 64,
Valivade (Indie): 762,
Waliszcze: 353,
Wałbrzych: 191, 534,
Warmia: 731,
Warszawa: 80, 81, 82, 151, 157, 158, 166, 216, 217, 325, 371, 511, 532, 546, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 623, 634, 637, 703, 708, 728, 750, 765, 801,

Wągrowiec: 611,
Welawa: 670,
Węgorzewo: 286,
Wiedeń: 168,
Wieliczka: 608, 610,
Wielka Hać: 361,
Wielkie Księstwo Litewskie: 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 324,
Wielkopolska: 511, 714,
Wielogłowy (pow. nowosądecki): 789,
Wierzchowo (pow. drawski): 367,
Wilno: 546, 677, 683, 725,
Wisła: 548,
Wisłoujście: 262, 263, 264, 265, 266, 267,
Włocławek: 63, 159, 372,
Wodzisław Śląski: 630,
Wolin: 296,
Wołyń: 433,
Wólka Telechańska: 354,
Wrocław: 149, 152, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 329, 373, 404, 460, 537, 546, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 653, 674, 731,
Wrzeszcz: 268,
Wschowa: 543,
Zagalichi: 351,
Zagrodno: (pow. złotoryjski): 64,
Zakopane: 96, 143, 775, 776, 777,
Zakrzów (pow. wadowicki): 96,
Zalipienie: 358,
Załuże: 362,
Zamość: 204,
Zasław: 315,
Zduńska Wola: 674,
Zgorzelec: 592, 593,
Zielona Góra: 144, 205,
Ziemia Czadecka: 376,
Ziemie Odzyskane: 403,
Złota (pow. pińczowski): 368,
Złotoryja: 64, 654,
Związek Sowiecki (ZSRR): 545,
Zbaraż: 748,
Żagań: 68,
Żmigród: 460,
Żmudź: 802,
Żnin: 348,
Żółkiew: 490,
Żywiec: 736, 740,